

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΜΠΣ “ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ”**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

***ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ &
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
1.000 ΧΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ***

ΕΛΕΝΗ Γ. ΣΠΑΝΟΔΗΜΟΥ

**Επιβλέπων: Γ.Ζέρβας, Καθηγητής, Τμήμα Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής &
Υδατοκαλλιεργειών, Γ.Π.Α.**

ΑΘΗΝΑ 2016

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΜΠΣ “ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ”

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ &
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
1.000 ΧΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

ΕΛΕΝΗ Γ. ΣΠΑΝΟΔΗΜΟΥ

Εξεταστική Επιτροπή:

Γ.Ζέρβας, Καθηγητής Γ.Π.Α.

Ι.Μπιζέλης, Καθηγητής Γ.Π.Α.

Κ.Τσιμπούκας, Καθηγητής Γ.Π.Α.

ΑΘΗΝΑ 2016

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον επιβλέποντα της μεταπτυχιακής μελέτης, τον Καθηγητή κ. Γ. Ζέρβα για τις συμβουλές και την καθοδήγησή του κατά την περίοδο διεξαγωγής της μεταπτυχιακής μου διατριβής. Επιπλέον, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, τον Καθηγητή κ. Ι. Μπιζέλη και τον Καθηγητή κ. Κ. Τσιμπούκα, η βοήθεια και οι συμβουλές των οποίων ήταν εξίσου πολύτιμες και σημαντικές για την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω, επίσης, την Α. Τσιάρα για την άψογη συνεργασία που είχαμε κατά τη διάρκεια της εργασίας αυτής, την οικογένειά μου και τους φίλους μου για τη συνεχή στήριξη που μου παρείχαν καθόλη τη διάρκεια των σπουδών.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους τοπικούς φορείς (Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας, τοπικά τυροκομεία, Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων κ.λπ.) του Νομού Τρικάλων για την εξυπηρέτηση, το χρόνο και τη βοήθειά τους.

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ 1.000 ΧΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

ΕΛΕΝΗ Γ. ΣΠΑΝΟΔΗΜΟΥ

***Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργαστήριο Διοίκησης Γεωργικών
Επιχειρήσεων και Εκμεταλλεύσεων &***

***Τμήμα Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής & Υδατοκαλλιεργιών, Εργαστήριο
Φυσιολογίας Θρέψεως και Διατροφής,***

Ιερά Οδός 75, 118 55, Βοτανικός, Αθήνα.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας διατριβής ήταν να παρουσιαστεί το επενδυτικό σχέδιο για την ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία μιας προβατοτροφικής μονάδας 1.000 προβάτων Χιώτικης φυλής στην περιοχή της Πηγής του Νομού Τρικάλων.

Για το σκοπό αυτό, παρουσιάζονται στο πρώτο μέρος γενικά στοιχεία που αφορούν τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας, τις προοπτικές και τα προβλήματά του. Εκτενέστερη αναφορά γίνεται στην υφιστάμενη κατάσταση του κλάδου σε εγχώριο, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Επιπλέον, παρατίθενται στοιχεία για τις φυλές των προβάτων, ιδιαίτερα της φυλής Χίου και για τα είδη των παραγωγικών συστημάτων εκτροφής. Τέλος, σε εισαγωγικό επίπεδο γίνεται αναφορά στη σημασία ενός επιχειρηματικού σχεδίου και τους λόγους για τους οποίους η σύνταξή του θεωρείται οδικός χάρτης για το μέλλον μιας επιχείρησης.

Στο δεύτερο μέρος της παρούσας διατριβής γίνεται η σύνταξη του επιχειρηματικού σχεδίου η οποία αφορά την ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία μιας εντατικής εκμετάλλευσης 1.000 χιώτικων προβάτων στην Πηγή Τρικάλων. Στο πρώτο κεφάλαιο αυτού γίνεται η εσωτερική ανάλυση της επιχείρησης, δηλαδή περιγράφεται η επιχείρηση και η ονομασία της, η νομική μορφή και η διαδικασία ίδρυσής της, η αποστολή και το όραμά της και γίνεται ακριβής περιγραφή της τοποθεσίας που θα εγκατασταθεί. Αναλύονται ακόμα όλες οι νομοθεσίες που αφορούν την ίδρυση και τη λειτουργία της μονάδας καθώς και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρει.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται η εξωτερική ανάλυση της επιχείρησης, δηλαδή του εξωτερικού περιβάλλοντος εντός του οποίου δραστηριοποιείται η επιχείρηση και από το οποίο δέχεται επιρροές. Αυτό περιλαμβάνει την ανάλυση αγοράς δηλαδή την ανάλυση του κλάδου και των ζητημάτων που τον αφορούν όπως οικονομικά, νομικά, πολιτικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, τεχνολογικά και δημογραφικά (Εξωτερικό Μάκρο-Περιβάλλον, PEST-DG). Επιπλέον, περιλαμβάνει την ανάλυση του ανταγωνισμού και την απειλή εισόδου νέων ανταγωνιστών, την ανάλυση των πελατών και των

προμηθευτών (Εξωτερικό Μίκρο-Περιβάλλον, Μοντέλο των πέντε δυνάμεων του Porter).

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η στρατηγική της επιχείρησης. Πραγματοποιείται SWOT-analysis της επιχείρησης και περιγράφονται τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα, η βραχυ-μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη στρατηγική της καθώς και οι ενέργειες που θα χρησιμοποιήσει για την προώθησή της.

Στο τέταρτο κεφάλαιο περιγράφεται όλο το πλάνο παραγωγής που θα ακολουθηθεί και αφορά τη διατροφή, τη διαδικασία αναπαραγωγής, την υγιεινή και τις αρχές που πρέπει να τηρούνται.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η χρηματοοικονομική ανάλυση της επιχείρησης η οποία έχει πραγματοποιηθεί μέσω της χρήσης των υπολογιστικών φύλλων (Excel). Αρχικά έγινε η κοστολόγηση της επιχείρησης για τα τέσσερα πρώτα έτη ίδρυσής της και στη συνέχεια ακολούθησε η αξιολόγηση της επένδυσης σε βάθος δεκαπενταετίας. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε χρηματοοικονομική ανάλυση ενός δυσμενούς σεναρίου.

INVESTMENT PLAN FOR THE SETTLEMENT & OPERATION OF A SHEEP BREEDING BUSINESS WITH THE CAPACITY OF HOUSING 1.000 CHIOS EWES

ELENI G. SPANODIMOU

Department of Agricultural Economics & Rural Development, Laboratory of Agribusiness Management &

Faculty of Animal Science and Aquaculture, Department of Nutritional Physiology and Feeding,

Iera Odos 75, 118 55, Βοτаниκός, Athens.

Abstract

The purpose of this study was to present the investment plan for the establishment, settlement and operation of a sheep breeding business with the capacity of housing 1000 Chios ewes in the area Pigi of the province of Trikala.

For this purpose, in the first part, general data is presented relating to the sheep and goat's sector, its prospects and its problems. A more detailed reference is made to the current situation of the industry at local, European and global level. Furthermore, references about the breed of sheep, especially the breed Chios and the categories of farming systems are included. Finally, there is reference, at an introductory level, to the importance of a business plan and the reasons its composition is considered a roadmap for the future of a business.

The second part of this study is the implementation of the business plan concerning the establishment, settlement and operation of this sheep breeding business with the capacity of housing 1.000 Chios ewes, with the enclosure of livestock, in the area Pigi at Trikala. The first chapter contains the internal analysis of the company, namely, the description of the company; its designation; its legal form; its establishment process; its mission and vision. Also there is an accurate description of the location where it will be installed. Furthermore, analysis is made about all the legislation concerning the establishment, settlement and operation of the business and the products and services that it offers.

The second chapter contains the external analysis of the company, namely the external environment in which the company operates and from which it is being influenced. This includes market analysis namely of industry and issues that concern its economic, legal, political, social, cultural, technological and demographic (External macro environment, PEST-DG). Furthermore, it includes the analysis of competition, threats of entry of new competitors, customers and suppliers (External Micro-Environment Model of the five forces of Porter).

The third chapter presents the strategy of the business. It makes a SWOT analysis of the company and it outlines its competitive advantages in the short and long-term strategy and the steps that will be used to promote it.

The fourth chapter describes the entire production plan that will be followed and concerns nutrition, reproduction process, hygiene and the principles that must be observed.

The fifth chapter presents the financial analysis of the business which has been made through the use of spreadsheets (Excel). It estimates the costing of the business for the first four years, followed by an evaluation of investment for fifteen years. Furthermore, an alternative analysis was held under negative financial circumstances.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	8
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	12
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	13
ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ.....	14
ΜΕΡΟΣ Α'.....	15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	15
1.Εισαγωγή στην αιγοπροβατοτροφία.....	16
2. Η κατάσταση της αιγοπροβατοτροφίας σε αριθμούς.....	17
2.1. Η κατάσταση της αιγοπροβατοτροφίας παγκοσμίως.....	17
2.2. Η αιγοπροβατοτροφία σε ευρωπαϊκό επίπεδο.....	20
2.3. Η αιγοπροβατοτροφία στην Ελλάδα.....	22
3. Τα παραγωγικά συστήματα εκτροφής.....	33
3.1. Η αυτόχθονη φυλή της Χίου.....	35
4. Μειονεκτήματα κλάδου και προοπτικές εξέλιξης του.....	37
5. Επιχειρηματικό Σχέδιο.....	39
ΜΕΡΟΣ Β'.....	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.....	42
1. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	42
1.1. Ονομασία και Περιγραφή της επιχείρησης.....	42
1.2. Νομική μορφή και διαδικασία ίδρυσης.....	54
1.2.1. Νομοθεσίες.....	55
1.3. Αποστολή - Όραμα.....	57
1.4. Προϊόντα - Υπηρεσίες.....	57
1.5. Τοποθεσία Εγκατάστασης.....	59
1.5.1. Τα γεωμορφολογικά και λοιπά χαρακτηριστικά της περιοχής.....	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β.....	65
2.ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	65
2.1. Ανάλυση Αγοράς, Εξωτερικό Μάκρο - Περιβάλλον (PEST-DG).....	65
2.1.1. Οικονομικό περιβάλλον:.....	65
2.1.1.1. Ελληνική Οικονομία.....	65
2.1.1.2. Κτηνοτροφία και οικονομία.....	69
2.1.2. Νομικό - πολιτικό περιβάλλον.....	70
2.1.3. Κοινωνικό - Πολιτιστικό περιβάλλον.....	73
2.1.4. Τεχνολογικό περιβάλλον.....	74
2.1.5. Δημογραφικό περιβάλλον.....	74
2.2. Εξωτερικό- μικρο Περιβάλλον, Μοντέλο των πέντε δυνάμεων του Porter.....	77
2.2.1. Ανάλυση Πελατών.....	77
2.2.2. Ανάλυση Ανταγωνισμού.....	80
2.2.3. Απειλή νέων ανταγωνιστών.....	82
2.2.4. Προμηθευτές.....	82
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ.....	85
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ.....	85
3.1. SWOT-analysis.....	85
3.2. Ανταγωνιστικά Πλεονεκτήματα.....	86
3.3. Βραχύ-Μεσοπρόθεσμη Στρατηγική.....	86
3.4. Μακροπρόθεσμη Στρατηγική.....	87
3.5. Προωθητικές Ενέργειες.....	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ.....	88
4. ΠΛΑΝΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.....	88
4.1. Διατροφή των ζώων της εκτροφής.....	89
4.1.1. Διατροφή προβατινών.....	89

4.1.1.1. Διατροφή κατά τη γαλακτική περίοδο.....	89
4.1.1.2. Διατροφή κατά την περίοδο των οχείων.....	91
4.1.1.3. Διατροφή κατά την Ξηρά Περίοδο.....	92
4.1.2. Διατροφή αρνιών.....	92
4.1.3. Διατροφή αρνάδων.....	93
4.1.4. Διατροφή κριών.....	94
4.2. Διαδικασία αναπαραγωγής.....	95
4.3. Προληπτική Υγιεινή - Εμβολιασμός προβάτων.....	97
4.4. Γενικές αρχές υγιεινής που πρέπει να πληρούνται.....	98
4.4.1. Διατροφή.....	98
4.4.2. Υγιεινή του σταύλου.....	99
4.4.2.1. Απολύμανση, Αντισηπτικά Φάρμακα.....	99
4.4.3. Περιποίηση των Ζώων.....	100
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε.....	101
5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	101
5.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ.....	103
5.1.1. Κοστολόγηση Επένδυσης.....	104
5.1.1.1. Δεδομένα και αξία πωλούμενων προϊόντων.....	104
5.1.1.2. Κόστος Διατροφής.....	104
5.1.1.3. Δαπάνες κατασκευών και ζωικού κεφαλαίου.....	105
5.1.1.3.1. Δαπάνες ζωικού κεφαλαίου ανά έτος.....	105
5.1.1.3. Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού.....	105
5.1.1.4. Μέση Αξία Ζωικού Κεφαλαίου.....	105
5.1.1.5. Πίνακες Υπολογισμού Ετήσιων παραγωγικών Δαπανών.....	105
5.1.1.6. Οικονομικά Αποτελέσματα.....	107
5.1.2. Αξιολόγηση Επένδυσης.....	111

5.1.2.1. Ζωα και Πωλήσεις 5ο-15ο έτος.....	111
5.1.2.2. Καθαρή Παρούσα Αξία και Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης.....	111
5.1.2.2.1. Υπολογισμός Κόστους Επένδυσης.....	111
5.1.2.2.2. Υπολογισμός Καθαρών Ταμειακών Ροών κάθε έτους.....	112
5.1.2.2.3. Υπολογισμός Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ) & Εσωτερικού Βαθμού Απόδοσης (IRR).....	112
5.2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΥΣΜΕΝΟΥΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ.....	114
5.2.1. Κοστολόγηση επιχείρησης.....	116
5.2.1.1. Αξία Πωλούμενων Προϊόντων.....	116
5.2.1.2. Κόστος Διατροφής.....	116
5.2.1.3. Δαπάνες κατασκευών και ζωικού κεφαλαίου.....	117
5.2.1.3.1. Δαπάνες ζωικού κεφαλαίου.....	117
5.2.1.3.2. Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού.....	117
5.2.1.4. Μέση Αξία Ζωικού Κεφαλαίου.....	117
5.2.1.5. Πίνακες Υπολογισμού Ετήσιων Παραγωγικών Δαπανών.....	117
5.2.1.6. Οικονομικά Αποτελέσματα.....	119
5.2.2. Αξιολόγηση Επένδυσης.....	123
5.2.2.1. Αξία Πωλούμενων Προϊόντων 5ο-15ο έτος.....	123
5.2.2.2. Καθαρή Παρούσα Αξία και Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης.....	123
5.2.2.2.1. Υπολογισμός Κόστους Επένδυσης.....	123
5.2.2.2.2. Υπολογισμός Καθαρών Ταμειακών Ροών κάθε έτους.....	124
5.2.2.2.3. Υπολογισμός Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ) & Εσωτερικού Βαθμού Απόδοσης (IRR).....	124
6. Συμπέρασμα.....	126
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	127
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	133

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Εξέλιξη αριθμού προβάτων παγκοσμίως από το 1993 έως το 2013.....	17
Πίνακας 2: Κατανομή πληθυσμού προβάτων στις ηπείρους, κατά το έτος 2013.....	18
Πίνακας 3: Κατάταξη χωρών με βάση τον πληθυσμό των προβάτων.....	21
Πίνακας 4: Παραγωγή πρόβειου γάλακτος της ΕΕ και των κύριων χωρών παραγωγής του.....	22
Πίνακας 5: Αριθμός εκμεταλλεύσεων και αιγοπροβάτων ανά περιφέρεια.....	24
Πίνακας 6: Εκμεταλλεύσεις με πρόβατα κατά τάξεις μεγέθους και περιφέρειες.....	26
Πίνακας 7: Παραγόμενες ποσότητες (κιλά) τυριών ανά περιφέρεια το 2013.....	31
Πίνακας 8: Κατάλογος προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ.....	32
Πίνακας 9: Αξία πωλήσεων ελληνικών ΠΟΠ/ΠΓΕ προϊόντων (σε εκατομ.€).....	32
Πίνακας 10: Σύσταση πρόβειου γάλακτος.....	58
Πίνακας 11: Χημική σύσταση πρόβειου από διάφορες φυλές και περιοχές.....	58
Πίνακας 12: Λίστα με τους κτηνοτροφικούς συλλόγους της Π.Ε. Τρικάλων.....	62
Πίνακας 13: Εξέλιξη των σημαντικότερων οικονομικών δεικτών τα έτη 2010-2014...65	65
Πίνακας 14: Ανεργία (%), κατά Περιφέρεια.....	68
Πίνακας 15: Φύλο κατοίκων.....	75
Πίνακας 16: Απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας	76
Πίνακας 17: Ολοκληρωμένο Επίπεδο Εκπαίδευσης.....	76
Πίνακας 18: Τυροκομία και Γαλακτοβιομηχανίες Ν. Τρικάλων.....	78
Πίνακας 19: Κατανομή προβάτων των εκμεταλλεύσεων στην κοινότητα Πύλης.....	81
Πίνακας 20: Αριθμός αιγοπροβάτων στο Νομό Τρικάλων.....	81
Πίνακας 21: SWOT-analysis.....	85
Πίνακας 22: Αριθμός ζώων ανά κατηγορία και έτος της επιχείρησης.....	88
Πίνακας 23: Ημερήσια διατροφή κριαριών.....	94

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη του πληθυσμού των προβάτων παγκοσμίως.....	17
Διάγραμμα 2: Παγκόσμια παραγωγή πρόβειου γάλακτος τα έτη 1993-2013.....	19
Διάγραμμα 3: Κατανομή πρόβειου.....	19
Διάγραμμα 4: Παγκόσμια κατάταξη των γάλακτος ανά ήπειρο.....	19
Διάγραμμα 5: Εξέλιξη του πληθυσμού των προβάτων στην Ευρώπη.....	20
Διάγραμμα 6: Η εξέλιξη της ποσότητας πρόβειου γάλακτος στην ΕΕ.....	21
Διάγραμμα 7: Παραγωγή πρόβειου γάλακτος των κύριων χωρών της Ευρώπης.....	22
Διάγραμμα 8: Κατανομή του ζωικού κεφαλαίου (βοοειδή, χοίροι, πρόβατα, αίγες), 2014.....	23
Διάγραμμα 9: Παραγωγή πρόβειου γάλακτος ανά περιφέρεια το 2011.....	27
Διάγραμμα 10: Πρόβειο γάλα: Δηλωθείσα ποσότητα κ Μέση τιμή	28
Διάγραμμα 11: Εξέλιξη του αριθμού παραγωγών και της παραγωγής Αιγοπρόβειου Γάλακτος.....	29
Διάγραμμα 12: Οργανόγραμμα Εταιρείας.....	43
Διάγραμμα 13: Κάτοψη προβατοστασίου.....	47
Διάγραμμα 14: Κάτοψη αμελκτηρίου κυκλικού τύπου.....	49
Διάγραμμα 15: Κάτοψη της κτηνοτροφικής μονάδας.....	53
Διάγραμμα 16: Απεικόνιση του αγροτεμαχίου της εκμετάλλευσης.....	60
Διάγραμμα 17: Απεικόνιση του αγροτεμαχίου της εκμετάλλευσης.....	61
Διάγραμμα 18: Κατά Κεφαλήν Πραγματικό ΑΕΠ (λογαριθμική κλίμακα).....	66
Διάγραμμα 19: Ανεργία (%) κατά ομάδες ηλικιών, Α' τρίμηνο 2015.....	67
Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων, κατά τομέα της οικονομίας, Α' τρίμηνο 2015.....	68

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ΑΑΑ.....	Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή
ΑΔΑ.....	Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης
ΑΕΙ.....	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΑΕΠ.....	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΕΠΟ....	Αποφάσεις Εγκρίσεων Περιβαλλοντικών Όρων
ΔΝΤ.....	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
Ε.Ε.....	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΤ.....	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΛ.ΓΑ....	Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων
ΕΟΚ.....	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΣΥΔ....	Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης
ZB.....	Zων Βάρος
ΙΟ.....	Ινώδεις Ουσίες
ΚΟΓΠ....	Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής
ΚΥΑ.....	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΕΚ.....	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο
Μ.Μ.Ε....	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
ΞΠ.....	Ξηρά Περίοδος
ΟΓΑ.....	Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Ο.Ε.....	Ομόρρυθμη Εταιρεία
Π.Ε.....	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΟΠ.....	Προστατευμένης Ονομασίας Προέλευσης
ΣΖ.....	Συμπυκνωμένες Ζωοτροφές
ΣΥΑΛ.....	Στερεό υπόλειμμα άνευ λίπους
ΤΕΙ.....	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΥΑ.....	Υπουργική Απόφαση
ΥΠΑΑΤ..	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Φ.Ε.Κ....	Φύλλα Εφημερίδας Κυβερνήσεως
ΦΠΑ.....	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
XZ.....	Χονδροειδείς Ζωοτροφές

ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.Εισαγωγή στην αιγοπροβατοτροφία

Η ζωική παραγωγή αποτελεί σημαντικό τομέα της πρωτογενούς παραγωγής στην Ελλάδα. Η αιγοπροβατοτροφία είναι σε μεγάλο βαθμό μια παραδοσιακή μορφή κτηνοτροφίας που έχει προσαρμοστεί στις ιδιαιτερότητες του ελληνικού μικροκλίματος, φέρει μια μακρά παράδοση στον ελλαδικό χώρο και διαθέτει μεγάλο αριθμό τοπικών φυλών και πληθυσμών αιγοπροβάτων. Τα αιγοπρόβατα, λόγω της ικανότητάς τους να εκμεταλλεύονται τη φτωχή βλάστηση, αξιοποιούν ορεινές και μειονεκτικές εκτάσεις οι οποίες αποτελούν το 85% των εκτάσεων της χώρας, που θα ήταν αδύνατο να αξιοποιηθούν διαφορετικά. Το αίγαιο και πρόβιο κρέας και γάλα, λοιπόν, είναι δυο βασικές κατηγορίες προϊόντων με μεγάλη οικονομική σημασία και αποτελούν τις κυριότερες πηγές του αγροτικού εισοδήματος των αγροτών των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών (ΥΠΑΑΤ, 2011). Τα αιγοπρόβατα είναι τα πρώτα από τα παραγωγικά ζώα που κατοικιοδιοποιήθηκαν και από τα πρώτα ίσως ζώα που εξημέρωσε ο άνθρωπος. Κάποιοι λόγοι που μπορεί να βοήθησαν στην κατοικιοδιοποίηση των ειδών αυτών, είναι το σχετικά μικρό σωματικό μέγεθος, το καλώς αναπτυγμένο κοινωνικό ένστικτο και η ικανότητά τους να αξιοποιούν τις κυτταρινούχες τροφές. Τα αιγοπρόβατα εκτρέφονται για γάλα, κρέας και μαλλί εδώ και χιλιάδες χρόνια και αμέλγονταν πολύ πριν απ' ό,τι οι αγελάδες. Αποτελούν φυσικές "ανανεώσιμες πηγές", με μεγάλη παραλλακτικότητα όσον αφορά το γενετικό δυναμικό τους, τη γεωγραφική κατανομή, τη λειτουργία και την παραγωγικότητα. Αποτελούν τους πλέον αποτελεσματικούς μετατροπείς της χαμηλής ποιότητας βλάστησης (βοσκήσιμης ύλης) σε υψηλής ποιότητας ζωικά προϊόντα (γάλα- κρέας) με ξεχωριστή χημική σύσταση και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά. (Ζέρβας, 2013). Οι φυλές των προβάτων, που υπάρχουν στην Ελλάδα, είναι κυρίως γαλακτοπαραγωγικής κατεύθυνσης και διακρίνονται σε δυο κατηγορίες : α) εγχώριες φυλές, β) ξένες φυλές.

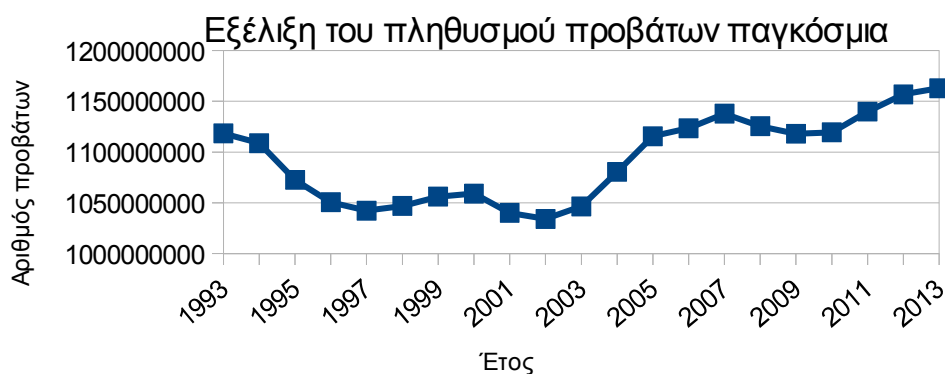
2. Η κατάσταση της αιγοπροβατοτροφίας σε αριθμούς

2.1. Η κατάσταση της αιγοπροβατοτροφίας παγκοσμίως

Α. Αριθμός Προβάτων

Ο αριθμός των προβάτων, σύμφωνα με τα στοιχεία του FAO, το 2013 ανήλθε σε 1.162.875.535 παγκοσμίως με την τελευταία 20-ετία, να έχει αυξηθεί κατά 44.502.147 (Διάγραμμα 1, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη του πληθυσμού των προβάτων παγκοσμίως

Πίνακας 1: Εξέλιξη αριθμού προβάτων παγκοσμίως από το 1993 έως το 2013

Έτος	Αριθμός προβάτων	Έτος	Αριθμός προβάτων
1993	1.118.373.388	2004	1.080.444.334
1994	1.108.687.379	2005	1.115.528.029
1995	1.072.578.034	2006	1.123.463.042
1996	1.050.638.341	2007	1.137.774.626
1997	1.042.270.521	2008	1.125.494.655
1998	1.046.900.396	2009	1.118.001.747
1999	1.056.121.382	2010	1.119.402.746
2000	1.059.082.358	2011	1.139.861.018
2001	1.040.031.756	2012	1.156.852.538
2002	1.034.096.799	2013	1.162.875.535
2003	1.046.508.938		

Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του FAO, οι χώρες με το μεγαλύτερο αριθμό προβάτων κατά την 20-ετία 1993-2013 είναι η Κίνα, με μέσο όρο 146.683.432 πρόβατα και η Αυστραλία με 101.141.778. Ακολουθούν η Ινδία και το Ιράν με 62.168.333 και 51.743.328,14 πρόβατα αντίστοιχα. Στον Πίνακα 2 περιγράφεται η κατανομή πληθυσμού των προβάτων στις ηπείρους. Πρώτη θέση καταλαμβάνει η Ασία στην οποία κατανέμεται σχεδόν ο μισός πληθυσμός των προβάτων παγκοσμίως. Ακολουθούν η Αφρική, η Ευρώπη, η Ωκεανία και τέλος η Αμερική.

Πίνακας 2: Κατανομή πληθυσμού προβάτων στις ηπείρους, κατά το έτος 2013 (FAOSTAT, 2015)

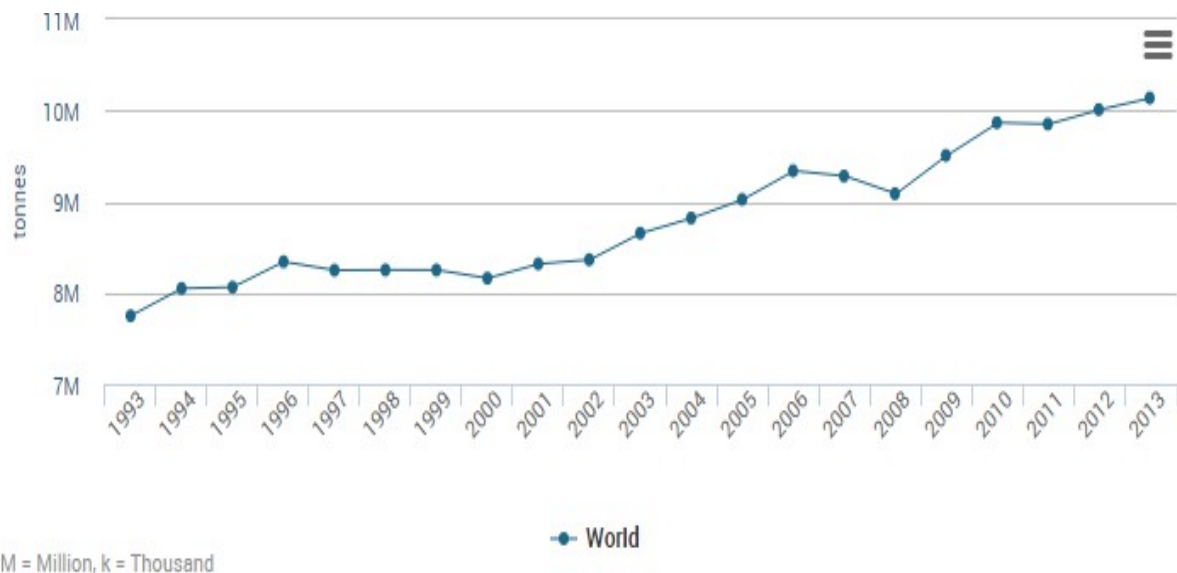
Ηπείροι	Αριθμός προβάτων	Κατανομή
Ασία	511.796.697	44,00%
Αφρική	328.450.262	28,20%
Ευρώπη	129.945.891	11,20%
Ωκεανία	106.351.147	9,10%
Αμερική	86.331.538	7,40%

Γενικά, περισσότερα από το 60% του παγκόσμιου πληθυσμού των προβάτων εκτρέφονται στις ζώνες με εύκρατο κλίμα, όπου η βλάστηση είναι περισσότερο ικανοποιητική και ο υπόλοιπος πληθυσμός εκτρέφεται σε ζώνες με τροπικό κλίμα (Ζυγογιάννης, 2006).

Β. Πρόβειο γάλα

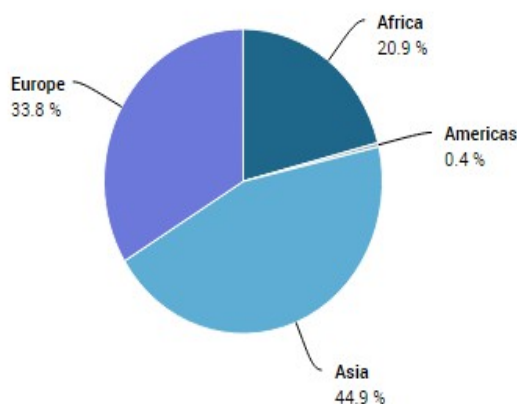
Η παγκόσμια παραγωγή πρόβειου γάλακτος έχει αυξηθεί πολύ την τελευταία 20-ετία, έχοντας ξεπεράσει τους 10.000.000 τόνους (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Παγκόσμια παραγωγή πρόβειου γάλακτος τα έτη 1993-2013

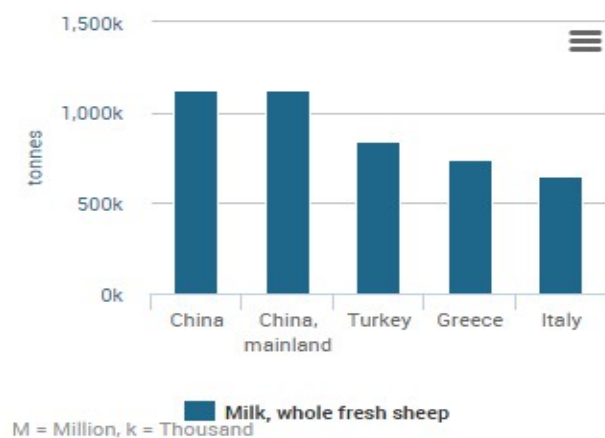

Κατά μέσον όρο, την τελευταία 20-ετία, η παραγωγή πρόβειου γάλακτος κατανέμεται ως εξής παγκοσμίως: η Ασία παράγει το 44,9% (3.962.109,67 τόννοι), η Ευρώπη το 33,8% (2.979.116,67 τόννοι), η Αφρική το 20,9% (1.847.990,05 τόννοι) και τέλος η Αμερική με μόλις 0,4% (1.847.990,05 τόννους) της παγκόσμιας παραγωγής (Faostat) (Διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 3: Κατανομή πρόβειου γάλακτος ανά ήπειρο

Διάγραμμα 4: Παγκόσμια κατάταξη των κύριων χωρών παραγωγής πρόβειου γάλακτος

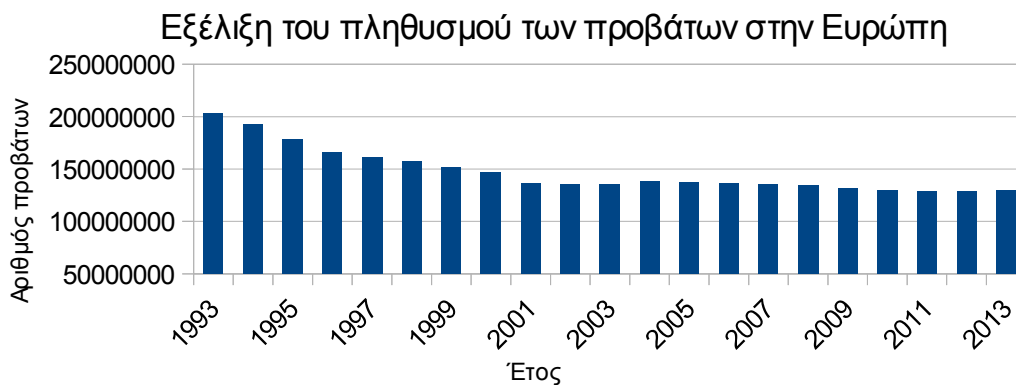
Η Ελλάδα στην παγκόσμια κατάταξη, σύμφωνα με τα στοιχεία είναι 3^η στην παραγωγή πρόβειου γάλακτος γεγονός που καθιστά την προβατοτροφία πολύ σημαντική για τη χώρα μας (Διάγραμμα 4). Οι χώρες με την μεγαλύτερη παραγωγή πρόβειου γάλακτος κατά μέσον όρο τα έτη 1993-2013, είναι η Κίνα με 1.120.691,9 τόνους, η Τουρκία με 843.108,67 τόνους, η Ελλάδα με 739.618,76 τόνους και η Ιταλία με 650.164,62 τόνους (Faostat).

2.2. Η αιγοπροβατοτροφία σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Α. Αριθμός προβάτων

Στην Ε.Ε. εκτρέφονται περίπου 100 εκατομμύρια πρόβατα και 12 εκατομμύρια αίγες και είναι η μεγαλύτερη παραγωγός, εισαγωγέας και καταναλωτής αιγοπρόβειου κρέατος. Ο κλάδος της αιγοπροβατοτροφίας στο σύνολο των χωρών της Ε.Ε. δεν έχει την ίδια σημασία όπως έχει για την Ελλάδα. Στην Ελλάδα εκτρέφονται περίπου 9 εκατομμύρια πρόβατα δηλαδή το 10% της Ε.Ε. και 5,1 εκατομμύρια αίγες δηλαδή σχεδόν ο μισός πληθυσμός των αιγών (Λώλης, 2015). Στο διάγραμμα 5 απεικονίζεται η εξέλιξη του πληθυσμού των προβάτων στην Ευρώπη από το 1993 ως το 2013. Στα έτη 1993-2000 παρατηρήθηκε μεγάλη μείωση του αριθμού των ζώων ενώ από το 2000 ως το 2013 ο αριθμός των ζώων παρέμεινε σε σταθερά επίπεδα.

Διάγραμμα 5: Εξέλιξη του πληθυσμού των προβάτων στην Ευρώπη

Στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε., τα πρόβατα εκτρέφονται, κυρίως για την κρεοπαραγωγική και εριοπαραγωγική τους ικανότητα. Η αυτάρκεια της Ε.Ε. σε πρόβειο κρέας είναι περίπου 80%. Η εκτροφή προβάτων για παραγωγή γάλακτος αποτελεί δραστηριότητα που ασκείται κυρίως στις νότιες χώρες, δηλαδή οι χώρες που παράγουν γάλα, κυρίως, είναι η Ελλάδα, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Γαλλία (Διάγραμμα 7, Πίνακας 4). Στην Ελλάδα παράγεται περίπου το 30% του συνολικού αιγοπρόβειου γάλακτος της Ε.Ε., αντίθετα όσον αφορά την παραγωγή κρέατος, η Ελλάδα παράγει το 11-12% της συνολικής παραγωγής της Ε.Ε.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το 2014 το Ηνωμένο Βασίλειο κατείχε το 1/3 του πληθυσμού των προβάτων της Ευρώπης και ήταν πρώτο με περίπου 23.000.000 πρόβατα. Μετά ακολούθησε η Ισπανία, με περίπου 15.400.000 πρόβατα. Τρίτη χώρα σε αριθμό προβάτων είναι η Ελλάδα με 9.000.000 περίπου πρόβατα και ακολουθούν η Γαλλία και η Ιταλία με 7.168.000 και 7.166.000 πρόβατα, αντίστοιχα (Πίνακας 3).

Πίνακας 3: Κατάταξη χωρών με βάση τον πληθυσμό των προβάτων (Eurostat)

Α/α	Χώρες
1η	Ηνωμένο Βασίλειο
2η	Ισπανία
3η	Ελλάδα
4η	Γαλλία
5η	Ιταλία

Β. Πρόβειο γάλα

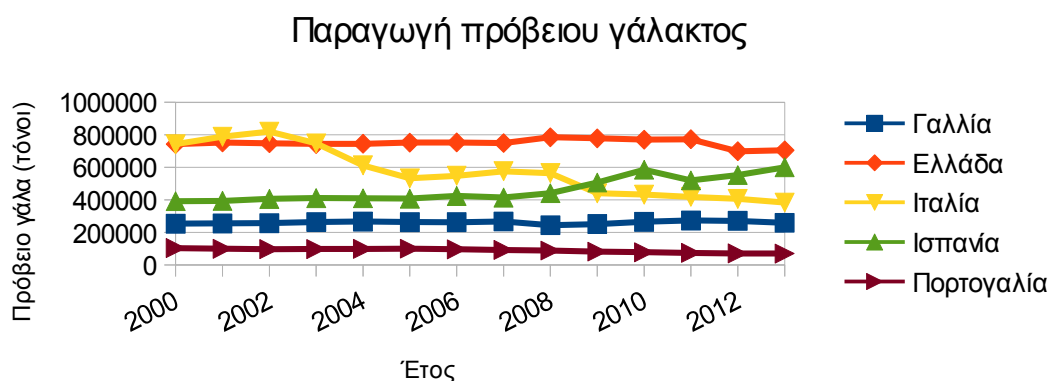
Η ποσότητα του πρόβειου γάλακτος στην Ε.Ε. έχει ανοδική τάση τις τελευταίες δεκαετίες. Κατά μέσο όρο παράγονται 2,8 εκατομμύρια τόνοι συνολικά στην Ε.Ε., με τις μεγαλύτερες ποσότητες να παρήχθησαν το 2008 και το 2010, όπου ήταν πάνω από 2,9 εκατομμύρια (Διάγραμμα 6).

Διάγραμμα 6: Η εξέλιξη της ποσότητας πρόβειου γάλακτος στην Ε.Ε. (FAO)

Στο διάγραμμα 7 και στον Πίνακα 4 αναφέρεται η παραγωγή πρόβειου γάλακτος των κύριων χωρών παραγωγής του στην Ε.Ε στα έτη 2000-2013. Η Ελλάδα κατέχει από το 2004 ως το 2013 την πρώτη θέση και για το έτος 2013 ακολουθούν η Ισπανία, η Ιταλία, η Γαλλία και τέλος η Πορτογαλία.

Διάγραμμα 7: Παραγωγή πρόβειου γάλακτος των κύριων χωρών της Ευρώπης (FAO)

Πίνακας 4: Παραγωγή πρόβειου γάλακτος της ΕΕ και των κύριων χωρών παραγωγής του (FAO)

Έτος	Γαλλία	Ελλάδα	Ιταλία	Ισπανία	Πορτογαλία	Ευρωπαϊκή Ένωση
2000	253910	743238	741900	392043	103931	2705480
2001	255770	753314	788100	394200	99610	2742194
2002	256750	748700	819500	406500	97266	2825840
2003	263720	744000	747800	411300	98163	2770779
2004	266785	744706	612002	410100	98717	2756294
2005	263495	752171	532049	407800	100090	2754424
2006	262776	753470	548299	424300	96154	2889445
2007	267340	749313	575914	414200	92321	2867922
2008	244217	785000	564550	441400	88514	2918639
2009	251342	779000	440668	506700	82075	2799012
2010	265328	770000	432222	585473	78068	2917632
2011	273550	773000	417839	519600	74267	2845255
2012	271176	699500	406177	552517	71485	2797543
2013	259083	705000	383837	600568	69748	2804591

2.3. Η αιγοπροβατοτροφία στην Ελλάδα

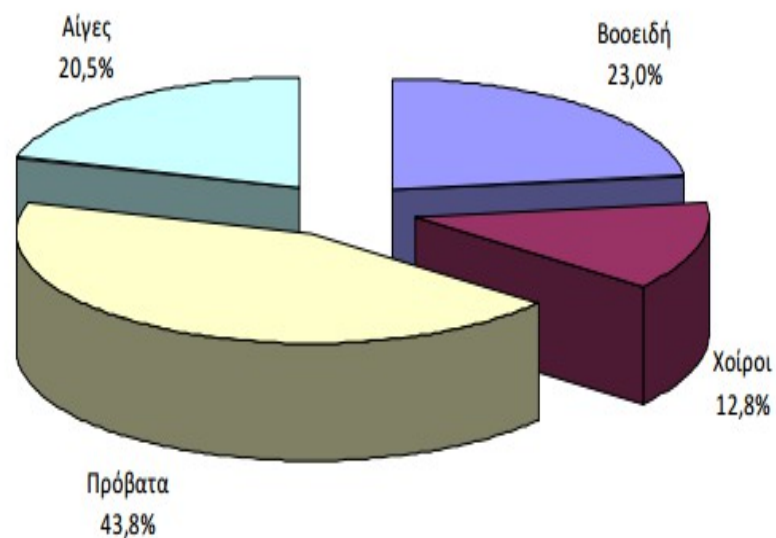
Η ελληνική κτηνοτροφία συνεισφέρει σε πολύ μικρό ποσοστό στην Ε.Ε.-28, μόλις 1,6%. Παρόλα αυτά, η συνεισφορά της αιγοπροβατοτροφίας στην Ε.Ε.-28 είναι 12,8% και η Ελλάδα κατέχει την 4η θέση στην Ε.Ε. Η Ελλάδα είναι σχεδόν αυτόνη σε πρόβειο γάλα (97,52%) και κρέας (93,72%) και το σύνολο σχεδόν της παραγωγής διοχετεύεται εντός της χώρας (Μπέλλης κ.ά., 2013).

Η αιγοπροβατοτροφία στην Ελλάδα πρόκειται για τον σημαντικότερο κλάδο της ζωικής παραγωγής ο οποίος συμβάλει κατά 18% περίπου στο συνολικό αγροτικό εισόδημα και ενισχύει σημαντικά την εθνική μας οικονομία (ΥΠΑΑΤ, 2011). Συγκεκριμένα, η προβατοτροφία συμμετέχει στην ακαθάριστη αξία της συνολικής ζωικής παραγωγής κατά 37% και στο σύνολο της γεωργικής παραγωγής κατά 13%

περίπου (Παυλούδη κ.ά., 2012, 27ο Ετήσιο Επιστημονικό Συνέδριο, ΕΖΕ). Η χώρα μας εκτρέφει το 10% των προβάτων της Ε.Ε. και παράγει το 30% του συνολικού αιγοπρόβειου γάλακτος στην Ευρώπη όπως αναλύεται και παρακάτω (Ζέρβας, 2015).

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 8, τα πρόβατα στη χώρα μας αποτελούν το 43,8% του ζωικού κεφαλαίου γεγονός που καθιστά την προβατοτροφία κυρίαρχο κλάδο αφού κατέχει το μισό σχεδόν πληθυσμό του ζωικού κεφαλαίου. Ακολουθούν τα βοοειδή, οι αίγες και τέλος οι χοίροι. Το ζωικό κεφάλαιο είναι εκφρασμένο σε ζωικές μονάδες (ΖΜ).

Διάγραμμα 8: Κατανομή του ζωικού κεφαλαίου (βοοειδή, χοίροι, πρόβατα, αίγες), 2014 (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Η αιγοπροβατοτροφία συνεισφέρει στην περιφερειακή αγροτική ανάπτυξη καθώς το ζωικό κεφάλαιο που διαθέτει σε συνδυασμό με το περιβάλλον, το παραγωγικό σύστημα και τα προϊόντα που παράγονται, συμβάλουν στη διατήρηση του κοινωνικού ιστού της υπαίθρου παρέχοντας εισόδημα και απασχόληση σε χιλιάδες οικογένειες (Ζέρβας, 2014, ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”). Πλεονεκτεί σε σχέση με τους άλλους κλάδους της ζωικής παραγωγής επειδή με τις κατάλληλες συνθήκες εκτροφής, δημιουργεί τη μικρότερη όχληση στο περιβάλλον, σε σχέση με τα άλλα παραγωγικά ζώα. Η εκτροφή γίνεται είτε σε στρωμένη από άχυρα ή σε εσχαρωτό δάπεδο, τα απόβλητα είναι στερεά και παραμένουν στη στρωμή ή κάτω από την εσχάρα για αρκετό χρονικό διάστημα, μέχρι να ζυμωθούν και να διατεθούν για οργανική λίπανση. Σε περιπτώσεις που η διάθεση της κοπριάς δεν είναι άμεση, σύμφωνα με του Κ.Ο.Γ.Π., αποθηκεύεται σε κοπροσωρό (Βακάκης, 2007). Επιπλέον, σημαντικά πλεονεκτήματα της αιγοπροβατοτροφίας είναι ότι στην Ελλάδα υπάρχουν οι κατάλληλες εδαφοκλιματικές συνθήκες για να αναπτυχθεί αυτός ο κλάδος και δεν υπάρχουν περιορισμοί στην παραγωγή γάλακτος από την Ε.Ε (Ζέρβας, 2015).

Α. Αριθμός προβάτων και εκμεταλλεύσεων

Στον πίνακα 5 αναφέρεται ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων και προβάτων ανά περιφέρεια με τη Δυτική Ελλάδα, την Κρήτη και τη Θεσσαλία να κρατάνε τα σκίπτρα. Στο σύνολο της χώρας, ο αριθμός των προβάτων μειώθηκε κατά 5,1% το έτος 2013 σε σχέση με το 2009. Ενδιαφέρον προκαλεί το Β. Αιγαίο και η Θεσσαλία όπου σε σχέση με την συνολική αυτή μείωση παρουσίασαν αύξηση του πληθυσμού των προβάτων τους κατά 13,3% και 6,4% αντίστοιχα. Όσον αφορά τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων το 2013 υπήρξε μια αύξηση της τάξεως του 2,7% στο σύνολο της χώρας.

Πίνακας 5: Αριθμός εκμεταλλεύσεων και προβάτων ανά περιφέρεια (ΕΛ.ΣΤΑΤ 2015)

Περιφέρειες	Αριθμός προβάτων			Αριθμός Εκμεταλλεύσεων		
	2009	2013	Μεταβολή (%)	2009	2013	Μεταβολή (%)
Σύνολο	9.156.821	8.686.117	-5,1	91.933	94.448	2,7
Ανατ.Μακ/νία κ Θράκη	626.511	585.760	-6,1	4.220	4.241	0,5
Κ.Μακ/νία	892.252	815.981	-11,9	5.422	5.245	-3,3
Δ.Μακ/νία	400.301	384.392	-11,8	2.887	2.970	2,9
Θεσσαλία	1.197.979	1.211.461	6,4	9.392	9.886	5,3
Ήπειρος	805.156	622.393	-1,3	9.834	9.673	-1,6
Ιόνια Νησιά	123.701	116.256	-6	2.490	2.343	-5,9
Δ.Ελλάδα	1.478.883	1.511.280	2,2	17.974	19.019	5,8
Στ.Ελλάδα	547.925	511.263	-6,7	9.163	8.374	-8,6
Πελ/νησος	508.201	448.194	-11,8	8.198	8.388	2,3
Αττική	80.195	83.805	4,5	989	1.025	3,6
Β.Αιγαίο	428.037	485.001	13,3	4.467	5.145	15,2
Ν.Αιγαίο	190.000	168.257	-11,4	3.698	3.594	-2,8
Κρήτη	1.877.680	1.742.072	-7,2	13.199	14.545	10,2

Την περίοδο 2006-2012 ο αριθμός των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων μειώθηκε περίπου κατά 15.000. Οι μειώσεις των εκμεταλλεύσεων οφείλονται στη μείωση της οικογενειακής εργασίας και στην εγκατάλειψη των εκμεταλλεύσεων (Ζέρβας, 2014, *ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”*). Οι περισσότερες μονάδες στη χώρα μας είναι μικρές, μικτής και παραδοσιακής μορφής ωστόσο, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια τάση ανάπτυξης μεγαλύτερης δυναμικότητας μονάδων, συστηματικής-ενσταβλισμένης αιγοπροβατοτροφίας, σε ορισμένες πεδινές περιοχές της χώρας. Από τις δηλώσεις ζωικού κεφαλαίου στην Ενιαία Ενίσχυση προκύπτει ότι, στο διάστημα 2006 – 2012 μειώθηκαν σημαντικά οι αιγοπροβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις με συνολικό αριθμό θηλυκών ζώων ως 200 και μειώθηκαν και οι εκμεταλλεύσεις με αριθμό θηλυκών ζώων μεγαλύτερο των 500. Αντίθετα, αυξήθηκαν οι αιγοπροβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις με συνολικό αριθμό θηλυκών ζώων από 200 έως και 500. (Ζέρβας, 2014, *ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”*).

Στον πίνακα 6 παρατηρείται το σύνολο των εκμεταλλεύσεων ανά Περιφέρεια και η δυναμικότητα τους για το έτος 2011. Για παράδειγμα, στη Θεσσαλία οι περισσότερες εκμεταλλεύσεις είναι μικρής δυναμικότητας καθώς από τις 11.608 μόνο οι 227 είναι δυναμικότητας 500 και πάνω προβάτων.

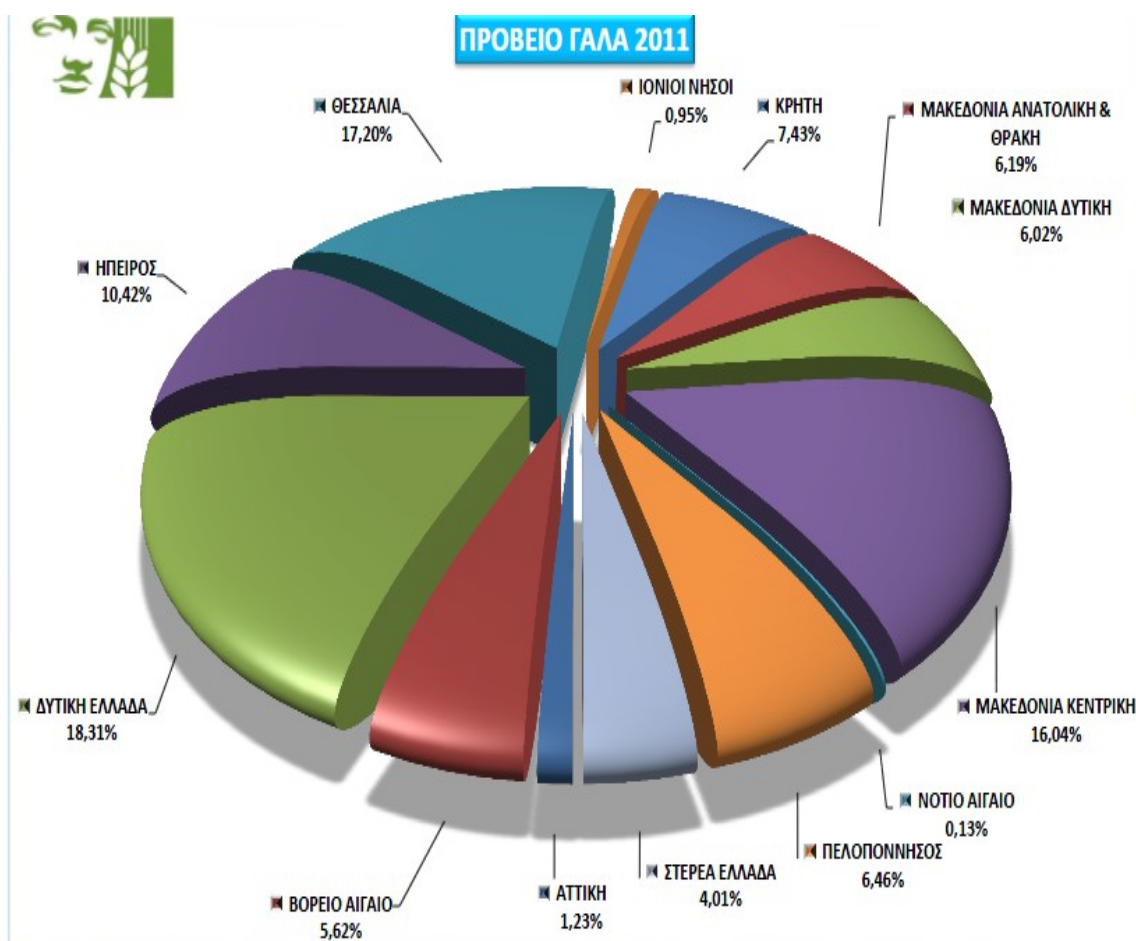
Πίνακας 6: Εκμεταλλεύσεις με πρόβατα κατά τάξεις μεγέθους και περιφέρειες (ΥΠΑΑΤ, 2011).

Περιφέρειες	Σύνολο	1- 4	5 - 9	10 - 19	20- 29	30 - 49	50- 99	100-199	200-499	500 κ άνω
Σύνολο	115.350	14.297	12.137	19.143	11.707	13.374	16.678	15.901	10.877	1.236
Ανατ.Μακ/ν ία κ Θράκη	4.416	178	232	498	333	400	720	1.044	925	86
Κ.Μακ/νία	6.026	333	300	507	425	538	870	1.501	1.416	137
Δ.Μακ/νία	3.158	117	168	441	267	270	420	793	648	34
Θεσσαλία	11.608	756	1.036	2.052	1.284	1.326	1.575	1.672	1.680	227
Ήπειρος	13.774	650	1.036	2.052	1.284	1.326	1.575	1.672	1.680	227
Ιόνια Νησιά	3.386	1.430	504	413	194	196	232	252	154	11
Δ.Ελλάδα	21.937	2.776	2.120	3.480	2.205	2.800	3.800	3.397	1.312	47
Στ.Ελλάδα	13.416	1.872	1.917	3.072	1.656	1.460	1.556	1.220	630	33
Πελ/νησος	11.576	2.709	1.910	1.936	936	1.128	1.356	1.066	504	31
Αττική	1.233	136	126	210	130	132	180	188	126	5
Β.Αιγαίο	5.150	432	465	858	508	562	825	912	552	36
Ν.Αιγαίο	4.286	268	520	1.004	672	712	630	336	140	4
Κρήτη	15.383	2.640	1.708	2.230	1.272	1.410	1.694	1.826	2.065	538

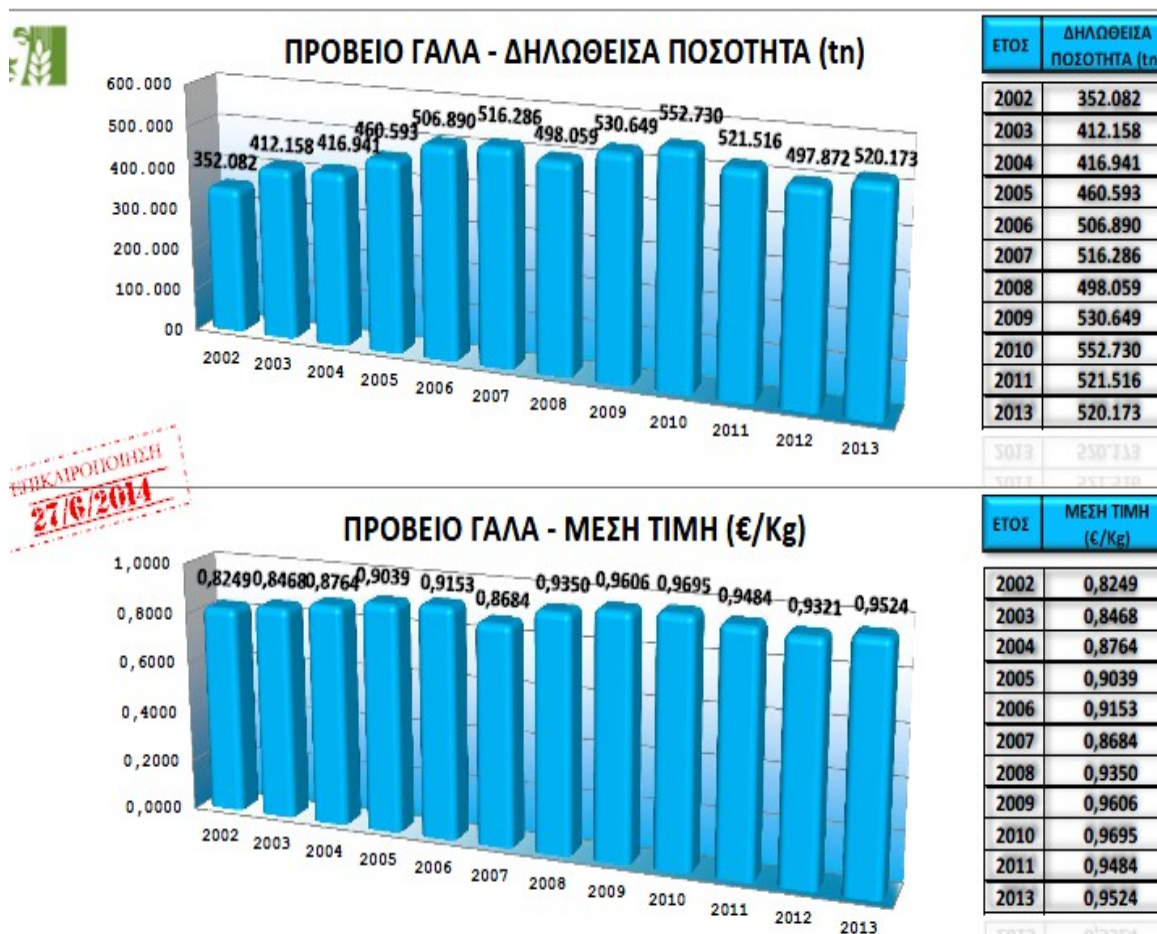
Β. Πρόβειο γάλα

Στην Ελλάδα, η εκτροφή των αιγοπροβάτων κατά κύριο λόγο έχει ως παραγωγική κατεύθυνση τη γαλακτοπαραγωγή, παράγονται περίπου 700.000 τόνοι πρόβειου γάλακτος και περίπου 480.000 αίγειου από τους οποίους περισσότερο από το 80% τυροκομείται. Στο διάγραμμα 9 φαίνεται η παραγωγή γάλακτος ανά περιφέρεια με τη Δυτική Ελλάδα και τη Θεσσαλία να κατέχουν τις πρώτες θέσεις στην παραγωγή πρόβειου γάλακτος.

Διάγραμμα 9: Παραγωγή πρόβειου γάλακτος ανά περιφέρεια το 2011 (ΕΛΟΓΑΚ).

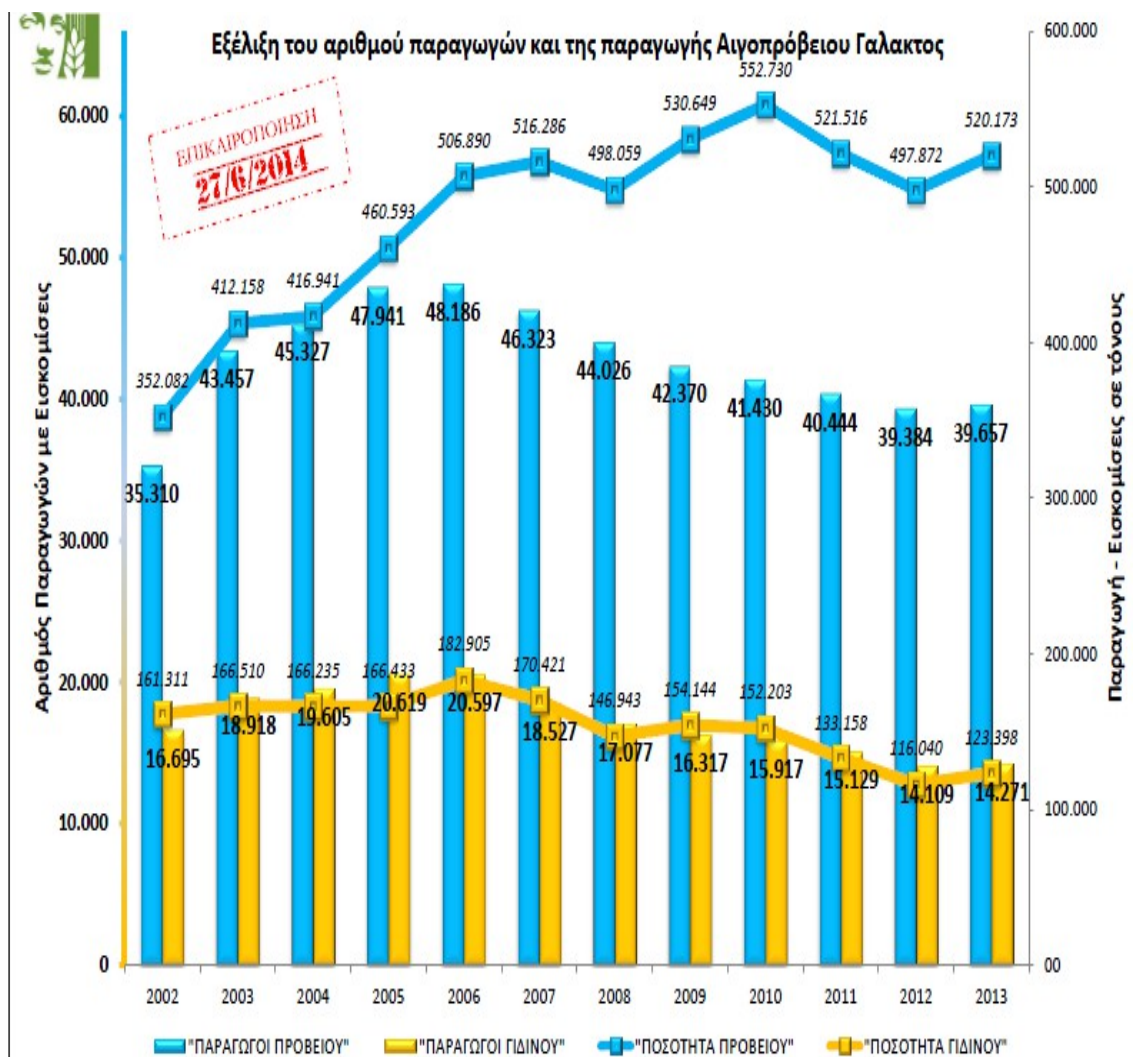

Διάγραμμα 10: Πρόβειο γάλα: Δηλωθείσα ποσότητα κ Μέση τιμή (ΕΛΟΓΑΚ)

Όπως παρατηρείται στο διάγραμμα 10, από το 2010 υπήρξε μια πτωτική τάση στη δηλωθείσα ποσότητα γάλακτος μέχρι και το 2012 από 552.730 τόνους μειώθηκε στους 497.872 τόνους. Το 2013 παρατηρήθηκε αύξηση στους 520.173 τόνους. Η ίδια αυξομείωση παρατηρείται και στη μέση τιμή του γάλακτος, όπου το 2011 και 2012 μειώθηκε σε 0,9321 €/kg, ενώ το 2013 αυξήθηκε σε 0,9524 €/kg. Τη φετινή χρονιά (2015), η τιμή του γάλακτος φτάνει κατά περιπτώσεις το 1 ευρώ ως τιμή πώλησης (Κόττης, 2015, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας), μια μεταβολή αρκετά πιο αισιόδοξη για τον κλάδο και τους κτηνοτρόφους.

Διάγραμμα 11: Εξέλιξη του αριθμού παραγωγών και της παραγωγής Αιγοπρόβειου Γάλακτος (ΕΛΟΓΑΚ)

Από το διαγράμμα 11 του ΕΛΟΓΑΚ προκύπτει ότι, στο χρονικό διάστημα 2006 έως και 2012 η διακινούμενη ποσότητα του πρόβειου γάλακτος μειώθηκε κατά 1,8% περίπου ενώ η αντίστοιχη ποσότητα του αίγειου γάλακτος μειώθηκε κατά 36,6% περίπου. Στο μεσοδιάστημα 2008-2010 υπήρξε μια ανάκαμψη του αιγοπρόβειου γάλακτος, παρουσιάζοντας μια αύξηση της παραγωγής περίπου 10,9% στο πρόβειο γάλα και 3,6% στο αίγιο γάλα. Τα παραπάνω εν μέρει οφείλονται και στην εφαρμογή της ποιοτικής ενίσχυσης στο αιγοπρόβειο γάλα (ΚΥΑ 320679/9-11-2005 ΦΕΚ 1613 Β).

Από τα στοιχεία του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, την περίοδο 2006-2012 παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού των παραγωγών που είχαν συνολικές ετήσιες διακινούμενες ποσότητες κάτω από 40.000 κιλά. Αντίθετα, αυξήθηκαν τόσο οι παραγωγοί αλλά και οι διακινούμενες ποσότητες σε εκμεταλλεύσεις που είχαν ποσότητες άνω των 40.000 κιλών. Από 150.000 κιλά και πάνω η αύξηση των παραγωγών ήταν από 76-144% και της ποσότητας από 75-166% (Ζέρβας, 2014, ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”).

Γ. Συμβολή πρόβειου γάλακτος στην τυροκομία

Η απουσία ποσοστάσεων στην παραγωγή γάλακτος είναι σημαντικό πλεονέκτημα για την χώρα μας καθώς συγκριτικό πλεονέκτημα του κλάδου αποτελεί η συμβολή της παραγωγής αιγοπρόβειου γάλακτος στην τυροκομία και στην εθνική οικονομία γενικότερα και αυτό λόγω της εξέχουσας θέσης που κατέχει η παραγωγή μοναδικών τυριών ΠΟΠ με την φέτα να καταλαμβάνει από αυτά την πρώτη θέση σε εξαγωγές σε όλο τον κόσμο. Η Ελλάδα έχει μακρά ιστορία στην παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, πολλά από τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτιστικής της κληρονομιάς. Είναι συνδεδεμένα με τα ήθη, τα έθιμα, τις παραδόσεις, με τη διατροφική κουλτούρα κάθε περιοχής και καταλαμβάνουν σημαντικό τμήμα στο διαιτολόγιό μας. Από το αιγοπρόβειο γάλα παράγονται παραδοσιακά προϊόντα, κάποια από αυτά παγκοσμίως γνωστά, όπως γιαούρτι και διάφορα είδη τυριών, πολλά από τα οποία έχουν πιστοποιηθεί ως Προϊόντα Ονομασίας Προελεύσεως (ΠΟΠ). Στην Ελλάδα πολλά από τα αγροτικά προϊόντα που παράγονται έχουν πιστοποιηθεί ως Προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης και Προϊόντα Ονομασίας Προελεύσεως (ΠΟΠ) και μεταξύ των 27 κρατών μελών της ΕΕ, η Ελλάδα κατείχε την 7η θέση (European commission, 2012). Με τον όρο προϊόν “ΠΟΠ” νοείται το προϊόν που κατάγεται από συγκεκριμένη περιοχή, τόπο ή χώρα, η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του οποίου οφείλονται ουσιαστικά ή αποκλειστικά στο ιδιαίτερο γεωγραφικό περιβάλλον της παραπάνω περιοχής, τόπου ή χώρας και του οποίου η παραγωγή, μεταποίηση και επεξεργασία γίνονται εντός της εν λόγω οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής (Φράγκου, 2013, ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”). Η χώρα μας έχει κατοχυρώσει 21 είδη τυριών ΠΟΠ και παραγωγή των ΠΟΠ προϊόντων της χώρας μας αποτελείται κυρίως από τυρί, κρασί, οινοπνευματώδη ποτά και ελαιόλαδο.

Τα τυριά αποτελούν την κύρια ομάδα των ΠΟΠ της Ελλάδας αφού συνιστούν τα 3/4 της παραγωγής, με το σπουδαιότερο απ' όλα στη συνολική αξία των πωλήσεων να είναι το τυρί “φέτα”. Η φέτα είναι ένα από τα σημαντικότερα τυριά που παράγεται στην Ελλάδα και έχει αξιόλογη θέση στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού (European commission, 2012). Η φέτα είναι το πιο γνωστό μαλακό, τυρί, παράγεται από την εποχή του Ομήρου και έχει υψηλή διατροφική αξία. Το 2008 προς τιμήν της επίσημης διεθνούς αναγνώρισης της φέτας είχε οριστεί ως «Έτος Φέτας». Όπως σημειώθηκε και παραπάνω, η φέτα αποτελεί τμήμα του καθημερινού διαιτολογίου του Έλληνα και αυτό αποδεικνύεται από το ότι η μέση κατανάλωση φέτας στην Ελλάδα είναι 12 κιλά/άτομο, υψηλότερη παγκοσμίως.

Το όνομα “φέτα” δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως όνομα τυριού το οποίο δεν παρασκευάζεται από αιγοπρόβειο γάλα συγκεκριμένης σύστασης, από εγχώριες φυλές, στην Ελλάδα και με άλλη διαδικασία από την παραδοσιακή.

Η παραγωγή τυριών της χώρας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα 7 ανά Περιφέρεια με τη Θεσσαλία να συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη παραγωγή αυτών.

Πίνακας 7: Παραγόμενες ποσότητες (κιλά) τυριών ανά περιφέρεια το 2013 (Σύμφωνα με τις δηλώσεις Ισοζυγίων Γάλακτος) (ΕΛΟΓΑΚ)

Περιφέρεια	Σκληρά - Ημίσκληρα	Μαλακά	Τυριά Τυρογάλακτος
ΑΤΤΙΚΗ	1.660.827	2.354.206	227.257
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1.904.948	3.648.451	559.302
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	4.031.766	13.817.947	2.526.446
ΗΠΕΙΡΟΣ	3.333.279	18.603.963	2.435.957
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	9.559.400	46.959.410	8.328.558
ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ	156.475	1.182.466	142.744
ΚΡΗΤΗ	4.605.241	1.446.119	2.480.837
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ & ΘΡΑΚΗ	391.631	3.395.181	413.380
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΔΥΤΙΚΗ	572.954	1.980.928	195.066
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ	5.790.225	24.541.228	2.286.684
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1.427.115	109.829	54.360
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1.822.852	8.549.211	2.216.912
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	337.444	3.350.957	304.584
Σύνολα	35.594.156	129.939.896	22.172.087

Όσον αφορά την παραγωγή ΠΟΠ τυριών στον πίνακα 8 παρουσιάζονται τα 21 είδη τυριών που έχουν κατοχυρωθεί ως ΠΟΠ προϊόντα.

Πίνακας 8: Κατάλογος προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ (ΥΠΑΑΤ)

A/A	ΠΡΟΙΟΝ / ΟΝΟΜΑΣΙΑ	Κατηγορία αναγνώρισης ΠΟΠ ή ΠΓΕ	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
1	Ανεβατό	ΠΟΠ	313060 / 14-01-1994(ΦΕΚ 24/18.01.94)
2	Γαλοτύρι	ΠΟΠ	313031 / 11-01-1994(ΦΕΚ 8/11-01-94)
3	Γραβιέρα Αγράφων	ΠΟΠ	313045 / 14-01-1994(ΦΕΚ 16/14-01-94)
4	Γραβιέρα Κρήτης	ΠΟΠ	313047 / 14-01-1994(ΦΕΚ 16/14-01-94)
5	Γραβιέρα Νάξου <u>Προδιαγραφές</u>	ΠΟΠ	313071 / 18-01-1994(ΦΕΚ 23/18-01-94) & 318849/21-8-2008(ΦΕΚ 1725/28-8-2008)
6	Καλαθάκι Λήμνου	ΠΟΠ	313044 / 14-01-1994(ΦΕΚ 16/14-01-94)
7	Κασέρι	ΠΟΠ	313027 / 11-01-1994(ΦΕΚ 8/11-01-94)
8	Κατίκι Δομοκού	ΠΟΠ	313048 / 14-01-1994(ΦΕΚ 16/14-01-94)
9	Κεφαλογραβιέρα	ΠΟΠ	313032 / 11-01-1994(ΦΕΚ 8/11-01-94)
10	Κοπανιστή <u>Προδιαγραφές</u>	ΠΟΠ	Official Journal L148 21.06.1996 Official Journal C186 26.06.2012 Official Journal L129 14.05.2013
11	Λαδοτύρι Μυτιλήνης	ΠΟΠ	313058/17-01-1994(ΦΕΚ 25/18-01-94)
12	Μανούρι	ΠΟΠ	313028 / 11-01-1994(ΦΕΚ 8/11-01-94)
13	Μετσοβόνη	ΠΟΠ	313070 / 18-01-1994(ΦΕΚ 23/18-01-94)
14	Μπάτζος	ΠΟΠ	313057/17-01-1994(ΦΕΚ 25/18-01-94)
15	Ξυνομυζήθρα Κρήτης	ΠΟΠ	313051 / 14-01-1994(ΦΕΚ 18/14-01-94)
16	Πηχτόγαλο Χανίων	ΠΟΠ	313062 / 17-01-1994(ΦΕΚ 24/18.01.94)
17	Σαν Μιχάλη	ΠΟΠ	313069 / 18-01-1994(ΦΕΚ 23/18-01-94)
18	Φέτα	ΠΟΠ	313025 / 11-01-1994(ΦΕΚ 8/11-01-1994)
19	Σφέλα	ΠΟΠ	313056/17-01-1994(ΦΕΚ 25/18-01-94)
20	Φορμαέλλα Αράχωβας Παρνασσού	ΠΟΠ	313063/17-01-1994(ΦΕΚ 25/18-01-94)
21	Ξύγαλο Σητείας ή Ξίγαλο Σητείας <u>Προδιαγραφές</u>	ΠΟΠ	C312/2010 ΣΕΛ.25(L200/2011 σελ.12)

Μεταξύ των μεγαλύτερων κρατών μελών όσον αφορά την αξία των πωλήσεων των προϊόντων ΠΟΠ, η Ελλάδα ήταν εκείνη με το πιο σημαντικό μερίδιο στη συνολική αξία των πωλήσεων των ΠΟΠ αγροτικών προϊόντων και τροφίμων (71% της αξίας των εθνικών πωλήσεων των πιστοποιημένων προϊόντων) (Πίνακας 9) (European commission, 2012).

Πίνακας 9: Αξία πωλήσεων ελληνικών ΠΟΠ/ΠΓΕ προϊόντων (σε εκατομ.€)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	% 2010	Evol. 2005/10
Wines	210	227	301	222	188	203	19%	-3%
Agri. prod. & food.	610	618	606	622	711	753	71%	23%
Spirits	69	93	90	84	120	102	10%	48%
Total	888	939	997	929	1 019	1 058	100%	19%

Source: AND-International survey for DG AGRI

Το χρονικό διάστημα 2005-2010 η αξία και ο όγκος των ΠΟΠ προϊόντων αυξήθηκε. Η Ιταλία, η Γαλλία και η Ελλάδα συγκέντρωσαν το 90% της αξίας των τυριών ΠΟΠ με το 88% του όγκου των πωλήσεων της Ελλάδας να οφείλεται κυρίως στη φέτα. Ο κλάδος των ελληνικών τυριών ΠΟΠ είναι ο πιο σημαντικός όσον αφορά την ελληνική αγορά τυριών, καθώς το 2010 το 54% των εγχώριων τυριών ήταν ΠΟΠ. Το 2006 το ποσοστό έφτασε το 70% αλλά μετά μειώθηκε ενώ ο κλάδος των τυριών σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat αυξήθηκε κατά 34% και ταυτόχρονα ο κλάδος των ΠΟΠ παρέμεινε σταθερός (European commission, 2012).

Η συμβολή της προστασίας των ονομασιών προέλευσης των τυριών και ιδιαίτερα της φέτας στη συγκράτηση της τιμής του αιγοπρόβειου γάλακτος σε ικανοποιητικά επίπεδα, έχει ως συνέπεια την ανάπτυξη του κλάδου, όχι μόνο στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, αλλά και στις πεδινές (Φράγκου, 2013, ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”).

3. Τα παραγωγικά συστήματα εκτροφής

Στην προβατοτροφία υπάρχουν κυρίως δυο μορφές συστημάτων εκτροφής, τα χαρακτηριζόμενα από μετακίνηση των ποιμνίων (*Migratory systems*) (εκτατικά συστήματα) τα οποία διακρίνονται σε: α) νομαδικά β) ημινομαδικά ή μεταναστευτικά και τα συστήματα χαρακτηριζόμενα από μη μετακίνηση των ποιμνίων που διακρίνονται σε α) ημιεντατικά και β) εντατικά.

Ουσιαστικά τα εφαρμοζόμενα παραγωγικά συστήματα στην αιγοπροβατοτροφία της χώρας μας παρουσιάζουν μεγάλη παραλλακτικότητα: από εκτατικά έως εντατικά, η οποία αφορά τη διατροφή, τη διαχείριση, τις αποδόσεις, το οικονομικό αποτέλεσμα κ.ά. (Ζέρβας, 2015). Όσον αφορά τη διατροφή, τα δύο κύρια παραγωγικά συστήματα διακρίνονται σε αυτά των οποίων η διατροφή στηρίζεται κατά κύριο λόγο στη βοσκή και αυτά των οποίων η διατροφή στηρίζεται στη συμπληρωματική, εντός του στάβλου, διατροφή. Μεταξύ των δύο αυτών υπάρχει πλήθος μικτών συστημάτων.

Συνήθως οι εκτροφές που στηρίζονται στη βοσκή θεωρούνται εκτατικές, αλλά στην πραγματικότητα (από επιστημονικής πλευράς) ο βαθμός εντατικοποίησης ενός παραγωγικού συστήματος συνδέεται με τη θρεπτική αξία της βοσκήσιμης ύλης, την ποσότητα των χορηγούμενων συμπυκνωμένων ζωοτροφών (ΣΖ) και το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών των ζώων σε ετήσια βάση από τη βοσκή και τις ΣΖ (Ζέρβας, 2013). Η εκτατική-παραδοσιακή μορφή εκτροφής που επικρατούσε στο σύνολο της ελληνικής υπαίθρου τα προηγούμενα χρόνια παρείχε στον κτηνοτρόφο-παραγωγό ένα επιπλέον εισόδημα καθώς το κόστος των εγκαταστάσεων ήταν χαμηλό και οι απαιτήσεις των αιγοπροβάτων μικρές. Ωστόσο, με αυτή την εκτροφή δεν κατάφερε να αναδείξει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των εγχώριων φυλών και να εξασφαλίσει ένα κερδοφόρο εισόδημα στον παραγωγό, λόγω των μικρών αποδόσεων.

Τα εκτατικά συστήματα αποτελούν παραδοσιακά συστήματα εκτροφής τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν μεγάλες ανεκμετάλλευτες εκτάσεις και χαρακτηρίζονται από χαμηλό κόστος επένδυσης (επένδυση μικρού κεφαλαίου και εργασίας). Ωστόσο μειονεκτήματα των συστημάτων αυτών είναι η καταστροφή των παραδοσιακών κτηνοτροφικών συστημάτων με την εξαφάνιση των κανόνων και των συνθηκών που

εφαρμόζονται στην άσκηση της ποιμενικής αιγοπροβατοτροφίας, τη μεγάλη αύξηση του αριθμού των ζώων (εξαιτίας των εθνικών και κοινοτικών επιδοτήσεων), τη μικρή παραγωγικότητα, την υπερβόσκηση και τον κίνδυνο διαταραχής ισορροπίας του οικοσυστήματος. Τα χαρακτηριστικά της διατροφής στα εκτατικά συστήματα είναι: α) η εξάρτηση από τη βόσκηση και επομένως από τις καιρικές συνθήκες και από το βοσκότοπο, με αποτέλεσμα τις απότομες αλλαγές της διατροφής που μπορεί να οδηγήσουν σε διατροφικές διαταραχές (τυμπανισμός, τετανία της χλόης κ.α.), β) η αύξηση των αναγκών μέχρι και 30% λόγω των πολλών χιλιομέτρων που κάνουν για την βόσκηση, γ) τα σιτηρέσια να μην είναι ισόρροπα και να γίνεται σπατάλη θρεπτικών συστατικών με σιτηρέσια πλεονασματικά σε ενέργεια, και ελλειμματικά σε αζωτούχες ουσίες ή το αντίστροφο, όπου πολλές φορές δεν εξισορροπούνται ως προς τα ανόργανα στοιχεία και τις βιταμίνες. Το αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η εμφάνιση των μεγάλων προβλημάτων, όπως η υπερβόσκηση και ο κίνδυνος ερημοποίησης με ένα μεγάλο ποσοστό αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων να βρίσκεται στο όριο της χρεοκοπίας.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μετακίνηση της προβατοτροφίας περισσότερο και της αιγοτροφίας λιγότερο προς τις πεδινές περιοχές με εντατικότερης μορφής εκτροφές και παραγωγικά συστήματα, λόγω κοινωνικό-οικονομικών, κυρίως, λόγων. Τα εντατικώς εκτρεφόμενα πρόβατα ανήκουν κυρίως στις βελτιωμένες φυλές (π.χ. Χίου, Άρτας) με υψηλή γαλακτοπαραγωγή (>300kg ετησίως) και πολυδυμία (>1,5). Οι εκτροφές αυτές είναι εγκατεστημένες σε πεδινές κυρίως περιοχές, στεγάζονται σε σύγχρονα κατά το πλείστον προβατοστάσια, χρησιμοποιούν σε μεγαλύτερο ποσοστό τεχνητή άμελξη και καλύπτουν μέρος των αναγκών τους με βοσκήσιμη ύλη από φυσικούς ή τεχνητούς λειμώνες που βρίσκονται περί το προβατοστάσιο. Στη διατροφή τους χρησιμοποιούνται περισσότερο ισόρροπα σιτηρέσια συμπληρωμένα με ανόργανα στοιχεία και βιταμίνες (Ζέρβας, 2013). Τα πλεονεκτήματα των συστημάτων αυτών είναι τα εξής (Νικήτα-Μαρτζοπούλου, 2006):

- Καλύτερες συνθήκες εργασίας για το εργατικό δυναμικό.
- Δημιουργία μεγάλης δυναμικότητας μονάδων που θα αξιοποιούν αποτελεσματικά τους συντελεστές παραγωγής, θα διευκολύνει τη χρήση νέων τεχνολογιών και τον εκσυγχρονισμό της εκμετάλλευσης και θα συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας και του εισοδήματος του προβατοτρόφου.
- Διατήρηση μεγαλύτερου αριθμού ζώων σε μικρότερη έκταση γης, έτσι ώστε η υπόλοιπη γεωργική γη να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλο σκοπό.
- Καλύτερες αποδόσεις παραγωγής. Αυτό οφείλεται στην προσεγμένη διατροφή, με αποτέλεσμα οι προβατίνες να διατηρούνται σε καλή κατάσταση, οι αμνοί να είναι εύρωστοι κατά τον τοκετό και να παρατηρούνται καλύτερες αποδόσεις γαλακτοπαραγωγής.
- Μείωση της θνησιμότητας. Η θνησιμότητα μειώνεται κατά 5-10% λόγω περιορισμού των αντίξωων κλιματικών συνθηκών που επικρατούν κατά την περίοδο των τοκετών.

- Τα ζώα δεν υπόκεινται σε στρες. Αυτό οφείλεται στη διατήρηση τους κάτω από σταθερές κλιματικές συνθήκες, χωρίς απότομες αλλαγές της θερμοκρασίας του σώματός τους. Λόγω των μικρών διακυμάνσεων της θερμοκρασίας οι νεογέννητοι αμνοί κινδυνεύουν λιγότερο από υποθερμία.
- Προστασία από τους εχθρούς (αρπακτικά κ.λπ.).
- Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού και τεχνολογίας που οδηγούν σε υψηλότερη και ποιοτικότερη παραγωγή προϊόντων όπως για παράδειγμα η μηχανοποίηση του αρμέγματος με αποτέλεσμα παραγωγή γάλακτος με μικρότερο μικροβιακό φορτίο, μείωση κρουσμάτων ασθενειών κ.α.

Τα εντατικά συστήματα εκτροφής μειονεκτούν σε σχέση με τα εκτατικά γιατί απαιτούν υψηλό κόστος για τις εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία της μονάδας (π.χ. νερό, φώς, συντήρηση κατασκευών κ.ά.). Επιπλέον στη σταβλισμένη προβατοτροφία η μετάδοση των ασθενειών γίνεται ευκολότερα. Για παράδειγμα η λανθασμένη κατασκευή των κτιρίων μπορεί να ευνοήσει ασθένειες των πνευμόνων και η μη στραγγιζόμενη στρωμένη μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στα πόδια. Τέλος τα εντατικά συστήματα απαιτούν ιδιαίτερη φροντίδα για τον χειρισμό των αποβλήτων δηλαδή την απομάκρυνσή τους (Νικήτα-Μαρτζοπούλου, 2006). Όλα αυτά τα μειονεκτήματα όμως είναι θέμα σωστής διαχείρισης και οργάνωσης και εφόσον τηρούνται οι ορθοί κανόνες δεν αποτελούν κίνδυνο για την επένδυση μιας εντατικής μορφής εκμετάλλευσης .

Συνεπώς, μία εκτατική εκτροφή που στηρίζεται στη βοσκή μπορεί να έχει ελάχιστο κόστος, αλλά ταυτόχρονα και ζώα χαμηλότερων αποδόσεων. Από την άλλη πλευρά μια εντατική εκτροφή μπορεί να είναι οικονομικά βιώσιμη παρά το πολύ υψηλό κόστος επένδυσης και διατροφής και να αποφέρει υψηλά κέρδη στον παραγωγό αρκεί να εκτρέφονται φυλές υψηλών αποδόσεων και να τηρούνται όλες οι προδιαγραφές υγιεινής, ευζωίας, κτιριακών εγκαταστάσεων κ.λπ. Σε ένα εντατικό σύστημα πρέπει να εκτρέφονται φυλές υψηλών αποδόσεων, καθώς η ισοστάθμιση του κόστους παραγωγής και η δημιουργία κέρδους μπορεί να συμβεί μόνο με την υψηλή και συνεχή παραγωγή. Γι' αυτό το λόγο επιλέγονται πρόβατα βελτιωμένων, ανθεκτικών φυλών, που διατηρούνται στο κοπάδι για εύλογο χρονικό διάστημα, μέχρι να αρχίσει να μειώνεται η απόδοσή τους. Φυλές υψηλών αποδόσεων είναι η φυλή Χίου, Άρτας, Καραγκούνικη, Assaf, Awassi κ.ά. Η επιλογή ξένων φυλών μπορεί να έχει εξίσου καλές αποδόσεις με τις αυτόχθονες φυλές ωστόσο οι εγχώριες φυλές είναι ύψιστης σημασίας για την παραγωγή φέτας και για αυτό το λόγο η διατήρηση και η χρησιμοποίησή τους καθίσταται απαραίτητη για τον κλάδο της προβατοτροφίας στην χώρα μας.

3.1. Η αυτόχθονη φυλή της Χίου

Παρά την τεράστια σημασία των παραγωγικών ζώων για τον άνθρωπο, εδώ και δεκαετίες παρατηρείται συνεχής μείωση του αριθμού των φυλών τους, με αποτέλεσμα τη μείωση της γενετικής ποικιλομορφίας στα διάφορα είδη. Σε αυτό συμβάλουν πολλοί παράγοντες όπως ο ανταγωνισμός της αγοράς, όπου οι οικονομικώς μη ανταγωνιστικές φυλές δε παρουσιάζουν ενδιαφέρον αφού δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του

ανθρώπου και για αυτό αποφάσισε να τις αγνοήσει όπως τις δημιούργησε με αποτέλεσμα όλο και περισσότερο αυτόχθονες φυλές να έχουν εξαφανιστεί ή να απειλούνται από εξαφάνιση καθώς αντικαθίστανται από άλλες βελτιωμένες και πιο παραγωγικές. Οικονομικοί, επιστημονικοί και πολιτιστικοί λόγοι επιβάλλουν την ανάληψη πρωτοβουλιών για την προστασία των απειλούμενων από εξαφάνιση φυλών (Ρογδάκης, 2006).

Οι αυτόχθονες φυλές είναι προϊόν μακροχρόνιας πίεσης της φυσικής και ζωοτεχνικής επιλογής σε ένα αντίξοο περιβάλλον που τους προσέδωσε μοναδικά χαρακτηριστικά (π.χ. ανθεκτικότητα σε ασθένειες) και συνεπώς, οι γονιδιακές δεξαμενές των φυλών αυτών περιέχουν γονίδια, που ενώ σήμερα φαίνεται να μην έχουν οικονομική σημασία, στο μέλλον μπορεί να αποβούν πολύτιμα, εάν μεταβληθούν οι οικονομικές, κοινωνικές, επιστημονικές και οικολογικές συνθήκες άσκησης της ζωικής παραγωγής και συντελεστούν αναγκαίες αναπροσαρμοστικές αλλαγές στα συστήματα εκτροφής των ζώων (Ρογδάκης, 2006).

Μια από τις 26 εγχώριες φυλές προβάτων είναι η φυλή της Χίου. Το πρόβατο της Χίου είναι από τα πιο γνωστά στον κόσμο κυρίως για την υψηλή πολυδυμία του.

Κατάγεται από το ομώνυμο νησί, όπου εκτρέφεται ως οικόσιτο και σε ολιγάριθμες ομάδες. Σε σύγκριση με τα περισσότερα ελληνικά πρόβατα κυρίως του ορεινού τύπου, το πρόβατο της φυλής Χίου παρουσιάζει υψηλή γαλακτοπαραγωγική ικανότητα. Έτσι, από πολλά χρόνια έγιναν προσπάθειες εγκατάστασής του σε διάφορες περιοχές της χώρας. Κάθε έτος, χιλιάδες

αρνιά εξάγονταν από τη Χίο και πωλούνταν ως γεννήτορες. Σε πολλές πεδινές περιοχές, καθώς και σε κρατικά ιδρύματα, διατηρούνταν, οικόσιτα, μικρά ποίμνια χιώτικων προβάτων. Εξάλλου, κριάρια της φυλής Χίου χρησιμοποιήθηκαν σε ευρεία κλίμακα από τα συνεργεία τεχνητής σπερματέγχυσης. Πιστεύεται ότι η φυλή προέκυψε από διασταυρώσεις εγχώριων ομοιόμαλλων λεπτόουρων προβάτων με μικρασιατικά αναμικτόμαλλα πλατύουρα.

Η φυλή είναι σχετικά πρώιμη και συγκαταλέγεται παγκοσμίως στις πολύδυμες φυλές όπως προαναφέρθηκε. Η πολυδυμία της φυλής Χίου είναι υψηλή και ο συντελεστής της φτάνει από 1,44 μέχρι 1,70 στον πρώτο τοκετό και από 1,70 έως 2,0 στους επόμενους τοκετούς.

Η φυλή είναι διεθνώς γνωστή ως φυλή υψηλής γαλακτοπαραγωγικής ικανότητας. Η αναφερόμενη γαλακτοπαραγωγή της φυλής στην ελληνική βιβλιογραφία κυμαίνεται από 150 έως 200 kg αμελγόμενου γάλακτος κατά την γαλακτική περίοδο και εκτροφείς του υποστηρίζουν ότι υπερβαίνει τα 250 kg και φτάνει και στα 350 kg περίπου κατά περίοδο αρμέγματος, διάρκειας 190 ημερών. Υπάρχουν, όμως, και βελτιωμένες προβατίνες που μπορούν να υπερβούν την παραγωγή 350kg γάλακτος. Η μέση λιποπεριεκτικότητα του γάλακτος κυμαίνεται γύρω στο 5,0-5,5% (Ζυγογιάννης, 2006).

Το μέσο βάρος γέννησης των αρνιών κυμαίνεται από 3,2 έως 4,5 kg, ανάλογα με το μέγεθος των τοκετοομάδων και το φύλο των αρνιών. Ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης των αρσενικών αρνιών, από την ηλικία απογαλακτισμού στις $31 \pm 0,8$ ημέρες έως την ηλικία των 114 ± 4 ημερών, φθάνει τα 245 ± 9 g/ημέρα. Στο σωματικό βάρος σφαγής των $30 \pm 0,4$ kg, η σύσταση του σφαγίου είναι $58 \pm 0,8\%$ μυϊκή μάζα, $19 \pm 0,9\%$ λίπος και $28 \pm 0,5\%$ οστά.

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι η φυλή αυτή αποτελεί μια ορθή επιλογή για τη δημιουργία ενός εντατικού συστήματος εκτροφής λόγω της ανθεκτικότητας, της υψηλής γαλακτοπαραγωγής και πολυδυμίας της. Η ίδρυση μιας εκμετάλλευσης εντατικής μορφής μεγάλης δυναμικότητας ζώων σε συνδυασμό με τη χρησιμοποίηση μιας αυτόχθονης φυλής υψηλών αποδόσεων όπως η φυλή της Χίου και την κατάλληλη διαχείριση της μονάδας δύναται να αποτελέσουν τους βασικούς πυλώνες για μια βιώσιμη εκμετάλλευση στην χώρα μας.

4. Μειονεκτήματα του κλάδου της Προβατοτροφίας και προοπτικές εξέλιξης του

Παρόλα αυτά, ο κλάδος της αιγοπροβατοτροφίας στην Ελλάδα αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα. Η κτηνοτροφία γενικά, και ιδιαίτερα η αιγοπροβατοτροφία, ασκείται από μεγάλης ηλικίας ανθρώπους, συνήθως χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Η ελληνική πραγματικότητα των προηγούμενων δεκαετιών είναι ότι το παιδί της οικογένειας που δεν είχε κλίση στην εκπαίδευση, παρέμενε στην επαρχία και ακολουθούσε το επάγγελμα του αγρότη και του κτηνοτρόφου. Με το πέρασμα των χρόνων και τη συνέχιση της κτηνοτροφίας από αυτού του μορφωτικού και ηλικιακού επιπέδου κτηνοτρόφους, στο μεγαλύτερο ποσοστό της κλάδου, το αποτέλεσμα είναι να μην γίνεται σωστή διαχείριση των μονάδων, να υπάρχει απροθυμία και να είναι δύσκολη η τεχνολογική ανάπτυξη της εκμετάλλευσης. Οι απώλειες του ζωικού κεφαλαίου λόγω ασθενειών και μη σωστών συνθηκών υγιεινής είναι ένας αποτρεπτικός παράγοντας για την εγκατάσταση μιας νέας ή και τη διατήρηση μιας υπάρχουσας μονάδας. Επιπλέον, στην Ελλάδα η συνέχιση του εκτατικού συστήματος, η ύπαρξη μονάδων μικρής δυναμικότητας και η μη δημιουργία συνεταιριστικών ομάδων για την ενίσχυση της σχέσης κτηνοτρόφων-εμπόρων, είναι παράγοντες οι οποίοι δεν βοηθούν στην ανάπτυξη της αιγοπροβατοτροφίας (Ζέρβας, 2015).

Περιθώρια για βελτίωση και ανάπτυξη της ελληνικής αιγοπροβατοτροφίας υπάρχουν πολλά, αλλά χρειάζεται ουσιαστική αναδόμηση σε όλους τους τομείς. Για να συνεχίσει να υπάρχει γαλακτοκομία και για να διαδραματίσει πιο σημαντικό ρόλο στην οικονομία της χώρας, πρέπει να υπάρξει στροφή του κλάδου. Τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν ότι πρέπει να δημιουργηθούν καινούριες μονάδες, μεγαλύτερης δυναμικότητας, από πλευρά ζωικού κεφαλαίου αλλά και από πλευρά εξοπλισμού. Αλλαγή στη δομή και το μέγεθος των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, βελτίωση των συνθηκών άσκησης της αιγοπροβατοτροφίας, καθώς και εκσυγχρονισμός των μέσων και του εξοπλισμού των κτηνοτροφικών μονάδων, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των

παραγόμενων προϊόντων, είναι κάποιες από τις πιο σημαντικές παρεμβάσεις που θα βοηθήσουν ώστε να δημιουργηθούν βιώσιμες εκμεταλλεύσεις.

Η κατάλληλη διατροφή, η δημιουργία λειτουργικών εγκαταστάσεων ή εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων μονάδων, η μηχανική άμελξη και γενικά η καλύτερη διαχείριση οδηγεί σε υψηλότερες αποδόσεις και δημιουργεί εκμεταλλεύσεις υψηλού οικονομικού ενδιαφέροντος.

Οι προοπτικές ανάπτυξης λόγω της παραγωγής φέτας, αλλά και γενικά των άλλων τυριών ΠΟΠ είναι πολλές. Σε έρευνες φαίνεται ότι η ζήτηση της φέτας είναι τριπλάσια από την προσφορά, γεγονός που δείχνει ότι δεν θα υπάρχει πρόβλημα στη διάθεση του αιγοπρόγειου γάλακτος και των τυριών. Έτσι, η χρησιμοποίηση εγχώριων βελτιωμένων φυλών, οι οποίες μπορούν να ανταπεξέλθουν στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της χώρας, πρέπει να είναι κύριος στόχος, ώστε να παράγεται αιγοπρόγειο γάλα και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή φέτας και άλλων τυριών ΠΟΠ.

Τέλος, η επιμόρφωση και ενημέρωση των κτηνοτρόφων, η παραγωγή προϊόντων ποιότητας, η εμπορία προϊόντων και η υιοθέτηση της έννοιας της επιχειρηματικότητας, της στρατηγικής marketing αλλά της κατάστρωσης ενός επιχειρηματικού σχεδίου πριν οποιαδήποτε επένδυση πρέπει να βρίσκονται σε πρωταρχική θέση όσον αφορά τον κλάδο αυτό. Οι παραπάνω παράγοντες μαζί με την ύπαρξη νέων κτηνοτρόφων υψηλότερου μορφωτικού επιπέδου στον κλάδο θα δημιουργήσουν καινούριες βάσεις στην αιγοπροβατοτροφία και θα την κάνουν ανταγωνιστική στις οικονομίες των άλλων χωρών.

Η πραγματικότητα είναι ότι η επιχειρηματικότητα απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό, ευελιξία, υπομονή και πολλή εργατικότητα, προκειμένου να αποδώσει καρπούς στους νέους επιχειρηματίες. Κάποιοι βασικοί λόγοι που κάποιες επιχειρήσεις δεν επιβιώνουν στο νέο τους ξεκίνημα είναι η έλλειψη προγραμματισμού και στόχων, η έλλειψη εμπειρίας στην οργάνωση επιχειρήσεων, η επιλογή ακατάλληλης τοποθεσίας εγκατάστασης της επιχείρησης, η αδυναμία πωλήσεων, ο κακός χρηματοοικονομικός σχεδιασμός, η διαχειριστική ανεπάρκεια, ο κακός συντονισμός και επικοινωνία με το προσωπικό, η ανυπομονησία για γρήγορο κέρδος, η πλεονεξία και η έλλειψη ελέγχου (παραγωγής, προμηθευτών, λογιστικών, προσωπικού κ.λπ.).

Ως βασικοί λόγοι επιβίωσης από την άλλη πλευρά των νέων επιχειρήσεων στην αγορά μπορούν να θεωρηθούν οι εξής: οι σαφείς στόχοι (η επιχείρηση κινείται κάθε φορά προς την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων), ο καλός προγραμματισμός (προσεκτικά σχεδιασμένες κινήσεις για την επίτευξη των στόχων), η καλή οργάνωση (σωστή διαχείριση των υλικών και άυλων πόρων της επιχείρησης), η εργατικότητα (πολύωρη απασχόληση με την επιχείρηση), ο έλεγχος (αυστηρός έλεγχος κάθε επιχειρηματικής πτυχής και δραστηριότητας), η επιτυχία στις πωλήσεις (εύρεση ιδιωτών και εταιρικών πελατών) και η επίτευξη συνεργασιών (οι συνεργασίες παίζουν σημαντικότατο ρόλο στην επιβίωση των νέων επιχειρήσεων). Αυτές οι συνεργασίες μπορεί να είναι με ιδιώτες, με άλλες επιχειρήσεις του εσωτερικού και του εξωτερικού, με δημόσιους οργανισμούς, με ερευνητικά κέντρα κ.λπ.

5. Επιχειρηματικό Σχέδιο

Κάθε επιχείρηση ξεκινά με μια ιδέα και το επιχειρηματικό σχέδιο ή πλάνο το οποίο βοηθά στο να γίνει αυτή η ιδέα πραγματικότητα. Σε αυτό αποτυπώνεται και περιγράφεται ολόκληρο το εγχείρημα της νέας επιχείρησης. Το σχέδιο που συντάσσεται από νέους επιχειρηματίες ονομάζεται επιχειρηματικό, ενώ αυτό που γίνεται από υφιστάμενες επιχειρήσεις και οργανισμούς για την επέκταση ή αλλαγή του αντικειμένου τους, ονομάζεται επιχειρησιακό (Κώτσιος, 2013)

Στην ουσία αποτελεί έναν οδικό χάρτη προς το μέλλον μιας επιχείρησης: δείχνει από πού ξεκινάει, τον προορισμό της (τους στόχους της), πως σχεδιάζει να φτάσει εκεί (την επιχειρηματική της στρατηγική), την περιοχή μέσα στην οποία ταξιδεύει(τις αγορές), τα εμπόδια που υπάρχουν (π.χ. στρατηγικές επιλογές) και τέλος τους τεχνικούς (π.χ. μηχανήματα, εξοπλισμό), οικονομικούς (π.χ. κεφάλαια) και ανθρώπινους πόρους (π.χ. εργατικό δυναμικό) που χρειάζονται για την επίτευξη του τελικού προορισμού. Επίσης, επιτρέπει στον επιχειρηματία να ελέγχει την πρόοδο του καθώς προχωρά: να βλέπει πόση απόσταση έχει καλύψει προς τον προορισμό του και πόση απόσταση μένει ακόμη (Κώτσιος, 2013).

Κάποιοι βασικοί λόγοι για τους οποίους συντάσσεται το επιχειρηματικό σχέδιο είναι ότι:

- Συμβάλλει στη δομή και οργάνωση της επιχείρησης.
- Βοηθάει στη λήψη αποφάσεων με βάση τους στόχους και την πολιτική της επιχείρησης.
- Παρέχει μια ξεκάθαρη εικόνα για την αγορά, τους πελάτες και τους ανταγωνιστές.
- Αποτελεί σημείο αναφοράς για τον έλεγχο της επίτευξης ή όχι των στόχων της επιχείρησης.
- Δείχνει τα δυνατά και αδύνατα σημεία της επιχείρησης στον κλάδο που δραστηριοποιείται.
- Θεωρείται πλέον απαραίτητο δικαιολογητικό για τη σύναψη δανείων, ανάληψη εθνικών και ευρωπαϊκών επιδοτήσεων και προσέλκυση επενδυτών.
- Βοηθά τους επιχειρηματίες να αξιολογήσουν αν μια ιδέα αξίζει να υλοποιηθεί επιχειρηματικά ή όχι.
- Βοηθά τους επιχειρηματίες να επιλέξουν τις πιο αποδοτικές επιχειρηματικές ιδέες.
- Διευκολύνει την ίδρυση της επιχείρησης.
- Βοηθά στον υπολογισμό του ύψους της συνολικής επένδυσης και των αναμενόμενων εσόδων και εξόδων.
- Διευκολύνει τους υποψηφίους χρηματοδότες και επενδυτές να εκτιμήσουν τη βιωσιμότητα και επιτυχία του εγχειρήματος.

-Παρέχει έναν οδηγό για την εξέλιξη της επιχείρησης, την παρακολούθηση της πορείας της και την εφαρμογή διορθωτικών κινήσεων.

Άλλα κίνητρα για την εκπόνηση του επιχειρηματικού σχεδίου είναι πολλά: ωφελεί τον ίδιο τον επιχειρηματία, διότι λειτουργεί ως οδηγός σε όλες του τις ενέργειες, προσελκύει επενδυτές και χρηματοδότες, εξασφαλίζει κρατικές άδειες και επιχορηγήσεις και δημιουργεί συνεργασίες με πελάτες και προμηθευτές.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1.1. Ονομασία και Περιγραφή της επιχείρησης

Το συγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο αφορά τη σύσταση νέας επιχείρησης σε ιδιόκτητο οικοπέδο 20.664 m² από τον Κωνσταντίνο Στεφανίδη και τον Ηλία Παύλου με την επωνυμία «Κ. Στεφανίδης & Η. Παύλου Ο.Ε.» με τον διακριτικό τίτλο «Μονάδα Χιώτικων Προβάτων». Έδρα της «Μονάδας Χιώτικων Προβάτων» είναι η τοπική κοινότητα Πηγής του Νομού Τρικάλων. Η χρηματοδότηση της επένδυσης θα καλυφθεί από ίδια κεφάλαια των δύο εταίρων, μακροπρόθεσμο δάνειο 8-ετίας και ενίσχυση της επένδυσης 50% του κόστους εγκατάστασης με το πέρας των εργασιών κατασκευής της μονάδας, λόγω ένταξής της σε Σχέδιο Βελτίωσης.

Βάσει της χρηματοοικονομικής ανάλυσης (Κεφάλαιο 5) υπολογίσθηκε ότι το συνολικό κόστος της θα φθάσει το ποσό των 731.350 €, από τα οποία τα 615.943 € αποτελούν τις πάγιες επενδύσεις, την αγορά του αρχικού ζωικού κεφαλαίου και τις άλλες προπαραγωγικές δαπάνες της μονάδας (μελέτες), ενώ τα 115.407 € προβλέπονται για την κάλυψη των αρχικών αναγκών της σε καθαρό κεφάλαιο κίνησης για τους 10 πρώτους μήνες λειτουργίας του πρώτου έτους (χρονικό διάστημα που δεν θα παράγει η μονάδα). Από το συνολικό κόστος επένδυσης, το ποσό των 287.347 € πρόκειται να καλυφθεί από την ενίσχυση της επένδυσης λόγω ένταξης της επιχείρησης σε Σχέδιο Βελτίωσης, ενώ το ποσό των 120.842 € θα αποτελέσει το ίδιο κεφάλαιο το οποίο θα καταβληθεί εξ ημισείας από τους δύο ιδρυτές. Προκειμένου η επιχείρηση να καλύψει το συνολικό κόστος επένδυσης, θα πρέπει να προσφύγει σε χρηματοδότηση από τρίτους, λαμβάνοντας μακροπρόθεσμο δάνειο ύψους 236.249 € (120.842 € για την εγκατάσταση του πρώτου έτους και 115.407 € ως κεφάλαιο κίνησης για τους 10 πρώτους μήνες λειτουργίας του πρώτου έτους). Ο τόκος του δανείου αυτού υπολογίζεται βάσει του επιτοκίου δανεισμού, το οποίο ισούται με 7,22% και η περίοδος αποπληρωμής του δανείου θα είναι οχτώ χρόνια.

Πρόκειται για μία σύγχρονη μονάδα δυναμικότητας 1.000 προβάτων με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση, τα οποία ανήκουν στην αυτόχθονη φυλή της Χίου. Σκοπός της επένδυσης είναι η δημιουργία μίας σύγχρονης μονάδας εντατικής μορφής, η οποία θα σχεδιαστεί έτσι ώστε να πληροί όλα τα πρότυπα που έχουν θεσπιστεί για την υγιεινή διαβίωση των ζώων με κύριο στόχο τη μέγιστη απόδοση σε γάλα, την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, άρα και ένα θετικότερο οικονομικό αποτέλεσμα από μια βιώσιμη επιχείρηση.

Τα παραγόμενα προϊόντα της εκμετάλλευσης θα απευθύνονται, κυρίως, σε τοπικά τυροκομεία/ γαλακτοβιομηχανίες, σε ενδιαφερόμενους για κρέας όπως σφαγεία, κρεοπωλεία και σε εργοστάσια επεξεργασίας μαλλιού.

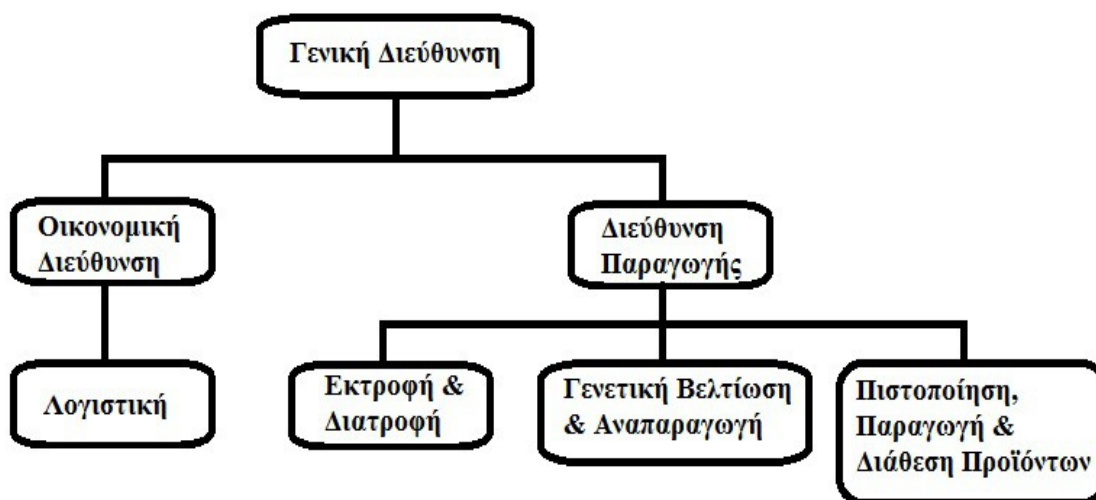
Η επιχείρηση θα απασχολεί μόνιμα πέντε ειδικευμένα άτομα για τα οποία θα υπάρχει χώρος ανάπαυσης, εντός του οικοπέδου, για διευκόλυνσή τους. Τα άτομα αυτά

θα κατέχουν γνώση και εμπειρία.

Σημαντικό πλεονέκτημα της επιχείρησης είναι ότι οι δύο εταίροι είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ο πρώτος από τους προαναφερθέντες, στον οποίο ανήκει το γεωτεμάχιο, είναι απόφοιτος του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών με μεταπτυχιακό τίτλο στον τομέα της Διατροφής Αγροτικών Ζώων. Ο δεύτερος είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, επίσης με μεταπτυχιακό τίτλο με ειδίκευση στη Χρηματοοικονομική και Λογιστική. Τέλος, και οι δύο διαθέτουν εργασιακή εμπειρία ετών, ο καθένας στον κλάδο του.

Ο Η. Παύλου θα ανήκει στην οικονομική διεύθυνση της επιχείρησης και ο Κ. Στεφανίδης στη διεύθυνση της παραγωγής της μονάδας. Και οι δύο θα απασχοληθούν με τον έλεγχο και τη διάθεση των προϊόντων καθώς και με οποιοδήποτε τμήμα της παραγωγής κρίνεται αναγκαίο. Οι εργάτες θα απασχοληθούν στο τμήμα παραγωγής και συγκεκριμένα στην εκτροφή, διατροφή και αναπαραγωγή των ζώων. Το οργανόγραμμα της επιχείρησης παρουσιάζεται στο διάγραμμα 12.

Διάγραμμα 12: Οργανόγραμμα Εταιρείας

Η επιχείρηση θα λειτουργεί όλο το χρόνο, για 24 ώρες την ημέρα. Το προσωπικό θα εργάζεται σε βάρδιες διάρκειας 8 ωρών καλύπτοντας όλο το εικοσιτετράωρο. Ο μισθός του κάθε εργατή θα ανέρχεται σε 560 €/μήνα. Η πληρωμή θα γίνεται με εργόσημο ανά μήνα και θα εξαγγυώνεται από την τράπεζα, η οποία θα τους παρακρατεί το 10% για τις εισφορές τους στον Ο.Γ.Α. Οι δύο εταίροι θα συγκροτούν τη Γενική Διεύθυνση. Ο ένας θα αναλάβει το τμήμα των οικονομικών και συγκεκριμένα τα οικονομικά-λογιστικά της επιχείρησης και ο άλλος το τμήμα της παραγωγής, όπου θα είναι υπεύθυνος να ελέγχει τους εργάτες σε όλες τις φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας. Οι εταίροι θα εργάζονται 3 ώρες ανά ημέρα και θα πληρώνουν την ασφάλισή τους στον Ο.Γ.Α. η οποία ανέρχεται σε 178,92 € ανά μήνα. Επιπλέον, θα μοιράζονται ισόποσα το γεωργικό εισόδημα.

Εν συντομία, τα βασικά στοιχεία της εκμετάλλευσης θα είναι:

- ζωικό κεφάλαιο χιώτικων ενσταβλισμένων προβάτων γαλακτοπαραγωγικής κατεύθυνσης
- συμβατική μέθοδος εκτροφής
- στάβλος θερμοκηπιακού τύπου
- παραγωγή κύριου προϊόντος: γάλα και κρέας αρνιών
- παραγωγή υποπροϊόντων: κρέας προβατινών, μαλλί και κόπρος.

Η επένδυση μίας τέτοιας μονάδας απαιτεί δαπάνες για την κατασκευή κτιριακών και άλλων ειδικών εγκαταστάσεων, την προμήθεια και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού παραγωγής, την προμήθεια πρώτων υλών (ζωοτροφές) και του υπόλοιπου εξοπλισμού και τέλος τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις αποτελούνται από:

- i. το ποιμνιοστάσιο θερμοκηπιακού τύπου,
- ii. το χώρο στέγασης αμνών και κριών,
- iii. την αποθήκη ζωοτροφών θερμοκηπιακού τύπου,
- iv. την αποθήκη χονδροειδών ζωοτροφών (υπόστεγα),
- v. το χώρο του παρασκευαστηρίου,
- vi. το χώρο του αμελκτηρίου,
- vii. το χώρο συλλογής κόπρου,
- viii. τον απορροφητικό βόθρο,
- ix. το αναρρωτήριο,
- x. το χώρο ανάπαυσης των εργατών και το γραφείο.

i. Ποιμνιοστάσιο

Η μονάδα θα αποτελείται από δύο ποιμνιοστάσια θερμοκηπιακού τύπου δυναμικότητας 500 προβάτων το καθένα. Το ποιμνιοστάσιο θερμοκηπιακού τύπου είναι μια μεταλλική κατασκευή, σχήματος ορθογωνίου παραλληλόγραμμου, τύπου τροποποιημένου τοξωτού θερμοκηπίου και η κατασκευή του γίνεται από υλικά υψηλής ποιότητας (χάλυβα, μονωτικά πάνελς). Τα χαρακτηριστικά του χάλυβα είναι σύμφωνα με τους κανονισμούς EC3 (Ευροκώδικας 3) και DIN EN 10025. Τα πάνελς, γενικώς, πρέπει να ικανοποιούν τις υψηλές απαιτήσεις που έχουν τα κτηνοτροφικά κτίρια σε πυροπροστασία, θερμομόνωση, μηχανική αντοχή, στεγανότητα, οικονομία και ταχύτητα κατασκευής, καθώς και τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θέτει η πολιτεία (Νικήτα-Μαρτζοπούλου, 2006). Οι διαστάσεις του δομήματος θα πρέπει να είναι τέτοιες ώστε η κατασκευή να είναι λειτουργική και οικονομικά αποδεκτή.

Τα πλεονεκτήματα τέτοιου τύπου κατασκευής είναι (Νικήτα-Μαρτζοπούλου, 2006):

- Ελαφριά κατασκευή, προκατασκευασμένη.
- Χαμηλότερο κόστος εγκατάστασης και συντήρησης.
- Εύκολη αντικατάσταση φθαρμένων τμημάτων.
- Καλύτερος φυσικός αερισμός και φωτισμός.
- Μείωση οσμών, ιών και βακτηρίων.
- Χωρίς απαίτηση οικοδομικής άδειας.

Οι διαστάσεις του κάθε ποιμνιοστασίου θα έχουν συνολική έκταση 110m x 21m, δηλαδή 2.310 m². Συγκεκριμένα, ο στεγασμένος χώρος της εγκατάστασης θα έχει πλάτος 11 m και μήκος 110 m, και μέσα σε αυτόν θα υπάρχουν τρεις διάδρομοι, οι οποίοι θα χωρίζουν τους χώρους διαμονής των προβατινών. Ο ένας διάδρομος θα βρίσκεται στη μέση, θα χρησιμοποιείται για την διάθεση της τροφής των ζώων (διάδρομος τροφοδοσίας) και θα έχει πλάτος 1,6 m. Δεξιά και αριστερά του διαδρόμου τροφοδοσίας θα βρίσκεται ο χώρος διαμονής των προβατινών, όπου ο καθένας θα έχει πλάτος 3,7 m. Στο τέλος του κάθε χώρου διαμονής θα βρίσκεται από ένας διάδρομος κυκλοφορίας με πλάτος 1 m ο καθένας (δύο στο σύνολο). Ο κάθε χώρος διαμονής, θα έχει χωρητικότητα 250 ζώα τα οποία θα ομαδοποιούνται με τη χρήση κινητών χωρισμάτων ανάλογα με την παραγωγική ηλικία και την φυσιολογική τους κατάσταση. Μέσα στο χώρο διαμονής, τέλος, θα υπάρχει ο απαραίτητος αριθμός σε ταΐστρες και ποτίστρες. Ο προαύλιος χώρος, ο οποίος χρησιμοποιείται για την άσκηση των ζώων θα έχει πλάτος 5 m ο καθένας. Τα τελευταία 15 m του ποιμνιοστασίου θα χωρίζονται από το υπόλοιπο μήκος και εκεί θα φυλάσσονται τα ζώα αντικατάστασης. Αντίστοιχα θα είναι χωρισμένος και ο προαύλιος χώρος των υπολοίπων προβατινών με τις αμνάδες αντικατάστασης.

Έτσι, ο διαθέσιμος χώρος των προβατινών θα είναι:

- Στεγασμένος: τα ενήλικα θηλυκά θα καταλαμβάνουν χώρο 703 m² (95m x 3,7m επί 2 φορές) και τα ζώα αντικατάστασης 111 m² (15m x 3,7m επί 2 φορές).
- Προαύλιος χώρος: τα ενήλικα θηλυκά θα καταλαμβάνουν χώρο 950 m² (95m x 5m επί 2 φορές) και τα ζώα αντικατάστασης 150 m² (15m x 5m επί 2 φορές).

Η κάλυψη της μονάδας περιλαμβάνει τα εξής:

Η κάλυψη σε όλα τα κτήρια γίνεται με ειδικό υλικό «σάντουιτς» από ένα εύκαμπτο φιλμ πολυαιθυλενίου εσωτερικά και εξωτερικά λαμαρίνα κυματοειδής γαλβανισμένη – χρωματιστή (0,5 mm) ανάμεσα στα οποία παρεμβάλλεται πολυεστερικό μονωτικό πάχους 5 cm (850 g/m²). Το υλικό αυτό είναι απαραίτητο για τη θερμομόνωση του θαλάμου (K=0,5 kcal/m² h ° C). Το φιλμ πολυαιθυλενίου θα είναι μακράς διάρκειας, το χρώμα του φιλμ είναι ασπρόμαυρο αδιαπέραστο από την φωτεινή ακτινοβολία, όπου επιτυγχάνεται καλύτερη θερμομόνωση και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής.

Οι πλαϊνές πλευρές και οι προσόψεις του κτηρίου του ποιμνιοστασίου θα είναι καλυμμένες με φύλλα κυματοειδούς λαμαρίνας 0,4 χιλ. Τα ημικύκλια των προσόψεων θα έχουν κάλυψη από σκληρό πλαστικό πολυεστέρα (fiberglass).

Το ποιμνιοστάσιο ως μεταλλική κατασκευή φέρει τα φορτία του ιδίου βάρους του σκελετού του καθώς επίσης και κάποια άλλα φορτία μηχανημάτων, σωληνώσεων που εξαρτώνται από τον σκελετό του αλλά και φορτία από βροχή, χιόνι και άνεμο. Αποτέλεσμα της δράσης αυτών των φορτίων είναι η άσκηση διάφορων πιέσεων και δυνάμεων που τείνουν να το παραμορφώσουν κατά διάφορους τρόπους. Τα διάφορα σκελετικά στοιχεία αντιστέκονται σε αυτές τις παραμορφώσεις αλλά χρειάζεται και η σωστή αγκύρωση αυτών και ολόκληρου του σκελετού στο έδαφος που είναι και το σημείο στήριξης όλης της κατασκευής. Για αυτό το λόγο απαιτείται η θεμελίωση της κατασκευής στο υποκείμενο έδαφος. Θα ανοιχθούν τρύπες με μηχανοκίνητο τρυπάνι διαμέτρου 0,5m περίπου και βάθους 1 m, με σκοπό το επίπεδο της θεμελίωσης να βρίσκεται στο ανέγγιχτο τμήμα του εδάφους έτσι ώστε να μην επηρεάζεται από τις τυχόν παραμορφώσεις αυτού. Η θεμελίωση γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μεταφέρονται με ασφάλεια τα οριζόντια και κατακόρυφα φορτία των κατασκευών και να αποφεύγονται οι διαφορικές καθιζήσεις (ΑΓΡΕΚ, 2015). Το δάπεδο που θα χρησιμοποιηθεί θα είναι συμπαγές (τύπου φίλτρου). Αποτελείται από δύο ή τρεις στρώσεις χαλικιών και άμμου, οι οποίες συμπίεζονται καλά. Η σύσταση του τεχνητού εδάφους (από κάτω προς τα πάνω) είναι 15 cm χαλίκια διαμέτρου 30 – 50 mm, 15 cm χαλίκια διαμέτρου 20 – 30 mm και 7 cm άμμος από σπαστό ασβεστόλιθο.

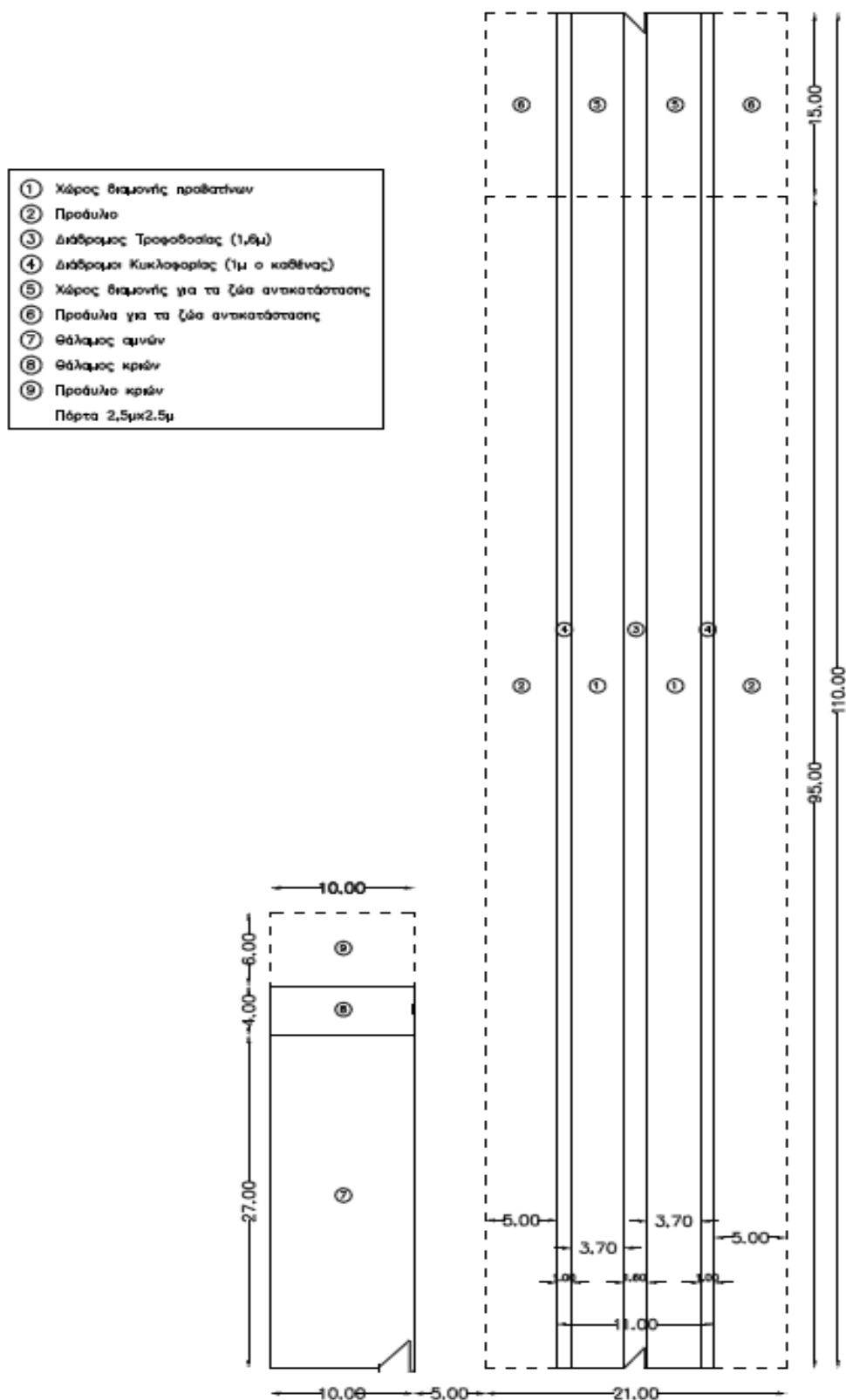
Η είσοδος στο ποιμνιοστάσιο θα γίνεται από δύο (2) συρόμενες πόρτες διαστάσεων 2,5m x 2,5m με κάλυψη από χαλυβδοέλασμα πάχους 0,5 mm. Εκτός από τις 2 κύριες πόρτες θα τοποθετηθούν 8 ενδιάμεσα ανοίγματα-πορτάκια, σε κάθε έναν από τους δύο χώρους ανάπαυσης των προβάτων για την διευκόλυνση εισόδου-εξόδου τους προς-από το ποιμνιοστάσιο και προς-από το προαύλιο. Κάθε άνοιγμα-πορτάκι θα έχει διαστάσεις 1,8m x 1,8m.

Ο αερισμός στο ποιμνιοστάσιο θα πραγματοποιείται με τη δημιουργία 8 πλαϊνών παραθύρων πλάτους 1,25 m και μήκους 20 m με κάλυψη από πολυεστέρα (fiberglass) και ένα (1) παράθυρο οροφής σε όλο το μήκος των 110 m, ανοιγόμενα με μηχανισμό χειροκίνητο με δυνατότητα ηλεκτροκίνησης.

Στο διάγραμμα 13 αναφέρεται η κάτοψη του ενός προβατοστασίου χωρητικότητας 500 προβατινών της εκμετάλλευσης.

Διάγραμμα 13: Κάτοψη προβατοστασίου (Βαμβακούση, Γ., 2015)

ΚΑΤΟΨΗ ΠΡΟΒΑΤΟΣΤΑΣΙΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 500 ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΘΗΛΥΚΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ii. Χώρος στέγασης αμνών και κριών

Οι κριοί και οι αμνοί διατηρούνται σε 2 διαφορετικούς στάβλους, αντίστοιχης κατασκευής με τα ποιμνιοστάσια. Οι χώροι στέγασης αμνών κριών βρίσκονται σε απόσταση 5 m από τα ποιμνιοστάσια και έχουν διαστάσεις 31m x 10m ο καθένας. Συγκεκριμένα, ο κάθε χώρος διαμονής των αμνών θα είναι 27m x 10m και των κριών 4m x 10m. Επιπλέον, θα διαθέτει έναν προαύλιο χώρο για τους κριούς 6m x 10m, δηλαδή 60 m² και θα είναι επίσης αντίστοιχης κατασκευής με τα προαύλια των ποιμνιοστασίων.

iii. Αποθήκη θερμοκηπιακού τύπου

Η αποθήκη θερμοκηπιακού τύπου, η οποία θα είναι ίδιου τύπου κατασκευής με το ποιμνιοστάσιο, χρησιμοποιείται για την αποθήκευση των συμπυκνωμένων ζωοτροφών με διαστάσεις 8m x 10m, δηλαδή 80 m².

iv. Αποθήκη χονδροειδών ζωοτροφών (υπόστεγα)

Ο χώρος που θα αποθηκεύονται οι χονδροειδείς ζωοτροφές θα είναι συνολικού εμβαδού 840 m² και θα χωρίζεται σε τρία ξεχωριστά υπόστεγα. Ο απαιτούμενος χώρος υπολογίστηκε με βάση τις ετήσιες ανάγκες διατροφής των ζώων και τον όγκο που καταλαμβάνει κάθε μπάλα συγκομιζόμενης χορτομάζας (0,9m x 0,48m x 0,36m). Το τριφύλλι θα αποθηκεύεται σε 2 υπόστεγα διαστάσεων: 24 m μήκος, 15 m πλάτος και 5m ύψος, δηλαδή 720 m² συνολικά. Το άχυρο σίτου και ο σανός βρώμης θα αποθηκεύεται σε υπόστεγο διαστάσεων: 12 m μήκος, 10 m πλάτος και 5 m ύψος, σύνολο 120 m².

v. Χώρος παρασκευαστηρίου

Ο χώρος παρασκευαστηρίου των ζωοτροφών θα είναι εμβαδού 15 m² και θα περιλαμβάνει αναμικτήρα, μύλο και ζυγιστικό μηχάνημα.

vi. Χώρος αμελκτηρίου

Ο χώρος του αμελκτηρίου θα περιλαμβάνει:

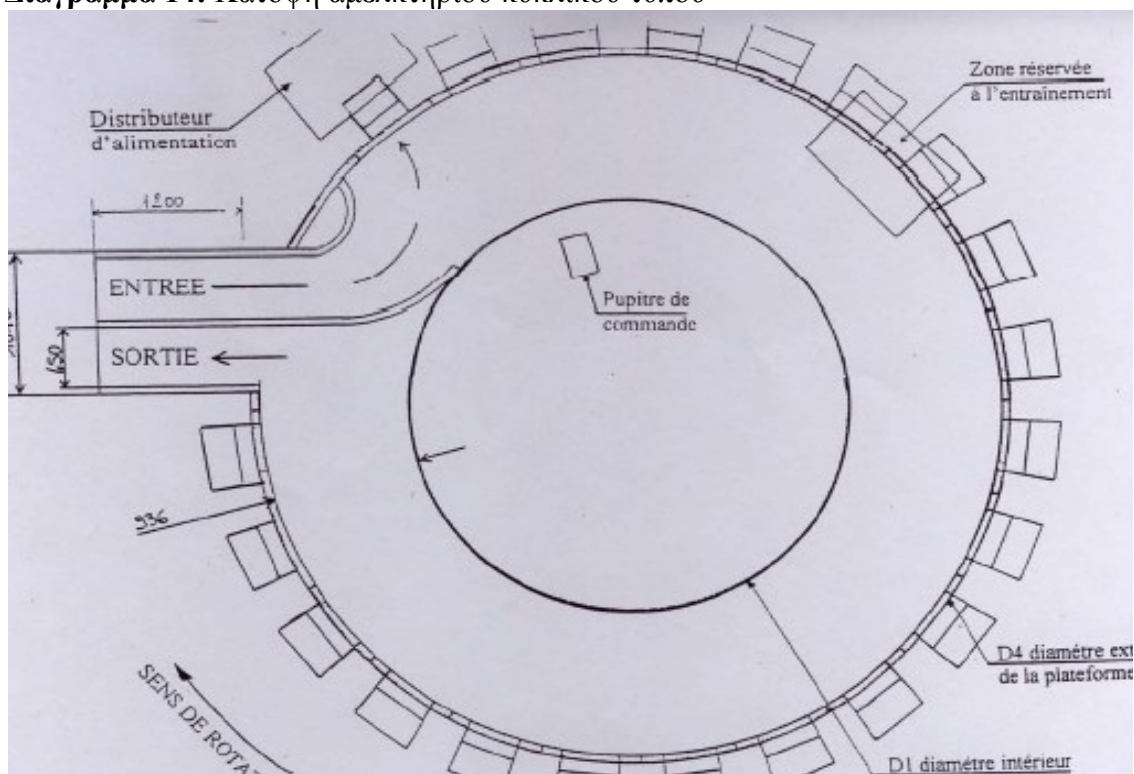
- α) Χώρο συγκέντρωσης των ζώων πριν την άμελξη.
- β) Αίθουσα άμελξης.
- γ) Χώρο για την ψύξη και αποθήκευση του γάλακτος.

Η ύπαρξη στεγασμένου χώρου για την άμελξη βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας των αμελκτών και ανταποκρίνεται στις ανάγκες καθαριότητας και υγιεινής, με αποτέλεσμα την καλύτερη ποιότητα γάλακτος. Ο χώρος όπου γίνεται η ψύξη και η αποθήκευση του γάλακτος είναι απαραίτητος για τη μείωση ανάπτυξης των μικροοργανισμών. Ο αμελκτής πρέπει να προσεγγίζει εύκολα το χώρο αυτό από την αίθουσα άμελξης, ενώ ο χώρος αυτός πρέπει να είναι φωτεινός, να καθαρίζεται εύκολα και η κύρια είσοδός του να βρίσκεται σε δρόμο για την εύκολη μεταφορά του γάλακτος (Νικήτα-Μαρτζοπούλου, 2006).

Οι διαστάσεις του χώρου που θα βρίσκεται το αμελκτήριο θα είναι 11m x 11m, δηλαδή 121 m² και θα βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από τον στάβλο (Westfalia, 2015). Η αίθουσα αναμονής των ζώων, θα είναι διαστάσεων 10m x 7m και η αίθουσα γάλακτος όπου τοποθετούνται οι δεξαμενές πρόνυξης γάλακτος θα είναι 5m x 4m. Συνολικά, ο χώρος του αμελκτηρίου θα είναι 211m².

Οι προσόψεις και οι πλαϊνές πλευρές στο χώρο του αμελκτηρίου θα είναι καλυμμένες με πάνελ πολουρεθάνης τύπου W-1000 αποτελούμενο από δύο χαλυβδοελάσματα (πάχους 0,5 mm), ελαφρά διαμορφωμένο, γαλβανισμένο, με πυρήνα αφρού πολουρεθάνης, πυκνότητας 40 kg/m³ και πάχους 40 mm. Η είσοδος στο αμελκτήριο θα γίνεται από δύο (2) συρόμενες πόρτες διαστάσεων 2,5m x 2,5m από πάνελ πολουρεθάνης πάχους 40mm. Τέλος, ο αερισμός στο αμελκτήριο θα πραγματοποιείται με τη δημιουργία δύο (2) πλαϊνών παραθύρων (ένα σε κάθε πλευρά) διαστάσεων 2m x 1m τύπου κλαπέτου. Στο διάγραμμα 14, αναφέρεται η κάτοψη ενός αμελκτηρίου κυκλικού τύπου (Westfalia, 2015).

Διάγραμμα 14: Κάτοψη αμελκτηρίου κυκλικού τύπου

vii. Χώρος συλλογής κόπρου

Ο χώρος συλλογής κόπρου (κοπροσωρός) είναι απαραίτητος σε μία προβατοτροφική εκμετάλλευση και τοποθετείται σύμφωνα με τις προδιαγραφές σε μακρινή απόσταση από τους άλλους χώρους. Το μέγεθος του ποικίλει ανάλογα με το πότε γίνεται η διάθεση της κόπρου για τη χωρητικότητα της κοπροσωρού υπολογίζεται η ημερήσια ποσότητα κόπρου ως εξής:

Ο μέσος όρος ΖΒ των προβάτων είναι 60 kg, άρα το Ολικό ΖΒ για 1.050 πρόβατα είναι:

$$60 \times 1.050 = 63.000 \text{ kg}$$

Ο ημερήσιος όγκος αποβλήτων ανά kg ΖΒ είναι 0,040lt/kg. Άρα ο ημερήσιος όγκος αποβλήτων των 1.050 προβάτων είναι:

$$63.000\text{kg} \times 0,040\text{lt/kg} = 2.520 \text{ lt} = 2,52 \text{ m}^3$$

Η αναλογία κόπρος:ούρα στα απόβλητα των προβάτων είναι 50:50. Έτσι, η ημερήσια ποσότητα κόπρου για τα 1.050 πρόβατα είναι:

$$2,52 \times 50\% = 1,26 \text{ m}^3/\text{ημέρα}$$

και η ημερήσια ποσότητα ούρων είναι:

$$2,52 \times 50\% = 1,26 \text{ m}^3/\text{ημέρα}$$

Ο χώρος συλλογής κόπρου θα πρέπει να έχει διαστάσεις, ώστε η ποσότητα να μπορεί να παραμένει στο χώρο για 6 μήνες (180 ημέρες). Άρα,

$$1,26 \text{ m}^3/\text{ημέρα} \times 180 \text{ ημέρες} = 226,8 \text{ m}^3$$

Η χωρητικότητα της κοπροσωρού θα είναι για 250 m³ και θα έχει ύψος 1,5 m. Για 1.050 πρόβατα, η συνολική έκταση της κοπροσωρού θα είναι 17m x 10m, δηλαδή 170m² (250m³ /1,5m) και το κόστος θα είναι 1.700 €.

viii. Απορροφητικός βόθρος

Στην εκμετάλλευση απαιτείται η ύπαρξη απορροφητικού βόθρου στον οποίο καταλήγουν όλα τα υγρά απόβλητα (αμελκτηρίου και σταβλιτών).

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 138/Β/24-2-65, τα υγρά απόβλητα είναι 100lt/ημέρα/ άτομο και τα υγρά απόβλητα του αμελκτηρίου είναι 2,1 lt/ημέρα/πρόβατο (Τα 36 kg/ημέρα υγρά απόβλητα αντιστοιχούν σε 1.000 kg ΖΒ/60kg ΖΒ =17 πρόβατα. Άρα το ένα πρόβατο παράγει (36 kg/ημέρα/17πρόβατα) υγρά απόβλητα, δηλαδή 2,1 lt/ ημέρα /πρόβατο).

Τα υγρά απόβλητα υπολογίζονται ως εξής:

Υγρά απόβλητα αμελκτηρίου: Αριθμός προβάτων x lt/ημέρα

$$1.050 \times 2,1 = 2200 \text{ lt/ημέρα} = 2,2 \text{ m}^3/\text{ημέρα}$$

Υγρά απόβλητα σταβλιτών:

$$7 \text{ άτομα} \times 100\text{lt/ημέρα} = 700 \text{ lt/ημέρα} = 0,7 \text{ m}^3/\text{ημέρα}$$

Μέγιστο ημερήσιο όγκο λυμάτων:

$$2,2\text{m}^3/\text{ημέρα} + 0,7\text{m}^3/\text{ημέρα} = 2,9\text{m}^3/\text{ημέρα}$$

Μέγιστη ημερήσια απορροή λυμάτων (ημερήσιος όγκος λυμάτων με προσαύξηση 50%):

$$2,9\text{m}^3/\text{ημέρα} \times 150\% = 4,4\text{ m}^3/\text{ημέρα}$$

Μέγιστη ημερήσια ποσότητα λυμάτων (ημερήσια απορροή λυμάτων με προσαύξηση 20%):

$$4,4\text{ m}^3/\text{ημέρα} \times 120\% = 5,3\text{ m}^3/\text{ημέρα}$$

Στη σηπτική δεξαμενή γίνεται η αποθήκευση των λυμάτων για 24 ώρες πριν καταλήξουν στο βόθρο. Το μέγεθος της σηπτικής δεξαμενής υπολογίζεται παρακάτω.

Η μέγιστη ημερήσια ποσότητα λυμάτων είναι όπως προαναφέρθηκε $5,3\text{ m}^3/\text{ημέρα}$, άρα σύμφωνα με τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής θα έχει χωρητικότητα 6 m^3 .

Οι διαστάσεις θα είναι: μήκος (l) $3,3\text{m}$, πλάτος (w) $1,35\text{m}$, βάθος υγρών (h) $1,35\text{m}$, ολικό βάθος (H) $1,65\text{m}$. Η τιμή της σηπτικής δεξαμενής και του βόθρου υπολογίζεται στα 7.000 € .

ix. Αναρρωτήριο

Το αναρρωτήριο θα είναι ο χώρος όπου θα τοποθετούνται τα άρρωστα ζώα για να μην μολύνουν τα υπόλοιπα της εκτροφής και οι διαστάσεις του θα είναι $2\text{m} \times 4\text{m}$, δηλαδή 8m^2 .

x. Χώρος διαμονής εργατών και γραφείο

Μέσα στην εκμετάλλευση θα υπάρχει ένας μικρός χώρος για τη ανάπαυση των εργαζομένων $5\text{m} \times 4\text{m}$, δηλαδή 20 m^2 και ένας χώρος που θα λειτουργεί ως γραφείο για τους εταίρους $3\text{m} \times 4\text{m}$, δηλαδή 12 m^2 .

Άλλες δαπάνες εξοπλισμού για την επένδυση θα είναι:

- οι μηχανές θηλασμού: στην εκμετάλλευση θα χρησιμοποιηθούν 4 μηχανές θηλασμού για τη διατροφή των αρνιών (τεχνητός θηλασμός) κόστους 4.500 € η κάθε μία.
- το αμελκτήριο: το αμελκτήριο που θα χρησιμοποιηθεί θα είναι κυκλικού τύπου 48 θέσεων κόστους 70.000 € . Οι διαστάσεις του αμελκτηρίου είναι συμβατές με το κτήριο (αμελκτήριο).
- οι ταΐστρες και οι ποτίστρες: Για την παροχή τροφής θα χρησιμοποιηθούν 168 ταΐστρες για το σύνολο των ζώων (1.050 πρόβατα), μήκους $2,5$ μέτρων η κάθε μια, κατασκευασμένες από λαμαρίνα. Το διαθέσιμο μήκος ταΐστρας είναι (σε εκατ./ζώο), 40 cm για τα ενήλικα θηλυκά και 30 cm για τα ζώα αντικατάστασης. Για την τροφοδότηση των ζώων με φρέσκο νερό θα χρησιμοποιηθούν 40 αυτόματες ποτίστρες με φλοτέρ, τύπου σκάφης κατασκευασμένες από γαλβανισμένη λαμαρίνα (μία ανά 40 ζώα). Το κόστος για τις ταΐστρες θα είναι 14.280 € και για τις ποτίστρες 6.000 € .
- τα κάγκελα χωρισμάτων: θα υπάρχουν και από τις δύο πλευρές του χώρου διαμονής των προβάτων αλλά και κάθετα, ως χωρίσματα για να δημιουργηθούν χώροι για τις ομάδες ζώων που θα προκύψουν. Τα κάγκελα θα είναι φτιαγμένα από σωλήνα

γαλβανιζέ. Πρόκειται για αρθρωτή και ευέλικτη κατασκευή εύκολα μετακινήσιμη που μπορεί εύκολα να τροποποιηθεί το μήκος της για να προσφέρει τη δυνατότητα για εναλλακτική διαμόρφωση του χώρου αν παραστεί ανάγκη για αυτό. Θα υπάρχουν τέλος και τα πορτάκια 1,8m x 1,8m για την είσοδο και έξοδο των ζώων από τα χωρίσματα, όπως προαναφέρθηκε. Το συνολικό κόστος τους θα ανέρχεται σε 9.000 €.

- η κουρευτική μηχανή: για το κούρεμα των ζώων η μονάδα θα διαθέτει 4 κουρευτικές μηχανές με κόστος 500 € η κάθε μία. Το κούρεμα των προβάτων πραγματοποιείται τέλη την άνοιξης με αρχές του καλοκαιριού.

- τα σιλό: Η αποθήκευση των συμπυκνωμένων ζωοτροφών (καρποί αραβοσίτου, καρποί κριθής και πίτυρα σίτου) και του έτοιμου μείγματος θα γίνεται σε σιλό χωρητικότητας ανάλογης των αναγκαίων ποσοτήτων. Στη μονάδα θα χρησιμοποιηθούν 6 σιλό, ένα των 95 τόνων για την αποθήκευση του καρπού κριθής, δύο των 75 τόνων για τον καρπό αραβοσίτου, ένα των 70 τόνων για τα πίτυρα σίτου και δύο σιλό των 5 τόνων για την αποθήκευση του έτοιμου μείγματος. Επιπλέον θα χρειαστούν κοχλίες για την τροφοδοσία των σιλό και του παρασκευαστηρίου οι οποίοι θα έχουν διάμετρο Φ170 για το σιλό των 95 τόνων, Φ170 για το κάθε σιλό των 75 και 70 τόνων και Φ150 για τα σιλό των 5 τόνων. Το σιλό των 95 τόνων θα κοστίσει 22.788 €, των 75 τόνων 15.336 €, των 70 τόνων 15.012 € και των 5 τόνων 4.136 €. Συνολικά το κόστος των σιλό θα είναι 76.744 € (Αφοί Μάμαλη, 2015).

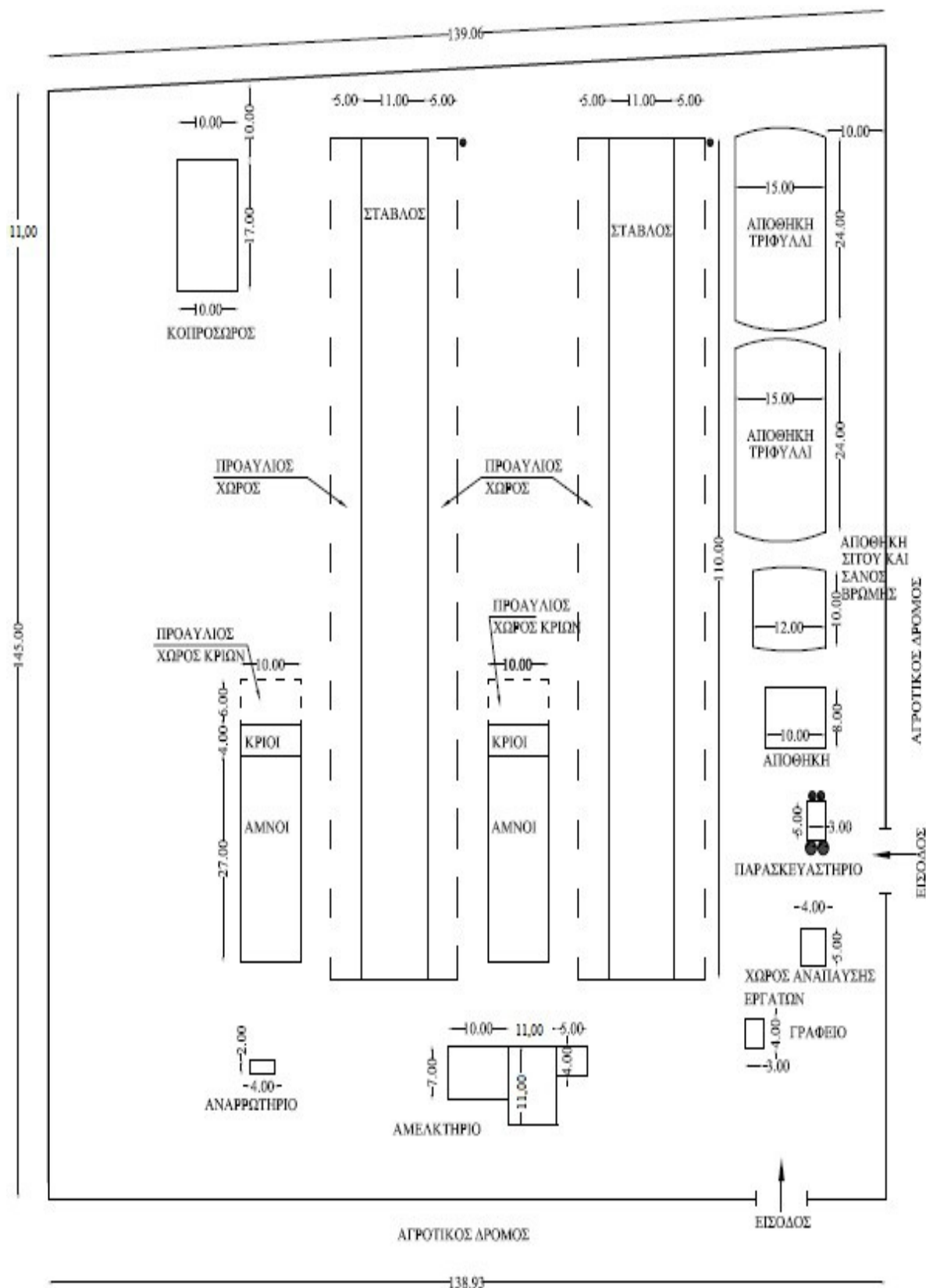
- ο αναμκτήρας-μύλος-ζυγιστικό: Για την παρασκευή των ζωοτροφών θα χρησιμοποιηθεί αναμκτήρας-μύλος 2,5 τόνων και ζυγιστικό μηχάνημα. Το συνολικό κόστος τους θα είναι 10.200 €.

- τα εγγειοβελτιωτικά έργα: Τα εγγειοβελτιωτικά έργα που θα χρειαστούν για την κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων αφορούν χωματουργικά, εκσκαφές θεμελίων, επίχωση με αμμοχάλικο και οπλισμένο σκυρόδεμα. Η τιμή τους θα ανέρχεται σε 20.000 €.

Στο διάγραμμα 15 παρουσιάζεται η κάτοψη της μονάδας συνολικά.

Διάγραμμα 15: Κάτοψη της κτηνοτροφικής μονάδας (Βαμβακούση, 2015)

ΚΑΤΟΨΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Τα κριτήρια που θα πρέπει να πληρούνται για την κατασκευή του ποιμνιοστασίου είναι σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 11308/16.11.2010 (ΦΕΚ 1964/21.12.2010) «Λεπτομέρειες εφαρμογής για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις», το Μέτρο 121: «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ», σύμφωνα με την οποία οι Εθνικές Προδιαγραφές Λειτουργικότητας Ποιμνιοστασίων επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούν και τα εξής:

- Καθαρός χώρος ανάπαυσης, ανά προβατίνα με τα αρνιά της (ή ανά αίγα με τα κατσίκια της): **1,2 – 1,5 τ.μ.**
- Μήκος μετώπου ταΐστρας ανά προβατίνα / αίγα τουλάχιστον **0,3μ.**
- Καθαρός χώρος ανάπαυσης αρσενικών: **1,4 – 1,7 τ.μ.**
- Χώρος προαυλίων, ανά προβατίνα με τα αρνιά της ή ανά αίγα με τα κατσίκια της: **2,5 – 3,0 τ.μ.**
- Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας (αν υπάρχει), όταν δεν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων: **1,2 – 1,5 μ.**
- Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας (αν υπάρχει), όταν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων: **2,5 – 3,0 μ.**
- Πλάτος θυρών τροφοδοσίας, εισόδου–εξόδου ζώων, εισόδου–εξόδου μηχανικών μέσων κ.λπ.: **2,5 – 3,0 μ.**

Επίσης, θα πρέπει να προβλέπονται:

- Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα στις λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός.
- Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος της στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών).
- Δάπεδο διαπερατό (στραγγερό).
- Χώρος συγκέντρωσης των ζώων προ του αμελκτηρίου.
- Η κυκλοφορία των ζώων προς και από το αμελκτήριο.
- Διαχωρισμός αμελχθέντων ζώων και ζώων προς άμελξη.
- Η αποφυγή διασταυρώσεων στην κυκλοφορία των ζώων.
- Ιδιαίτερος χώρος για την άμελξη.

1.2. Νομική μορφή και διαδικασία ίδρυσης

Η «Κ. Στεφανίδης & Η. Παύλου Ο.Ε.» θα λάβει τη μορφή ομόρρυθμης εταιρείας όπου για τη σύσταση θα συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη, τα οποία κατά την έκφραση του νόμου υποχρεούνται αμοιβαίως στην επιδίωξη κοινού σκοπού (Άρθρο 741, Αστικού Κώδικα). Οι εταίροι της ευθύνονται με ολόκληρη την περιουσία τους για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας με αλληλέγγυα την ευθύνη τους. Με τη λύση της

εταιρείας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη της εταιρείας. Ο νόμος δεν απαιτεί συγκεκριμένο ύψος εταιρικού κεφαλαίου για να συσταθεί μία Ο.Ε., γιατί ούτως ή άλλως δεν διαχωρίζεται η περιουσία της εταιρείας από την περιουσία των εταίρων (Κώτσιος, 2013). Κύρια δραστηριότητα της επιχείρησης θα είναι η παραγωγή πρόβειου γάλακτος και κρέατος και δευτερεύουσα η παραγωγή μαλλιού με σκοπό την άμεση διάθεσή τους.

1.2.1. Νομοθεσίες

Για την ίδρυση και λειτουργία της μονάδας θα πρέπει να ακολουθηθούν με ακρίβεια όλες οι απαραίτητες διαδικασίες σύμφωνα με τις προβλεπόμενες νομοθεσίες.

Η εκμετάλλευση θα χρειαστεί μελέτη διάθεσης λυμάτων σύμφωνα με τον Κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής που περιγράφεται στο ΦΕΚ 1709 τεύχος 2 (17 Αυγούστου, 2015).

Ο Ν. 4056/2012 (ΦΕΚ 52 Α'): "Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις" προϋποθέτει τον έλεγχο και την τήρηση των γενικών και ειδικών όρων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με:

- την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας,
- την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων,
- την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων,
- τη μέθοδο κατασκευής των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, την ιδιοκτησία και τις νομικές χρήσεις γης,
- την προστασία των δασών.

Τέλος, στο ΑΔΑ: Β4Λ0Β-ΓΣΦ, περιγράφεται η Διευκρινιστική Εγκύκλιος Εφαρμογής του Ν. 4056/2012 (ΦΕΚ 52 Α') (Παράρτημα 1.Γ.).

Η εγκατάσταση αυτής της εκμετάλλευσης ανήκει στην 2^η Κατηγορία και 1^η υποκατηγορία (Άρθρο 2 του Ν. 4056/2012, Παράρτημα 1.Α.) η οποία αφορά: Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες κατασκευάζονται σύμφωνα με εγκεκριμένους τύπους κτηνοτροφικών στεγάστρων με σκελετό θερμοκηπίου, σύμφωνα με την αριθ. 5888/3.2.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Γεωργίας (Β'355), για τις οποίες απαιτείται πιστοποιητικό τήρησης του τύπου κατασκευής από την αρμόδια Πολεοδομία, αντί οικοδομικής άδειας. Μετά την αποπεράτωση των εργασιών και πριν την μεταφορά των ζώων στην εγκατάσταση ο ενδιαφερόμενος κτηνοτρόφος προσκομίζει στην αρμόδια πολεοδομία βεβαίωση – εγγύηση της κατασκευάστριας εταιρίας και η πολεοδομία θεωρεί την αρχική έγκριση κατασκευής ως προς την αποπεράτωση των εργασιών. Η θεωρημένη πλέον έγκριση κατασκευής ενέχει τη θέση του πιστοποιητικού τήρησης των τύπων κατασκευής (άρθρο 6 του Ν. 4056/2012).

Επισημαίνεται ότι δεν απαιτείται εκπόνηση μελέτης κατασκευής, απαιτείται όμως η επίβλεψη κατασκευής από μηχανικό.

Επιπλέον, σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Ν.4056/2012 θα πρέπει να τηρούνται οι απαραίτητες θέσεις, ελάχιστες εκτάσεις και ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (παράρτημα 1.Β.). Η εκμετάλλευση θα ανήκει στην κατηγορία των 21 ισοδύναμων ζώων, αφού 1 ισοδύναμο ζώο ισούται με 50 αιγοπρόβατα. Η τοποθεσία εγκατάστασης της εκμετάλλευσης, όπως θα περιγραφεί παρακάτω, βρίσκεται σε σημείο το οποίο καλύπτει όλες τις προβλεπόμενες προδιαγραφές του Νόμου (παράρτημα 1.Β., πίνακες 1,2).

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 του Ν.4056/2012 (Παράρτημα 1.Γ.), για την χορήγηση της άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων προϋπόθεση αποτελεί να εξετάζονται λεπτομερώς, οι συνθήκες εγκατάστασης και λειτουργίας της δραστηριότητας των οικείων μονάδων και η τήρηση των αντίστοιχων όρων και προϋποθέσεων για την προστασία των εργαζομένων, των περιοίκων και του περιβάλλοντος από κάθε κίνδυνο βλάβης της υγείας ή ενόχλησης ή ρύπανσης του περιβάλλοντος, που μπορεί να προκληθεί από τη λειτουργία της εγκατάστασης ή από τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που παράγονται σε αυτήν.

Πριν από την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, απαιτείται και η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης (πρώην Προσωρινή Άδεια Εγκατάστασης) για τη χορήγηση της οποίας απαιτείται να κατατεθεί φάκελος με τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Στη συνέχεια, γίνονται οι απαραίτητες διαδικασίες για την χορήγηση της άδειας εγκατάστασης (παράρτημα 1.Γ.,1.Ε.).

Η κατάταξη των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε κατηγορίες ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον διέπεται από τους όρους και τις διατάξεις του Ν. 4014/2011 και της υπ' αρ. 1958/13-01-2012 ΚΥΑ, και όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 20741/27-04-2012 ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ.

Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β, στην οποία θα ανήκει η εκμετάλλευση, ακολουθείται η διαδικασία του Ν. 4014/2011, δηλαδή δεν εκπονείται Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) αλλά υπόκεινται στην τήρηση Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ). Οι ΠΠΔ καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β, σύμφωνα με το ν. 4014/2011, υπάγονται αυτοδίκαια σε ΠΠΔ με ευθύνη της υπηρεσίας, η οποία εκδίδει και την άδεια εγκατάστασής τους, συνεπώς με ευθύνη της ΑΑΑ (παράρτημα 1.Δ.).

Οι επιπτώσεις που προκαλούνται στο περιβάλλον, από τη λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το ν. 4014/2011 και τις κανονιστικές αυτού ΚΥΑ, σχετίζονται κυρίως με το είδος των εκτρεφόμενων ζώων και τη δυναμικότητά τους.

Με βάση τα δύο παραπάνω κριτήρια, κατατάσσονται στις κατηγορίες Α1, Α2 και Β (παράρτημα 1.Δ.,πίνακας 3).

Συνεπώς, η εκμετάλλευση με την δυναμικότητα 1.000 ζώων που πρόκειται να δημιουργηθεί, ανήκει στην υποκατηγορία Β, δηλαδή σύμφωνα με τον νόμο 4014/2011, δεν προκαλεί σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άρα δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση.

1.3. Αποστολή - Όραμα

Η αποστολή της επιχείρησης επικεντρώνεται στην εντατική εκτροφή χιώτικων προβάτων με σκοπό την παραγωγή και διάθεση πρόβειου γάλακτος στα τυροκομεία της περιοχής, για την παραγωγή υψηλής διατροφικής αξίας γαλακτοκομικών προϊόντων. Επιπλέον, αποστολή της επιχείρησης αποτελεί η παραγωγή και η διάθεση του κρέατος των αρνιών στα σφαγεία της περιοχής. Κύριος άξονας, επίσης, της εταιρείας, θα είναι η επίλυση καθημερινών ζητημάτων όπως στη διαδικασία παραγωγής, στην εμπορία και διάθεση των παραγόμενων προϊόντων της και γενικότερα στην προσεκτική και ορθή διαχείρισή της ώστε ταχύτατα και με ασφάλεια να είναι κερδοφόρα για να κατακτήσει το κατάλληλο μερίδιο αγοράς στον κλάδο δραστηριοποίησής της.

Επιπλέον, αποστολή της επιχείρησης είναι η λειτουργία της με το αίσθημα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που θα αντικατοπτρίζεται από συνεχή σεβασμό προς το περιβάλλον, τήρηση των κανόνων ποιότητας, ασφάλειας και υγιεινής, δικαιώματα των εργαζόμενων και προσφορά στην τοπική κοινωνία του Νομού Τρικάλων. Τέλος, αποστολή της είναι να συμβάλει στον κλάδο της ελληνικής προβατοτροφίας, όσον αφορά την διατήρηση των αυτόχθονων φυλών, εκτρέφοντας μια εγχώρια φυλή όπως είναι τα χιώτικα πρόβατα.

Όραμα της επιχείρησης αποτελεί η ίδρυση μιας πλήρως εκσυγχρονισμένης και βιώσιμης προβατοτροφικής μονάδας. Μακροπρόθεσμο όραμά της είναι η ταχύτατη καθιέρωσή της στο Νομό Τρικάλων καλύπτοντας και συνεισφέροντας στις ανάγκες που υπάρχουν για πρόβειο γάλα τοπικά και εθνικά.

1.4. Προϊόντα - Υπηρεσίες

Η εκμετάλλευση θα παράγει τα εξής προϊόντα:

- Πρόβειο γάλα.
- Πρόβειο κρέας.
- Μαλλί.
- Κόπρος.

Από αυτά, κύριο προϊόν θα είναι το γάλα και το κρέας ενώ δευτερεύοντα προϊόντα θα αποτελούν το μαλλί και η κόπρος, η συμμετοχή των οποίων στο οικονομικό αποτέλεσμα της εταιρείας θα θεωρείται αμελητέα. Συγκεκριμένα, η κόπρος δεν θα συμμετέχει καθόλου στο οικονομικό αποτέλεσμα της επιχείρησης καθώς δεν θα πωλείται αλλά θα δίνεται χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα σε γεωργούς της περιοχής.

Α. Πρόβειο Γάλα

Το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα αποτελούν σημαντικό μέσο πρόσληψης πολλών θρεπτικών συστατικών που συμβάλλουν σε μια υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή, σε όλα τα στάδια της ζωής, επειδή περιέχουν ένα ευρύ φάσμα θρεπτικών στοιχείων, όπως πρωτεΐνες υψηλής βιολογικής αξίας, ασβέστιο και πολλά άλλα θρεπτικά στοιχεία.

Τα σημαντικότερα συστατικά του γάλακτος από διαιτητικής πλευράς είναι το λίπος, οι πρωτεΐνες, η λακτόζη, τα ανόργανα στοιχεία και οι βιταμίνες, ενώ από οικονομικής πλευράς, το λίπος και οι πρωτεΐνες. Οι οργανοληπτικές ιδιότητες του γάλακτος είναι η γεύση, η οσμή και ο χρωματισμός (Ζέρβας, Καλαϊσάκης, Φεγγερός, 2004). Το πρόβειο γάλα συγκριτικά με το αίγαιο και το αγελαδινό υπερಿಸχύει στη σύστασή του, όπως αναφέρεται στον πίνακα 10.

Πίνακας 10: Σύσταση πρόβειου γάλακτος (Ζέρβας, 2015)

ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΛΙΠΟΣ (%)	ΠΡΩΤΕΙΝΕΣ (%)	ΛΑΚΤΟΖΗ (%)	Σ.Υ.Α.Λ. (%)	ΣΗΜΕΙΟ ΠΗΞΕΩΣ
ΠΡΟΒΕΙΟ	5,0-10,0	5,2-7,0	4,2-5,3	10,3-12,2	-0,545°C_-0,585°C
ΑΙΓΕΙΟ	3,5-6,3	3,3-4,3	4,1-5,1	8,5-9,8	-0,540°C_-0,565°C
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	3,0-5,0	3,0-3,5	4,6-5,1	8,3-9,2	-0,520°C_0,540°C

Όπως έχει προαναφερθεί στο Μέρος Α', η φυλή Χίου είναι διεθνώς γνωστή ως φυλή υψηλής γαλακτοπαραγωγικής ικανότητας και τα βελτιωμένα πρόβατα της φυλής μπορούν να αποδώσουν ακόμα και περισσότερο από 350kg γάλα ανά έτος. Γενικά, η χημική σύσταση του γάλακτος αναφέρεται στον επόμενο πίνακα (11), συγκριτικά και με άλλες ελληνικές φυλές.

Πίνακας 11: Χημική σύσταση πρόβειου γάλακτος από διάφορες φυλές και περιοχές (Ανυφαντάκης κ.ά., 1980).

Είδος γάλακτος	Λίπος%	Ολικές πρωτεΐνες%	Καζεΐνη%	Λακτόζη%	Τέφρα%	Ξηρά ουσία%
Α. Πρόβειο γάλα						
Καραγκούνικο	8,70	6,60	5,02	4,58	0,93	20,31
Βλάχικο	9,05	6,52	4,98	4,69	0,95	20,61
Χίου	7,85	5,47	4,41	4,79	0,92	19,08
Αιτικής	7,59	5,94	4,63	5,09	0,89	18,98

B. Πρόβειο Κρέας

Το κρέας, το οποίο θα είναι το δεύτερο κύριο προϊόν της μονάδας, παίζει κυρίαρχο ρόλο στη διατροφή των ανθρώπων, αφού η απαιτούμενη ποσότητα των πρωτεϊνών που πρέπει να λαμβάνεται από τον άνθρωπο, πρέπει να προέρχεται τουλάχιστον κατά τα 2/3 από το ζωικό και το υπόλοιπο 1/3 από το φυτικό βασίλειο. Μια πολύ σημαντική πηγή πρωτεϊνών μυϊκού ιστού, ειδικά για την Ελλάδα, αποτελεί το κρέας των αρνιών και των εριφιών. Το αρνίσιο κρέας περιέχει 20-23% πρωτεΐνες υψηλής βιολογικής αξίας (Γεωργάκης κ.ά., 2002).

Το δεύτερο συστατικό του κρέατος από πλευρά σπουδαιότητας για τον άνθρωπο είναι το λίπος. Ο κύριος ρόλος του λιπώδη ιστού σχετίζεται με την αποθήκευση ενέργειας για ικανό χρονικό διάστημα, ώστε ο ζωικός οργανισμός να επιβιώσει είτε σε αντίξοες συνθήκες, ή κατά την καθημερινή ζωή. Ο εφοδιασμός του οργανισμού γίνεται μέσω του λιπώδη ιστού γιατί το κρέας μέσω του λίπους που διαθέτει καλύπτει το αίσθημα της πείνας και δίνει στον οργανισμό ενέργεια (Γεωργάκης κ.ά., 2002).

Γ. Μαλλί

Το μαλλί των προβάτων, το οποίο θα αποτελεί δευτερεύον προϊόν της εκμετάλλευσης, συγκεντρώνεται από το κούρεμα τους που γίνεται αναγκαστικά για λόγους υγιεινής, αλλά και καλύτερης διαβίωσης των ζώων. Πριν από κάποιες δεκαετίες, τότε που οι ανάγκες και ο τρόπος ζωής ήταν διαφορετικός, το μαλλί είχε μεγαλύτερη αξία καθώς αποτελούσε πρώτη ύλη για πολλές βιοτεχνίες και βιομηχανίες για την κατασκευή και παραγωγή υφαντών, χαλιών, ρούχων κ.λπ. Με το πέρασμα του χρόνου όμως έγινε στροφή προς τη χρήση νέων πρώτων υλών όπως βαμβάκι, συνθετικά κ.ά. Έτσι το μαλλί έχοντας χαμηλότερη ζήτηση, έχασε την αξία του και οι κτηνοτρόφοι άρχισαν να το πωλούν σε πολύ χαμηλή τιμή σε κάποιους που το συγκεντρώναν για να το εξάγουν άπλυτο, με κύριο προορισμό την Ινδία.

1.5. Τοποθεσία Εγκατάστασης

Ο χώρος που επιλέγεται για την εγκατάσταση μιας προβατοτροφικής μονάδας πρέπει να πληροί τους παρακάτω όρους (Νικήτα - Μαρτζοπούλου, 2006):

- Να αποστραγγίζεται εύκολα.
- Να σκιάζεται.
- Να έχει προσέγγιση σε δρόμο για την εύκολη κυκλοφορία των οχημάτων που κινούνται από και προς τη μονάδα.
- Να υπάρχει ηλεκτρικό ρεύμα και νερό.
- Να βρίσκεται κοντά σε βοσκές.
- Να εξασφαλίζει προοπτική μελλοντικής επέκτασης της μονάδας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω αλλά και με την νομοθεσία που προαναφέρθηκε (Νόμου υπ' αριθ. 4056/2012 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, Τεύχος Α'), έδρα της εκμετάλλευσης θα είναι μια ιδιόκτητη έκταση αγροτεμαχίου 20.664 τμ. που ανήκει

στην Τοπική Κοινότητα Πηγής. Στην παρακάτω φωτογραφία (Διάγραμμα 16) απεικονίζεται επακριβώς η τοποθεσία που θα βρίσκεται το αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσης.

Διάγραμμα 16: Απεικόνιση του αγροτεμαχίου της εκμετάλλευσης¹ (www.geodata.gov.gr)

Οι συντεταγμένες κορυφών του αγροτεμαχίου, κατά ΕΓΣΑ'87 είναι:

Σημείο Α: $X=302960$, $Y=4375004$

Σημείο Β: $X=303074$, $Y=4374923$

Σημείο Γ: $X=302966$, $Y=4374811$

Σημείο Δ: $X=302871$, $Y=4374881$

Η Πηγή Τρικάλων σύμφωνα με την απογραφή του 2011 κατέχει μόνιμο πληθυσμό 1.227 κατοίκους. Με βάση τον πληθυσμό του χωριού και τον αριθμό των ισοδύναμων ζώων της εκμετάλλευσης, η μονάδα θα ανήκει στην κατηγορία 21-40 ισοδύναμα ζώα (1 ισοδύναμο αντιστοιχεί σε 50 πρόβατα). Συγκεκριμένα, η απόσταση του αγροτεμαχίου από το όριο οικισμού είναι 370 m (διάγραμμα 17) και η απόσταση του ορίου οικισμού από το πρώτο κτίριο των εγκαταστάσεων της μονάδας θα καλύπτεται από το όριο που απαιτεί η νομοθεσία. Επιπλέον, οι υπόλοιπες αποστάσεις π.χ. από βιομηχανίες, ποτάμια κλπ (παράρτημα 1.Β.) δεν υπερβαίνουν τα όρια που απαιτούνται. Τέλος, η περιοχή

¹ Το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο επιλέχθηκε ως παράδειγμα και μόνο, για τη διευκόλυνση και εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής μελέτης.

είναι εκτός ζώνης που υπάγεται σε περιοχή Natura, γεγονός που θα απαλλάσσει την εκμετάλλευση από επιπλέον περιβαλλοντικές δεσμεύσεις.

Διάγραμμα 17: Απεικόνιση του αγροτεμαχίου της εκμετάλλευσης¹ (www.geodata.gov.gr)

Η Τοπική Κοινότητα Πηγής ανήκει στην Δημοτική Κοινότητα Γόμφων, του Δήμου Πύλης, του Νομού Τρικάλων, της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Ο Δήμος Πύλης κατέχει μόνιμο πληθυσμό 14.343 κατοίκους. Απέχει 8 km από το κέντρο των Τρικάλων έχει υψόμετρο 120 m ενώ μέχρι και το 1955 λεγόταν Μεγάλη Πολιάνα.

Η Πηγή Τρικάλων βρίσκεται στο πεδινό τμήμα του Δήμου, γεγονός που την καθιστά ιδανική για κτηνοτροφική εκμετάλλευση αφού δεν θα απαιτούνται μεγάλες δαπάνες σε εγχειοβελτιωτικά έργα. Η τοποθεσία εγκατάστασης της μονάδας πλεονεκτεί, επίσης, στην εύκολη παροχή σε ηλεκτρικό ρεύμα και νερό ενώ διαθέτει κρατικές γεωτρήσεις. Η Πηγή Τρικάλων δεν παρουσιάζει κανένα τουριστικό ενδιαφέρον ενώ οι περισσότεροι κάτοικοι ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα έναν τομέα πολύ σημαντικό για όλο τον Νομό αφού έχει χαρακτήρα γεωργοκτηνοτροφικό. Ο μόνιμος πληθυσμός του Ν. Τρικάλων είναι 131.085 κάτοικοι (ΕΣΥΕ, 2011) και βρίσκεται στα Βορειοδυτικά της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Συγκεκριμένα, η αιγοπροβατοτροφία αποτελεί παραδοσιακά έναν από τους σημαντικότερους κλάδους στον Νομό, δίνοντας εισόδημα σε 3.500 περίπου νοικοκυριά (στοιχεία του 2011). Η παραγωγική αυτή κατεύθυνση στηρίχτηκε στους άφθονους φυσικούς πόρους και τις εδαφολογικές συνθήκες της περιοχής. Για το Νομό, ο τομέας

¹ Το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο επιλέχθηκε ως παράδειγμα και μόνο, για τη διευκόλυνση και εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής μελέτης.

αυτός έχει ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι αξιοποιεί εκτάσεις ορεινές-μειονεκτικές που θα ήταν αδύνατον να αξιοποιηθούν διαφορετικά. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια σημαντική μείωση των παραγωγικών ζώων που εκτρέφονται νομαδικά ή οικόσιτα και μια τάση συγκέντρωσης σε μεγάλες και οργανωμένες μονάδες. Οι περισσότερες μονάδες είναι μικρές οικογενειακού τύπου και εκτατικής μορφής με μεγάλη διαφοροποίηση ως προς το μέγεθος, τις σταυλικές εγκαταστάσεις, την παραγωγή κ.λπ. Τα τελευταία χρόνια η συμμετοχή των συγκομιζόμενων ζωοτροφών βαίνει αυξανόμενη και διαγράφεται μία τάση δημιουργίας αιγοπροβατοτροφικών μονάδων ενσταβλισμένης μορφής στην πεδινή ζώνη, με μεγαλύτερο βαθμό εκμηχάνισης και φυσικά περισσότερα επενδυμένα κεφάλαια. Στην πεδινή ζώνη ο κύριος όγκος των εκμεταλλεύσεων είναι εντατικής μορφής ενώ στις ορεινές και ημιορεινές κυριαρχεί η εκτατική μορφή (Καταβούτας, 2012, 27ο Ετήσιο Επιστημονικό Συνέδριο, ΕΖΕ).

Ενα επιπλέον πλεονέκτημα της τοποθεσίας είναι ότι η γύρω περιοχή και γενικότερα ο Νομός Τρικάλων είναι μια αγροτική περιοχή καθώς βρίσκεται στον Θεσσαλικό κάμπο με πολυάριθμες καλλιέργειες χορτοδοτικών και κτηνοτροφικών φυτών. Αυτό την καθιστά ιδανική περιοχή για τη δημιουργία κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, αφού οι κτηνοτρόφοι μπορούν να προμηθευτούν από κοντινές περιοχές τις ζωοτροφές που χρειάζονται και επίσης μπορούν να απαλλαγούν από την παραγόμενη κόπρη δίνοντάς τη σε γεωργούς για να την χρησιμοποιήσουν στις καλλιέργειές τους.

Τέλος, σημαντική είναι και η ύπαρξη συνεταιριστικών οργανώσεων και κτηνοτροφικών συλλόγων στο Νομό. Οι σύλλογοι που έχουν δημιουργηθεί αναφορικά με την κτηνοτροφία αναφέρονται στον πίνακα 12.

Πίνακας 12: Λίστα με τους κτηνοτροφικούς συλλόγους της Π.Ε. Τρικάλων (Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων)

A/A	ΟΝΟΜΑ
1	Ομοσπονδία Κτηνοτροφικών Συλλόγων Ν. Τρικάλων «Η Στάνη»
2	Σύλλογος Χοιροτρόφων Ν. Τρικάλων
3	Πανελλήνια Ένωση Εκτροφέων Αγροτικών Ζώων
4	Πανελλήνια Ένωση Αυτόχθονων Φυλών Βοοειδών
5	Ένωση Εκτροφέων Καλαρρύτικου Προβάτου
6	Μελισσοκομικός Σύλλογος Τρικάλων
7	Υποκατάστημα Αγροτικού Συν/σμού Αγελαδοτρόφων- Κτηνοτρόφων Δυτικής Θεσσαλίας
8	Αγροτικός Συν/σμός Προβατοτρόφων Καραγκούνικων Προβάτων

1.5.1. Τα γεωμορφολογικά και λοιπά χαρακτηριστικά της περιοχής

Το κύριο χαρακτηριστικό της γεωμορφολογίας της περιοχής είναι η ορεινότητά του. Αναλυτικότερα, στα 3.384.000 στρέμ. της έκτασης, ο Νομός Τρικάλων κατανέμεται σε 71,2% ορεινούς όγκους, 12% ημιορεινούς και 16,8% πεδινή έκταση. Σημαντικό είναι ότι μεγάλο ποσοστό στις χρήσεις γης καταλαμβάνουν οι βοσκότοποι από τους οποίους το μεγαλύτερο μέρος είναι ορεινοί.

Το κλίμα του Νομού Τρικάλων, ορεινότερου της Θεσσαλίας και έξω από την ευεργετική επίδραση της θάλασσας, έχει σαφή τα χαρακτηριστικά του ηπειρωτικού, με ετήσιο θερμομετρικό εύρος επάνω και από 22°C. Η μέση ετήσια θερμοκρασία στις πεδινές περιοχές κυμαίνεται μεταξύ 16-17°C και φυσικά χαμηλώνει όσο προχωράμε προς τα ορεινά. Και στα πεδινά οι θερμοκρασίες κατεβαίνουν πολύ (στα Τρίκαλα έχει φτάσει -19°C) εξαιτίας των κατεβατών ανέμων, που φτάνουν από τα χιονισμένα βουνά, ενώ τα καλοκαίρια είναι εξαιρετικά θερμά (στα Τρίκαλα σημειώθηκε θερμοκρασία 44,5°C). Οι βροχοπτώσεις επηρεάζονται και εδώ από τη διάταξη των ορεινών όγκων και των πεδινών τμημάτων: στα δυτικά ορεινά τμήματα του νομού το ετήσιο ύψος φτάνει και υπερβαίνει τα 1.200 χλστ., ενώ στα πεδινά κυμαίνεται μεταξύ 400 και 600 χλστ.

Μέχρι τα 1.000 μέτρα υπάρχουν βελανιδιές, πλάτανοι, πουρνάρια και διάφοροι θάμνοι. Ψηλότερα συναντούμε δάση καστανιάς, οξιάς και τα πυκνά δάση ελάτης. Υπάρχουν πολλά είδη πλάσ στα αλπικά λιβάδια κι ένα πλήθος αρωματικών φυτών όπως τσάι, ρίγανη κ.λπ. Πολλά είναι τα είδη των πουλιών, ενώ δεν λείπουν και κάποιοι αετοί. Μεγαλύτερη και από τις πλουσιότερες της Ελλάδας είναι η αντιπροσώπευση σε θηλαστικά, όπως ο λύκος, η καφετιά αρκούδα, η αλεπού, το ελάφι και το ζαρκάδι κι άλλα μικρότερα. Οι κορυφές των κυριοτέρων βουνών της περιοχής είναι ομαλές, με δάση κυρίως ελάτου και δρυός και οι αναβάσεις είναι εύκολες.

Το υδρολογικό σύστημα του Νομού Τρικάλων είναι πλούσιο και περιλαμβάνει τον Πηνειό, τον Ασπροπόταμο που πηγάζει από τα βουνά της Πίνδου και διασχίζει μέρος των συνόρων Άρτας-Τρικάλων και συνεχίζει στους νομούς Καρδίτσας και Αιτωλοακαρνανίας. Επίσης, υπάρχουν αρκετά σημαντικά ποτάμια που θεωρούνται παραπόταμοι του Πηνειού, όπως ο Ληθαίος, ο Νεοχωρίτης κ.ά.

Ο Νομός Τρικάλων είναι ο μόνος από τους τέσσερις νομούς της Θεσσαλίας ο οποίος δε διαθέτει έως σήμερα ούτε φυσική ούτε τεχνητή λίμνη. Στο Νομό Τρικάλων υπάρχει ο υγρότοπος του Ασπροποτάμου (Αχελώου) στα σύνορα των Νομών Τρικάλων και Άρτας και ο υγρότοπος του ποταμού Ληθαίου.

Επίσης, ιδιαίτερη οικολογική και αισθητική αξία έχουν οι παρακάτω περιοχές προστασίας:

Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους βρίσκονται στις εξής περιοχές:

- Πύλη Τρικάλων, Καστράκι Καλαμπάκας, Περιοχές Μονής Δουσίκου, Περιοχή Μονών Μετεώρων.

Αισθητικά Δάση βρίσκονται στο Δάσος Λόφων Κάστρου και στην Αηλιά Τρικάλων.

Διατηρητέο μνημείο της φύσης αποτελεί η Φτελιά της Αηδόνας Καλαμπάκας.

Οι Περιοχές CORINE είναι:

- Τα Στενά Καλαμακίου, τα Αντιχάσια όρη και τα Μετέωρα, το Κερκέτιο όρος (Κόζιακας) και το Όρος Αυγό (Νότια Πίνδος).

Περιοχές NATURA:

- Ασπροπόταμος Τρικάλων (ποικιλία οικοσυστημάτων)
- Κερκέτιο όρος Τρικάλων (ποικιλία βιοτόπων υποστηρίζει σημαντική ορνιθοπανίδα)
- Αντιχάσια όρη Τρικάλων (εκτεταμένα δρυοδάση, γυμνοί βράχοι, ενδημικά φυτά, σπάνια πουλιά)
- Ποταμός Πηνειός– Αντιχάσια όρη Τρικάλων (Ζώνη Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας)
- Όρη Αθαμανών Άρτας–Τρικάλων (πλούσια χλωρίδα με σπάνια ενδημικά και απειλούμενα είδη, χαρακτηριστικά της ορεινής και αλπικής ζώνης)
- Κοιλάδα Αχελώου Άρτας–Τρικάλων (Ζώνη Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας, πλούσιο παρόχθιο δάσος με ιδιαίτερη μεγάλη αισθητική και οικολογική σημασία)
- Όρος Λάκμος Ιωαννίνων – Τρικάλων
- Περιοχή Μετσόβου Ιωαννίνων – Τρικάλων

Τέλος, όσον αφορά τον ορυκτό πλούτο και την εξορυκτική δραστηριότητα, μαρμαροφόρα λατομεία βρίσκονται στην περιοχή Κεραμιδίου και στο Νομό Καρδίτσας στην περιοχή Βλοχού. Τα μαρμαροφόρα κοιτάσματα αποτελούν σημαντικό πόρο για την περιφέρεια καθώς το μάρμαρο είναι εξαγωγίμο προϊόν και γι' αυτό πρέπει να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της αξιοποίησης τους με αυστηρή όμως τήρηση της υπάρχουσας νομοθεσίας και ως προς τον τρόπο εκμετάλλευσης και ως προς την προστασία περιβάλλοντος. Εξόρυξη βιομηχανικών ορυκτών γίνεται στην περιοχή Λογγά του Νομού Τρικάλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

2.ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

2.1. Ανάλυση Αγοράς, Εξωτερικό Μάκρο - Περιβάλλον (PEST-DG)

2.1.1. Οικονομικό περιβάλλον:

2.1.1.1. Ελληνική Οικονομία

Η ελληνική οικονομία, έχοντας σημειώσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης έως το έτος 2008, έδειξε σημεία ύφεσης το 2009, ως αποτέλεσμα της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, ενώ από το έτος 2010 και μετά η ύφεση εντάθηκε σημαντικά λόγω δημοσιονομικών ανισορροπιών. Η χώρα εντάχθηκε σε μηχανισμό οικονομικής στήριξης από την ΕΕ, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ. Η αυστηρή εισοδηματική πολιτική και ο δραστικός περιορισμός των δημοσίων δαπανών που ασκήθηκαν κατά τα τελευταία 5 έτη επηρέασαν αρνητικά την εξέλιξη του ΑΕΠ, το μέγεθος του οποίου σημείωσε μείωση κατά 5,4% το 2010, κατά 8,9% το 2011, κατά 6,6% το 2012 και κατά 3,9% το 2013 (σταθερές τιμές έτους 2010). Κατά το 2014 η ελληνική οικονομία επέστρεψε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 0,8%. Το δημόσιο έλλειμμα μειώθηκε από 15,3% το 2009 σε 11,1% το 2010, σε 10,2% το 2011 και σε 8,7% το 2012, αυξήθηκε σε 12,3% το 2013 αλλά μειώθηκε ξανά σημαντικά το 2014, φθάνοντας στο 3,5% του ΑΕΠ, ενώ κατά τα έτη 2013 και 2014 επετεύχθη πρωτογενές πλεόνασμα. Με την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων, το 2014 η ελληνική οικονομία επέστρεψε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, της τάξης του 0,8% (Οργανισμός Enterprise Greece, 2015) (Πίνακας 13).

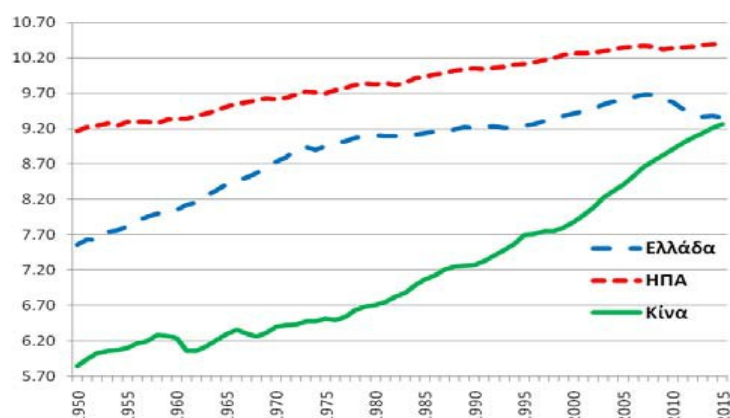
Πίνακας 13: Εξέλιξη των σημαντικότερων οικονομικών δεικτών τα έτη 2010-2014 (*δισεκατομμύρια €, ** Πηγή: Eurostat), (Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2015)

Σημαντικοί Οικονομικοί Δείκτες	2010	2011	2012	2013	2014
Εξέλιξη ΑΕΠ (σταθερές τιμές 2010)	-5,4%	-8,9%	-6,6%	-3,9%	0,8%
Πληθωρισμός: Μέσος Ετήσιος	4,7%	3,3%	1,5%	-0,9%	-1,3%
Παραγωγικότητα εργασίας (EU-28=100)**	93	89,9	91,8	92,8	n.a. ²
Ποσοστό ανεργίας	12,7%	17,9%	24,4%	27,5%	26,5%
Δημόσιες επενδύσεις (% ΑΕΠ)**	3,2%	2,5%	2,5%	2,7%	3,8%
Εξαγωγές (αγαθά - τρέχουσες τιμές)*	21,1	24,3	27,6	27,6	27,2
Εισαγωγές (αγαθά - τρέχουσες τιμές)*	50,5	48,4	49,3	46,9	47,7

²n.a.= δεν υπάρχει το σχετικό αποτέλεσμα για το έτος 2014.

Στο διάγραμμα 18 αναφέρεται η εξέλιξη του ΑΕΠ σε Ελλάδα, Κίνα και ΗΠΑ. Όπως παρατηρείται το ΑΕΠ της Ελλάδας παρουσίασε σημαντική μείωση τα τελευταία χρόνια.

Διάγραμμα 18: Κατά Κεφαλήν Πραγματικό ΑΕΠ (λογαριθμική κλίμακα), (Eurobank, Research)

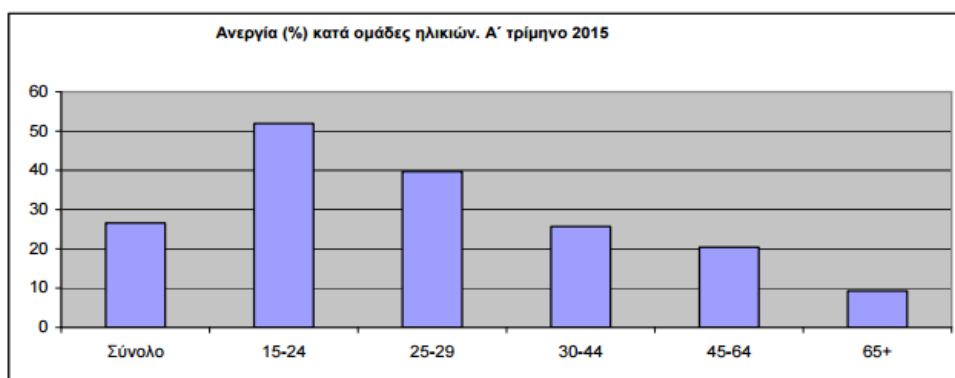
Έως και το 2008 η ανεργία στην Ελλάδα ήταν σχετικά χαμηλή και κινούνταν με ποσοστό της τάξεως του 7,8% στο μέσο όρο της Ευρωζώνης. Το 2009 λόγω της διεθνούς και εγχώριας κρίσης αυξήθηκε σε 9,6%, ενώ το 2010 έφτασε στο 12,7%, ως αποτέλεσμα της εφαρμοζόμενης περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής λόγω της κρίσης χρέους. Το 2011 το ποσοστό ανεργίας, ως αποτέλεσμα της κρίσης της ελληνικής οικονομίας και των μέτρων που πάρθηκαν, έφτασε το 17,9%, το 2012 πάνω από το 24% και το 2013 το 27,5%. Το 2014, για πρώτη φορά μετά την κρίση έδειξε μια μικρή μείωση, με την ανεργία όμως να βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα (26,5%) με την ανεργία των νέων να ξεπερνά το 50% (Οργανισμός Enterprise Greece, 2015).

Οι μήνες από Ιούλιο έως Σεπτέμβριο του 2015 χαρακτηρίστηκαν από σημαντικές διαταραχές για την ελληνική οικονομία. Στα τέλη Ιουνίου εφαρμόστηκε το μέτρο του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων, στα μέσα Αυγούστου υπογράφηκε η δανειακή σύμβαση ανάμεσα στο ελληνικό κράτος και τους επίσημους δανειστές του και στις 20 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκαν πρόωρες εθνικές εκλογές. Τα παραπάνω επηρέασαν σε σημαντικό βαθμό τις οικονομικές αποφάσεις των νοικοκυριών (π.χ. αποταμίευση, κατανάλωση, ώρες εργασίας κ.λπ.) και των επιχειρήσεων (π.χ. παραγωγή, χρήση παραγωγικών συντελεστών κ.λπ.). Το μέτρο του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων δημιούργησε αρνητικές επιπτώσεις στον τομέα της ζήτησης και της προσφοράς. Οι δύο βασικές αρνητικές επιπτώσεις έχουν ως εξής: αύξηση του κόστους συναλλαγών με τη χρήση φυσικού χρήματος (κόστος προσαρμογής λόγω στροφής προς νέα μέσα πληρωμών) και σημαντική μείωση των εμπορικών συναλλαγών με χώρες από το εξωτερικό. Το τελευταίο στοιχείο θεωρείται το σημαντικότερο καθώς πολλά εμπορεύματα σε μορφή πρώτων υλών και τελικών προϊόντων δεν μπορούν να

εισαχθούν με αποτέλεσμα πολλές επιχειρήσεις να αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα σε όρους παραγωγής και εξάντλησης των αποθεμάτων τους. Η εφαρμογή της νέας δανειακής σύμβασης ίσως να έχει μια βραχυχρόνια αρνητική επίπτωση στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα κυρίως λόγω των δημοσιονομικών μέτρων. Ωστόσο, μακροχρόνια, η προώθηση των θεσμικών μεταρρυθμίσεων, η αύξηση της αποτελεσματικότητας του δημοσίου τομέα, η σταθερότητα του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος και η ανάκτηση της αξιοπιστίας στην άσκηση οικονομικής πολιτικής ίσως να αποτελέσουν πυλώνες ανάπτυξης και ευημερίας. Οι πρόωρες εθνικές εκλογές είναι πιθανό να προκαλέσουν ένα βραχυχρόνιο κόστος για την οικονομία υπό τη μορφή καθυστέρησης εφαρμογής του προγράμματος ή του παγώματος πιθανών δαπανών επένδυσης και κατανάλωσης. Ωστόσο στην περίπτωση που υπάρξει πολιτική σταθερότητα με ορίζοντα τετραετίας το μακροχρόνιο όφελος δύναται να αντισταθμίσει το βραχυχρόνιο κόστος (Γώγος, Κωνσταντοπούλου, 2015, Eurobank Research).

Σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ. το Α' Τρίμηνο του 2015 ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.504.446 άτομα και των ανέργων σε 1.272.541. Η απασχόληση μειώθηκε κατά 0,9% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο ενώ αυξήθηκε κατά 0,6% σε σχέση με το Α' Τρίμηνο του 2014. Ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 2,1% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και μειώθηκε κατά 5,2% σε σχέση με το Α' Τρίμηνο του 2014. Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (30,6%) είναι σημαντικά υψηλότερο από των ανδρών (23,5%). Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στους νέους ηλικίας 15-24 ετών (51,9%), το οποίο στις νέες γυναίκες φθάνει στο 57,0% (Διάγραμμα 19).

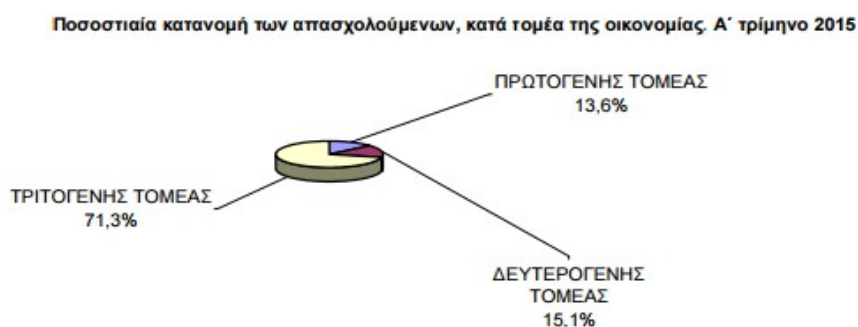
Διάγραμμα 19: Ανεργία (%) κατά ομάδες ηλικιών, Α' τρίμηνο 2015 (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Η κατανομή της ανεργίας, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο εκπαίδευσης, έχει ως εξής: το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται σε όσους έχουν πάει μερικές τάξεις δημοτικού ή δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο (49,2%). Τα χαμηλότερα ποσοστά παρατηρούνται σε όσους έχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό (12,9%) και στους πτυχιούχους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (19,8%) (ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2015).

Εξετάζοντας την εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων, ανά τομέα της οικονομίας, παρατηρούμε ότι στον πρωτογενή τομέα παρατηρείται μείωση 0,1% στον αριθμό των απασχολούμενων σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο. Στον δευτερογενή παρατηρείται αύξηση 1,1% στον αριθμό των απασχολούμενων και στον τριτογενή μείωση 0,2%. Στο Διάγραμμα 20 παρουσιάζεται η ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων κατά τομέα της οικονομίας για το Α' Τρίμηνο του 2015 (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων, κατά τομέα της οικονομίας, Α' τρίμηνο 2015 (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Στον πίνακα 14 αναφέρονται τα ποσοστά ανεργίας (%) ανά Περιφέρεια της χώρας. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας όπου και θα ιδρυθεί η εν λόγω εκμετάλλευση, η ανεργία (%) ήταν κατά το πρώτο τρίμηνο, 25,2 και 26,2 του 2014 και 2015 αντίστοιχα (ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2015).

Πίνακας 14: Ανεργία (%), κατά Περιφέρεια (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Περιφέρειες	Α' Τρίμηνο	
	2014	2015
Σύνολο Χώρας	27,8	26,6
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	25,4	24,8
Κεντρική Μακεδονία	29,9	27,4
Δυτική Μακεδονία	28,4	29,0
Ήπειρος	28,5	25,5
Θεσσαλία	25,2	26,8
Ιόνιοι Νήσοι	27,4	28,9
Δυτική Ελλάδα	29,7	29,0
Στερεά Ελλάδα	27,6	26,4
Αττική	28,0	26,7
Πελοπόννησος	23,4	23,9
Βόρειο Αιγαίο	24,4	20,2
Νότιο Αιγαίο	30,3	25,4
Κρήτη	26,9	27,2

Από την οικονομική κρίση επηρεάστηκαν δυσμενώς, εκτός από την ανεργία και όλοι οι υπόλοιποι οικονομικοί δείκτες της χώρας, όπως ο δείκτης τιμών καταναλωτή, ο γενικός δείκτης τιμών εισροών στη γεωργία-κτηνοτροφία ο δείκτης οικονομικού κλίματος, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κ.λπ. (Παράρτημα 2).

2.1.1.2. Κτηνοτροφία και οικονομία

Λόγω των τελευταίων εξελίξεων στην Ελλάδα, το κλίμα που επικρατεί στην κτηνοτροφία είναι ασταθές. Η αύξηση του ΦΠΑ σε απαραίτητες πρώτες ύλες και στην εμπορία του κρέατος, αναμένεται να πλήξει τη βιωσιμότητα των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ιδιαίτερα τις μικρού-μεσαίου μεγέθους. Η αύξηση του ΦΠΑ στα ζώα από 13% στο 23% ευνοεί μόνο τους εισαγωγείς και αν συνυπολογισθεί και η αύξηση του ΦΠΑ στο 23% στις ζωοτροφές, τότε η ελληνική ζωική παραγωγή θα πιεστεί ακόμα περισσότερο προς όφελος των φθηνών εισαγόμενων προϊόντων. Οι ζωοτροφές αποτελούν το 70% περίπου του λειτουργικού κόστους της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης. Η αύξηση κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες στο ΦΠΑ είναι τεράστιο πλήγμα για τον κλάδο καθώς είναι αδύνατον να απορροφηθεί από τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις υπό τις παρούσες συνθήκες και ήδη η αύξηση του ΦΠΑ στα αγροτικά εφόδια και τις ζωοτροφές τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει το κόστος λειτουργίας των εκμεταλλεύσεων, στερώντας το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των Ελλήνων κτηνοτρόφων σε σχέση με τους διεθνείς ανταγωνιστές (ΣΕΚ, 2015).

Άλλη μία επίπτωση της ευμετάβλητης κατάστασης του οικονομικού περιβάλλοντος της χώρας μας είναι η δυσκολία σύναψης δανειακών συμβάσεων με τις τράπεζες, λόγω των μη ελκυστικών όρων αλλά και η ενδεχόμενη απόρριψη. Το κόστος των κτιριακών εγκαταστάσεων και το κόστος των αδειών οικοδομής, επίσης, πολλές φορές αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα στην επένδυση μιας κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης. Οι σκληρές συνθήκες εργασίας μαζί με το κόστος και τη μείωση του γεωργικού εισοδήματος συντελούν στην εγκατάλειψη πολλών από το επάγγελμα.

Όσον αφορά το αγροτικό εισόδημα, αυτό μειώθηκε πάνω από 21% κατά την εξαετία 2004-2009 αφού η κτηνοτροφία αντιμετώπισε ιδιαίτερη κρίση (2006-2007 και 2007-2008), όταν οι τιμές του πρόβειου γάλακτος και του κρέατος μειώθηκαν μέχρι και 20%, με τη μείωση του εισοδήματος στην προβατοτροφία να διαμορφώνεται γύρω στο 40%. Από το φθινόπωρο του 2008 η κατάσταση άρχισε να βελτιώνεται στην αιγοπροβατοτροφία με μία σημαντική μείωση των τιμών των ζωοτροφών και μια ικανοποιητική αύξηση στην τιμή του γάλακτος (Κουλουκτσής, 2010). Το πρόβλημα ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας 2000-10 με την απαγόρευση της χρήσης ζωικών πρωτεϊνικών πηγών (κρεαταλεύρου & οστεοκρεαταλεύρου) στη διατροφή όλων των παραγωγικών ζώων, μηρυκαστικών και παμφάγων, εξαιτίας της νόσου Jacob Croitsfeld, μιας μορφής εγκεφαλοπάθειας του ανθρώπου, σχετιζόμενης σημαντικά με τη νόσο των τρελών αγελάδων αλλά και την τρομώδη νόσο των προβάτων. Έκτοτε η εξάρτηση της Ευρώπης, συνεπώς και της χώρας μας, από μια πρωτεϊνική πηγή, εισαγόμενη 100% από χώρες της Αμερικής είναι δεδομένη και γίνεται μέρα με τη μέρα ακόμη μεγαλύτερη. Ακόμη, οι δυσμενείς κλιματικές συνθήκες (ξηρασία, υψηλές θερμοκρασίες κ.ά.) των

τελευταίων ετών και ιδιαίτερα του 2012, οδήγησαν σε εκτόξευση των τιμών των δημητριακών καρπών και όχι μόνον, προσθέτοντας ένα ακόμη μειονέκτημα στο κόστος παραγωγής των εκμεταλλεύσεων (Ντότας, 2012). Το κόστος των ζωοτροφών συνεπώς αυξάνεται ραγδαία, γεγονός που δυσκολεύει του κτηνοτρόφους να ανταπεξέλθουν οικονομικά.

Τέλος, μειονέκτημα για την οικονομία της χώρας αποτελεί το γεγονός ότι η εγχώρια παραγωγή δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες για την κατανάλωση προϊόντων ζωικής προέλευσης γι' αυτό και δημιουργείται ελλειμματικό ισοζύγιο, λόγω των υψηλών εισαγωγών σε αγροτικά προϊόντα και τρόφιμα (Παράρτημα 3: Πίνακες 4,5) (Δούσκα, 2014). Η παραγωγή αιγοπρόβειου γάλακτος μειώθηκε κατά 100.000 τόνους περίπου τα τελευταία χρόνια γεγονός που επηρέασε και την εγχώρια παραγωγή τυριών και ιδιαίτερα της φέτας (Παράρτημα 3: Πίνακες 6,7, Διάγραμμα 8) (ΣΕΚ, 2015). Η Ελλάδα κάνει εισαγωγή τυριών σε ποσοστό 52% και γάλα και άλλα προϊόντα γάλακτος σε ποσοστό 35% με κύριες χώρες προέλευσης Γερμανία και Ολλανδία. Οι εξαγωγές των αγροτικών προϊόντων, από την άλλη πλευρά αγγίζουν ένα μικρό ποσοστό. Ωστόσο, λόγω της μεγάλης αύξησης των εξαγωγών των ΠΟΠ τυριών και των γιαουρτιών, το 2013 σε σχέση με το 2009 παρατηρήθηκε αύξηση των εξαγωγών κατά 30% (Δούσκα, 2014). Όσον αφορά την παραγωγή γαλακτοκομικών αιγοπρόβειων προϊόντων, η αιγοπροβατοτροφία της Ελλάδας, παραμένει σε σταθερά υψηλά επίπεδα λόγω της παραγωγής τυριών ΠΟΠ και γιαουρτιών. Η ζήτηση των τυριών ΠΟΠ, συγκεκριμένα της φέτας, είναι τριπλάσια από την προσφορά της, όπως έχει αναφερθεί σε έρευνες, σε παγκόσμιο επίπεδο. Η αξία εξαγωγών για το τυρί φέτα (ΠΟΠ) και το γιαούρτι το 2014 ανήλθε περί τα 372 εκατ. € (ΣΕΚ, 2015).

Το αιγοπρόβειο κρέας εξάγεται περισσότερο από τα άλλα κρέατα σε ποσοστό 30% επί του συνόλου των εξαγωγών κρέατος, με χώρες προορισμού κυρίως την Ιταλία και την Ισπανία. Η συνολική παραγωγή κρέατος μειώθηκε το 2013 κατά 6% σε σχέση με το 2012 (Δούσκα, 2014). Σημαντικές είναι οι συνολικές μειώσεις που παρουσιάζουν το αιγοπρόβειο κρέας (-23%) και το αίγιο γάλα (-30%) κατά την τριετία 2010/2013 (Παράρτημα 3: Πίνακας 7).

2.1.2. Νομικό - πολιτικό περιβάλλον

Η πολιτική - κυβερνητική αστάθεια και οι συνεχόμενες αλλαγές της νομοθεσίας σε όλους τους κλάδους, αλλά και όσον αφορά πιο συγκεκριμένα στον κλάδο της κτηνοτροφίας, οδηγεί σε αστάθεια του ίδιου του κλάδου.

Εκτός από αυτό, γενικά το νομικό πλαίσιο που απαιτείται να ακολουθηθεί για τη δημιουργία εκμεταλλεύσεων είναι πολλές φορές δύσκολο να κατανοηθεί, καθώς υπάρχουν επικαλύψεις και εκλείπει η υπευθυνότητα από φορείς, συμβούλους, κτηνοτρόφους αλλά και το κράτος ώστε να δημιουργηθούν σωστές βάσεις. Η απλούστευση των διαδικασιών έκδοσης άδειας εγκατάστασης των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, για παράδειγμα, μπορεί να ωφελήσει τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας.

Δεν υπάρχει ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο για τους αγροκτηνοτροφικούς συνεταιριστικούς φορείς, όπως επίσης δεν υπάρχουν ομάδες παραγωγών οι οποίες με τη δράση τους να ενισχύουν τη δύναμη των κτηνοτρόφων-παραγωγών. Η απαξίωση των συνεταιριστικών οργανώσεων, επίσης, μείωσε την βοήθεια που θα μπορούσαν να έχουν οι κτηνοτρόφοι, σε σχέση με τη διάθεση των προϊόντων τους, την προμήθεια των πρώτων υλών αλλά και την ενημέρωση σε κοινές απορίες και προβλήματα της εκάστοτε περιοχής.

Η ελεύθερη αγορά, σε μερικές περιπτώσεις έχει ως αποτέλεσμα την παρατηρούμενη πολλαπλάσια διαφορά μεταξύ των τιμών παραγωγού και των τιμών καταναλωτή.

Τέλος, το κράτος πρέπει να λάβει ειδική μέριμνα για εμβολιασμούς σε έκτακτες ασθένειες και για αποφυγή των ελληνοποιήσεων. Οι ελληνοποιήσεις ξένων κτηνοτροφικών προϊόντων αμφισβητεί τους καταναλωτές, αλλά και τους αγοραστές προϊόντων. Ο αυστηρός έλεγχος των εισαγόμενων προϊόντων, η καταπολέμηση του φαινομένου της ελληνοποίησής τους και η δυνατότητα αναγνώρισης των ελληνικών προϊόντων από τον καταναλωτή μπορούν να αυξήσουν τη ζήτηση των ελληνικών προϊόντων, να βελτιώσουν το επίπεδο των τιμών του παραγωγού και να δώσουν νέα δυναμική στην ανάπτυξη της ελληνικής κτηνοτροφίας.

Σημαντικό πλεονέκτημα της αιγοπροβατοτροφίας είναι ότι η Ε.Ε. δεν έχει θέσει περιορισμούς για την παραγωγή αιγοπρόβειου γάλακτος στα κράτη-μέλη.

Η επιχειρήση δυναμικότητας που εξετάζεται θα πρέπει να δημιουργηθεί υπό τους εξής κανονισμούς και νόμους:

Διαδικασία Έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης Κτηνοτροφικών Εγκαταστάσεων:

Ν. 4235/2014: Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΦΕΚ 32 Α΄) άρθρα 43 και 53 (τροποποιούνται – συμπληρώνονται άρθρα του ν. 4056/2012 (ΦΕΚ 52 Α΄))

Εγκύκλιος υπ'αριθμ. 2025/113925/12-09-2014 (ΑΔΑ: 697ΠΒ-Ι2Σ): Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του ν. 4056/2012 (ΦΕΚ 52 Α΄) όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4235/2014 (ΦΕΚ 32 Α΄)

Νόμος 4056(ΦΕΚ 52 Α/12-03-2012 Ρυθμίσεις για την Κτηνοτροφία και τις Κτηνοτροφικές Εγκαταστάσεις & άλλες διατάξεις (21.03.12)

Διευκρινιστική Εγκύκλιος του Ν.4056/2012 (15.06.12): Η παράλληλη και συναφής νομοθεσία που σχετίζεται με τη διαδικασία αδειοδότησης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων αναφέρεται στο παράρτημα 1.Γ.

ΠΔ 374-2001 (ΦΕΚ 251): Προστασία των ζώων στα εκτροφεία

Καν. 852/2004: Υγιεινή Τροφίμων Ζωϊκής Προέλευσης (23.04.12)

Καν. 853/2004: Υγιεινή Προϊόντων Ζωϊκής Προέλευσης (23.04.12)

Περιβαλλοντική Αδειοδότηση:

Νόμος 4014/2011 (ΦΕΚ209/21-09-11) Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος

ΥΑ 48963/05-10-2012 (ΦΕΚ 2703 Β΄) «Προδιαγραφές περιεχομένου Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α΄ της ΥΑ 1958/2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 21), όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α΄)».

ΥΑ 1958 (ΦΕΚ 21 Β/13-01-2012): Κατηγοριοποίηση Πτηνοτ./Κτηνοτρ. Εγκαταστάσεων-Παράρτημα VII Ομάδα 7^η.

ΥΑ 65150/1780/25-11-2013 (ΦΕΚ 3089 Β΄): Αντικατάσταση του παραρτήματος VII της ΥΑ 1958/2012 «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α΄)», όπως ισχύει.

ΥΑ 20741/27-04-2012 (ΦΕΚ 1565 Β΄): Τροποποίηση της 1958/2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α΄)».

ΚΥΑ 125347/268/20-01-2004 (ΦΕΚ 142 Β΄) «Κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής».

ΥΑ 85167/820/20-03-2000 (ΦΕΚ 477 Β΄) «Έγκριση κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής».

Υπουργική Απόφαση 11308/16.11.2010 (ΦΕΚ 1964/21.12.2010): «Λεπτομέρειες εφαρμογής για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις», Μέτρο 121: «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ».

Υπουργική Απόφαση 12374 (ΦΕΚ 2036/Β/2010): «Προδιαγραφές και οδηγίες συμπλήρωσης της έντυπης μορφής της αίτησης ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις», Μέτρο 121: «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ».

Τέλος, όσον αφορά τους νόμους που θα πρέπει να τηρηθούν για τη διάθεση του γάλακτος στο τυροκομείο, η μονάδα θα πρέπει να συμμορφώνεται προς τις ισχύουσες Ελληνικές και Ευρωπαϊκές νομοθετικές διατάξεις, όπως :

- Στους κανόνες ορθής κτηνοτροφικής πρακτικής.
- Στα όρια- προδιαγραφές του ΕΛΟΓ-ΕΛΟΓΑΚ.
- Στον κώδικα Τροφίμων και Ποτών 2015-codex alimentarius.
- ΕΣΥΔ (ISO70/25).

2.1.3. Κοινωνικό - Πολιτιστικό περιβάλλον

Τα γαλακτοκομικά προϊόντα κατέχουν αναπόσπαστη θέση στο καθημερινό τραπέζι των ελλήνων καταναλωτών. Πρόκειται για βασικά προϊόντα που ακόμα και με την οικονομική κρίση σπάνια λείπουν από το διαιτολόγιό τους.

Ωστόσο, το πρόβειο κρέας δεν είναι συνηθισμένο στην καθημερινότητά τους καθώς το αρνί θεωρείται ως ένα πολύ παραδοσιακό προϊόν, το οποίο θα καταναλωθεί περισσότερο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων γιορτών ή εκδηλώσεων και αυτό περιορίζει τη ζήτηση και την προσφορά του. Στο μέλλον μέσω της καινοτομίας, μπορεί να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των σύγχρονων καταναλωτών και το πρόβειο κρέας να έχει άλλη θέση στο τραπέζι των καταναλωτών.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι καταναλωτικές τάσεις που επικρατούν. Αρχικά οι καταναλωτές ενδιαφέρονται περισσότερο για θέματα ποιότητας, οικολογίας και κοινωνικής αλληλεγγύης απ' ό,τι παλαιότερα. Οι Έλληνες καταναλωτές εξακολουθούν να προτιμούν εγχώρια προϊόντα, ενώ η αυτάρκεια είναι ιδιαίτερα χαμηλή. Επιβραβεύουν ανθρώπους και επιχειρήσεις που είναι πιο κοντά στους ανθρώπους και στα προβλήματά τους αλλά και σε επιχειρήσεις που σέβονται το περιβάλλον. Η κρίση, οι απότομες κλιματικές αλλαγές και τα σκληρά οικονομικά μέτρα λόγω της κρίσης έχουν σαν αποτέλεσμα οι καταναλωτές να έχουν το βλέμμα τους προσανατολισμένο περισσότερο στην κοινωνική συνείδηση. Στα ίδια πλαίσια, οι καταναλωτές προτιμούν πλέον να συνεργάζονται με επιχειρήσεις που εμπνέουν μια σταθερότητα. Αποφεύγουν επιδεικτικά τους ευκαιριακούς επιχειρηματίες γιατί για αυτούς η ύπαρξη σταθερότητας είναι εξαιρετικά πολύτιμη ακόμα και στον τρόπο που δουλεύει η επιχείρηση που επιλέγουν.

Η τάση που επικρατεί στους καταναλωτές είναι μέσα από την αγορά τους να παίρνουν το καλύτερο δυνατό προϊόν σε σχέση με τα χρήματα που δίνουν. Για να το πετύχουν αυτό συμμετέχουν ενεργά σε συζητήσεις μέσα από πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης στις οποίες γράφουν και διαβάζουν κριτικές, συστήνουν προϊόντα ή ζητούν γνώμες. Επειδή πλέον οι περισσότεροι δεν έχουν περιθώρια για λάθος αγορές, είναι επόμενο ότι ούτε οι επιχειρήσεις έχουν περιθώρια για λανθασμένους χειρισμούς ή για μέτρια προϊόντα. Αυτός είναι ένας εξαιρετικά σημαντικός κανόνας που αν μια επιχείρηση δεν τον ακολουθήσει είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα βρεθεί ζημιωμένη.

Τα τελευταία χρόνια η στροφή των καταναλωτών σε έναν υγιεινό τρόπο ζωής και σε τρόφιμα υψηλής ποιότητας είναι αποτέλεσμα και των πολλών διατροφικών σκανδάλων των προηγούμενων ετών και στον κλάδο της ζωικής παραγωγής (σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια κ.λπ.).

Αναφορικά με τον τοπικό πληθυσμό της περιοχής εγκατάστασης της μονάδας, είναι μια τοπική κοινότητα που πιστεύει στην παράδοση, τηρεί τα ήθη και έθιμα, και αποτελείται από ηλικιακά διαφορετικές ομάδες από τις οποίες τα σκήπτρα κατέχουν οι μεγαλύτεροι σε ηλικία κάτοικοι. Ο Νομός Τρικάλων τέλος, εκτός των άλλων διαθέτει συνεταιριστική δράση, έχοντας φορείς, συλλόγους και πλήθος συνεταιριστικών οργανώσεων.

2.1.4. Τεχνολογικό περιβάλλον

Η τεχνολογική εξέλιξη είναι ραγδαία, ωστόσο η δυσκολία έγκειται στην αποδοχή του εκσυγχρονισμού από τους κτηνοτρόφους και στο μεγάλο κόστος των μηχανημάτων.

Υπάρχει στροφή των εκμεταλλεύσεων σε μονάδες μεγαλύτερης δυναμικότητας, εντατικής μορφής υψηλού τεχνολογικού εξοπλισμού. Μέσω του εκσυγχρονισμού του τεχνολογικού εξοπλισμού, όπως π.χ. μηχανήμα άμελξης, διευκολύνεται η καθημερινότητα των κτηνοτρόφων αλλά και ο εξοπλισμός συμβάλει στη δημιουργία ποιοτικότερων προϊόντων.

Οι νέες τεχνολογίες όπως, καινοτομίες στις μεθόδους εκτροφής (π.χ. η χρήση υπερήχου για τη διάγνωση της εγκυμοσύνης, η εφαρμογή τεχνητής σπερματέγχυσης, η μηνιαία γαλακτομέτρηση της απόδοσης ενός ζώου αλλά και η χρήση της βιοτεχνολογίας σε σχήματα γενετικής βελτίωσης μικρών μηρυκαστικών), μπορούν να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη των προβατοτρόφων. Παρόλα αυτά φαίνεται να είναι ακόμη άγνωστες στους Έλληνες κτηνοτρόφους. Ο Έλληνας προβατοτρόφος, δεν είναι εξοικειωμένος με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και λόγω της ελλιπούς κατάρτισης και εκπαίδευσης του, δεν κατορθώνει να απολαμβάνει τα οικονομικά οφέλη που θα μπορούσε από την εκμετάλλευση της εκτροφής του (Agronews, 2015).

2.1.5. Δημογραφικό περιβάλλον

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ο συνολικός Νόμιμος πληθυσμός της χώρας ανέρχεται σε 9.903.268 δημότες, ενώ ο συνολικός πληθυσμός του Νομού Τρικάλων ανέρχεται σε 150.938. Ο Νόμιμος πληθυσμός της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων ανέρχεται σε 150.938 κατοίκους. Στον Δήμο Τρικάλων απογράφηκαν 77.143, στην Καλαμπάκα 33.079, στην Πύλη 24.478 και στη Φαρκαδόνα 16.238. Αναλυτικά, ο Νόμιμος πληθυσμός του Ν.Τρικάλων ανά Δήμο και Δημοτική Ενότητα αναφέρεται στο παράρτημα 4 (πίνακας 8, πίνακας 11).

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) ανακοίνωσε ότι ο Μόνιμος πληθυσμός της χώρας, όπως αυτός προέκυψε από την απογραφή πληθυσμού-κατοικιών 2011, ανήλθε σε 10.815.197 άτομα. Ο Μόνιμος πληθυσμός αφορά τον αριθμό των ατόμων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην κάθε Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα, Δήμο, Δημοτική Ενότητα, Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα και οικισμό της Χώρας. Στο Μόνιμο πληθυσμό περιλαμβάνονται όλα τα άτομα ανεξαρτήτως υπηκοότητας (ελληνικής ή άλλης χώρας), τα οποία κατά την απογραφή πληθυσμού 2011 δήλωσαν τόπο συνήθους διαμονής τους εντός της ελληνικής επικράτειας.

Ο Μόνιμος πληθυσμός του Ν. Τρικάλων είναι 131.085 κάτοικοι (ΕΣΥΕ, 2011) και αντιστοιχεί στο 1,3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας μας και στο 18,5% του συνολικού πληθυσμού της Θεσσαλίας. Η Πηγή Τρικάλων ανήκει στο Δήμο Πύλης και στη Δημοτική Ενότητα Γόμφων. Ο Μόνιμος πληθυσμός της Τοπικής Κοινότητας της Πηγής είναι 1.227, του Δήμου Πύλης 14.343 και της Δημοτικής Ενότητας Γόμφων 4.782 κάτοικοι (Παράρτημα 4, Πίνακας 10). Αναλυτικά, ο Μόνιμος πληθυσμός της

χώρας και της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων ανά Δήμο αναφέρεται στο Παράρτημα 4 (Πίνακας 9).

Από τα σημαντικότερα δημογραφικά στοιχεία του Μόνιμου πληθυσμού είναι το φύλο, η ηλικία, η οικογενειακή κατάσταση, η απασχόληση, το μορφωτικό επίπεδο, η κατάσταση ασχολίας και η υπηκοότητα των κατοίκων της εξεταζόμενης περιοχής.

Το φύλο των κατοίκων της χώρας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας αλλά και συγκεκριμένα του Νομού Τρικάλων και του Δήμου Πύλης στην οποία υπάγεται η Πηγή περιγράφεται στον πίνακα 15.

Πίνακας 15: Φύλο κατοίκων (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

ΠΕΡΙΟΧΗ	Άρρενες	Θήλεις
Ελλάδα	5.303.223	5.513.063
Περιφέρεια Θεσσαλίας	362.194	370.568
Νομός Τρικάλων	65.152	65.933
Δήμος Τρικκαίων	40.353	41.002
Δήμος Πύλης	7.208	7.135

Η μέση ηλικία των κατοίκων, όπως αναφέρεται στον Πίνακα 12 στο Παράρτημα 4, του Δήμου Πύλης είναι 48,8 έτη, του ευρύτερου Νομού Τρικάλων 47,2 έτη, της Περιφέρειας Θεσσαλίας 43 έτη ενώ συνολικά η μέση ηλικία της χώρας είναι 41,9 έτη. Χαρακτηριστικό του Δήμου Πύλης και του Νομού Τρικάλων είναι τα υψηλά όρια ηλικίας με ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό κατοίκων πάνω από τα 70 έτη.

Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση των κατοίκων του Δήμου Πύλης, 4.460 είναι άγαμοι, 8.146 είναι έγγαμοι, 1.527 είναι χήροι και 210 είναι διαζευγμένοι. Επιπλέον στοιχεία για τη οικογενειακή κατάσταση και των νοικοκυριών των κατοίκων της χώρας, του Νομού Τρικάλων και των προαναφερθέντων Δήμων αναφέρονται στο Παράρτημα 4, Πίνακας 13, 14.

Στον Νομό Τρικάλων και συγκεκριμένα στον Δήμο Πύλης παρατηρούμε ότι ένα σημαντικό ποσοστό ασχολείται με τον πρωτογενή τομέα, ποσοστό που θα μπορούσε να είναι ακόμα μεγαλύτερο δεδομένης της γεωμορφολογίας της περιοχής. Το μεγαλύτερο, τέλος ποσοστό απασχόλησης παρατηρείται στον τριτογενή τομέα σε όλα τα επίπεδα (Δήμου, Νομού, Περιφέρειας), και πανελλαδικά (πίνακας 16).

Πίνακας 16: Απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας	Ελλάδα	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Νομός Τρικάλων	Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Πύλης
Πρωτογενής	372.209	41.954	7.669	3.127	1.100
Δευτερογενής	654.377	40.351	6.990	4.496	751
Τριτογενής	2.701.047	148.100	24.723	18.349	1.892

Αναφορικά με το επίπεδο μόρφωσης των κατοίκων στον Δήμο Πύλης, περίπου το 37,8% των κατοίκων διαθέτουν πρωτοβάθμια εκπαίδευση, το 30,3% δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενώ μόλις το 7,8% διαθέτει τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αναλυτικότερα τα στοιχεία και σε επίπεδο Νομού, Περιφέρειας, χώρας κ.λ.π., παρουσιάζονται παρακάτω στον πίνακα 17.

Πίνακας 17: Ολοκληρωμένο Επίπεδο Εκπαίδευσης (Ατομα γεννηθέντα το 2004 και πριν) (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Επίπεδο	Ελλάδα	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Νομός Τρικάλων	Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Πύλης
Πρωτοβάθμια	2.524.345	198.559	38.692	21.011	5.168
Δευτεροβάθμια– Μεταδευτεροβάθμια	4.462.965	265.586	42.276	28.453	4.128
Τριτοβάθμια	1.809.087	104.183	17.122	13.286	1.068
Λοιπά	1.343.534	118.236	25.497	13.499	3.321

Η κατάσταση ασχολίας των κατοίκων στο Δήμο Πύλης έχει ως εξής 5.283 συνταξιούχοι, 3.743 απασχολούνται ενώ 1.139 κάτοικοι ζητούν εργασία. Αναλυτικά τα υπόλοιπα στοιχεία αναφέρονται στο Παράρτημα 4, Πίνακα 15. Τέλος, η υπηκοότητα των κατοίκων της χώρας και της περιοχής αναφέρεται στο Παράρτημα 4, στον πίνακα 16.

2.2. Εξωτερικό- μικρό Περιβάλλον, Μοντέλο των πέντε δυνάμεων του Porter

2.2.1. Ανάλυση Πελατών

Η εκμετάλλευση θα απευθύνεται στα τυροκομεία και τις γαλακτοβιομηχανίες του Νομού Τρικάλων. Ο Νομός διαθέτει 21 τυροκομεία συνολικά, κλάδος αρκετά ανεπτυγμένος στην περιοχή. Μερικές από αυτές έχουν και εξαγωγικό προσανατολισμό και στην πλειονότητά τους είναι εκσυγχρονισμένες και παράγουν προϊόντα αναγνωρίσιμα στο καταναλωτικό κοινό της χώρας με ότι αυτό συνεπάγεται για την κτηνοτροφία του Νομού (Καταβούτας, 2012, 27ο Ετήσιο Επιστημονικό Συνέδριο, ΕΖΕ).

Όλες οι εταιρίες έχουν επενδύσει σε νέες τεχνολογίες και ανθρώπινο δυναμικό, με στόχο να εξελίσσονται διαρκώς, να παράγουν και να παρέχουν μια ευρεία ποικιλία γαλακτοκομικών προϊόντων εξαιρετικής ποιότητας και γεύσης, πάντα με σεβασμό στις ανάγκες των πελατών. Συστήματα ποιοτικού ελέγχου έχουν εφαρμοστεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές ποιότητας που τίθενται από την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, αλλά και σύμφωνα με τις προδιαγραφές των ISO και HACCP. Μια μεγάλη ποικιλία παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων, φτιαγμένα από αγνές ελληνικές πρώτες ύλες, παράγεται στην περιοχή όπως παστεριωμένο γάλα και διάφορα είδη γιαουρτιού και τυριών (φέτα, κασέρι, κεφαλοτύρι, γραβιέρα, κεφαλογραβιέρα, μυζήθρα, ανθότυρο, κτλ), όλα ξεχωριστά για την αυθεντική παραδοσιακή γεύση τους. Επιπλέον, τα τρικαλινά γαλακτοκομικά προϊόντα εξάγονται σε περισσότερες από 25 χώρες του εξωτερικού, όχι μόνο στην Ευρώπη και τα Βαλκάνια και τις ΗΠΑ αλλά και σε Κύπρο, Ισραήλ, Αυστραλία, Καναδά, Σαουδική Αραβία και άλλες χώρες, μέσα από ένα καλά οργανωμένο δίκτυο που εγγυάται την έγκαιρη παράδοση και διανομή αλλά και τον κατάλληλο χειρισμό των προϊόντων, μέχρι αυτά να φτάσουν στον τελικό προορισμό τους.

Το μέγεθος των γαλακτοβιομηχανιών και των τυροκομείων της περιοχής ποικίλλει από μικρό, μεσαίο έως μεγάλο. Κάποια δρουν συνεταιριστικά και κάποια όχι.

Στον παρακάτω πίνακα 18, παρουσιάζονται αναλυτικά οι επωνυμίες τους και οι περιοχές εγκατάστασής τους.

Πίνακας 18: Τυροκομεία και Γαλακτοβιομηχανίες Ν. Τρικάλων, (Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων, 2015)

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1	Αφοί Κ. Αυγέρη	Μεγάρχη Τρικάλων
2	Αφοί Χρ. Γιανίτση	Μεγάρχη Τρικάλων
3	Αφοί Καρβούνη	6 ^ο Χιλ. Τρικάλων- Καλ/κας
4	Αφοί Κακαράντζα- Τρόφικα	Αγ. Κυριακή
5	Αφοί Μάτη	Περιφ. Οδός Τρικάλων- Καλ/κας
6	Αφοί Μπεμπέζα	7 ^ο Χιλ. Τρικάλων-Καρδίτσας
7	ΒΙΟΓΑΛ	Παραπόταμος- Τρικάλων
8	Βλαχογιάννης Χρ.	Διάβα – Καλαμπάκας
9	Διβάνης Αλέκος	Βύρωνος 3 – Τρίκαλα
10	Εργοστ. Γάλακτος “Τρίκη”	2 ^ο Χιλ. Τρικάλων- Καρδίτσας
11	Ζαρογιάννης Θωμάς	Θεόπετρα
12	Ζωγράφος Γεώργιος	Μοσχόφυτο
13	Θεσσαλικό Τρικάλων	Παραπόταμος- Τρικάλων
14	Καλτσούδας Ι. & Ανδρέας	Αγναντιά-Τρικάλων
15	Μπουντούρης Αλ. & Σωτ.	3 ^ο Χιλ. Τρικάλων - Πύλης
16	Ούτρας Δημήτριος	Θεόπετρα
17	Παιδής Θεόδωρος	Καλαμπάκα
18	Τέλιος Α.	Γριζάνο – Τρικάλων
19	Τζάνης Απόστολος	Κονδύλη 15 – Τρίκαλα
20	ΤΥΡΑΣ	5 ^ο Χιλ. Τρικάλων- Πύλης
21	ΦΑΓΕ	Άγιοι Απόστολοι

Από τα παραπάνω, διαπιστώνεται ότι στο Νομό υπάρχουν πολλές σε αριθμό δυνητικές επιχειρήσεις για την διάθεση του γάλακτος από τις οποίες μια επιλέχθηκε ήδη και έγινε ιδιωτικό συμφωνητικό για την παραλαβή του γάλακτος από την μονάδα μας, την επεξεργασία του και την μετέπειτα διάθεσή του στο καταναλωτικό κοινό της τοπικής κοινωνίας αλλά και της χώρας. Το τυροκομείο μας θα είναι σε λογική απόσταση από την κτηνοτροφική εκμετάλλευση, αν και λόγω της τοποθεσίας που βρίσκεται η μονάδα μας δεν διαθέτει κανένα πρόβλημα ή καμία επιπλέον επιβάρυνση λόγω απόστασης σύμφωνα με τις πολιτικές που ακολουθούνται. Επίσης, σημαντικό

είναι το γεγονός ότι το επιλεγμένο τυροκομείο κάνει παραλαβή γάλακτος όλο το χρόνο, γεγονός που ωφελεί την εξεταζόμενη επιχείρηση η οποία θα παράγει υψηλές ποσότητες γάλακτος καθ' όλη τη χρονιά λόγω του εντατικού χαρακτήρα της και τη δυνατότητα ομαδοποίησης των ζώων σε φάσεις παραγωγής με τρόπο ώστε να υπάρχει πάντα παραγωγή γάλακτος.

Η παραγόμενη ποσότητα πρόβειου γάλακτος της επιχείρησης, θα παραλαμβάνεται καθημερινά από το τυροκομείο που έχει επιλεγθεί. Σύμφωνα με τους όρους που έχουν συμφωνηθεί, το τυροκομείο θα τοποθετήσει σε μέρος που θα υποδείξει η επιχείρηση δεξαμενή ψύξης (παγολεκάνη) στην οποία θα συγκεντρώνεται το γάλα. Η σωστή χρήση και συντήρηση της παγολεκάνης βαρύνει τον παραγωγό. Η παραλαβή κάθε μέρα γίνεται από την εκμετάλλευση με βυτιοφόρο του τυροκομείου, στο οποίο ο οδηγός ελέγχει τα κιλά (δύο φορές για ακρίβεια), την καθαριότητα του γάλακτος, το pH, την οσμή και τα λοιπά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του γάλακτος και της παγολεκάνης. Ο οδηγός δεν ελέγχει για νοθεία και αντιβιοτικά γιατί είναι χρονοβόρα διαδικασία. Κάθε μέρα λαμβάνεται δείγμα από τους παραγωγούς ενώ οι έλεγχοι (για νοθεία, αντιβιοτικά κ.λπ.) στέλνονται τα στοιχεία στον ΕΛΟΓΑΚ από το εργαστήριο ΕΣΥΔ. Ο έλεγχος του γάλακτος γίνεται 2 φορές το μήνα. Το τυροκομείο έχει την δυνατότητα να πραγματοποιήσει αιφνίδιους ελέγχους. Επίσης, πρέπει να υπάρχει Μητρώο Φαρμακευτικής Εκτροφής, κ.ά., για έλεγχο που μπορεί να ζητηθεί από το τυροκομείο.

Μελλοντικά, η επιχείρηση ενδέχεται να αγοράσει δεξαμενή ψύξης για τη συγκέντρωση του γάλακτος, αναλόγως τις ποσότητες που θα παράγει.

Η τιμή πώλησης του γάλακτος στο τυροκομείο θα είναι 1 €/kg (Κόττης, 2015, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας). Η τιμή γάλακτος μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,95 €/kg έως και 1 €/kg και αυτή εξαρτάται από το πριμ που δίνει το τυροκομείο ανάλογα την ποιότητα και την ποσότητα που του προσφέρουν. Όσο μεγαλύτερη είναι η ποσότητα και καλύτερη η ποιότητα του γάλακτος, υψηλότερη είναι και η τιμή που αγοράζεται το γάλα από το τυροκομείο. Σύμφωνα με τη συμφωνία που έχει πραγματοποιήσει η εκμετάλλευση με το τυροκομείο ισχύουν τα εξής:

Τα επιθυμητά οργανοληπτικά στοιχεία να είναι όχι λιγότερο από: πρωτεΐνη τουλάχιστον 5,5 και λίπος τουλάχιστον 6,5. Εάν τα οργανοληπτικά στοιχεία είναι λιγότερα από τα προαναφερθέντα θα αφαιρείται από τη συμφωνηθείσα τιμή ένα λεπτό (0,01 €) κατά δέκατο λιποπρωτεϊνομονάδας.

Το παραδιδόμενο γάλα πρέπει να είναι καθαρό ανόθευτο απαλλαγμένο από κάθε ξένη ουσία και ύλη. Εάν εντοπιστεί γάλα μολυσμένο με αντιβίωση δεν είναι αποδεκτό από το τυροκομείο. Η θερμοκρασία παραλαβής γάλακτος πρέπει να είναι από 2-4°C, ενώ το pH δεν πρέπει να είναι μικρότερο από 6,6. Επιπλέον, νοθεία του με άλλο τύπο γάλακτος π.χ. αγελαδινό γάλα, δεν θα γίνεται αποδεκτή.

Οι πληρωμές από το τυροκομείο θα γίνονται κάθε μήνα. Το συμφωνηθέν με την επιχείρηση τυροκομείο ακολουθεί και την πρακτική των προκαταβολών. Δηλαδή, υπάρχει η δυνατότητα προκαταβολής χρημάτων από το συμφωνηθέν ποσό για την παραλαβόμενη ποσότητα, το οποίο θα αφαιρεθεί μετά κατά την παράδοση και πληρωμή

των υπολοίπων ποσοτήτων. Υπάρχουν πολλοί όροι όσον αφορά τις προκαταβολές, όπως αν η επιχείρηση δεν καταφέρει να παραδώσει την προβλεπόμενη ποσότητα εντός της προθεσμίας, επιστρέφει την προκαταβολή.

Μελλοντικά, θα υπάρχει αξιολόγηση του πελάτη, δηλαδή του τυροκομείου σχετικά με την ικανοποίηση των όρων εις όφελος της επιχείρησης, ώστε να αποφευχθεί μια μονομερής συνεργασία ζημιογόνα για την εκμετάλλευση.

Η εκμετάλλευση, όσον αφορά το κρέας της, θα έχει ως πελάτες εμπόρους και τοπικά σφαγεία. Η εταιρεία θα συνεργαστεί με τοπική εταιρεία εμπορίας ζώων-κρεάτων του Νομού Τρικάλων. Η διαδικασία της πώλησης των προβάτων θα γίνεται στο χώρο της εκμετάλλευσης. Οι τιμές θα είναι οι εξής:

- προβατίνα, κριός 3 €/kg,
- πώληση αρνίων 5 €/kg.

Η εμπορία του μαλλιού είναι σε δυσμενή θέση στην Ελλάδα καθώς τα περισσότερα εργοστάσια επεξεργασίας του έχουν κλείσει. Ωστόσο, πλεονέκτημα του Νομού Τρικάλων είναι η δυνατότητα διάθεσης του μαλλιού ανάμεσα σε τρεις εταιρείες και μία ατομική επιχείρηση (Εμπορικό Επιμελητήριο Τρικάλων, 2015). Η εταιρεία μας θα διαθέσει την παραγόμενη ποσότητα μαλλιού σε μία σχετικά μεγάλη εταιρεία από αυτές. Η ποσότητα του παραγόμενου μαλλιού θα πωλείται και θα μεταφέρεται στο επιλεγμένο σημείο για την αξιοποίησή του. Η τιμή του μαλλιού θα είναι 0,25 €/kg (Κόττης, 2015, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας).

Τέλος, αναφορικά με την κόπρο, η παραγόμενη ποσότητα θα διατίθεται, χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα, στους γεωργούς της περιοχής. Τα χωράφια είναι πάρα πολλά στον ευρύτερο νομό, που σημαίνει ότι μπορούν να απορροφηθούν τεράστιες ποσότητες.

2.2.2. Ανάλυση Ανταγωνισμού

Η εκμετάλλευση θα απευθύνεται καθαρά και μόνο σε τυροκομεία της περιοχής, δηλαδή, ο ανταγωνισμός εξετάζεται σε τοπικό επίπεδο. Όσον αφορά τον άμεσο ανταγωνισμό σε τοπικό επίπεδο, στην κοινότητα Πύλης υπάρχουν 215 εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων (πίνακας 19). Εκτρέφονται 18.103 πρόβατα και σχεδόν το 100% των εκμεταλλεύσεων είναι μικτής παραγωγικής κατεύθυνσης και εκτρέφουν μαζί και αίγες. Όσον αφορά το σύστημα εκτροφής που ακολουθείται είναι γενικά εκτατικό και ημιεντατικό, ενώ καθαρά ενσταβλισμένο σύστημα ακολουθεί μία μόνο μονάδα στην κοινότητα Πύλης με 581 πρόβατα. Αυτό συνεπάγεται ότι οι εκμεταλλεύσεις στην περιοχή, παρά τον ικανοποιητικό αριθμό εκμεταλλεύσεων στο σύνολο τους, δεν είναι συγκρίσιμες σε σχέση με την δική μας η οποία θα είναι εντατικής μορφής, πλήρως εκσυγχρονισμένη, αλλά και μεγάλης δυναμικότητας. Όπως φαίνεται στον πίνακα 19, οι εκμεταλλεύσεις δυναμικότητας έως και 100 πρόβατα αποτελούν σχεδόν το 50% των εκμεταλλεύσεων της περιοχής, αφού είναι 150 από τις 215 που υπάρχουν συνολικά. Υπάρχουν 10 μονάδες άνω των 250 προβάτων, 4 άνω των 500 και μόλις 1 άνω των 1.000 προβάτων. Καθαρά γαλακτοπαραγωγικής κατεύθυνσης στο Δήμο Πύλης είναι 109 πρόβατα, τα οποία κατανέμονται σε 2 εκμεταλλεύσεις δυναμικότητας 13 και 96

προβάτων. Από τα 18.103 πρόβατα που εκτρέφονται στο Δήμο Πύλης, τα 427 είναι κρεοπαραγωγικής κατεύθυνσης και κατανέμονται σε 4 μονάδες των 223, 151, 30 και 23 προβάτων (Κτηνιατρική Υπηρεσία Τρικάλων, 2015). Τα υπόλοιπα πρόβατα που εκτρέφονται στο Δήμο είναι μικτής παραγωγικής κατεύθυνσης.

Ακόμα πιο συγκεκριμένα, στην τοπική κοινότητα της Πηγής, όπου και θα τοποθετηθεί η μονάδα χαρακτηριστικό είναι ότι δεν υπάρχει καμία απολύτως εκμεταλλευση εντατικής μορφής γεγονός που αποτελεί καινοτομία για την τοπική κοινότητα.

Πίνακας 19: Κατανομή προβάτων των εκμεταλλεύσεων στην κοινότητα Πύλης, (Κτηνιατρική Υπηρεσία Τρικάλων, 2015)

Αριθμός προβάτων	Εκμεταλλεύσεις
Κάτω των 100	150
Άνω των 100	50
Άνω των 250	10
Άνω των 500	4
Άνω των 1.000	1

Οι εκμεταλλεύσεις των αιγοπροβάτων στο Νομό Τρικάλων, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας Τρικάλων για το έτος 2015, είναι 2.022, μικτής κατεύθυνσης (πίνακας 20). Στο Νομό Τρικάλων υπάρχουν 110 εκμεταλλεύσεις καθαρά ενσταβλισμένης εκτροφής, από αυτές το 25%, περίπου, είναι δυναμικότητας άνω των 100 προβάτων (Κτηνιατρική Υπηρεσία Τρικάλων, 2015).

Πίνακας 20: Αριθμός αιγοπροβάτων στο Νομό Τρικάλων (Κτηνιατρική Υπηρεσία Τρικάλων, 2015)

Νομός Τρικάλων	Πρόβατα >1έτους	Πρόβατα <1έτους	Κριοί	Αίγες >1έτους	Αίγες <1έτους	Τράγοι	Εκμεταλλεύσεις
Αριθμός ζώων	180.000	30.000	7.000	70.000	7.000	4.000	2.022

Συνεπώς από τα παραπάνω, παρατηρείται διαφοροποίηση ως προς το μέγεθος, τις εκτροφές, το είδος των εκμεταλλεύσεων με την πλειονότητά τους να εντάσσονται σε μικτής κατεύθυνσης συστήματα εκτροφής, μικρής δυναμικότητας, ενώ μόνο ένα να είναι εντατικής μορφής. Δηλαδή, πρόκειται και για έναν έμμεσο ανταγωνισμό κυρίως

αυτόν που αφορά πολύ μικρές σε δυναμικότητα μονάδες τύπου παραδοσιακές, οικογενειακές, που δεν έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα και που πολλές φορές αποσκοπούν μόνο σε ένα συμπληρωματικό εισόδημα ή προορίζουν τα προϊόντα για αυτοκατανάλωση.

Επιπλέον, η ένταξη της εκμετάλλευσής μας στην τοπική αγορά δεν επηρεάζεται αρνητικά από ανταγωνισμό, καθώς οι πελάτες, δηλαδή, τα τυροκομεία και οι γαλακτοβιομηχανίες του Νομού, είναι πολλά σε αριθμό. Συγκεκριμένα, οι ποσότητες που παραλαμβάνουν από το Νομό δεν επαρκούν και πολλά απευθύνονται και σε γειτονικούς Νομούς.

Αθέμιτος ανταγωνισμός υφίσταται όμως από την απειλή του αυξανόμενου εισαγόμενου πρόβειου γάλακτος το οποίο συμβαίνει γιατί δεν καλύπτεται ποσοτικά η εγχώρια αγορά, αλλά και λόγω της χαμηλότερης τιμής του. Από την άλλη πλευρά, το πλεονέκτημα της παραγωγής πρόβειου γάλακτος στην Ελλάδα που προορίζεται για τυροκόμιση, είναι η παραγωγή ΠΟΠ τυριών, όπως η φέτα. Αυτό επιτρέπεται να συμβεί μόνο με γάλα εγχώριων φυλών, συνεπώς ο ανταγωνισμός περιορίζεται σε αυτό το επίπεδο όσο και αν υπάρχει η αδικαιολόγητη τάση εκτροφής ξενικών φυλών.

Η δική μας εκμετάλλευση κατευθύνεται σε παραγωγή πρόβειου γάλακτος με έμφαση στην ποιότητα του μέσα από τον εκσυγχρονισμό των κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, μέσα από την συνεχή ελεγχόμενη διαδικασία παραγωγής και διάθεσης αλλά και την τήρηση όλων των απαραίτητων προδιαγραφών. Είναι μονάδα με αμιγώς εκτρεφόμενα πρόβατα εγχώριας φυλής (Χίου) και από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι διαθέτει σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στον κλάδο.

Τέλος, όσον αφορά το μαλλί, η συμμετοχή του στο οικονομικό αποτέλεσμα της εταιρείας θεωρείται αμελητέα, οπότε δεν εξετάζεται ο ανταγωνισμός.

2.2.3. Απειλή νέων ανταγωνιστών

Λόγω των δυσκολιών του κλάδου που προαναφέρθηκαν, όπως γραφειοκρατία, υψηλό κόστος, σκληρές συνθήκες εργασίας και απουσία χρηματοδοτήσεων, υπάρχει δυσκολία εισόδου νέων ανταγωνιστών στο κλάδο για τη δημιουργία υψηλής δυναμικότητας, εντατικών-εκσυγχρονισμένων εκμεταλλεύσεων. Επιθυμητό θα ήταν, να υπάρξουν στο μέλλον περισσότερες τέτοιου ίδιου εκμεταλλεύσεις, ώστε να γίνει ο κλάδος περισσότερο ανταγωνιστικός.

2.2.4. Προμηθευτές

Η εταιρεία μας θα προμηθευτεί τα διάφορα προϊόντα ως εξής:

Κτιριακές εγκαταστάσεις-εξοπλισμός: υπάρχει πλήθος εταιρειών που κατασκευάζουν τα κτίρια και προμηθεύουν τις εκμεταλλεύσεις με τον απαραίτητο εξοπλισμό, σύμφωνα με τις απαιτούμενες προδιαγραφές, όπως αυτές ορίζονται από τη νομοθεσία. Μία από αυτές τις εταιρείες θα αναλάβει τη δημιουργία της μονάδας. Η εγκατάσταση του εξοπλισμού θα γίνει από την επιλεγμένη εταιρεία στο χώρο της

εκμετάλλευσης, με τα έξοδα μεταφοράς ενσωματωμένα στο τιμολόγιο. Οι τιμές αναφέρονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 5 (Αφοί Μάμαλη, 2015).

Ζωικό κεφάλαιο: η φυλή Χίου είναι μία εγχώρια φυλή της οποίας η αγορά των προβάτων γίνεται αποκλειστικά σε συνεργασία με τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Προβατοτρόφων Φυλής Χίου “ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ”, στον οποίο είναι εγγεγραμμένες όλες οι εκμεταλλεύσεις με αμιγώς πρόβατα χιώτικης Φυλής. Η αγορά γίνεται ως εξής:

Ο υποψήφιος αγοραστής επικοινωνεί με τα γραφεία τους οπότε και του αποστέλλεται μία λίστα με παραγωγούς που συνεργάζονται μαζί του και ελέγχονται από αυτό και οι οποίοι πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου να μπορούν να πωλήσουν ζώα. Η αγοραπωλησία των ζώων λαμβάνει χώρα στην εκτροφή του πωλητή με παρουσία του αγοραστή ή και εκπροσώπου του και απαραίτητως αρμόδιου υπαλλήλου του φορέα ο οποίος καταγράφει τα ζώα προκειμένου να εκδοθούν τα απαραίτητα ατομικά έγγραφα (pedigrees) που συνοδεύουν τα ζώα στη νέα εκτροφή. Η χρονική διάρκεια της συγκεκριμένης διαδικασίας εξαρτάται από την απόσταση της εκτροφής των υπό πώληση ζώων από την περιοχή που βρίσκεται ο εκάστοτε υποψήφιος αγοραστής. Το κόστος μεταφοράς των ζώων στη νέα εκτροφή βαρύνει τον υποψήφιο αγοραστή.

Το κόστος των ζώων έχει ως εξής:

Τα θηλυκά 2-3 μηνών ξεκινούν από 100-120 € και οι τιμή τους ανεβαίνει με την ηλικία και τις αποδόσεις των γονέων τους (οι οποίες φαίνονται στα pedigrees των αρνιών). Οι τιμές των κριαριών συμφωνούνται μεταξύ του πωλητή και του αγοραστή.

Η εκμετάλλευση θα αγοράσει 300 θηλυκά 3 μηνών με κόστος 120 €/ζώο. Οι κριοί που θα αγοράσει η επιχείρηση το 1ο έτος λειτουργίας της θα είναι 15, σε ηλικία 9 μηνών και θα αγοραστούν στην τιμή των 350 €/ζώο.

Ζωοτροφές: Οι πρώτες ύλες της μονάδας αφορούν κυρίως τη διατροφή των ζώων καθώς καθίσταται αναγκαία η χρήση ισόρροπων σιτηρεσίων βάση ζωοτεχνικών κανόνων και προτύπων, ανάλογα την παραγωγική φάση του ζώου στη διάρκεια του έτους. Λόγω του εντατικού χαρακτήρα της εκμετάλλευσης, η διατροφή θα γίνεται 100% με αγοραζόμενες ζωοτροφές, αφού δεν θα πραγματοποιείται βόσκηση και ιδιοπαραγωγή ζωοτροφών. Η αγορά θα πραγματοποιείται μία ή δύο φορές το χρόνο, ανάλογα με τις απαιτούμενες ποσότητες και βάση την εποχή που συγκομίζονται με σκοπό τη μείωση του κόστους τους. Ο θεσσαλικός κάμπος, συμπεριλαμβανομένου του Νομού Τρικάλων, πλεονεκτεί στην ύπαρξη πολλών πεδινών εκτάσεων καλλιεργούμενων με χορτοδοτικά και κτηνοτροφικά φυτά, κάτι το οποίο κάνει εύκολη την εύρεση και προμήθεια των απαραίτητων ζωοτροφών σε λογικές τιμές, σε αντίθεση με πολλές περιοχές της χώρας, στις οποίες η εύρεση των απαραίτητων χορτοδοτικών και κτηνοτροφικών φυτών είναι δύσκολη και οι κτηνοτρόφοι αναγκάζονται να τα αγοράζουν από μακρινές περιοχές. Τα χορτοδοτικά και καρποδοτικά φυτά, τα οποία χρειάζονται για την διατροφή των ζώων, θα αγοραστούν από τους παραγωγούς της περιοχής καθώς και από εργοστάσια, βιομηχανίες και βιοτεχνίες ζωοτροφών του Νομού, τα οποία είναι πολλά σε αριθμό. Οι υπόλοιπες ζωοτροφές-συμπληρώματα (π.χ.

σκόνη γάλακτος) και οτιδήποτε άλλο χρειάζεται για τη σωστή λειτουργία, διατροφή, υγιεινή, εκτροφή των ζώων, θα γίνονται από τοπικά γεωπονικά καταστήματα με αγροτικά εφόδια του Νομού, των οποίων ο αριθμός είναι τεράστιος, όντας χαρακτηριζόμενη ως αγροτική περιοχή. Ο Νομός διαθέτει 7 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις για ζωοτροφές και 232 εγγεγραμμένες στο μητρώο σύμφωνα με το ΥΠΑΑΤ. Η μονάδα θα διαθέτει τον κατάλογο με τους προμηθευτές πρώτων και βοηθητικών υλών.

Οι ζωοτροφές που θα χρησιμοποιηθούν από την εκμετάλλευση και οι τιμές τους (Κόττης, 2015, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας) αναφέρονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 5 (Χρηματοοικονομική Ανάλυση).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

3.1. SWOT-analysis

Πίνακας 21: SWOT-analysis

	Δυνάμεις (Strengths)	Αδυναμίες (Weaknesses)
Εσωτερικό Περιβάλλον (Internal Environment)	Κερδοφόρα επιχείρηση Ιδιόκτητο οικόπεδο σε προσβάσιμη πεδινή περιοχή Εντατικό σύστημα εκτροφής - πλήρως ελεγχόμενο -καινοτομία Σύγχρονες εγκαταστάσεις θερμοκηπιακού τύπου που πληρούν όλες τις προδιαγραφές Σύγχρονος εξοπλισμός Δυναμικότητα εκμετάλλευσης Νέοι σε ηλικία καταρτισμένοι και έμπειροι εταίροι και εργάτες Πρόβατα αυτόχθονης βελτιωμένης φυλής “Χίου” Υψηλή γαλακτοπαραγωγή Παραγωγή γάλακτος όλο το χρόνο Δημιουργία μικρότερης όχλησης του περιβάλλοντος συγκριτικά με τα άλλα ζώα Υψηλή δυνατότητα διάθεσης των προϊόντων Πλήθος παραγωγών για αγορά ζωοτροφών Δυνατότητα επέκτασης της μονάδας Τοποθεσία εγκατάστασης σε μη περιοχή Natura Απαλλαγή από ΜΠΕ Ένταξη της εκμετάλλευσης σε Σχέδιο Βελτίωσης-Ενίσχυση της επένδυσης	Δανειακή επιβάρυνση Υψηλό κόστος αδειών, εγκατάστασης και λειτουργίας Προσβολές ζώων από ασθένειες Εργασία καθ'ολη τη διάρκεια του έτους

	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
Εξωτερικό Περιβάλλον (External Environment)	Απουσία ποσοτώσεων και ανταγωνισμού στο πρόβιο γάλα από την Ε.Ε. Υψηλή ζήτηση λόγω ΠΟΠ προϊόντων. Ύπαρξη συνεταιριστικής δράσης στο Νομό.	Νομοθετικό πλαίσιο. Γραφειοκρατία. Οικονομική κρίση χώρας. Πολιτική αστάθεια- οικονομικά μέτρα. Δυσκολία σύναψης δανειακών συμβάσεων. Απαξίωση συνεταιριστικών οργανώσεων. Αστάθεια τιμών γάλακτος και ζωοτροφών. Ελληνοποίηση ξένων προϊόντων. Απουσία μέριμνας για εμβολιασμούς σε έκτακτες ασθένειες.

3.2. Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα

1. Μεγάλη δυναμικότητα της μονάδας.
2. Ίδρυση εντατικής μορφής εκμετάλλευσης.
3. Σύγχρονος εξοπλισμός και κτιριακές εγκαταστάσεις.
4. Αμιγώς εκτροφόμενα πρόβατα φυλής Χίου.
5. Ποιότητα μέσω της τήρησης όλων των προδιαγραφών που απαιτούνται.
6. Παραγωγή γάλακτος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (μετά το 1ο έτος).
7. Τοποθεσία εγκατάστασης επιχείρησης που δίνει τη δυνατότητα καινοτομίας, αφού δεν υπάρχουν άλλες εντατικές εκμεταλλεύσεις στην περιοχή και η πληθώρα προμηθευτών και πελατών.

3.3. Βραχύ-Μεσοπρόθεσμη Στρατηγική

Η στρατηγική που θα επιλέξει η επιχείρησή μας αποβλέπει σε:

- Δημιουργία μιας βιώσιμης επιχείρησης και εδραίωσή της στον κλάδο της κτηνοτροφίας του Νομού Τρικάλων.

- Σωστή διαχείριση σε όλο το εύρος της παραγωγής.
- Επίτευξη της μέγιστης δυνατής ποσότητας παραγόμενου προϊόντος για αύξηση των εσόδων της επιχείρησης.
- Αντληση γνώσης και εμπειρίας από την παράδοση και συγχρόνως συνεχή ενημέρωση και κατάρτιση σε νέες πρακτικές.
- Επιτυχής ανταπόκριση στις απαιτήσεις της αγοράς.
- Επιτυχής ανταπόκριση ως προς τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των προμηθευτών και των εργαζόμενων.
- Διαφήμιση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των προϊόντων και της εγχώριας αυτής φυλής.

Διαφοροποίηση της επιχείρησης θα αποτελεί η υψηλή παραγωγή ποιοτικού πρόβειου γάλακτος από την εγχώρια Χιώτικη φυλή καθ' όλη την διάρκεια του έτους, μέσω των ελεγχόμενων διαδικασιών που θα ακολουθηθούν στο εντατικό αυτό σύστημα.

3.4. Μακροπρόθεσμη Στρατηγική

- Ένταξη της επιχείρησης σε συνεταιρισμούς του Νομού (π.χ. Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας).
- Ανάπτυξη συνεργασιών με τα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας.
- Ανάπτυξη συνεργασιών με τα Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης (π.χ. Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Καρδίτσας).
- Καθετοποίηση της μονάδας (προς τα πίσω) με ιδιοπαραγωγή ζωοτροφών.
- Καινοτομικές δράσεις.
- Αναπαραγωγή με τεχνητή σπερματέγχυση.

3.5. Προωθητικές Ενέργειες

Η προβολή της επιχείρησης, αρχικά, θα γίνει μέσω τοπικών Μ.Μ.Ε., όπως εφημερίδα Πρωινός Λόγος κ.λπ.

Βραχυπρόθεσμα, επίσης, θα δημιουργηθεί ιστοσελίδα της εταιρείας με πληροφορίες για την εκμετάλλευση.

Μακροπρόθεσμα, η επιχείρηση θα αποσκοπεί σε προβολή μέσω:

- ✓ Συμμετοχή σε εκθέσεις.
- ✓ Σεμινάρια για νεοεισερχόμενες εκμεταλλεύσεις.
- ✓ Βελτίωση δημοσίων σχέσεων και σύναψη συνεργασιών (π.χ. ΑΕΙ, ΤΕΙ, Συνεταιρισμοί).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

4. ΠΛΑΝΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Το πλάνο παραγωγής αναλύει τη διαδικασία παραγωγής της επιχείρησης, δηλαδή την οργάνωση και τη λειτουργία της σε όλο την παραγωγική διαδικασία. Σε μια επιχείρηση εντατικής μορφής, η οργάνωση και λειτουργία παίζει κυρίαρχο ρόλο για την παραγωγή των προϊόντων και αφορά το σύστημα εκτροφής και διατροφής. Οι άριστες περιβαλλοντικές συνθήκες, μέσα στις κατάλληλες σταβλικές εγκαταστάσεις και η ορθή διαχείριση των ζώων μπορεί να επιτύχει τις υψηλές αποδόσεις των ζώων και να τις διατηρήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η επιχείρηση θα ξεκινήσει με την αγορά των θηλυκών αρνιών, ο αριθμός των οποίων υπολογίζεται με βάση την πολυδυμία (1,5) και το ποσοστό θνησιμότητάς τους, ώστε στο 4^ο έτος να φτάσει στον προβλεπόμενο αριθμό δηλαδή να έχει συνολικά 1000 πρόβατα γαλακτοπαραγωγής (πίνακας 22). Η αναλογία αρσενικών/θηλυκών που θα τηρείται στο κοπάδι είναι 1:20.

Πίνακας 22: Αριθμός ζώων ανά κατηγορία και έτος της επιχείρησης

Έτος	Κατηγορίες Ζώων					
	Σύνολο θηλυκών γαλ/γής	Προβατίνες	Αρνάδες	Κριοί	Αρνιά	
					Θηλυκά	Αρσενικά
1 ^ο	300	-	300	15	213	213
2 ^ο	462	270	192	24	329	329
3 ^ο	712	416	296	36	507	507
4 ^ο	1.000	544	456	50	712	712

Παράμετροι που θα λαμβάνονται υπόψη στο 4ετές αυτό σχέδιο είναι:

- το ποσοστό θνησιμότητας αρνιών 5%,
- το ποσοστό θνησιμότητας προβατίνων 10%,
- το ποσοστό αντικατάστασης, το οποίο θα ληφθεί υπόψιν μετά το 4ετές επιχειρηματικό σχέδιο αφού η διάρκεια παραγωγικής ζωής των ζώων είναι 5 έτη,
- η γαλακτοπαραγωγή ανά έτος (350 kg/έτος),
- το ποσοστό 4% να γεννήσει στείρο ή χωρίς να παράγει γάλα,
- η άμελξη που θα γίνεται 3 φορές/ημέρα στην αρχή της γαλακτικής περιόδου και 2 φορές/ημέρα στη συνέχεια και
- η πολυδυμία που είναι 1,5.

Το σύστημα εκτροφής που θα ακολουθεί η εκμετάλλευση αυτή είναι αυτό των 3 τοκετών/24μήνες. Αυτό σημαίνει ότι οι τοκετοί θα γίνονται ανά 8 μήνες, η περίοδος οχείων θα ξεκινάει 3 περίπου μήνες μετά τον τοκετό, η γαλακτοπαραγωγή θα διαρκεί 6 μήνες από τον τοκετό και η ξηρά περίοδος θα διαρκεί τουλάχιστον 2 μήνες. Επίσης, θα πραγματοποιείται προγραμματισμός των τοκετών, όσο αυτό καθίσταται δυνατό. Έτσι, τα θηλυκά της μονάδας θα χωρίζονται σε τρεις ομάδες και η κάθε ομάδα του ποιμνιού θα αποτελείται περίπου από το 1/3 του συνόλου των προβατινών, ώστε οι τοκετοί στην εκμετάλλευση να γίνονται τρεις φορές το χρόνο.

4.1. Διατροφή των ζώων της εκτροφής

Η διατροφή των παραγωγικών ζώων παίζει κυρίαρχο ρόλο στην παραγωγή των κτηνοτροφικών προϊόντων. Αυτό συμβαίνει γιατί η παραγωγή των κτηνοτροφικών προϊόντων είναι το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης δύο συστημάτων, της τροφής που ενεργεί μέσω των θρεπτικών συστατικών που περιέχει, και του ζώου, που αντιδρά με βάση τη γονοτυπική του σύνθεση (Ζέρβας, Καλαϊσάκης, Φεγγερός, 2004).

Τα πρόβατα ανάλογα με το παραγωγικό στάδιο στο οποίο βρίσκονται είναι λογικό και απαραίτητο να ακολουθούν διαφορετικό πρόγραμμα διατροφής για την κάλυψη των αναγκών τους, αφού σε κάθε παραγωγικό στάδιο οι ανάγκες είναι διαφορετικές. Έτσι, εξαρχής πρέπει να γίνεται μια μελέτη του διατροφολογίου για όλες τις φάσεις της παραγωγικής ζωής των προβάτων.

4.1.1. Διατροφή προβατινών

Σκοπός της διατροφής των προβατινών είναι η κανονική εκδήλωση της αναπαραγωγικής δραστηριότητας, η γέννηση υγιών αρνιών, η υψηλή απόδοση και διατήρηση της γαλακτοπαραγωγής, η παραγωγή υψηλής ποιότητας πρόβειου γάλακτος και η διατήρηση υγιών προβατινών στην παραγωγική δραστηριότητα για το μεγαλύτερο δυνατό χρονικό διάστημα.

Οι κρισιμότερες περίοδοι για τις γαλακτοπαραγωγές προβατίνες είναι η περιγεννητική περίοδος, δηλαδή 2 εβδομάδες πριν τον τοκετό και 1 μήνα μετά τον τοκετό, και η περίοδος των οχείων. Η περίοδος των οχείων είναι πολύ σημαντική γιατί αν οι προβατίνες δεν έχουν την κατάλληλη σωματική κατάσταση επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό η γονιμότητά τους και η πολυδυμία τους.

Το πρόγραμμα διατροφής που ακολουθούν οι προβατίνες χωρίζεται σε τρεις περιόδους στην παραγωγική τους ζωή ανά τοκετό. Έτσι ακολουθείται διαφορετική διατροφή κατά τη γαλακτική περίοδο, κατά την περίοδο των οχείων και κατά την ξηρά περίοδο.

4.1.1.1. Διατροφή κατά τη γαλακτική περίοδο

Η γαλακτική περίοδος αρχίζει από τον τοκετό και τελειώνει στην αρχή της ξηράς περιόδου. Σε αυτή τη φάση, η διατροφή των προβατινών πρέπει να ικανοποιεί τις απαιτήσεις σε ενέργεια, πρωτεΐνες και λοιπά θρεπτικά συστατικά, ώστε να παράγεται η μέγιστη δυνατή ημερήσια ποσότητα γάλακτος με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του να

παραμένουν σε άριστα επίπεδα. Η γαλακτική περίοδος αυξάνει προοδευτικά μέχρι να φτάσει το μέγιστο της γαλακτοπαραγωγής, περίπου 6 εβδομάδες από τον τοκετό και μετά αρχίζει σταδιακά να μειώνεται. Οι προβατίνες χωρίζονται σε ομάδες με παραπλήσια παραγωγή και η διατροφή γίνεται ομαδικά, βάση υπολογισμού της μέσης απόδοσης της ομάδας.

Σκοπός της διατροφής σε αυτή τη φάση είναι:

- η πλήρης και ασφαλής κάλυψη των αναγκών,
- η πλήρης έκπτυξη του δυναμικού της γαλακτοπαραγωγής και
- η διατήρηση σταθερής σωματικής κατάστασης που είναι απαραίτητη για την αναπαραγωγή.

Οι προβατίνες μετά τον τοκετό θηλάζουν τα αρνιά τους για 2-3 ημέρες για να πάρουν το πρωτόγαλα και να αποκτήσουν ανοσία. Τα αρνιά μετά συνεχίζουν την ανάπτυξή του στο χώρο του τεχνητού θηλασμού. Οι προβατίνες τους 2 πρώτους μήνες αρμέγονται 3 φορές/ημέρα γιατί η τρίτη άμελξη θα δώσει 15-20% περισσότερο γάλα σε σύγκριση με τις 2 αμέλξεις. Μετά τους 2 μήνες η διαφορά είναι πολύ μικρή και η τρίτη άμελξη είναι ασύμφορη γι' αυτό και δεν συνεχίζεται. Για να μπορεί να ακολουθείται η σωστή διατροφή η ομάδα των προβατινών που αρμέγεται 3 φορές, διατηρείται σε ξεχωριστή ομάδα από αυτές που αρμέγονται 2 φορές.

Οι 5-6 πρώτες εβδομάδες μετά τον τοκετό αποτελούν το πρώτο στάδιο της γαλακτικής περιόδου όπου η γαλακτοπαραγωγή των προβατινών βαίνει συνεχώς αυξανόμενη μέχρι να φτάσει το μέγιστο που καθορίζεται γενετικά και ατομικά. Η διατροφή σε αυτή τη φάση γίνεται κατά βούληση και η ποσότητα που χορηγείται καλύπτει τις ανάγκες των προβατινών. Γενικά όμως πραγματοποιείται και έλεγχος των υπολειμμάτων της τροφής για την επιβεβαίωση της κάλυψης των αναγκών ή όχι. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει καθόλου τροφή στην ταΐστρα πιθανόν να μην καλύπτουν τις ανάγκες τους, κάτι που θα επιφέρει ίσως μείωση της ποσότητας του παραγόμενου γάλακτος ή του βάρους των προβατινών, γι' αυτό το λόγο θα τοποθετείται επιπλέον ποσότητα χονδροειδών ζωοτροφών (XZ), δηλαδή άχυρο. Η υπάρξει χονδροειδών ζωοτροφών στο σιτηρέσιο και η αναλογία των χονδροειδών και των συμπυκνωμένων ζωοτροφών (XZ:ΣΖ) παίζει πολύ σημαντικό ρόλο. Η κατανάλωση XZ αυξάνει την λιποπεριεκτικότητα στο γάλα γιατί περιέχει περισσότερες ινώδεις ουσίες (ΙΟ). Η χορήγηση άχυρου μετά το βραδινό τάϊσμα προφυλάσσει αφενός από την οξέωση, αφετέρου από την πτώση της λιποπεριεκτικότητας. Οι ανάγκες των προβατινών σε αυτή τη φάση είναι υψηλές λόγω της υψηλής γαλακτοπαραγωγής, ενώ η δυνατότητα κατανάλωσης τροφής είναι περιορισμένη.

Η ποσότητα του μείγματος αυξάνεται σταδιακά με την αύξηση της γαλακτοπαραγωγής και το μείγμα 1 μήνα προ του τοκετού και μέχρι το μέγιστο της γαλακτοπαραγωγής θα περιέχει τα κατάλληλα ποσοστά σε προπιονικό νάτριο και ανθρακικό νάτριο για να μην εκδηλωθούν μεταβολικά νοσήματα (τοξιναιμία κύησης και γαλακτοξαιμίας ή οξέωσης), το ποσοστό θνησιμότητας των οποίων ξεπερνά το

90%. Στην καθοδική φάση της γαλακτοπαραγωγής, η ποσότητα του σιτηρεσίου ακολουθεί την μείωση της γαλακτοπαραγωγής.

Για την κάλυψη των ημερήσιων αναγκών συντήρησης και παραγωγής γάλακτος χορηγείται 1-1,3 kg τριφύλλι/ζώο και μείγμα γαλακτοπαραγωγής 0,5 kg. Επιπλέον αυτής της σταθερής ποσότητας χορηγείται ημερησίως μείγμα 0,6 kg/kg παραγόμενου γάλακτος.

Και σε αυτή τη φάση γίνεται επιβεβαίωση της κάλυψης των αναγκών με δοκιμές αυξάνοντας τα κιλά του μείγματος και παρακολουθώντας αν αυξάνεται το παραγόμενο γάλα. Στην περίπτωση που οι προβατίνες αυξάνουν την γαλακτοπαραγωγή τους με το περισσότερο μείγμα τότε αυξάνουμε τις ποσότητες της τροφής, ενώ αν δεν αυξηθεί επιστρέφουμε στην αρχική ποσότητα.

4.1.1.2. Διατροφή κατά την περίοδο των οχειών

Οι αρνάδες για αναπαραγωγή είναι “ώριμες” όταν φτάσουν τα 2/3 του ΣΒ των ενήλικων ζώων της φυλής στην οποία ανήκουν (Ζυγογιάννης, 2006). Οι προβατίνες κατά την περίοδο των οχειών δεν πρέπει να είναι ούτε αδύνατες, ούτε παχιές, η σωματική τους κατάσταση πρέπει να είναι κανονική για να μπορέσει να επιτευχθεί ικανοποιητική ωοθυλακιορρηξία.

Όταν τα ζώα είναι αδύνατα παρατηρείται καθυστέρηση ή αναστολή εκδήλωσης οίστρου και υψηλό ποσοστό επιστροφών. Τα θηλυκά ελέγχονται 2-3 εβδομάδες πριν τη διαδικασία της οχείας και εάν κάποια από αυτά είναι αδύνατα χωρίζονται από τα υπόλοιπα της ομάδας σε ένα θάλαμο όπου και τους χορηγείται επιπλέον τροφή, ώστε στο χρονικό διάστημα των 2-3 εβδομάδων μέχρι τη στιγμή που θα εισέλθουν τα κριάρια στο κοπάδι, να έχουν την κατάλληλη σωματική κατάσταση. Περίπου χορηγείται 0,2-0,3 kg επιπλέον μείγμα από τη σταθερή ποσότητα. Η διαδικασία της χορήγησης επιπλέον τροφής ονομάζεται flushing ή τόνωση και έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνει την ωοθυλακιορρηξία και μέσω αυτής την πολυδυμία. Αν η σωματική κατάσταση όλων των ζώων είναι κανονική, εφαρμόζεται flushing 4-5 ημέρες πριν τη γονιμοποίηση. Όταν τα ζώα είναι παχιά, τότε το διάστημα των 2-3 εβδομάδων πριν την οχεία, μειώνεται η χορηγούμενη ποσότητα της τροφής ώστε τα ζώα να επανέλθουν στην κανονική κατάσταση. Αμέσως μετά την οχεία διακόπτεται η τόνωση των προβατινών και επιπλέον περικόπτεται στο 90% του χορηγούμενου σιτηρεσίου, για μία εβδομάδα μετά την οχεία, προς αποφυγή εμβρυϊκής θνησιμότητας και μείωσης της πολυδυμίας. Μετά την εβδομάδα, δίνεται η ποσότητα μείγματος που καλύπτει πλήρως τις ανάγκες, ανάλογα με την γαλακτοπαραγωγή.

Τέλος, στην περίπτωση όπου η γαλακτοπαραγωγή είναι υψηλή 2 εβδομάδες πριν την ξηρά περίοδο, δηλαδή 2,5 μήνες προ του τοκετού, η ποσότητα του μείγματος μειώνεται στο ήμισυ για να μειωθεί και η γαλακτοπαραγωγή. Μετά γίνεται 1 άμελξη ανά ημέρα (8^η -7^η εβδομάδα προ τοκετού) ώστε η ξηρά περίοδος να διαρκέσει 2 μήνες.

4.1.1.3. Διατροφή κατά την Ξηρά Περίοδο

Οι ανάγκες των προβατινών κατά την ξηρά περίοδο είναι μικρές και περιλαμβάνουν τις ανάγκες συντήρησης και τις ανάγκες κυοφορίας που αυξάνουν προοδευτικά με την πάροδο των μηνών για τον τοκετό. Η φυσιολογική διάρκεια κυοφορίας της προβατίνας διαρκεί περίπου 5 μήνες, κατά μέσον όρο 148 ημέρες.

Η χορήγηση του σιτηρεσίου θα γίνεται ημερησίως και ανά ζώο ως εξής:

- 5^η-6^η εβδομάδα προ του τοκετού: 1 kg τριφύλλι και 0,8 kg μείγμα γαλακτοπαραγωγής.
- 7^η-8^η εβδομάδα προ του τοκετού: 1 kg τριφύλλι και 1,0 kg μείγμα γαλακτοπαραγωγής.
- 9^η-10^η εβδομάδα προ του τοκετού: 1 kg τριφύλλι και 1,2-1,5 kg μείγμα γαλακτοπαραγωγής.

Οι προβατίνες δεν πρέπει να υπερπαχυνθούν γιατί όταν είναι παχιές εκκρίνουν την ορμόνη λεπτίνη, η οποία μειώνει την όρεξη των ζώων. Η μείωση της όρεξης και άρα η μειωμένη κατανάλωση τροφής συμπίπτει με την περίοδο όπου τα ζώα έχουν τις υψηλότερες ανάγκες και αν δεν καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες τότε εκδηλώνουν την τοξιναιμία κύησης. Για πρόληψη της νόσου αποφεύγεται η υπερπάχυνση και προσθέτεται στο μείγμα προπιονικό νάτριο.

Προληπτικά, γίνεται ενέσιμο σκεύασμα σεληνίου-βιταμίνης Ε ένα μήνα πριν τον τοκετό στις προβατίνες (5ml/ζώο) και στα αρνιά 2-3 ημέρες μετά τη γέννησή τους (1ml/ζώο).

4.1.2. Διατροφή αρνιών

Τα αρνιά μετά τη γέννησή τους παραμένουν με τις μητέρες τους επί τρεις συνεχείς ημέρες για να πάρουν το πρωτόγαλα και να αποκτήσουν την παθητική ανοσία. Η ελάχιστη ποσότητα πρωτογάλακτος που πρέπει να καταναλωθεί από το αρνί τις 12 πρώτες ώρες από τη γέννησή του, για να αποκτηθεί επαρκής παθητική ανοσία, είναι 8-10 g/kg ΣΒ. Η κατανάλωση, όμως, 200 g πρωτογάλακτος, κατανεμημένων σε 4 γεύματα, εξασφαλίζει επαρκέστερη ανοσία. Στη συνέχεια οδηγούνται στο θάλαμο τεχνητού θηλασμού όπου υπάρχουν οι θηλαστικές μηχανές και τους χορηγείται ρόφημα τεχνητού γάλακτος. Κατά τον τεχνητό θηλασμό τα αρνιά αποχωρίζονται από τις μητέρες αφού θηλάσουν το πρωτόγαλα, αφήνονται νηστικά για 6-12 ώρες, για να αναγκαστούν λόγω πείνας να δεχθούν τον τεχνητό θηλασμό. Όσο μικρότερο είναι το χρονικό διάστημα που παραμένουν τα αρνιά με τις μητέρες τους, τόσο πιο εύκολα συνηθίζουν τον τεχνητό θηλασμό.

Η διατροφή κατά τον τεχνητό θηλασμό γίνεται με ρόφημα συνθετικού γάλακτος, το οποίο παρασκευάζεται με σκόνη άπαχου γάλακτος, καζεΐνη, υδρολυμένη πρωτεΐνη ιχθύων ή σόγιας, φυτικά έλαια και μικρές ποσότητες ζωικού λίπους. Δε συνιστάται η χρήση σάκχαρης, αμύλου ούτε και Cu. Για τον τεχνητό θηλασμό υπάρχουν και

αυτόματες ή ημιαυτόματες συσκευές παρασκευής και παροχής του ροφήματος (Ζέρβας, Καλαϊσάκης, Φεγγερός, 2004).

Ο ρυθμός ανάπτυξης αποτελεί μέτρο της καταναλισκόμενης ποσότητας γάλακτος και υπολογίζεται ότι για την αύξηση του ΣΒ των αρνιών κατά 1 kg απαιτούνται κατά τις 3 πρώτες εβδομάδες και ανάλογα με τη λιποπεριεκτικότητα του γάλακτος, 4,5-5,5 kg γάλακτος. Από την 7η ημέρα χορηγείται επιπλέον του γάλακτος και μείγμα που αποτελείται από εύπεπτες και ελκυστικές ζωοτροφές, ενώ από την 10η ημέρα χορηγείται η ΧΖ, δηλαδή χόρτο λειμώνων ή ψυχανθών πλούσιο σε φύλλωμα, όπως τριφύλλι. Το τριφύλλι πρέπει να είναι άριστης ποιότητας ώστε να μην προκληθούν διάρροιες. Δηλαδή πρέπει να έχει συγκομιστεί σε νεαρότερο βλαστητικό στάδιο και να μην έχει προσβληθεί από μύκητες.

Τα αρνιά 6 εβδομάδες μετά τον τοκετό (42 ημέρες) απογαλακτίζονται και μεταφέρονται στο χώρο των αρνάδων τα θηλυκά και στο χώρο των κριών τα αρσενικά, ή διατηρούνται μαζί μέχρι την ηλικία των 3-4 μηνών. Επειδή η διατροφή γίνεται κατά βούληση, κάποια αρνιά μπορεί να μην είναι το ίδιο ανεπτυγμένα με τα υπόλοιπα. Αυτό σημαίνει ότι δεν διατρέφονται επαρκώς και οφείλεται στον ανταγωνισμό είτε λόγω μεγέθους (τα μεγάλα δεν αφήνουν τα μικρά να διατραφούν) ή λόγω μικρού αριθμού διαθέσιμων θηλάστρων. Όταν παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα, συνιστάται να γίνεται προσθήκη επιπλέον θηλαστικής μηχανής και άμεσος διαχωρισμός των μικρών αρνιών με τα μεγαλύτερου σωματικού βάρους, ώστε να αναπτύσσονται κανονικά τα μικρά.

Αν υπάρχει διαφορετική σωματική κατάσταση ανάμεσα στα αρνιά στον απογαλακτισμό, δηλαδή στις 42 ημέρες, τότε διατηρούνται χωριστά τα μικρά με τα μεγάλα, για να μπορέσουν να αναπτυχθούν επαρκώς και οι δύο ομάδες. Η χορήγηση του μείγματος και της ΧΖ που γίνεται συμπληρωματικά με το τεχνητό γάλα, από τη δεύτερη εβδομάδα και μετά βοηθάει στον ευκολότερο απογαλακτισμό των αρνιών.

Τα αρνιά μετά τον απογαλακτισμό και μέχρι την ηλικία των 3-4 μηνών διατρέφονται κατά βούληση με τριφύλλι και μείγμα γαλακτοπαραγωγής προβατινών. Μετά την ηλικία των 3-4 μηνών τα ζώα διαχωρίζονται σε αρσενικά και θηλυκά για την αποφυγή ανεπιθύμητων συζεύξεων και ακολουθούν άλλη διατροφή.

4.1.3. Διατροφή αρνάδων

Τα θηλυκά που προορίζονται για αναπαραγωγή διατρέφονται μετά τον απογαλακτισμό με στόχο να έχουν το 65-75% του τελικού τους βάρους κατά την ηλικία της πρώτης χρησιμοποίησης τους για αναπαραγωγή (τουλάχιστον 7 μηνών). Ο στόχος αυτός πραγματοποιείται, ανάλογα με την περίπτωση, με ημερήσιο ρυθμό ανάπτυξης 50-200 g και συνεπώς απαιτεί συντηρητική διατροφή.

Αν η ανάπτυξη που έχουν οι αρνάδες σε ηλικία 6-7 μηνών είναι μικρότερη από την κανονική, τότε αυξάνεται η ποσότητα μείγματος κατά 150-200 g ημερησίως, για να επιταχυνθεί ο ρυθμός ανάπτυξής τους. Αν η ανάπτυξη των αρνάδων είναι ανομοιογενής, τότε επιβάλλεται ο διαχωρισμός των ζώων σε ομάδες ομοιόμορφης σωματικής ανάπτυξης, ώστε να διατραφούν ξεχωριστά και να φτάσουν το 65-75% του

τελικού τους βάρους. Όταν φτάσουν την κατάλληλη ηλικία και το βάρος ακολουθούν την διατροφή για οχεία, όπως περιγράφηκε προηγουμένως.

4.1.4. Διατροφή κριών

Οι κριοί παρουσιάζουν αυξημένες ανάγκες μόνο κατά την περίοδο των επιβάσεων. Κατά το υπόλοιπο διάστημα του έτους διατρέφονται με σιτηρέσια συντήρησης για να μπουν στην αναπαραγωγή με την ενδεδειγμένη σωματική κατάσταση και με τις ίδιες ζωοτροφές, όπως και οι προβατίνες. Κατά γενικό κανόνα, οι ημερήσιες θρεπτικές ανάγκες των κριαριών είναι υψηλότερες κατά 10% από ότι εκείνες των προβατινών με το ίδιο Σ.Β. (Ζυγογιάννης, 2006).

Κατά την περίοδο των επιβάσεων χορηγείται μείγμα ΣΖ 250-500 g/ημέρα, για να καλυφθούν οι πρόσθετες ανάγκες των ζώων. Η ποσότητα αυτή εξακολουθεί να χορηγείται για 2-3 εβδομάδες μετά τη λήξη της περιόδου των επιβάσεων για επανάκτηση της κανονικής σωματικής κατάστασης των ζώων.

Ημερησίως τα κριάρια διατρέφονται με 0,5 kg τριφύλλι, 0,5 kg σανό βρώμης τεμαχισμένο και 0,8 kg μείγμα (Πίνακας 23).

Πίνακας 23: Ημερήσια διατροφή κριαριών

Πρωί	0,5 kg τριφύλλι	0,4 kg μείγμα
Βράδυ	0,5 kg σανό βρώμης	0,4 kg μείγμα

Το τριφύλλι δεν χορηγείται σε μεγάλες ποσότητες γιατί είναι πλούσιο σε φυτοοιστρογόνα. Η ωρίμανση του σπέρματος απαιτεί 60 ημέρες, γι' αυτό το λόγο 2 μήνες πριν από την περίοδο των επιβάσεων και κατά τη διάρκεια αυτών αυξάνεται το μείγμα σε 1 kg/ ημέρα για την αύξηση του παρεγχύματος των όρχεων.

Το μείγμα των κριαριών πρέπει να ενισχύεται με 0,5 kg ισορροπιστή ιχνοστοιχείων και βιταμινών επιπλέον ανά τόνο μείγματος, να περιέχει 0,5% χλωριούχο αμμώνιο για να μην προκληθεί ουρολιθίαση που μπορεί να οδηγήσει σε θάνατο και να προστεθεί αλάτι σε ποσοστό 1% για αύξηση της διούρησης.

Ο ισορροπιστής ιχνοστοιχείων και βιταμινών προστίθεται επιπλέον γιατί απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην εξισορρόπηση των σιτηρεσίων των κριών και στη σχέση Ca:P η οποία θα πρέπει να είναι διευρυμένη, δηλαδή μεγαλύτερη της αναλογίας 2:1. Η ουρολιθίαση προκαλείται όταν στο σιτηρέσιο η σχέση αυτή είναι στενή και δημιουργούνται σύμπλοκα από φωσφορικά άλατα του ασβεστίου και του μαγνησίου, τα οποία εγκαθίσταται στη σιγμοειδή καμπή του πέους, αποφράσσουν την ουρήθρα και οδηγούν στο θάνατο του ζώου.

4.2. Διαδικασία αναπαραγωγής

Ο οιστρικός κύκλος των προβατινών διαρκεί κατά μέσο όρο 17 ημέρες και ο οίστρος 24-30 ώρες. Η γονιμοποίηση γίνεται 12-16 ώρες μετά την εκδήλωση του οίστρου και επαναλαμβάνεται 12 ώρες μετά την πρώτη για αύξηση της πολυδυμίας. Οι προβατίνες είναι εποχιακά πολύοιστρες, δηλαδή παρουσιάζουν οίστρο, σε περίπτωση που δεν γονιμοποιηθούν, κάθε 17 ημέρες, αλλά όχι σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Οι αρνάδες δεν χρησιμοποιούνται σε ηλικία μικρότερη των 8 μηνών γιατί δεν έχει αναπτυχθεί το σώμα τους, προκαλώντας δυστοκίες και ο μαστός, δίνοντας μικρότερη γαλακτοπαραγωγή. Επίσης η παραγωγική ζωή των ζώων που μπαίνουν στην αναπαραγωγή νωρίτερα, είναι μικρότερη. Είναι καλύτερο, λοιπόν, να κρατούνται θηλυκά αρνιά για αναπαραγωγή από τους πρώιμους τοκετούς (Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου) γιατί τον επόμενο Μάιο-Ιούνιο είναι έτοιμα για αναπαραγωγή στην κατάλληλη ηλικία.

Τα αρσενικά χρησιμοποιούνται ως γεννήτορες από την ηλικία των 14-17 μηνών και μέχρι εκείνη των 4-5 ετών. Η ικανότητα του αρσενικού να μπορεί να γονιμοποιεί μεγάλο αριθμό προβατινών σε μικρό χρονικό διάστημα, 30-70 κατά περίοδο οχείων και μερικές φορές περισσότερες από 15 την ημέρα, οφείλεται στο μεγάλο βάρος των όρχεων του (Ζυγογιάννης, 2006).

Η γονιμοποίηση των προβατινών μπορεί να πραγματοποιηθεί με δύο τρόπους, με την φυσική οχεία και με την τεχνητή σπερματέγχυση. Σε μία μονάδα, ιδιαίτερη πρακτική σημασία έχει να συντονιστεί και να συγχρονιστεί ο οίστρος των ζώων. Με το συγχρονισμό του οίστρου επιτυγχάνεται ουσιαστικά και συγχρονισμός στον τοκετό των προβάτων της εκτροφής, καθώς και συγχρονισμός στην ηλικία των απογόνων. Με τον συγχρονισμό του οίστρου:

- αξιοποιείται καλύτερα το σπέρμα εκλεκτών σπερματοδοτών ζώων (ομαδική εφαρμογή τεχνητής σπερματέγχυσης),
- διευκολύνεται η εργασία στην εκτροφή,
- εξοικονομούνται εργατικά χέρια,
- εξυπηρετούνται εμπορικοί κ.ά. οικονομικοί σκοποί (Σμοκοβίτης, 2007).

Ο συγχρονισμός του οίστρου γίνεται με τη χρήση ειδικών σπόγγων εμποτισμένων με προγεσταγόνα (ορμόνες) που τοποθετούνται για 14 ημέρες στα προς γονιμοποίηση ζώα. Μετά την απομάκρυνση των σπόγγων γίνεται ενέση ενδομυϊκή προγοναδοτροπίνης (PMSG) και 24-72 ώρες μετά εκδηλώνεται ο οίστρος. Στη μέθοδο της φυσικής οχείας τα κριάρια αποφασίζουν για το χρόνο σύζευξης. Με τη διαδικασία αυτή, επιτυγχάνονται ομαδικοί επιτυχημένοι οργανισμοί και υψηλά ποσοστά γονιμοποίησης και πολυδυμίας.

Η φυσική οχεία μπορεί να εφαρμοστεί με τρεις τρόπους:

- ελεύθερες και τυχαίες οχείες. Τα κριάρια διαβιούν ολόκληρο το έτος με τις προβατίνες και η γονιμοποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο

του έτους. Αυτή η μέθοδος μειονεκτεί γιατί είναι αδύνατη η ορθή διατροφή των ζώων, δεν βοηθάει τη σωστή διαχείριση της μονάδας, π.χ. τα αρνιά μπορεί να γεννηθούν όταν είναι ακριβές οι ζωοτροφές, δεν μπορούν να συσταθούν ομάδες ομοιόμορφες για σφαγή αλλά και για άμελξη, κ.ά. Επίσης, με αυτή τη μέθοδο δεν δύναται να είναι γνωστός ο πατέρας σε κάθε αρνί που θα γεννιέται.

- προκαθορισμένες οχείες σε ομάδες. Οι προβατίνες κατανέμονται σε ομάδες των 40-60 και έρχονται σε επαφή με τα κριάρια, που βρίσκονται σε διαφορετικά διαμερίσματα, στο προβατοστάσιο κατά τη μεσημβρινή ή τη νυχτερινή περίοδο ανάπαυσης. Ο εργάτης βάφει τη ράχη των ζώων κάθε ομάδας με διαφορετικό χρώμα και κάθε ομάδα πηγαίνει στο αντίστοιχο διαμέρισμα που περιμένει το κριάρι. Η περίοδος των οχειών διαρκεί περίπου ένα μήνα. Βασικό πλεονέκτημα είναι ότι είναι γνωστός ο πατέρας των αρνιών και έτσι υποβοηθείται η γενετική βελτίωση και αποφεύγεται η στενή συγγενική αναπαραγωγή.

- τελείως ελεγχόμενες οχείες. Διαχωρίζονται οι προβατίνες σε ομάδες και σε κάθε ομάδα υπάρχει ένα κριάρι “ανιχνευτής” που φέρει “ποδιά” με χρωστική ουσία. Τα κριάρια “ανιχνευτές” δεν μπορούν να διενεργήσουν οχείες, αλλά επιβαίνοντας τις προβατίνες που βρίσκονται σε οίστρο, τις σημαδεύουν με τη χρωστική. Ο εργάτης ξεχωρίζει τις σημαδεμένες προβατίνες από τις άλλες, και τις οδηγεί για φυσική οχεία στο διαμέρισμα ενός προκαθορισμένου κριαριού. Με τη μέθοδο αυτή 1 κριάρι μπορεί να γονιμοποιήσει 60-70 προβατίνες κατά την περίοδο των οχειών. Η μέθοδος αυτή προωθεί τη γενετική βελτίωση, αλλά η εφαρμογή της απαιτεί πολλά εργατικά χέρια. Συμφέρει οικονομικά μόνο όταν γίνεται σε ποίμνια εκλεκτών ζώων.

Η τεχνητή σπερματέγχυση μπορεί να οργανωθεί με νωπό ή κατεψυγμένο σπέρμα από επίλεκτα κριάρια. Σπέρμα μπορεί να λαμβάνεται από τα κριάρια μέχρι και 15 φορές την εβδομάδα και το σπέρμα από κάθε εκσπερμάτιση μπορεί να γονιμοποιήσει μέχρι και 30 προβατίνες, ανάλογα με την ποσότητα και την ποιότητα του σπέρματος. Το νωπό σπέρμα αραιώνεται και διατηρείται στο ψυγείο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και 12 ώρες από τη λήψη του. Στην περίπτωση τεχνητής σπερματέγχυσης με νωπό σπέρμα, η αναλογία κριών-προβατίνων είναι 1:80. Μια προβατοτροφική μονάδα μπορεί να οργανώσει τεχνητή σπερματέγχυση με δικούς της κριούς, σπερματοληψία, αραιώση και κατάψυξη του σπέρματος σε υγρό άζωτο και τέλος τεχνητή γονιμοποίηση των προβατίνων με δύο σπερματεγχύσεις ανά οιστρικό κύκλο. Τα πλεονεκτήματα της τεχνητής σπερματεγχυσης είναι ότι διατηρείται πολύ μικρός αριθμός κριαριών, τα οποία είναι ελεγμένα από πλευράς υγιεινής και υψηλών αποδόσεων και το σπέρμα ελέγχεται από πλευράς ποιότητας και γονιμοποιητικής κατάστασης. Τέλος, σημαντικό είναι ότι λόγω των ελεγμένων σπερματεγχύσεων, οι γονείς του κάθε αρνιού είναι γνωστοί και έτσι μπορεί να γίνει η τήρηση στοιχείων για τη πιστοποίηση των ζώων και έκδοση πιστοποιητικού για τα ζώα αναπαραγωγής.

Η προς ίδρυση εκμετάλλευση, επιλέγει αρχικά να ακολουθήσει τη μέθοδο των προκαθορισμένων φυσικών οχειών σε ομάδες, εφαρμόζοντας επιπλέον και

συγχρονισμό οίστρου. Μελλοντικά, θα εφαρμόσει τη μέθοδο της τεχνητής σπερματέγχυσης.

4.3. Προληπτική Υγιεινή - Εμβολιασμός προβάτων

Το πρόγραμμα εμβολιασμού που εφαρμόζεται στη χώρα μας στις παρακάτω ασθένειες είναι το εξής:

A. Εντεροτοξιναιμία

Είναι νόσος που σχετίζεται με τη διατροφή και προκαλεί ξαφνικό θάνατο στα πρόβατα από μία τοξίνη που παράγεται από το βακτήριο *Clostridium perfringens* τύπου D. Κάτω από συνθήκες υψηλής κατανάλωσης υδατανθράκων (πολλοί δημητριακοί καρποί, υψηλή κατανάλωση γάλακτος) το βακτήριο πολλαπλασιάζεται γρήγορα και παράγει τοξίνη, η οποία επηρεάζει θηλάζοντες ή παχυνόμενους αμνούς και προβατίνες που καταναλώνουν πολλούς δημητριακούς καρπούς (Ζέρβας, Καλαϊσάκης, Φεγγερός, 2004).

Εμβολιακό πρόγραμμα:

- Εάν οι προβατίνες έχουν εμβολιαστεί στο παρελθόν, εμβολιασμός γίνεται 2 φορές το χρόνο εκ των οποίων ο ένας απαραίτητα ένα μήνα πριν τον τοκετό και αναμνηστική δόση κάθε έξι μήνες.
- Εάν δεν έχουν εμβολιαστεί στο παρελθόν, τότε ο πρώτος εμβολιασμός γίνεται τον 3ο μήνα της εγκυμοσύνης, ο δεύτερος τον 4ο μήνα και στη συνέχεια κάθε έξι μήνες. Το ίδιο ισχύει και για τις αρνάδες που χρησιμοποιούνται πρώτη φορά στην αναπαραγωγή.
- Τα νεογέννητα αρνιά εμβολιάζονται 3-4 εβδομάδες μετά τη γέννησή τους.

B. Λοιμώδης Αγαλαξία

Είναι λοιμώδης νόσημα και χαρακτηρίζεται από φλεγμονικές εντοπίσεις στο μαστό, στις αρθρώσεις και στους οφθαλμούς και οφείλεται στο *Mycoplasma agalactiae*. Είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης. Η μόλυνση γίνεται από το στόμα, αλλά και από άλλες οδούς. Μπορεί να προκαλέσει και αποβολές στα έγκυα ζώα (Ζαφράκα, 2001).

Εμβολιακό σχήμα:

- Σε ζώα που έχουν εμβολιαστεί στο παρελθόν, 1 φορά/έτος, 1,5-2 μήνες προ του τοκετού.
- Σε ζώα που δεν έχουν εμβολιαστεί στο παρελθόν, 1ος εμβολιασμός στο 2ο μήνα της εγκυμοσύνης, ο 2ος τον 3ο μήνα και ο 3ος δύο εβδομάδες μετά τον τοκετό. Στη συνέχεια 1 φορά/έτος, 1,5-2 μήνες προ του τοκετού.
- Στα ζώα αντικατάστασης (αρνάδες) ο πρώτος 2-3 μήνες μετά τον τοκετό, ο 2ος τέσσερις εβδομάδες μετά τον πρώτο και ο 3ος τέσσερις εβδομάδες μετά τον δεύτερο. Στη συνέχεια 1 φορά/έτος, 1,5-2 μήνες προ του τοκετού.

Γ. Χλαμύδια

Τα χλαμύδια ή αλλιώς ενζωοτικές αποβολές, οφείλονται στο *Chlamydia psittaci*, προκαλούν αποβολές κατά το τελευταίο μήνα της εγκυμοσύνης, αλλά και γεννήσεις νεκρών και θνησιγενών αμνών. Στα ζώα αντικατάστασης (αρνάδες) ηλικίας μεγαλύτερης των 7 μηνών ένας εμβολιασμός για όλη τους τη ζωή, 30-40 ημέρες πριν τις οχείες.

Δ. Βρουκέλλωση ή Μελιταίος πυρετός

Είναι λοιμώδης νόσημα που μεταδίδεται και στον άνθρωπο. Προκαλεί αποβολές στα θηλυκά, ορχίτιδα και λοίμωξη των δευτερογενών αδένων στα αρσενικά ζώα και αγονιμότητα τόσο στα θηλυκά, όσο και στα αρσενικά. Η αντιμετώπιση στα ζώα είναι απομάκρυνση και σφαγή (stamping out). Η πρόληψη της νόσου γίνεται με εμβολιακό πρόγραμμα που εφαρμόζεται από το ΥΠΑΑΤ, όταν κρίνεται ότι είναι αναγκαίο. Στα θηλυκά ζώα μόνο πριν την ενήβωση (4ος-5ος μήνας ζωής) γίνεται ένας εμβολιασμός για όλη τους τη ζωή.

4.4. Γενικές αρχές υγιεινής που πρέπει να πληρούνται

4.4.1. Διατροφή

Η φυσιολογική διατροφή παίζει σημαντικότατο ρόλο στη διατήρηση της υγείας του οργανισμού του ζώου. Οι τροφές μπορούν να βλάψουν την υγεία του ζώου όταν είναι ελλειμματικές ποιοτικά ή ποσοτικά, καθώς επίσης όταν είναι αλλοιωμένες. Η υγιεινή κατάσταση των ζωοτροφών εξαρτάται από το μικροβιακό φορτίο (είδος και αριθμός μικροοργανισμών), από το είδος και την ποσότητα των ξένων προσμίξεων, καθώς και από την παρουσία μυκήτων και εντόμων. Πρέπει να γίνεται σωστή αποθήκευση των ζωοτροφών (σωστός αερισμός, σωστή θερμοκρασία, κατάλληλη υγρασία χώρου και ζωοτροφών) ώστε να μην αναπτύσσονται ακάρεα, έντομα και μύκητες οι οποίοι προσβάλλουν φυτικής προέλευσης ζωοτροφές, και παράγουν τις μυκοτοξίνες πχ αφλατοξίνες.

Εκτός όμως των προσβολών αυτών υπάρχουν και κάποια συστατικά, που ονομάζονται αντιδιαιτητικοί παράγοντες, είτε των ίδιων των ζωοτροφών είτε ως αποτέλεσμα επιμόλυνσεως αυτών που μπορεί να είναι τοξικά και να προκαλέσουν προβλήματα στην υγεία των προβάτων. Οι κυριότεροι από αυτούς είναι:

- ➔ Οι γλυκοζίτες
- ➔ Οι αιμοσυγκολλητίνες
- ➔ Τα αλκαλοειδή
- ➔ Οι παρεμποδιστές πρωτεασών, παρεμποδίζουν τη δράση ενζύμων
- ➔ Οι ταννίνες, υπάρχουν στο σόργο
- ➔ Οι φωτοδυναμικές ουσίες, προκαλούν δερματίτιδες
- ➔ Τα νιτρικά άλατα

➔ Τα φυτοοιστρογόνα, υπάρχουν στη χλόη τριφυλλιού

Σε κάθε ζωοτροφή υπάρχει παρουσία μικροοργανισμών αλλά η μεγάλη ποσότητα αυτών υποβαθμίζει την ποιότητα. Σε περίπτωση ύπαρξης παθογόνων μικροοργανισμών όπως κλωστρίδια σαλμονέλλα κ.ά., η ζωοτροφή καθίσταται ακατάλληλη για χρήση. Επίσης τοξικές ουσίες μπορεί να υπάρχουν στις ζωοτροφές από άλλου είδους μόλυνση, όπως από ψεκασμούς φυτοφαρμάκων (Ζέρβας, Καλαϊσάκης, Φεγγερός, 2004).

Εκτός από τη διατροφή, πρέπει να ελέγχεται και η ύπαρξη **νερού**. Το νερό πρέπει να υπάρχει σε επάρκεια και να είναι καθαρό, να είναι απαλλαγμένο από μεγάλο μικροβιακό φορτίο και από χημικές ουσίες επιβλαβείς για τον οργανισμό. Η θερμοκρασία του πρέπει να είναι κατάλληλη, δροσερό το καλοκαίρι και όχι πολύ ψυχρό το χειμώνα (Ζαφράκα, 2001).

4.4.2. Υγιεινή του σταύλου

Περιλαμβάνει την:

- Καθαριότητα του στάβλου. Πρέπει καθημερινά να γίνεται η καθαριότητα του εξοπλισμού, αλλά και η διατήρηση ενός καθαρού και στεγνού χώρου ανάπαυσης. Ο καθαρισμός του στάβλου διευκολύνεται όταν χρησιμοποιείται στρωμή. Οι ταΐστρες και οι ποτίστρες των ζώων πρέπει να καθαρίζονται τακτικά και ανά κάποιο χρονικό διάστημα να απολυμαίνονται.
- Εξαερισμός του στάβλου για την ανανέωση του αέρα και την απομάκρυνση των ατμοσφαιρικών ρύπων και των αναθυμιάσεων από τα κόπρανα και τα ούρα.
- Δάπεδο του στάβλου. Εκτός από τον τακτικό καθαρισμό του το δάπεδο πρέπει:
 - Η επιφάνειά του να είναι επίπεδη σε όλη την έκταση της χωρίς ανωμαλίες, αλλά όχι και τελείως λεία και ολισθηρή.
 - Να έχει κατάλληλη κλίση, ώστε τα ούρα και το νερό κατά το πλύσιμο να εξέρχονται εύκολα και να μη λιμνάζουν.
 - Να έχει μόνωση για τη διατήρηση σταθερής θερμοκρασίας.
- Θερμοκρασία του στάβλου, η οποία θα πρέπει να είναι σταθερή καθόλες τις εποχές του έτους. Οι απότομες αλλαγές της θερμοκρασίας μπορεί να είναι επιβλαβείς για την υγεία του ζώου. Η σταθερότητα της θερμοκρασίας επιτυγχάνεται με την κατάλληλη μόνωση στην οροφή, στους τοίχους και το δάπεδο (Ζαφράκα, 2001).

4.4.2.1. Απολύμανση, Αντισηπτικά Φάρμακα

Η απολύμανση είναι απαραίτητη να γίνεται όταν εμφανίζονται λοιμώδη νοσήματα. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να απομονώνονται τα προσβεβλημένα ζώα αμέσως απομακρυνόμενα από το στάβλο και ανάλογα με το νόσημα να θανατώνονται και να θάβονται ή να σφάζονται για να αξιοποιηθεί το κρέας τους, εφόσον είναι επιτρεπτό. Η απολύμανση γίνεται σε τοίχους, πόρτες, δάπεδο, ταΐστρες, ποτίστρες και σε εργαλεία και αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για την περιποίηση των ζώων. Επίσης για την

αναστολή ανάπτυξης των μικροοργανισμών γίνεται χρήση αντισηπτικών φαρμάκων όπως οινόπνευμα, βάμμα ιωδίου κ.ά. (Ζαφράκα, Α., 2001).

4.4.3. Περιποίηση των Ζώων

- Ο καθαρισμός των ζώων και η απαλλαγή του σώματος από τις οποιεσδήποτε ακαθαρσίες (λάσπες, κόπρανα) γίνεται με τη χρησιμοποίηση βούρτσας και της μεταλλικής ξύστρας, ανάλογα το βαθμό και το είδος της ρύπανσης. Η σκόνη, οι λάσπες και τα κόπρανα δεν πρέπει να μένουν πάνω στο δέρμα και το τρίχωμα, γιατί αποτελούν εστία διατήρησης και ανάπτυξης μικροβίων και παρασίτων ή μπορεί να προκαλέσουν ερεθισμό και δερματίτιδες.

- Η περιποίηση των τραυμάτων. Τα τραύματα, όταν γίνονται αντιληπτά, θα πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται με αντισηπτικά. Να παρακολουθείται τακτικά η εξέλιξη της επούλωσής τους και να επαναλαμβάνεται η περιποίησή τους μέχρι την πλήρη ίαση.

- Η περιποίηση των χηλών. Ο καθαρισμός των χηλών πρέπει να γίνεται τακτικά, αλλιώς μπορεί να προκληθούν χωλότητες, αρθρίτιδες κ.ά. Όταν μεγαλώνουν πολύ οι χηλές, θα γίνεται εξονυχισμός (αφαίρεση του περιττού νυχιού). Είναι πολύ σημαντικό σε μια σύγχρονη εκτροφή ο εξονυχισμός των ζώων να γίνει μέρος των ετήσιων εργασιών που πρέπει να γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Συνήθως γίνεται δύο φορές ετησίως στις προβατίνες. Η πρώτη 15 – 30 ημέρες πριν την έναρξη των οχείων και η δεύτερη μετά τον τοκετό. Στα κριάρια καλό είναι να γίνεται 4 φορές το χρόνο. Αυτό γιατί τα πόδια των αρσενικών ζώων πρέπει να είναι πάντα σε άριστη φυσική κατάσταση ώστε να μην έχουν πρόβλημα την περίοδο των οχείων.

- Τα κέρατα μερικές φορές μεγαλώνουν ανώμαλα και εμποδίζουν την όραση ή πιέζουν το κρανίο, οπότε πρέπει να κόβονται με ειδικό εργαλείο.

- Η άμελξη. Οι συνθήκες υγιεινής που επικρατούν σε ένα προβατοστάσιο επηρεάζουν την υγιεινή του γάλακτος. Μη υγιεινές συνθήκες επηρεάζουν έμμεσα καθώς επηρεάζουν την υγιεινή του ζώου και άμεσα γιατί αυξάνονται οι πιθανότητες μόλυνσεως του γάλακτος κατά το άρμεγμα. Πρέπει να ακολουθείται η σωστή τεχνική αρμέγματος για να αποφευχθούν κίνδυνοι πρόκλησης μαστίτιδας και τραυματισμών των ζώων. Επιπλέον, για την υγιεινή του μαστού απαιτείται καθαριότητα του ζώου, του αμελκτή, του μηχανήματος άμελξης, καθώς και το σωστό άρμεγμα (Ζαφράκα, 2001).

- Αρνιά μικρής ηλικίας. Σχετικά με τις συνθήκες υγιεινής σε αυτή την ηλικία πρέπει να υπάρχει μεγάλη προσοχή. Η καθαριότητα της θηλαστικής μηχανής πρέπει να είναι σχολαστική για να αποφευχθούν οι διάρροιες, διαφορετικά η διαδικασία του τεχνητού θηλασμού αντί να ωφελήσει θα βλάψει τη μονάδα. Επίσης, 1η με 2η εβδομάδα αποκόπτονται οι ουρές των αρνιών σε απόσταση 10 εκατοστά περίπου από την έκφυσή τους ώστε να καλύπτουν επαρκώς τα εξωτερικά γεννητικά όργανα και να τα προφυλάσσουν από μύγες, έντομα κ.λπ. (Ζέρβας, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση της επιχείρησης πραγματοποιήθηκε με τη χρήση των υπολογιστικών φύλλων (Excel). Περιλαμβάνει την κοστολόγηση (σε βάθος τετραετίας) και την αξιολόγηση (σε βάθος δεκαπενταετίας) της επένδυσης.

Μέσω της διαδικασίας της κοστολόγησης γίνεται ανάλυση, υπολογισμός και παρουσίαση του κόστους των προϊόντων της επιχείρησης καθώς και παρουσίαση της καλής αποδοτικότητας και λειτουργίας της. Περιλαμβάνει τον έλεγχο του κόστους, δηλαδή διερευνά κατά πόσο το πραγματικό κόστος ανταποκρίνεται προς το κόστος-στόχο που έχει θέσει η επιχείρηση (π.χ. τιμή πώλησης συγκριτικά με την τιμή παραγωγής του προϊόντος). Με αυτόν τον τρόπο η επιχείρηση μπορεί να γνωρίζει τα οικονομικά αποτελέσματα και να προβεί σε σωστό προγραμματισμό με βάση τους στόχους που έχει θέσει.

Μέσω της διαδικασίας της αξιολόγησης της επένδυσης, ο επενδυτής μπορεί να έχει μια σαφή εικόνα για τη λήψη της απόφασης όσον αφορά την αποδοχή ή την απόρριψή της. Υπολογίζονται οι ετήσιες καθαρές ταμειακές ροές κάθε χρόνο και από τον υπολογισμό αυτό υπολογίζεται τόσο η καθαρή παρούσα αξία όσο και ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης.

Εάν η καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) βγει θετική τότε η επένδυση μπορεί να γίνει αποδεκτή από τους επενδυτές καθώς η επένδυση αξίζει περισσότερο από ότι κοστίζει. Εάν η καθαρή παρούσα αξία ισούται με το μηδέν τότε η επένδυση θεωρείται ότι είναι οριακή και κατά συνέπεια η επένδυση μπορεί να θεωρηθεί αδιάφορη για τους επενδυτές καθώς η αξία της επένδυσης θεωρείται ίση με το κόστος της. Εάν η καθαρή παρούσα αξία βγει αρνητική η επένδυση δεν πρέπει να γίνει αποδεκτή καθώς η αξία της είναι μικρότερη από το κόστος της.

Ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης (ΕΒΑ) είναι εκείνο το επιτόκιο το οποίο έχει την ιδιότητα να μηδενίζει την ΚΠΑ της επένδυσης. Με τη μέθοδο αυτή η επένδυση γίνεται αποδεκτή όταν ο ΕΒΑ είναι μεγαλύτερος του επιτοκίου προεξόφλησης. Αντίστοιχα, η επένδυση απορρίπτεται όταν ο ΕΒΑ είναι μικρότερος του επιτοκίου προεξόφλησης και τέλος η επένδυση θεωρείται αδιάφορη για τον επενδυτή όταν ο ΕΒΑ ισούται με το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα δύο παραπάνω κριτήρια (ΚΠΑ, ΕΒΑ) συνήθως συμφωνούν στο θέμα της αποδοχής ή απόρριψης μίας επενδυτικής πρότασης. Για την υλοποίηση του εξεταζόμενου επενδυτικού σχεδίου πραγματοποιήθηκαν δύο σενάρια, ένα βασικό και ένα δυσμενές.

Αρχικά το βασικό σενάριο που είναι και αυτό με την ύψιστη σημασία πραγματοποιήθηκε με βάση το υπάρχον περιβάλλον και τις συνθήκες που επικρατούν

αυτή τη χρονική περίοδο στον κλάδο της προβατοτροφίας, στην αγορά και στην Ελλάδα γενικότερα. Έτσι το βασικό σενάριο μελετήθηκε με βάση την παρούσα κατάσταση και τα δεδομένα του κλάδου στην περιοχή, στην Ελλάδα και παγκοσμίως. Χρησιμοποιήθηκαν οι τιμές του γάλακτος και των ζωοτροφών σύμφωνα με τις τιμές της παρούσας αγοράς και η φορολογία των επιχειρήσεων που ισχύει μέχρι σήμερα. Το βασικό αυτό σενάριο αποτελεί οδηγό για την απόφαση επένδυσης αυτής της επιχείρησης καθώς τα αποτελέσματά του θα οδηγήσουν στη λήψη της απόφασης των επενδυτών. Τα δεδομένα και οι συνθήκες που επικρατούν σε αυτό το βασικό σενάριο έχουν περιγραφεί αναλυτικά σε όλο το επενδυτικό σχέδιο σε όλα τα προηγούμενα κεφάλαια.

Τέλος, πραγματοποιήθηκε εκ νέου χρηματοοικονομική ανάλυση με βάση τριών αρνητικών μεταβολών που μπορεί να δημιουργηθούν με το πέρασμα των ετών. Σε αυτό το δυσμενές σενάριο μειώθηκε η τιμή πώλησης του γάλακτος, αυξήθηκαν οι τιμές των συμπυκνωμένων ζωοτροφών και αυξήθηκε και η φορολόγηση της επιχείρησης. Το δυσμενές αυτό σενάριο αποτελεί μια υπόθεση ενός συνολικά αρνητικού περιβάλλοντος που θα έχουν να αντιμετωπίσουν οι υφιστάμενες και οι νέες επιχειρήσεις και που αν πραγματοποιηθούν θα επηρεαστούν αρνητικά όλοι οι κλάδοι και η αγορά γενικότερα. Οι συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε αυτό το σενάριο περιλαμβάνουν ένα ακραίο ενδεχόμενο στο να συμβούν και οι τρεις ταυτοχρόνως και να διαρκέσουν σε όλα τα έτη διάρκειας ζωής της επιχείρησης.

5.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

5.1.1. Κοστολόγηση Επένδυσης

5.1.1.1 Δεδομένα και αξία πωλούμενων προϊόντων

Τα δεδομένα βάση των οποίων πραγματοποιήθηκε η χρηματοοικονομική ανάλυση περιγράφονται στο Παράρτημα 5, Παράρτημα 5Α (Δεδομένα). Σε αυτό περιγράφονται βασικά δεδομένα όπως οι αποδόσεις στα παραγόμενα προϊόντα, οι τιμές πώλησής τους, η αξία των αρνιών, προβατινών και κριών, τα κιλά πώλησής τους, η παραγωγή γάλακτος ανά προβατίνα κ.λπ. Επιπλέον περιγράφονται οι δαπάνες όπως η αμοιβή εργασίας, οι ασφαλιστικές εισφορές, οι γενικές δαπάνες, η αξία εδάφους, οι λοιπές δαπάνες κ.λπ. Υπολογίστηκε ακόμη ανά έτος το σύνολο των προβατινών, των αρνάδων, των κριών και των αρνιών (θηλυκά και αρσενικά) που θα έχει η επένδυση μέχρι το τέταρτο έτος, ο αριθμός των πωλούμενων στείρων προβατινών στο 2ο, 3ο και 4ο έτος καθώς και η αξία πωλούμενων προϊόντων και ο προσδιορισμός τους ως κύρια ή δευτερεύοντα προϊόντα.

5.1.1.2 Κόστος Διατροφής

Στο Παράρτημα 5.Α. (Κόστος Διατροφής) περιγράφονται οι τιμές των ζωοτροφών που θα αγοραστούν από την εκμετάλλευση. Στη συνέχεια υπολογίστηκαν οι τιμές των μειγμάτων που θα χρησιμοποιηθούν για τη διατροφή των προβάτων στην εκμετάλλευση οι οποίες διαμορφώθηκαν ως εξής:

Συνολικό κόστος μείγματος γαλακτοπαραγωγής: 0,22 €/kg

Συνολικό κόστος μείγματος θηλασμού: 0,42 €/kg

Συνολικό κόστος μείγματος αρνάδων: 0,2 €/kg

Στη συνέχεια υπολογίστηκαν οι ποσότητες κάθε ζωοτροφής που θα χρησιμοποιηθούν ώστε να υπολογιστεί το κόστος διατροφής ανά ζώο ανά έτος. Ακολούθησε ο υπολογισμός του κόστους διατροφής ανά ζώο ανά έτος, και τέλος υπολογίστηκε το συνολικό κόστος διατροφής για τα τέσσερα πρώτα χρόνια ίδρυσης και λειτουργίας της μονάδας το οποίο ήταν:

Κόστος διατροφής €/ έτος				
	1ο Έτος	2ο Έτος	3ο Έτος	4ο Έτος
ΣΥΝΟΛΟ	56.382	97.792	150.579	210.924

5.1.1.3 Δαπάνες Κατασκευών και ζωικού κεφαλαίου

Στο Παράρτημα 5.Α. (Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού και ζωικού κεφαλαίου) υπολογίστηκαν και περιγράφονται δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού που θα έχει η επένδυση για τα πρώτα τέσσερα έτη ίδρυσής της, μέχρι δηλαδή να αποκτήσει την επιθυμητή δυναμικότητα προβατινών και για το 15ο έτος δηλαδή το τελευταίο έτος της επένδυσης. Επιπλέον, υπολογίστηκαν οι δαπάνες για το ζωικό κεφάλαιο για τα πρώτα τέσσερα έτη της επένδυσης.

5.1.1.4 Μέση Αξία Ζωικού Κεφαλαίου

Στο Παράρτημα 5.Α. (Μέση αξία Ζωικού Κεφαλαίου) υπολογίστηκαν και περιγράφονται τόσο η μέση αξία του ζωικού κεφαλαίου για τα πρώτα τέσσερα έτη της επένδυσης όσο και το μέσο επενδεδυμένο κεφάλαιο σε ζωικό πληθυσμό και τα μέσο επενδεδυμένο κεφάλαιο της γεωργικής εκμετάλλευσης

5.1.1.5 Πίνακες υπολογισμού ετήσιων παραγωγικών δαπανών

Στον παρακάτω πίνακα περιγράφονται οι ετήσιες παραγωγικές δαπάνες για το τέταρτο έτος λειτουργίας της επιχείρησης. Αντίστοιχα υπολογίστηκαν και για τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας τα οποία περιγράφονται στο Παράρτημα 5Α. (Πίνακες υπολογισμού ετήσιων παραγωγικών δαπανών).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΗΣΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

4ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33.600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	26.886		26.886	26.886	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου(Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	45.146		45.146	17.057	28.089
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών *1% & εξοπλισμού * 3%)	6.183		6.183	6.183	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	3.894		3.894	3.894	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίσεων(7,22% για 6 μήνες)	364		364		364
ΣΥΝΟΛΟ	82.473	0	82.473	54.020	28.453
α) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	210.924	210.924		210.924	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	702	702		702	
3) υπηρεσίες τρίτων	17.250	17.250		17.250	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	8.269	8.269			8.269
ΣΥΝΟΛΟ	237.325	237.325	0	229.056	8.269
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	366.768	237.325	129.443	320.971	45.797

5.1.1.6. Οικονομικά Αποτελέσματα

Τα οικονομικά αποτελέσματα ανά έτος αναφέρονται στους παρακάτω πίνακες:

1ο ΈΤΟΣ			
		ΠΔ γάλακτος	Κόστος γάλακτος (€/kg)
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	127.260	4,242
		ΠΔ κρέατος	Κόστος κρέατος αρνιών (€/kg)
Κόστος κρέατος αρνιών (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	45.177	21,21
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ			
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό	
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	40.768	
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	-131.787	
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	-26.775	
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	-107.255	
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	-96.768	
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	-11,87%	
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	-113.825	
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	-64,25%	
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	-130.887	
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	-85.718	

2ο ΈΤΟΣ		
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (κρέας, μαλλί)) / Συν. Παραγωγή)	1,40
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ		
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	179.832
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	-64.629
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	64.717
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	-24.877
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	-14.390
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	-1,25%
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	-31.447
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	-8,65%
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	-63.729
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	-18.560

3ο ΈΤΟΣ		
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (κρέας, μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	1,092
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ		
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	277.231
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	-22.999
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	105.030
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	19.252
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	29.739
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	2,62%
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	12.682
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	3,41 %
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	-22.099
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	23.070

4ο ΈΤΟΣ			
		ΠΔ γάλακτος	Κόστος γάλακτος (€/kg)
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	299.683	0,856
		ΠΔ κρέατος	Κόστος κρέατος αρνιών (€/kg)
Κόστος κρέατος αρνιών (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	55.741	4,232
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ			
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό	
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	426.444	
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	59.676	
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	189.119	
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	105.473	
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	115.960	
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	10,31%	
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	98.903	
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	25,42%	
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	60.576	
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	105.745	

Σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα που πραγματοποιήθηκαν για το 4ετές επενδυτικό σχέδιο, η επιχείρηση την πρώτη χρονιά ίδρυσής της, λόγω των παραγωγικών της δαπανών δεν θα παρουσιάσει καθαρό κέρδος, καθώς το κόστος γάλακτος που θα παράγει θα ανέρχεται σε 4,242 €/λίτρο, ενώ θα πωλείται 1 €/λίτρο. Επιπλέον και τα υπόλοιπα οικονομικά αποτελέσματα της πρώτης χρονιάς δεν θα είναι θετικά. Αυτό το αποτέλεσμα είναι λογικό και αποδεκτό γιατί οι παραγωγικές δαπάνες κατά την πρώτη χρονιά είναι υψηλές και η μονάδα θα βρίσκεται σε επίπεδο ανάπτυξης. Ο αρχικός αριθμός των προβάτων που θα εκτρέφεται είναι μικρός και κατά το πρώτο έτος θα έχει παραγωγή για ένα μικρό χρονικό διάστημα, δηλαδή για τους δύο τελευταίους μήνες.

Το δεύτερο έτος η επιχείρηση θα παράγει εξαρχής γάλα οπότε τα έσοδα από τις πωλήσεις θα είναι υψηλότερα. Τα έσοδα από τις πωλήσεις του δεύτερου έτους θα είναι περίπου τετραπλάσια από αυτά του πρώτου έτους (179.832 € πωλήσεις 4ου έτους, 40.768 € πωλήσεις πρώτου έτους). Παρόλα αυτά επειδή τη δεύτερη χρονιά συνεχίζεται η επέκταση της μονάδας με την κατασκευή του δεύτερου ποιμνιοστασίου και η δυναμικότητα της μονάδας δεν είναι πλήρης, ενώ το κόστος του γάλακτος μειώνεται σε 1,40 €/λίτρο γάλακτος η επιχείρηση είναι ζημιογόνα κατά 64.629 € λόγω των πολλών παραγωγικών δαπανών.

Το τρίτο έτος ο αριθμός των προβάτων πλησιάζει το τελικό μέγεθος και οι εγκαταστάσεις πλέον θα έχουν ολοκληρωθεί. Όσον αφορά τα οικονομικά αποτελέσματα του 3ου έτους, το κόστος του παραγόμενου γάλακτος θα είναι 1,092 € και το καθαρό κέρδος θα είναι αρνητικό κατά 22.999 € αφού η συνολική αξία των πωλήσεων είναι μικρότερη από τις συνολικές παραγωγικές δαπάνες της εκμετάλλευσης. Ωστόσο, είναι η πρώτη χρονιά με θετικό γεωργικό εισόδημα το οποίο υπολογίζεται σε 19.252 €. Το κρέας τη δεύτερη και την τρίτη χρονιά είναι δευτερεύον προϊόν γι' αυτό και δεν υπολογίζεται το κόστος παραγωγής του.

Το τέταρτο έτος, το οποίο είναι και το τελευταίο του επιχειρηματικού σχεδίου, η επιχείρηση θα έχει τη δυναμικότητα των 1.000 προβατινών γαλακτοπαραγωγής, δηλαδή θα έχει ολοκληρωθεί όσον αφορά τον αριθμό των ζώων της. Τα οικονομικά αποτελέσματα του τέταρτου έτους είναι σημαντικά καθώς είναι το έτος που πλέον η μονάδα είναι στην πλήρη παραγωγή της. Το κόστος του παραγόμενου γάλακτος θα έχει μειωθεί στα 0,856 €/λίτρο γάλακτος, ενώ θα πωλείται στην τιμή του 1 €/λίτρο γάλακτος και το κόστος κρέατος των αρνιών θα είναι 4,232 €/κιλό ενώ η τιμή πώλησης του είναι 5 €/κιλό. Το καθαρό κέρδος της επιχείρησης θα είναι 59.676 € και το γεωργικό εισόδημα θα είναι 105.473 €. Η αποδοτικότητα του κεφαλαίου θα είναι 10,31%, ενώ η αποδοτικότητα του ιδίου κεφαλαίου θα είναι 25,42 %. Αυτή η διαφορά της αποδοτικότητας του κεφαλαίου με την αποδοτικότητα του ιδίου κεφαλαίου δείχνει ότι, οι επενδυτές μέσω της λήψης του δανείου αύξησαν την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων τους.

Κάθε επόμενο έτος, δεδομένου ότι η αξία των πωλούμενων προϊόντων θα κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα (σταθερός αριθμός ζώων από το τέταρτο έτος και μετά) και ότι η επιχείρηση συνεχίζει να παράγει στις ίδιες συνθήκες που μελετήθηκαν για την τετραετία, τα οικονομικά αποτελέσματα θα βελτιώνονται περισσότερο αφού με το πέρασμα των ετών θα μειώνονται οι παραγωγικές δαπάνες του παγίου κεφαλαίου. Αυτό θα συμβεί επειδή το μέσο επενδυμένο κεφάλαιο των κτισμάτων και του εξοπλισμού θα μειώνεται με την αύξηση των παρελθόντων ετών, άρα θα μειώνονται οι τόκοι παγίου κεφαλαίου και οι τόκοι συντήρησης και ασφαλίσεων. Από τα παραπάνω συνεπάγεται ότι υπό τις ίδιες συνθήκες παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων, τα επόμενα έτη η μονάδα θα παρουσιάζει ακόμα υψηλότερο κέρδος, γεωργικό εισόδημα και υψηλότερη αποδοτικότητα κεφαλαίου και ιδίου κεφαλαίου.

5.1.2. Αξιολόγηση Επένδυσης

5.1.2.1 Ζώα και Πωλήσεις 5ο -15ο Έτος

Στο Παράρτημα 5B. (Ζώα και πωλήσεις 5ο-15ο έτος) υπολογίστηκε και περιγράφεται ο αριθμός των ζώων που θα έχει η επένδυση από το 5ο ως το 15ο έτος λειτουργίας της ξεχωριστά. Επιπλέον για όλα αυτά τα έτη ξεχωριστά υπολογίστηκαν και περιγράφονται ο αριθμός των ζώων που θα πουληθούν καθώς και η αξία των πωλούμενων προϊόντων και ο προσδιορισμός τους σε κύρια και δευτερεύοντα.

5.1.2.2. Καθαρή Παρούσα Αξία και Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης

5.1.2.2.1. Υπολογισμός Κόστους Επένδυσης

ΈΤΟΣ 0

ΑΡΧΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Εγκατάσταση+εξοπλισμός (1ο ποιμνιοστασίου+λοιπών)	381.780
Προεπενδυτικές μελέτες και έρευνες	19.089
Αγορά ζώων 1ου έτους	41.250
ΣΥΝΟΛΟ	442.119

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Ίδιο Κεφάλαιο κίνησης για τους 10 πρώτους μήνες του 1ου έτους λειτουργίας	115.407
Ίδια κεφάλαια	120.842
Ενίσχυση της επένδυσης 1ου έτους (Εγκατασταση,εξοπλισμός,μελέτες)	200.435
Δάνειο 8ετές 1ου έτους (120.842 € για την εγκατάσταση 1ου έτους και 115.407 € ως κεφάλαιο κίνησης 1ου έτους)	236.249
Ενίσχυση της επένδυσης 2ους έτους (Εγκατ.,εξοπλ. 2ου ποιμνιοστασίου)	86.912

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Αρχικό κόστος επένδυσης (έτος 0)	442.119
Εγκατάσταση και εξοπλισμός 2ου ποιμνιοστασίου (2ο έτος)	173.824
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	615.943

Το συνολικό κόστος της επένδυσης ανέρχεται σε 615.943 €. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει το κόστος των εγκαταστάσεων και των δύο ετών, τις προεπενδυτικές μελέτες και την αγορά του ζωικού κεφαλαίου για το πρώτο έτος. Συνολικά τα αρχικά έξοδα που θα πρέπει να προβλέψουν οι εταίροι για την δημιουργία αυτής της εταιρείας είναι το συνολικό κόστος της επένδυσης συν το ίδιο κεφάλαιο κίνησης που θα χρειαστούν για τους 10 πρώτους μήνες του πρώτου έτους λειτουργίας της εκμετάλλευσης, χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν θα παράγει η επιχείρηση, δηλαδή 731.350 €. Το πρώτο και το δεύτερο έτος η εκμετάλλευση θα έχει επιπλέον έσοδα το ποσό που θα λάβει πίσω από την ένταξή της σε Σχέδιο Βελτίωσης (50% του κόστους εγκατάστασης των ποιμνιοστασίων). Η επιχείρηση για την κάλυψη των εξόδων της θα χρειαστεί μακροπρόθεσμο δάνειο αποπληρωμής σε οχτώ έτη και θα ισούται με το ποσό των 236.249 €.

5.1.2.2.2 Υπολογισμός KTP για κάθε έτους

Ακολούθησε ο υπολογισμός των καθαρών ταμειακών ροών για τα δεκαπέντε έτη λειτουργίας της επένδυσης ξεχωριστά. Αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα 5B. (Υπολογισμός KTP για τα 15 έτη).

5.1.2.2.3. Υπολογισμός Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ) & Εσωτερικού Βαθμού Απόδοσης (IRR)

Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των δύο αυτών μεθόδων είναι το επιτόκιο δανεισμού μακροπρόθεσμου δανείου που ισούται με 7,22%, το οποίο είναι προσαυξημένο με επιπρόσθετο 0,5%. Το 0,5% εκφράζει το επιχειρηματικό ρίσκο και γι' αυτό προστίθεται στο ισχύον επιτόκιο δανεισμού. Άρα, το επιτόκιο με το οποίο υπολογίζονται η καθαρά παρούσα αξία και ο βαθμός εσωτερικής απόδοσης είναι το 7,72%.

Επιτόκιο (7,22% + 0,5% επιχειρηματικό ρίσκο)
--

7,72%

ΚΑΘΑΡΗ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ (NPV)

514.273 €

ΒΑΘΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR)

19,26 %

Η αξιολόγηση της επένδυσης, η οποία μελετήθηκε για τη χρονική περίοδο των 15 ετών και στην οποία υπολογίστηκαν οι ταμειακές ροές κάθε έτους, δείχνει ότι η Καθαρή Παρούσα Αξία της εκμετάλλευσης είναι 514.273 €, δηλαδή θετική (>0). Αυτό σημαίνει ότι η παρούσα αξία των καθαρών ταμειακών ροών της επένδυσης είναι μεγαλύτερη από το κόστος στο έτος 0 (αρχικό κόστος επένδυσης). Κατά συνέπεια η επένδυση αξίζει περισσότερο από όσο κοστίζει.

Σύμφωνα με το βαθμό εσωτερικής απόδοσης, το επιτόκιο το οποίο θα καθιστά αδιάφορη την επιχείρηση είναι 19,26 %, το οποίο απέχει από το επιτόκιο προεξόφλησης (αυξημένο με το 0,5% λόγω επιχειρηματικού ρίσκου) περίπου 12 μονάδες, διαφορά πολύ ικανοποιητική για τον επενδυτή. Η επένδυση λόγω των ανωτέρω μπορεί να γίνει αποδεκτή από τους εταίρους.

5.2 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΥΣΜΕΝΟΥΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση του δυσμενούς σεναρίου πραγματοποιήθηκε με τον ίδιο τρόπο του βασικού σεναρίου. Δηλαδή πρώτα έγινε η κοστολόγηση της επιχείρησης για την τετραετία και μετά η αξιολόγηση της επένδυσης στη δεκαπενταετία.

Τα σημεία στα οποία διαφέρει το ένα σενάριο από το άλλο είναι οι τιμές των ζωοτροφών και του γάλακτος και η φορολογία των επιχειρήσεων.

Έτσι σε αυτό το σενάριο ισχύουν τα εξής:

- ✓ τιμή πώλησης γάλακτος 0,9 € (από 1 € που ίσχυε στο βασικό σενάριο),
- ✓ τιμές συμπυκνωμένων ζωοτροφών προσαυξημένες κατά 15% σε σχέση με το βασικό σενάριο,
- ✓ φορολογία επιχειρήσεων 26% (από 13% που ίσχυε στο βασικό σενάριο).

Τα υπόλοιπα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν παρέμειναν τα ίδια με το βασικό σενάριο.

5.2.1. Κοστολόγηση επένδυσης

5.2.1.1 Αξία πωλούμενων προϊόντων

Αρχικά η μείωση στη τιμή του γάλακτος μείωσε την αξία των πωλούμενων προϊόντων ανά έτος. Στο πρώτο έτος το σύνολο της αξίας των πωλούμενων προϊόντων ανήλθε σε 37.768 €, στο δεύτερο έτος σε 163.662 €, στο τρίτο έτος σε 252.311 € και στο τέταρτο έτος 391.444 (Παράρτημα 6Α).

5.2.1.2 Κόστος Διατροφής

Το κόστος διατροφής αυξήθηκε καθώς αυξήθηκαν οι συμπυκνωμένες ζωοτροφές 15%. Το πώς διαμορφώθηκαν οι τιμές των ζωοτροφών, των μειγμάτων και το συνολικό κόστος διατροφής ανά έτος περιγράφονται στο Παράρτημα 6Α (Κόστος Διατροφής). Οι τιμές των μειγμάτων που θα χρησιμοποιηθούν για τη διατροφή των προβάτων στην εκμετάλλευση διαμορφώθηκαν (αυξήθηκαν) ως εξής:

Συνολικό κόστος μείγματος γαλακτοπαραγωγής 0,25 €/kg (από 0,22).

Συνολικό κόστος μείγματος θηλασμού 0,46 €/kg (από 0,42).

Συνολικό κόστος μείγματος αρνάδων 0,23 €/kg (από 0,2).

Συνοπτικά το κόστος διατροφής για τα πρώτα τέσσερα έτη λειτουργίας της επένδυσης θα είναι:

Κόστος διατροφής €/ έτος				
	1ο Έτος	2ο Έτος	3ο Έτος	4ο Έτος
ΣΥΝΟΛΟ	59.735	104.441	160.817	225.365

5.2.1.3. Δαπάνες κατασκευών και ζωικού κεφαλαίου

5.2.1.3.1. Δαπάνες ζωικού κεφαλαίου

Το κόστος αγοράς παραμένει ίδιο με το βασικό σενάριο (Παράρτημα 6Α, Δαπάνες ζωικού κεφαλαίου).

Κόστος Αγοράς Ζωικού Κεφαλαίου				
	1ο έτος	2ο έτος	3ο έτος	4ο έτος
ΣΥΝΟΛΟ	41.250	3.150	4.200	4.900

5.2.1.3.2. Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού

Οι δαπάνες κατασκευών παραμένουν ίδιες με το βασικό σενάριο και περιγράφονται στο Παράρτημα 6.Α. (Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού).

5.2.1.4 Μέση αξία ζωικού κεφαλαίου

Η μέση αξία του ζωικού κεφαλαίου και το μέσο επενδεδυμένο κεφάλαιο σε ζωικό πληθυσμό και της γεωργικής εκμετάλλευσης θα είναι ίδια με το βασικό σενάριο και περιγράφονται στο Παράρτημα 6.Α. (Μέση αξία ζωικού κεφαλαίου)

5.2.1.5 Πίνακες Υπολογισμού Ετήσιων Παραγωγικών Δαπανών

Στον παρακάτω πίνακα περιγράφονται οι ετήσιες παραγωγικές δαπάνες για το τέταρτο έτος λειτουργίας της επιχείρησης σύμφωνα με τα δυσμενές σενάριο. Αντίστοιχα υπολογίστηκαν και για τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας τα οποία περιγράφονται στο Παράρτημα 6.Α. (Πίνακες υπολογισμού ετήσιων παραγωγικών δαπανών)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΗΣΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

4ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	26.886		26.886	26.886	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου(Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	45.146		45.146	17.259	27.887
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών *1% & εξοπλισμου * 3%)	6.183		6.183	6.183	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	3.894		3.894	3.894	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίσεων(7,22% για 6 μήνες)	364		364		364
ΣΥΝΟΛΟ	82.473	0	82.473	54.222	28.251
α) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	225.365	225.365		225.365	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	702	702		702	
3) υπηρεσίες τρίτων	17.250	17.250		17.250	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	8.790	8.790			8.790
ΣΥΝΟΛΟ	252.287	252.287	0	243.497	8.790
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	381.729	252.287	129.443	335.613	46.117

5.2.1.6. Οικονομικά Αποτελέσματα

Τα οικονομικά αποτελέσματα διαμορφώθηκαν ως εξής:

1ο ΈΤΟΣ			
		ΠΔ γάλακτος	Κόστος γάλακτος (€/kg)
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	126.152	4,205
		ΠΔ κρέατος	Κόστος κρέατος αρνιών (€/kg)
Κόστος κρέατος αρνιών (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	49.760	23,361
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ			
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό	
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	37.768	
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	-138.262	
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	-33.249	
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	-113.811	
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	-103.122	
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	-12,64%	
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	-120.381	
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	-69,04%	
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	-137.362	
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	-92.193	

2ο ΈΤΟΣ			
		ΠΔ γάλακτος	Κόστος γάλακτος (€/kg)
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (κρέας, μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	225.660	1,40
		ΠΔ κρέατος	Κόστος κρέατος αρνιών (€/kg)
Κόστος κρέατος αρνιών (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	25.508	7,753
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ			
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό	
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	163.662	
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	-87.688	
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	41.658	
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	-47.898	
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	-37.209	
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	-3,23%	
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	-54.468	
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	-15,10%	
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	-86.788	
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	-41.619	

3ο ΈΤΟΣ			
		ΠΔ γάλακτος	Κόστος γάλακτος (€/kg)
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (κρέας, μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	279.020	1,120
		ΠΔ κρέατος	Κόστος κρέατος αρνιών (€/kg)
Κόστος κρέατος αρνιών (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	31.537	6,220
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ			
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό	
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	252.311	
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	-58.527	
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	69.502	
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	-16.108	
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	-5.419	
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	-0,48%	
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	-22.678	
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	-6,15%	
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	-57.627	
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	-12.458	

4ο ΈΤΟΣ			
		ΠΔ γάλακτος	Κόστος γάλακτος (€/kg)
Κόστος γάλακτος (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	306.949	0,877
		ΠΔ κρέατος	Κόστος κρέατος αρνιών(€/kg)
Κόστος κρέατος αρνιών (ευρώ/κιλό)	(Συν. Παραγ. Δαπανών-Αξία υποπροϊόντων (μαλλί)) / Συν. παραγωγή)	63.436	4,817
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΒΑΤΩΝ			
Οικονομικό αποτέλεσμα	Τύπος υπολογισμού	Ποσό	
Ακαθάριστη πρόσοδος	[Συν. Αξία Πωλήσεων+Συν. Επιδοτήσεις]	391.444	
Καθαρό κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Παραγ. Δαπανών]	9.714	
Ακαθάριστο κέρδος	[Ακαθ. Προς.-Συν. Μετ.Δαπάνες Παραγ.]	139.157	
Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα	[Ακαθ. Προς.-Συν. Εμφαν.Δαπάνες Παραγ.]	55.831	
Καθαρή πρόσοδος ή πρόσοδος κεφαλαίου	[Καθ. Κέρδος+Τόκοι+Ενοίκια]	66.520	
Αποδοτικότητα κεφαλαίου (%)	[Καθ. Προσοδος/Μ.Ε.Κ.]	5,92%	
Πρόσοδος καθαρής περιουσίας	[Καθ. Προσοδος-(Τόκοι ξένου κεφ.+Ενοικ. Ξένης γής)]	49.261	
Αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου	[Προσοδ. Καθ. Περ./Μ.Ε.Κ. ιδίου κεφ]	14,41%	
Έγγειος πρόσοδος	[Καθ. Κέρδος+Ενοικ. Εδάφους]	10.614	
Πρόσοδος εργασίας	[Καθ. Κέρδος+Αμοιβ. Εργασίας]	55.784	

Στο δυσμενές αυτό σενάριο, οι αλλαγές που υπήρξαν σε σχέση με το βασικό οδήγησαν σε χειρότερα οικονομικά αποτελέσματα. Το γάλα και το κρέας των αρνιών αποτελούν τα κύρια προϊόντα της εκμετάλλευσης και στα τέσσερα έτη, ενώ στο βασικό σενάριο το κρέας των αρνιών αποτελεί κύριο προϊόν στο πρώτο και στο τέταρτο έτος. Το κόστος γάλακτος από το πρώτο έτος μέχρι το τέταρτο είναι υψηλότερο συγκριτικά με το βασικό σενάριο. Το τέταρτο έτος το κόστος γάλακτος ανά λίτρο ανέρχεται σε 0,877 €/ λίτρο ενώ η τιμή πώλησής του έχει οριστεί βάσει του σεναρίου στα 0,90 €/λίτρο και το κόστος κρέατος των αρνιών για τη μονάδα θα είναι 4,817 €/κιλό, ενώ η τιμή πώλησής του θα είναι 5 €/κιλό. Από την τέταρτη χρονιά η επιχείρηση θα παρουσιάσει θετικό καθαρό κέρδος 9.714 € και θα έχει θετικό γεωργικό εισόδημα το οποίο θα είναι 55.831 €. Η αποδοτικότητα του κεφαλαίου θα είναι 5,92%, ενώ λόγω του δανείου η αποδοτικότητα του ιδίου κεφαλαίου θα είναι 14,41%.

Τα αποτελέσματα αυτά θα παρουσιάζουν βελτίωση με το πέρασμα των ετών. Ωστόσο, η μείωση στην τιμή του γάλακτος και ιδιαίτερα η αύξηση στις τιμές των συμπυκνωμένων ζωοτροφών δείχνουν ξεκάθαρα πόσο μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα μίας κτηνοτροφικής επιχείρησης.

5.2.2. Αξιολόγηση Επένδυσης

5.2.2.1. Αξία Πωλούμενων Προϊόντων 5ο-15ο έτος

Στο Παράρτημα 6B. Αξία Πωλούμενων Προϊόντων 5ο-15ο έτος) υπολογίστηκε και περιγράφεται η αξία των πωλούμενων προϊόντων και ο προσδιορισμός τους σε κύρια και δευτερεύοντα που θα έχει η επένδυση από το 5ο ως το 15ο έτος λειτουργίας της ξεχωριστά

5.2.2.2. Καθαρή Παρούσα Αξία και Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης

5.2.2.2.1. Υπολογισμός Κόστους Επένδυσης

ΈΤΟΣ 0

ΑΡΧΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Εγκατάσταση+εξοπλισμός (1ο ποιμνιοστασίου+λοιπών)	381.780
Προεπενδυτικές μελέτες και έρευνες	19.089
Αγορά ζώων 1ου έτους	41.250
ΣΥΝΟΛΟ	442.119

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Ίδιο Κεφάλαιο κίνησης για τους 10 πρώτους μήνες του 1ου έτους λειτουργίας	118.202
Ίδια κεφάλαια	120.842
Ενίσχυση της επένδυσης 1ου έτους (Εγκατασταση,εξοπλισμός,μελέτες)	200.435
Δάνειο 8ετές 1ου έτους (120.842 για την εγκατάσταση 1ου ετους και 118.202 ως κεφαλαιο κινησης 1ου ετους)	239.044
Ενίσχυση της επένδυσης 2ους έτους (Εγκατ.,εξοπλ. 2ου ποιμνιοστασίου)	86.912

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Αρχικό κόστος επένδυσης (έτος 0)	442.119
Εγκατάσταση και εξοπλισμός 2ου ποιμνιοστασίου (2ο έτος)	173.824
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	615.943

Το συνολικό κόστος της επένδυσης ανέρχεται σε 615.943 €. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει το κόστος των εγκαταστάσεων και των δύο ετών, τις προεπενδυτικές μελέτες και την αγορά του ζωικού κεφαλαίου για το πρώτο έτος. Συνολικά τα αρχικά έξοδα που θα πρέπει να προβλέψουν οι εταίροι για την δημιουργία αυτής της εταιρείας

είναι το συνολικό κόστος της επένδυσης συν το ίδιο κεφάλαιο κίνησης που θα χρειαστούν για τους 10 πρώτους μήνες του πρώτου έτους λειτουργίας της εκμετάλλευσης, χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν θα παράγει η επιχείρηση, δηλαδή 734.145 €, ποσό αυξημένο κατά 2.795 € σε σχέση με το βασικό σενάριο λόγω της αλλαγής των τιμών των συμπυκνωμένων ζωοτροφών. Το πρώτο και το δεύτερο έτος η εκμετάλλευση θα έχει επιπλέον έσοδα το ποσό που θα λάβει πίσω από την ένταξή της σε Σχέδιο Βελτίωσης (50% του κόστους εγκατάστασης των ποιμνιοστασίων), όπως στο βασικό σενάριο. Η επιχείρηση για την κάλυψη των εξόδων της θα χρειαστεί μακροπρόθεσμο δάνειο αποπληρωμής σε οχτώ έτη 239.044 € (επίσης υψηλότερο συγκριτικά με το βασικό σενάριο).

5.2.2.2.2. Υπολογισμός Καθαρών Ταμειακών Ροών κάθε έτους

Ακολούθησε ο υπολογισμός των καθαρών ταμειακών ροών για τα δεκαπέντε έτη λειτουργίας της επένδυσης ξεχωριστά. Αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα 6B. (Υπολογισμός KTP για τα 15 έτη).

5.2.2.2.3. Υπολογισμός Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ) & Εσωτερικού Βαθμού Απόδοσης (IRR)

Επιτόκιο (7,22% + 0,5% επιχειρηματικό ρίσκο)	7,72%
--	-------

ΚΑΘΑΡΗ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ (NPV)	179.726 €
---------------------------	-----------

ΒΑΘΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (IRR)	12,09 %
----------------------------------	---------

Η αξιολόγηση της επένδυσης, η οποία μελετήθηκε για χρονική περίοδο 15 ετών και στην οποία υπολογίστηκαν οι ταμειακές ροές κάθε έτους, δείχνει ότι η Καθαρή Παρούσα Αξία της εκμετάλλευσης είναι 179.726 €, δηλαδή θετική (>0), αλλά μικρότερη από την Καθαρή Παρούσα Αξία του βασικού σεναρίου, η οποία είναι 514.273 €.

Σύμφωνα με το βαθμό εσωτερικής απόδοσης, το επιτόκιο το οποίο θα καθιστά αδιάφορη την επιχείρηση είναι 12,09 %, το οποίο απέχει από το επιτόκιο προεξόφλησης (αυξημένο με το 0,5% λόγω επιχειρηματικού ρίσκου) περίπου 4 μονάδες. Ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης του δυσμενούς σεναρίου έπεσε 7 μονάδες σε σχέση με το βασικό, αφού οι αλλαγές σε τιμές και φορολογία μπορούν να επιβαρύνουν σε μεγάλο βαθμό τις

δαπάνες μιας τέτοιας επιχείρησης.

Οι αρνητικά οικονομικές συνθήκες υπό τις οποίες υπολογίστηκε η χρηματοοικονομική ανάλυση επηρέασαν αρκετά τα αποτελέσματα των μεθόδων της αξιολόγησης της επένδυσης. Αν και υπάρχει η πιθανότητα να συμβούν, δεν αποτελεί δεδομένο ότι θα υφίστανται και οι τρεις ταυτόχρονα και για διάστημα δεκαπέντε ετών. Γι' αυτό το λόγο, το ενδεχόμενο η επιχείρηση να λειτουργήσει για όλα τα χρόνια της ζωής της υπό αυτές τις συνθήκες είναι μικρό. Έτσι, η επένδυση και στο δυσμενές σενάριο μπορεί να γίνει αποδεκτή αφού η ΚΠΑ είναι θετική και ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης είναι μεγαλύτερος από το επιτόκιο προεξόφλησης.

6. Συμπέρασμα

Η προβατοτροφία είναι ένας κλάδος με προοπτικές ανάπτυξης στην Ελλάδα, καθώς υπάρχει ζήτηση για τα προϊόντα που παράγει.

Σύμφωνα με το επενδυτικό σχέδιο που αναπτύχθηκε, η ίδρυση και λειτουργία μιας προβατοτροφικής εκμετάλλευσης δυναμικότητας 1.000 προβατινών στο νομό Τρικάλων είναι μία επένδυση ωφέλιμη για τους επενδυτές, με κερδοφόρα οικονομικά αποτελέσματα. Από το τέταρτο έτος το κόστος γάλακτος και το κόστος κρέατος θα είναι μικρότερο συγκριτικά με την τιμή πώλησής τους, το καθαρό κέρδος θα είναι 59.676 €, το γεωργικό εισόδημα θα ανέρχεται σε 105.473 € και η μονάδα θα παρουσιάζει αποδοτικότητα ιδίου κεφαλαίου 25,42%. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και η αξιολόγηση της επένδυσης καθώς εμφανίζει θετική Καθαρή Παρούσα Αξία και υψηλό Εσωτερικό Βαθμό Απόδοσης.

Η επιχείρηση θα είναι οικονομικά συμφέρουσα και στο δυσμενές σενάριο, όχι στον ίδιο βαθμό με το βασικό σενάριο, λόγω των μεταβολών στην τιμή των συμπυκνωμένων ζωοτροφών, στην τιμή πώλησης του γάλακτος και στην αύξηση της φορολογίας των επιχειρήσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΓΡΕΚ, (2015). *Κάλυψη μονάδας*

Ανυφαντάκης κ.ά., (1980), Ανυφαντάκης & Κανδαράκης, (1980), Σίμος κ.ά., (1991) ΓΠΑ, Κανονισμός ΕΟΚ 208X/92 Φέτα Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης. Χημική σύσταση πρόβειου γάλακτος από διάφορες φυλές και περιοχές

Αφοί Μάμαλη, Γεωργικοί Εξοπλισμοί, (2015). *Τιμές σιλό στο Νομό Τρικάλων*

Βακάκης, Φ., (2007). *“ΑΙΓΟ-ΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑ Βασική Παραγωγική Δραστηριότητα για την αειφόρο ανάπτυξη του αγροτικού χώρου”*, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://www.vakakis.gr/Background/VA/4_enimerosi/Arthra/pdfs/aigoprovatotrofia2012.pdf.PDF

Βαμβακούση, Γ., (2015). *Σχεδίαση Κάτοψης προβατοστασίου δυναμικότητας 500 προβάτων αναπαραγωγής, Πολιτικός μηχανικός, ΕΜΠ, Τρίκαλα*

Βαμβακούση, Γ., (2015). *Σχεδίαση Κάτοψης κτηνοτροφικής μονάδας, Πολιτικός μηχανικός, ΕΜΠ, Τρίκαλα*

Γεωργάκης, Σ., Βαρελτζής, Κ., Αμβροσιάδης, Ι., (2002). *“Τεχνολογία Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης”*, Β΄ Έκδοση

Δούσκα, Ε., (2014). *“Σε φθίνουσα πορεία η κτηνοτροφία Ψάχνει κόσμο η αναδιάρθρωση”*, Έρευνα ΚΕΠΕ-Ελληνική Κτηνοτροφία, Agrenda

Γώγος, Σ., Κωνσταντοπούλου, Α., (2015). *“7 Ημέρες Οικονομία”*, Τεύχος 135, Eurobank Research

ΕΛ.ΣΤΑΤ, (2015). *Εκμεταλλεύσεις με πρόβατα κατά τάξη μεγέθους*, <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>

ΕΛ.ΣΤΑΤ, (2015). Αριθμός προβάτων και εκμεταλλεύσεων ανά περιφέρεια, Δελτίο Τύπου: Έρευνα διάρθρωσης γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, έτους 2013

ΕΛ.ΣΤΑΤ, (2015). Εξέλιξη των σημαντικότερων οικονομικών δεικτών τα έτη 2010-2014

ΕΛ.ΣΤΑΤ., (2015). Κατανομή του ζωικού κεφαλαίου (βοοειδή, χοίροι, πρόβατα, αίγες), 2014, Δελτίο τύπου: Αποτελέσματα ερευνών ζωικού κεφαλαίου, Έτος 2014

ΕΛ.ΣΤΑΤ.,(Α' τρίμηνο 2015). Έρευνα Εργατικού Δυναμικού:, Δελτίο Τύπου

ΕΛ.ΣΤΑΤ., (2011). Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών

ΕΛΟΓΑΚ, (2012). Παραγωγή πρόβειου γάλακτος ανά περιφέρεια το έτος 2011

ΕΛΟΓΑΚ, (2014). Πρόβειο γάλα -Δηλωθείσα ποσότητα και Μέση Τιμή

ΕΛΟΓΑΚ, (2014). Εξέλιξη του αριθμού παραγωγών και της παραγωγής αιγοπρόβειου γάλακτος

Εμπορικό Επιμελητήριο Τρικάλων, (2015). Εργοστάσια Επεξεργασίας μαλλιού προβάτων, <http://www.trikala-chamber.gr/trikala/catalogue/search.jsp?context=201>

Ζαφράκα, Α., (2001). “Υγιεινή και Στοιχεία Παθολογίας των Αγροτικών Ζώων”

Ζέρβας, Γ., (2013). “Διατροφή Μηρυκαστικών Ζώων”

Ζέρβας, Γ., (2014-2015). Διάλεξη μεταπτυχιακού μαθήματος “Αρχές Ζωικής Παραγωγής”, Τίτλος διάλεξης: “Αποτελεσματικότητα συστημάτων διατροφής μηρυκαστικών ζώων”, Γ.Π.Α.

Ζέρβας,Γ, (2015). “Σύγχρονες τάσεις στη διατροφή των αιγοπροβάτων”, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Τεχνολογίας Ζωικής Παραγωγής

Ζέρβας, Γ., (2015). Σημειώσεις στη Διατροφή Μηρυκαστικών

Ζέρβας, Γ., Καλαϊσάκης, Π., Φεγγερός, Κ., (2004). “Διατροφή Αγροτικών Ζώων”

Ζέρβας, Κ., (2014). “Η αιγοπροβατοτροφία στην περίοδο 2006-2013. Προοπτικές ανάπτυξης”, ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”, Τεύχος 5, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://www.nagref.gr/journals/dimitra/images/5/dmtr5p26-29.pdf>

Ζυγογιάννης,Δ., (2006). “Προβατοτροφία”

Κανονισμός ΕΟΚ 208X/92. Φέτα Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, Χημική σύσταση πρόβειου από διάφορες φυλές και περιοχές

Καταβούτας, Ι., (2012). “Εξέλιξη και προοπτικές της Ζωικής Παραγωγής στο Νομό Τρικάλων”, 27ο Ετήσιο Επιστημονικό Συνέδριο, ΕΖΕ.

Κόττης, Δ., (2015). Τιμή Πρόβειου Γάλακτος στο Νομό Τρικάλων, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας

Κόττης, Δ., (2015). Τιμές Ζωοτροφών στο Νομό Τρικάλων, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας

Κόττης, Δ., (2015). Τιμή Μαλλιού στο Νομό Τρικάλων, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαμπάκας

Κουλουκτσής, Δ., (2010). “Το παρόν και το μέλλον της αιγοπροβατοτροφίας”, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://www.thessaliki.gr/index.php/enot-news/260>

Κτηνιατρική Υπηρεσία Τρικάλων, (2015). Κατανομή προβάτων των εκμεταλλεύσεων στην κοινότητα Πύλης

Κτηνιατρική Υπηρεσία Τρικάλων, (2015). Αριθμός αιγοπροβάτων στο Νομό Τρικάλων

Κώτσιος, Π., (2013). “Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία: Σύλληψη, Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Λειτουργία”

Λιρατζής, Α., (2015). Διαδικασία προμήθειας Χιώτικων προβάτων, Αγροτικός Συνεταιρισμός Προβατοτρόφων Φυλής Χίου “ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ”

Λώλης, Δ, “«Ακτινογραφία» στην αιγοπροβατοτροφία”, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://thessaliki.gr/enot-news/393>, τελευταία πρόσβαση στις 14/10/2015

Μπέλλης, Β, κ.ά., (2013). “Ο Αγροδιατροφικός Τομέας στη Θεσσαλία: Κατάσταση και Προοπτικές”, Περιφερειακό Συμβούλιο Καινοτομίας Θεσσαλίας, http://www.teilar.gr/dbData/News/pr-52_693333.pdf

Νικήτα-Μαρτζοπούλου, Χ., (2006). “Κτηνοτροφικές Κατασκευές”

Ντότας, Δ., (2012). “ Εναλλακτικές της σόγιας πρωτεϊνικές πηγές στη διατροφή των αγροτικών ζώων”, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://gaiaproject.vivartia.com/wp-content/uploads/2012/12/Enallaktikes-Ths-Sogia-Prwteinikes-Phges-Sth-Diatrofh-Twn-Agrotikwn-Zwwn.pdf>

Οργανισμός Enterprise Greece, (2015). “Η Ελληνική Οικονομία”, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://www.investingreece.gov.gr/default.asp?pid=16&la=2>, τελευταία πρόσβαση στις: 18/10/2015

Παυλούδη, Α., Αγγελόπουλος, Σ., Ταμπάκης, Ν., Ντότας, Δ., (2012). “Αξιολόγηση υποδειγμάτων κόστους-απόδοσης σε προβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις και διερεύνηση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου”, 27ο Ετήσιο Επιστημονικό Συνέδριο, ΕΖΕ.

Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων, (2015). *Λίστα με τους κτηνοτροφικούς συλλόγους της Π.Ε. Τρικάλων*

Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων, (2015). *Τυροκομεία και Γαλακτοβιομηχανίες Ν. Τρικάλων*

Ρογδάκης, Ε., (2002). *“Εγχώριες Φυλές Προβάτων”*

Ρογδάκης, Ε., (2006). *“Γενική Ζωοτεχνία”*

Σύνδεσμος Ελληνικής Κτηνοτροφίας (ΣΕΚ), (2015). *“Μέτρα προστασίας για την ελληνική κτηνοτροφία”*, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://www.cretalive.gr/crete/view/metra-prostasias-gia-thn-ellhnikh-kthnotrofia-zhtoun/264800>

ΥΠΑΑΤ, (2008). *Εκμεταλλεύσεις με πρόβατα κατά τάξεις μεγέθους και περιφέρειες*

ΥΠΑΑΤ, προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ

ΥΠΑΑΤ, (2011). Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής, *“Ελληνική Κτηνοτροφία, Ζωική Παραγωγή”*, <http://www.minagric.gr/greek/data/18853.pdf>

ΥΠΑΑΤ, (2011). Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής, *“Ελληνική Κτηνοτροφία, Ζωική Παραγωγή”*, <http://www.minagric.gr/greek/data/18853.pdf>

Φράγκου, Η., (2013). *“Φέτα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) Η σημασία της πιστοποίησης στην ελληνική τυροκομία”*, ΕΛ.Γ.Ο. “ΔΗΜΗΤΡΑ”, ΕΘΙΑΓΕ, Τεύχος 2, διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <http://www.nagref.gr/journals/dimitra/images/2/dmtr2p17-20.pdf>

Agronews ,(2015). "Νέες τεχνολογίες και γενετική βελτίωση φέρνουν κέρδη στους προβατοτρόφους", διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο:
<http://www.agronews.gr/ekmetaleuseis/ktinotrofikes-farmes/arthro/124333/nees-tehnologies-kai-genetiki-veltiosi-fernoun-kerdi-stous-provatotrofous/>

European commission, (2012). *"Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication (GI)"*, Final report

Eurostat, Αριθμός προβάτων στην Ευρώπη, <http://ec.europa.eu/eurostat>

Faostat, Κατανομή Πληθυσμού προβάτων παγκόσμια,
<http://faostat3.fao.org/browse/Q/QA/E>

Faostat, Αριθμός προβάτων παγκοσμίως, <http://faostat3.fao.org/browse/Q/QA/E>

Faostat, Παραγωγή πρόβειου γάλακτος παγκόσμια και ευρωπαϊκά,
<http://faostat3.fao.org/browse/Q/QA/E>

Geodata, (2015). Απεικόνιση αγροτεμαχίου εκμετάλλευσης, www.geodata.gov.gr

Westfalia Technologies, (2015). Κάτοψη χώρου αμελκτηρίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.Α.

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Νόμου υπ' αριθ. 4056/2012 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, Τεύχος Α', που αφορά τις «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις», οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις με βάση τα είδη των κτηρίων και τη δυναμικότητά τους κατατάσσονται σε 3 κατηγορίες. (1.πρόχειρα καταλύματα, 2α.τύπου θερμοκηπίου, 2β.πρότυπες κατασκευές του υπουργείου γεωργίας, 3.με άδεια οικοδομής ή τακτοποιημένα αυθαίρετα ή με εξαίρεση από την κατεδάφιση ή με απαλλαγή από άδεια οικοδομής).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.Β.

Θέσεις, ελάχιστη έκταση, ελάχιστες αποστάσεις κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και τρόπος μέτρησης αυτών.

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Νόμου υπ' αριθ. 4056/2012 :

1. Οι κάθε είδους κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις ιδρύονται και λειτουργούν πέρα από κατοικημένες περιοχές (πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά, οικισμούς), καθώς επίσης και από λουτροπόλεις, παραδοσιακούς οικισμούς, εθνικούς και επαρχιακούς δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές, ποτάμια, λίμνες, αιγιαλούς, παραλίες, τη ζώνη Α' κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων ή χαρακτηρισμένους τουριστικούς χώρους, νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα, εκπαιδευτήρια, καθώς και από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, εργοστάσια, βιοτεχνίες, κατασκηνωτικούς χώρους, μοναστήρια με αυξημένη επισκεψιμότητα και άλλους αντίστοιχους χώρους.

2. Ελάχιστη έκταση γηπέδου

Η ελάχιστη έκταση γηπέδου που απαιτείται για την κατασκευή κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων καθορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 6, 7 και 8 του ν. 1577/1985 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» (Α'140) και τις ειδικότερες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας που ισχύουν κάθε φορά.

3. Ελάχιστες αποστάσεις, μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας

Οι ελάχιστες αποστάσεις, μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, αναφέρονται στους παρακάτω πίνακες του άρθρου 20 :

Πίνακας 1: Ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων(πλην των οικόσιτων ζώων) από ξενοδοχεία, λοιπά τουριστικά καταλύματα, βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα που απαιτούν υγειονομική προστασία, στρατόπεδα, μοναστήρια κ.λπ. σε μέτρα.

Χώροι προστασίας	Αριθμός ισοδύναμων ζώων								
	<6	6-10	11-20	21-40	41-80	81-160	161-320	321-650	>650
Ξενοδοχεία και άλλα νόμιμα τουριστικά καταλύματα & κατασκηνωτικοί χώροι, στρατόπεδα.	400	400	400	600	800	800	800	800	800
Βιομηχανίες-Βιοτεχνίες μη υγειονομικού ενδιαφέροντος με παραγωγικές διαδικασίες άσχετα με τον αριθμό των εργαζομένων.	Χωρίς περιορισμό	Χωρίς περιορισμό	Χωρίς περιορισμό	150	150	150	150	150	150
Βιομηχανίες-βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα τα οποία απαιτούν υγειονομική προστασία.	100	150	200	250	300	350	400	500	600
Ποτάμια συνεχούς ροής εφόσον χαρακτηρισθούν έτσι από την αρμόδια επιτροπή.	50	100	150	200	250	250	250	250	250
Μοναστήρια εφόσον δεν έχουν δικές τους οργανωμένες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.	Οι αποστάσεις θα καθορίζονται κατά περίπτωση και κατά την κρίση της αρμόδιας Επιτροπής, η οποία θα λαμβάνει υπόψη και τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν.1811/88(Α'231).								

Πίνακας 2: Ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων(πλην των οικόσιτων ζώων) από τα όρια οικισμών, πόλεων, δρόμων, εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων κ.λπ. σε μέτρα.

Χώροι προστασίας	Αριθμός ισοδύναμων ζώων								
	<6	6-10	11-20	21-40	41-80	81-160	161-320	321-650	>650
-Επαρχιακοί δρόμοι και σιδηροδρομικές γραμμές.	-	-	-	50	100	100	100	100	100
-Εθνικοί δρόμοι.	-	-	-	100	150	150	150	150	150
-Οικισμοί και χωριά μέχρι 500 κατοίκους. -Εκπαιδευτήρια (από υπάρχοντα ή από εκείνα που προβλέπονται κατά νόμιμο τρόπο να ανεγερθούν).	50	100	150	250	400	550	800	800	800
-Οικισμοί και χωριά 501 έως 2000 κατοίκους.	100	150	250	400	550	750	800	800	800
-Πόλεις και κομοπόλεις 2001-5000 κατοίκους. - Λίμνες, ακτές και παραδοσιακοί οικισμοί.	200	250	400	550	750	800	800	800	800
-Πόλεις με πληθυσμό μεγαλύτερο των 5000 κατοίκων. -Λουτροπόλεις, τουριστικοί χώροι, νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα(από υπάρχοντα ή από εκείνα που προβλέπονται κατά νόμιμο τρόπο να ανεγερθούν).	300	400	550	750	1000	1000	1000	1000	1000

Αν μετά την εγκατάσταση οποιασδήποτε κατηγορίας, κτηνοτροφικής μονάδας εκδοθούν οικοδομικές άδειες για κατοικίες, ξενοδοχεία, σχολεία, στρατόπεδα ή άλλη δραστηριότητα, η κτηνοτροφική εκμετάλλευση δεν επηρεάζεται από τις νεότερες δραστηριότητες. Για τη μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων ως πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ορίζεται το πλησιέστερο σημείο των κτηριακών εγκαταστάσεων αυτής, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων. Η μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων γίνεται με βάση τους πίνακες κατάταξης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, ανάλογα με τη δυναμικότητά τους, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4014/2011 και την προβλεπόμενη στην παράγραφο 4 αυτού υπουργική απόφαση.

4. Εκτός των αποστάσεων του Παραρτήματος του άρθρου 20 του παρόντος, είναι δυνατόν, με κ.υ.α. των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την ψήφιση του παρόντος, να εφαρμοστεί και ένα σύστημα μέτρησης συγκεκριμένων ρύπων, ώστε να αξιολογείται ο βαθμός επιβάρυνσης του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος από τη λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας και να τροποποιούνται αναλόγως οι προαναφερθείσες αποστάσεις του άρθρου 20 του παρόντος.

5. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, όπως τυροκομεία και αλλαντοποιεία, εντός ή σε όμορο ακίνητο με τις εγκαταστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων για την επεξεργασία αποκλειστικά ομοειδών προϊόντων ιδιοπαραγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας υγειονομικής ή άλλης νομοθεσίας για τις επιχειρήσεις αυτές και ότι εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.Γ

Άρθρο 6: Διαδικασία χορήγησης άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων

1. Η αίτηση εγκατάστασης κτηνοτροφικών μονάδων είναι προεκτυπωμένη και περιλαμβάνει κατάλογο των απαιτούμενων δικαιολογητικών, η ύπαρξη των οποίων ελέγχεται κατά την κατάθεσή της.

2. Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της δεύτερης κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 στην οποία και εντάσσεται η εκμετάλλευση, πριν από την άδεια εγκατάστασης απαιτείται **προσωρινή άδεια** εγκατάστασης, για τη χορήγηση της οποίας απαιτείται κατάθεση φακέλου με τα εξής δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου στην ΑΑΑ για χορήγηση άδειας προέγκρισης εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Στην αίτηση ο αιτών δηλώνει υποχρεωτικά τη διεύθυνση επικοινωνίας του.

β) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες Α' και Β' του ν. 4014/2011: αα) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Α' του ν. 4014/2011, Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), σύμφωνα με τα άρθρα 2 έως 4 του πιο πάνω νόμου, η οποία διαβιβάζεται από την ΑΑΑ στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή. ββ) Για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β' του ν. 4014/2011, για τις οποίες δεν ακολουθείται η διαδικασία εκπόνησης ΜΠΕ αλλά υπόκεινται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), απαιτείται σχετική δήλωση του μελετητή ή του φορέα της εγκατάστασης για την ανάληψη των προβλεπόμενων ΠΠΔ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4014/2011. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ως άνω νόμου δεν υφίσταται υποχρέωση κατάθεσης του παρόντος δικαιολογητικού.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986, στην οποία ο ενδιαφερόμενος φορέας ή ο μηχανικός ή ο γεωτεχνικός για λογαριασμό του ενδιαφερομένου δηλώνουν ότι τα δηλούμενα στοιχεία της εκμετάλλευσης είναι αληθή και ότι η εκμετάλλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με: α) την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, β) την υγιεινή και καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων ζώων, γ) τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, καθώς και οικισμών και πηγών ύδατος, δ) την ιδιοκτησία και νόμιμη χρήση του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης και ε) τους όρους της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις. Στην υπεύθυνη δήλωση αναφέρεται επίσης ότι ο ενδιαφερόμενος φορέας έχει γνώση των συνεπειών της ισχύουσας νομοθεσίας, σε περίπτωση μη τήρησης των αναφερόμενων στη υπεύθυνη δήλωσή του.

δ) Έκθεση γεωτεχνικού συμβούλου, περιγράφουσα την ικανοποίηση των ζωοτεχνικών δεδομένων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης εκδίδεται αυθημερόν, εφόσον ο φάκελος περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία. Η άδεια προσωρινής εγκατάστασης έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και όχι πλέον των τριών μηνών από τη χορήγησή της.

3. α) Για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικής εγκατάστασης της κατηγορίας αυτής, κτηνοτροφικών, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στην ΑΑΑ, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των εγκαταστάσεων και τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την μεταφορά ζωικού κεφαλαίου σε αυτή, στην οποία δηλώνει υποχρεωτικά τη διεύθυνση επικοινωνίας του και η οποία συνοδεύεται από: α) Άδεια προσωρινής εγκατάστασης. β) Αν πρόκειται για κτηνοτροφική εγκατάσταση της κατηγορίας αυτής, πιστοποιητικό τήρησης του τύπου ή των προτύπων κατασκευής των κτηριακών εγκαταστάσεων από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία, σύμφωνα με τις

αριθ. 281273/27.8.2004 και 5888/3.2.2004 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Γεωργίας. δ) Στην περίπτωση που οι ως άνω κτηριακές εγκαταστάσεις κτηνοτροφικής εγκατάστασης απαλλάσσονται από την υποχρέωση οικοδομικής άδειας ή είναι αυθαίρετες, αντί των ανωτέρω, η αίτηση συνοδεύεται αντίστοιχα από βεβαίωση απαλλαγής από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ή από απόφαση εξαίρεσης από την κατεδάφιση των κτηριακών εγκαταστάσεων από την εκάστοτε αρμόδια πολεοδομική ή άλλη υπηρεσία. Η ΑΑΑ ζητεί από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), όταν αυτή απαιτείται σύμφωνα με το ν. 4014/2011, την οποία επισυνάπτει στην ανωτέρω αίτηση του ενδιαφερομένου φορέα. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 2 του ως άνω νόμου δεν υφίσταται υποχρέωση επισύναψης ΑΕΠΟ.

β) Η επιτόπια διαπίστωση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης γίνεται με αυτοψία και σύνταξη σχετικού πρακτικού από την αρμόδια επιτροπή σταυλισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης για άδεια εγκατάστασης. Η ΑΑΑ, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, ελέγχει το φάκελο της εγκατάστασης για να διαπιστώσει την πλήρωση των προϋποθέσεων που τίθενται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

γ) Αν από την αρμόδια επιτροπή σταυλισμού και την ΑΑΑ διαπιστωθεί η ύπαρξη των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, καθώς και η ορθότητα των στοιχείων που δηλώνει ο ενδιαφερόμενος φορέας ή ο μηχανικός ή ο γεωτεχνικός, κατά το στάδιο της χορήγησης άδειας προέγκρισης εγκατάστασης, η ΑΑΑ εκδίδει την άδεια εγκατάστασης.

δ) Αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράλειψη ή παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία ή από το περιεχόμενο των δικαιολογητικών του φακέλου, η ΑΑΑ καλεί τον ενδιαφερόμενο να αποκαταστήσει ή να συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες ελλείψεις, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της προθεσμίας ή ελλιπούς συμμόρφωσης, η αίτηση απορρίπτεται και σφραγίζονται οι τυχόν εγκαταστάσεις.

4. Δημιουργούνται Κτηνοτροφικές Μονάδες Καινοτομίας (ΚΤΗ.ΜΟ.Κ.). Είναι οι μονάδες που, μετά από δήλωσή τους, επιθυμούν να ενταχθούν σε καθεστώς στενής συνεργασίας με τα ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της χώρας, προκειμένου να εφαρμόζουν καινοτόμες και σύγχρονες ιδέες, με σκοπό την αυξημένη προστιθέμενη αξία των παραγομένων προϊόντων, αλλά και τον εκσυγχρονισμό των ίδιων των εκμεταλλεύσεων. Οι ΚΤΗ.ΜΟ.Κ. εφοδιάζονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με ειδικό σήμα. Οι διαδικασίες εφαρμογής του ειδικού σήματος, αλλά και οι προϋποθέσεις υπαγωγής των κτηνοτροφικών μονάδων σε αυτό, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε έξι (6) μήνες

από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Με κ.υ.α. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Οικονομικών είναι δυνατή η επιχορήγηση των ΚΤΗ.ΜΟ.Κ. για τη συμμετοχή τους σε συγκεκριμένα προγράμματα καινοτομίας. Το ύψος της επιχορήγησης, αλλά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζεται από την ανωτέρω κ.υ.α..

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ 4056/2012 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η παράλληλη και συναφής νομοθεσία που σχετίζεται με τη διαδικασία αδειοδότησης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων αφορά:

1. την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, και διέπεται από τους όρους και τις διατάξεις των εξής νόμων, π.δ. κανονισμών, ΚΥΑ και ΥΑ :

- το ν. 3955/2011 (ΦΕΚ 89 Α')
- το ν. 4014/2011(ΦΕΚ 209 Α')
- το ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α')
- το ν. 3399/2005 (ΦΕΚ 255 Α')
- το ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α')
- το ν. 1579/1985 (ΦΕΚ 217 Α')
- το ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α')
- το π.δ. 190/1981 (ΦΕΚ 54 Α')
- τα άρθρα 6 και 7 της υπ' αρ. Υ1β/2000/29-03-1995 (ΦΕΚ 343 Β') υγειονομικής διάταξης
- την υπ' αρ. 1958/13-01-2012 (ΦΕΚ 21 Β') ΚΥΑ και όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 20741/27-04-2012 (ΦΕΚ 1565 Β') ΚΥΑ
- την υπ' αρ. Η.Π. 50981/1308/11-12-2006 (ΦΕΚ 1895 Β') ΚΥΑ, και τυχόν άλλες όμοιες ΚΥΑ που αφορούν σε προγράμματα δράσης σε ευπρόσβλητες ζώνες από νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης
- την υπ' αρ. 244203/16-01-2006 (ΦΕΚ 75 Β') ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
- την υπ' αρ. 11014/703/Φ104/14-03-2003 (ΦΕΚ 332 Β') ΚΥΑ
- την υπ' αρ. 85167/820/20-03-2000 (ΦΕΚ 477 Β') υπουργική απόφαση
- την υπ' αρ. 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289 Β') ΚΥΑ καθώς και από οποιαδήποτε άλλη σχετική διάταξη

2. την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων, και ειδικότερα και διέπεται από τους όρους και τις διατάξεις των εξής νόμων, π.δ. κανονισμών, ΚΥΑ και ΥΑ :

- το π.δ. 374/2011 (ΦΕΚ 251 Α΄)
- το π.δ. 216/2003 (ΦΕΚ 181 Α΄)
- το π.δ. 215/2003 (ΦΕΚ 181 Α΄)
- το π.δ. 179/1998 (ΦΕΚ 133 Α΄)
- το π.δ. 139/1995 (ΦΕΚ 89 Α΄)
- τον Καν. (ΕΚ) 1538/91
- την οδηγία 2008/120/ΕΚ του Συμβουλίου
- την οδηγία 2007/43/ΕΚ του Συμβουλίου καθώς και από οποιαδήποτε άλλη σχετική διάταξη.

3. την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων, και διέπεται από τις ειδικές ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις κατά περίπτωση.

4. την μέθοδο κατασκευής των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, την ιδιοκτησία και τις νόμιμες χρήσεις γης, και διέπεται από τους όρους και τις διατάξεις των εξής νόμων, π.δ. κανονισμών, ΚΥΑ και ΥΑ.

- το ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60 Α΄)
- το ν.1577/1985 (ΦΕΚ 210 Α΄) και όπως θα αντικατασταθεί από το ν. 4067/2012 (ΦΕΚ 79 Α΄)
- το ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α΄)
- την υπ' αρ. 281273/27-08-2004 (ΦΕΚ 1396 Β΄) ΚΥΑ
- την υπ' αρ. 5888/03-02-2004 (ΦΕΚ 355 Β΄) ΚΥΑ
- την υπ' αρ. 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289 Β΄) ΚΥΑ
- το κώδικα βασικής πολεοδομικής νομοθεσίας (ΦΕΚ 580 Δ΄/1999) καθώς και από οποιαδήποτε άλλη σχετική διάταξη

5. την προστασία των δασών, και διέπεται από τους όρους και τις διατάξεις των εξής νόμων, π.δ. κανονισμών, ΚΥΑ και ΥΑ :

- το ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α΄),
- το π.δ. 190/1981 (ΦΕΚ 54 Α΄),
- το ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α΄),
- το ν.δ. 86/1969 (ΦΕΚ 7 Α΄).

ΑΔΕΙΑ ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

(κεφάλαιο Β, άρθρο 8 της υπ' αρ. 1464/67426/13-06-2012 εγκυκλίου). Με το ν. 4235/2014 καθιερώνεται πλέον ο όρος ΑΔΕΙΑ ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ για όλες τις κατηγορίες των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 2 του ν. 4056/2012 και κατά συνέπεια καταργείται ο όρος ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ που είχε υιοθετηθεί με την υπ' αρ. 1464/67426/13-06-2012 εγκύκλιο. Σε όλες τις κατηγορίες των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων η ΑΔΕΙΑ ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από την κατάθεση του απαιτούμενου κατά περίπτωση φακέλου και εφόσον αυτός είναι πλήρης. Η ΑΔΕΙΑ ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ έχει την ισχύ της άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και ισχύει μέχρι τρεις (3) μήνες ή μέχρι δέκα (10) μήνες αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 998/1979.

ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Χορηγείται από την ΑΑΑ (Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή) στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις όλων των προαναφερθεισών κατηγοριών μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Σταυλισμού κατόπιν αυτοψίας στο χώρο λειτουργίας τους και ελέγχου του φακέλου των απαραίτητων δικαιολογητικών τους ώστε να διαπιστώσει ότι πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που θέτει ο ν. 4056/2012 καθώς και η συναφής νομοθεσία.

Η άδεια εγκατάστασης αφορά στις υποδομές κάθε κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και με βάση αυτήν επιτρέπεται η λειτουργία τους. Η άδεια ίδρυσης και η άδεια λειτουργίας καταργούνται και αντικαθίστανται με την άδεια εγκατάστασης.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΙΣΧΥΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η ισχύς της άδειας εγκατάστασης, συναρτάται άμεσα με το καθεστώς ιδιοκτησίας – κατοχής του γηπέδου ή/και των κτιρίων –κτισμάτων εντός των οποίων θα λειτουργεί η κτηνοτροφική εγκατάσταση και ειδικότερα άδεια εγκατάστασης εκδίδεται: ως αορίστου χρόνου στην περίπτωση που το γήπεδο ή/και τα κτίρια –κτίσματα είναι ιδιόκτητα.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Για την αδειοδότηση των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που κατασκευάζονται με σκελετό θερμοκηπίου, σύμφωνα με τους εγκεκριμένους τύπους κτηνοτροφικών στεγάστρων (σταθερών και κινητών) όπως αυτοί ορίζονται στην υπ' αρ. 5888/03-02-2004 ΚΥΑ των 4 Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Γεωργίας οι φορείς κατά το στάδιο έκδοσης της άδειας εγκατάστασης είναι υποχρεωμένοι να προσκομίσουν στην ΑΑΑ έγκριση του τύπου κατασκευής θεωρημένη από την αρμόδια υπηρεσία Δόμησης αντί του πιστοποιητικού τήρησης του τύπου κατασκευής.

1. Υποβολή φακέλου, από το ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στην ΑΑΑ, με τα εξής δικαιολογητικά :

1. αίτηση στην οποία πρέπει να αναφέρονται:

- η δυναμικότητα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, εκφρασμένη σε αριθμό εκτρεφόμενων ζώων
- η γεωγραφική θέση της μονάδας με συντεταγμένες αναφοράς
- η διεύθυνση επικοινωνίας του αιτούντα

2. υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παρ. 4γ του ν.4056/2012

3. μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Α΄, ή Δήλωση του μελετητή ή του φορέα της εγκατάστασης για την ανάληψη των πρότυπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων (ΠΠΔ) για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β΄

4. έκθεση γεωτεχνικού συμβούλου, που περιγράφει την ικανοποίηση των ζωοτεχνικών δεδομένων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

2. Χορήγηση στον ενδιαφερόμενο αυθημερόν και μετά τον έλεγχο της πληρότητας και μόνο του υποβληθέντος φακέλου, ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ η οποία έχει ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι τον έλεγχο της τήρησης των προϋποθέσεων λειτουργίας της εγκατάστασης.

3. Υποβολή φακέλου για την χορήγηση άδειας εγκατάστασης, μετά την ολοκλήρωση των κατασκευών και τριάντα (30) ημέρες πριν τη μεταφορά του ζωικού κεφαλαίου, ο οποίος περιλαμβάνει:

1. αίτηση με τα στοιχεία του αιτούντα

2. προσωρινή άδεια εγκατάστασης

3. πιστοποιητικό τήρησης του τύπου κατασκευής όπως έχει περιγραφεί αναλυτικά στο σημείο II.1 του άρθρου 2 του κεφαλαίου Β της παρούσας.

4. Αναζήτηση της ΑΕΠΟ ή άλλου ισοδυνάμου εγγράφου που χορηγείται από τις αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές, από την ΑΑΑ για τις κατηγορίες Α1 και Α2.
5. Αυτοψία στις εγκαταστάσεις της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης από την Επιτροπή Σταυλισμού και έλεγχος του φακέλου απαραίτητων δικαιολογητικών.
6. Σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή Σταυλισμού προς την ΑΑΑ σχετικά με τη δυνατότητα αδειοδότησης ή μη της εκάστοτε κτηνοτροφικής εγκατάστασης.
7. Έκδοση της άδειας εγκατάστασης από την ΑΑΑ εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις λειτουργίας της μονάδας ή απόρριψη της αίτησης του ενδιαφερομένου σε αντίθετη περίπτωση.

Τα στάδια 3 - 7 ολοκληρώνονται εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της πρώτης αίτησης του ενδιαφερομένου.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΤΑΥΛΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή Σταυλισμού συστήνεται στην έδρα κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη. Είναι τριμελής και η θητεία της διαρκεί δύο έτη, σύμφωνα με τα ισχύοντα στο άρθρο 4 του ν. 4056/2012. Έργο της Επιτροπής Σταυλισμού είναι:

- Η διενέργεια αυτοψίας στις εγκαταστάσεις του υπό αδειοδότηση ενδιαφερόμενου φορέα προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της μονάδας. Επισημαίνεται ότι, κατά την αυτοψία πρέπει να ελέγχεται αναλυτικά ο σχετικός φάκελος των απαραίτητων δικαιολογητικών, που έχει συγκεντρώσει ο υπεύθυνος της εγκατάστασης και ο οποίος περιέχει όλες τις σχετικές άδειες και τα απαραίτητα για την λειτουργία της έγγραφα.

- Η διεξαγωγή ελέγχων τακτικών και έκτακτων κατά το στάδιο λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.

- Η παροχή γνώμης προς:

- την ΑΑΑ για την χορήγηση ή μη άδειας σε μία κτηνοτροφική εγκατάσταση,
- προς την ΑΑΑ για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και μέτρων στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται, μετά από αυτοψία, παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων του και παραλήψεις τήρησης των όρων και περιορισμών που καθορίζονται με τις αποφάσεις της ΑΑΑ,
- για κάθε θέμα που προκύπτει από την λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ,
- προς τον αρμόδιο Δασάρχη στην περίπτωση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν εντός δασών, δασικών εκτάσεων ή δημοσίων εκτάσεων. Επισημαίνεται ότι η Επιτροπή Σταυλισμού εισηγείται στην ΑΑΑ, για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, που εξετάζει, συντάσσοντας σχετικό πρακτικό.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Κατά την πρώτη φάση αδειοδότησης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, δηλ. για τη χορήγηση προσωρινής άδειας εγκατάστασης στις κατηγορίες 2.αα, 2.ββ και 3, όπως έχει ήδη προαναφερθεί στην περιγραφή της σχετικής διαδικασίας, απαιτείται εκτός των άλλων απαραίτητων δικαιολογητικών, και η υποβολή έκθεσης γεωτεχνικού συμβούλου . Στην έκθεση πρέπει να αναφέρονται κατ' ελάχιστο τα εξής:

1. Τα στοιχεία του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης (όνομα κτηνοτρόφου ή επωνυμία στην περίπτωση νομικού προσώπου, έτος έναρξης λειτουργίας της, εμπειρία ενδιαφερομένου).
2. Η θέση και τα στοιχεία του γηπέδου στο οποίο λειτουργεί ή πρόκειται να λειτουργήσει η εν λόγω κτηνοτροφική εγκατάσταση.
3. Οι τοπικές κλιματικές συνθήκες της περιοχής στην οποία λειτουργεί ή πρόκειται να λειτουργήσει η εν λόγω κτηνοτροφική εγκατάσταση.
4. Η παραγωγική κατεύθυνση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης (π.χ. Κρεοπαραγωγική, γαλακτοπαραγωγική, αυγοπαραγωγική κ.λπ).
5. Το σύστημα εκτροφής (εντατικό, εκτατικό, ημιεντατικό και βιολογική εκτροφή)
6. Οι διαθέσιμοι πόροι που θα χρησιμοποιούνται από την κτηνοτροφική εγκατάσταση (ζωοτροφές, βοσκότοποι κ.λπ).
7. Η φυλή των εκτρεφόμενων ζώων και τα χαρακτηριστικά της.
8. Η επιφάνεια, τα υλικά κατασκευής και η διάταξη εντός του γηπέδου των υφιστάμενων ή των προς κατασκευή κύριων ή βοηθητικών κτιρίων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης (π.χ. σταύλος, υπόστεγα, παρασκευαστήριο ζωοτροφών, ζυγιστήριο, αλμεκτήριο, αποθήκες ζωοτροφών, εργαλείων και προϊόντων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης που εξυπηρετούν το σκοπό και τη λειτουργία της και βρίσκονται εντός των ορίων του γηπέδου κ.λπ).
9. Το σύστημα αποχέτευσης, επεξεργασίας και βιολογικού καθαρισμού των αποβλήτων, μεταφοράς και παροχής ύδατος, ηλεκτροδότησης κ.λπ.

Επισημαίνεται ότι, ο γεωτεχνικός σχεδιασμός των καλυμμένων και ανοιχτών χώρων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, στοχεύει στην καλύτερη δυνατή οργάνωση, και διαρρύθμισή της και πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- την εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την:
 - υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων,
 - προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας ,
 - ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων,

- τις απαιτήσεις του μικροπεριβάλλοντος σε σχέση με το ζωικό κεφάλαιο (π.χ. υλικά κατασκευής, αερισμός, θέρμανση, υγρασία, φωτισμός κ.λπ.)
- την κυκλοφορία του ζωικού πληθυσμού και συγκεκριμένα:
 - τον προγραμματισμό των οχείων,
 - τον προγραμματισμό των ζώων αντικατάστασης,
 - τον απογαλακτισμό,
 - τη δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης,
- την οργάνωση του μηχανολογικού εξοπλισμού, σκευών κ.λπ.,
- την αποθήκευση υλικών με βάση:
 - τον διατροφικό προγραμματισμό (ζωοτροφές, χρησιμοποιούμενοι βοσκότοποι, διατροφή κατά παραγωγικό στάδιο, συνολικές ανάγκες σε ζωοτροφές),
 - τα παραγόμενα προϊόντα ,
- την διαχείριση των αποβλήτων.

**ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 2.αα, 2.ββ. και 3**

**ΠΡΟΣ: Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ**

Όνοματεπώνυμο/Επωνυμία φορέα:

Όνοματεπώνυμο υπεύθυνου επικοινωνίας:

Διεύθυνση επικοινωνίας υπευθύνου:

Διεύθυνση κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης:

Αρ. δελτίου ταυτότητας φορέα:

Τηλέφωνο:

Fax:

E-Mail:

Κωδικός εκμετάλλευσης:

Δυναμικότητα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης

(είδος, φυλή και αριθμός ζώων):

Θέση των κτιριακών εγκαταστάσεων με

συντεταγμένες αναφοράς:

Ο/Η κάτωθι υπογεγραμμένος/η, με την παρούσα
αιτούμαι την χορήγηση άδειας προέγκρισης
εγκατάστασης για την με τα παραπάνω στοιχεία
κτηνοτροφική μου εκμετάλλευση, στα πλαίσια
του ν. 4056/2012.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

Ο/Η αιτών/ούσα

.....
(υπογραφή)

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

1. Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Α' του Ν. 4014/2011 ή Δήλωση ανάληψης ΠΠΔ για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β' του Ν. 4014/2011
 2. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986
 3. Έκθεση γεωτεχνικού συμβούλου
-

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3γ. του Ν 4056/2012
(άρθρο 8 Ν. 1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεφωνικού (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με απομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽⁴⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

1. Τα δηλούμενα στοιχεία της εκμετάλλευσης είναι αληθή.
2. Η εκμετάλλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με:
 - αα) Την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας
 - ββ) Την υγιεινή και καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων ζώων.
 - γγ) Τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων η δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας καθώς και οικισμών και πηγών ύδατος.
 - δδ) Την ιδιοκτησία ή τις νόμιμες προϋποθέσεις χρήσης του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.
 - εε) Τους όρους της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις.
3. Εχω γνώση των συνεπειών της ισχύουσας νομοθεσίας, σε περίπτωση μη τήρησης των αναφερομένων στην παρούσα υπεύθυνη δήλωση.

Ημερομηνία:

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 4γ. του Ν 4056/2012
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ(1):	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης(2):							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

1. Τα δηλούμενα στοιχεία της εκμετάλλευσης είναι αληθή.
2. Η εκμετάλλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με:
 - α) Την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.
 - ββ) Την υγιεινή και καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων ζώων.
 - γγ) Τις ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων η δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας καθώς και οικισμών και πηγών ύδατος.
 - δδ) Την ιδιοκτησία ή τις νόμιμες προϋποθέσεις χρήσης του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.
 - εε) Τους όρους της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις.
3. Έχω γνώση των συνεπειών της ισχύουσας νομοθεσίας, σε περίπτωση μη τήρησης των αναφερομένων στην παρούσα υπεύθυνη δήλωση.

Ημερομηνία:

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.Δ.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ

Η κατάταξη των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε κατηγορίες ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον διέπεται από τους όρους και τις διατάξεις του ν. 4014/2011 και της υπ' αρ. 1958/13-01-2012 ΚΥΑ, και όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 20741/27-04-2012 ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Παρακάτω, προσαρτάται πίνακας περιβαλλοντικής κατάταξης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε κατηγορίες, με αναγωγή του αριθμού των εκτρεφόμενων ζώων σε ισοδύναμα ζώα, ώστε να διευκολυνθούν οι συναρμόδιες υπηρεσίες τόσο στον χαρακτηρισμό των μονάδων ως προς τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις, όσο και στον υπολογισμό των αποστάσεων των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από χώρους ή δραστηριότητες που χρήζουν προστασίας.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που ο αριθμός των εκτρεφόμενων ζώων, είναι μικρότερος από τις ελάχιστες τιμές, ανά είδος ζώου και κατηγορίες εκτροφής, όπως αυτές αναλυτικά περιγράφονται στον προαναφερόμενο πίνακα, δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότησή τους.

Πίνακας 3: Κατάταξη κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με βάση τη δυναμικότητά τους και τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β		ΤΙΜΗ ΑΝΑΓΩΓΗΣ
		Θέσεις πάχυνσης/εκτροφής	Ισοδύναμο ζώα	
1	Εγκαταστάσεις εκτροφής κοτόπουλων πάχυνσης	Από 300 μέχρι 15.000	Από 1,2 μέχρι 60	1 ισοδύναμο ζώο = 250 κοτόπουλα πάχυνσης
2	Εγκαταστάσεις εκτροφής ωστόσοκων	Από 200 μέχρι 9.000	Από 1,3 μέχρι 60	1 ισοδύναμο ζώο =150 ωστόσοκες όρνιθες
3	Εγκαταστάσεις εκτροφής χοίρων πάχυνσης (συν των 30 κιλών)	Από 25 μέχρι 500	Από 3,125 μέχρι 62,5	1 ισοδύναμο ζώο = 8 χοίροι πάχυνσης
4	Εγκαταστάσεις εκτροφής χοιρομητέρων (με τα παράγωγά τους μέχρι βάρους 30 κιλών)	Από 15 μέχρι 300	Από 5 μέχρι 100	1 ισοδύναμο ζώο = 3 χοιρομήτρες με τα παράγωγά τους
5	Εγκαταστάσεις εκτροφής χοιρομητέρων (με τα παράγωγά τους μέχρι τελικής πάχυνσης)	Από 8 έως 100	Από 8 έως 100	1 ισοδύναμο ζώο = 1 χοιρομήτρα με τα παράγωγά της
		Αριθμός κονικλομητέρων	Ισοδύναμο ζώα	
5	Εγκαταστάσεις εκτροφής κουνελιών	Από 50 μέχρι 1.000	Από 1 μέχρι 20	1 ισοδύναμο ζώο = 50 κονικλομήτρες με τα παράγωγά τους
		Αριθμός εκτρεφόμενων πτηνών/ζώων	Ισοδύναμο ζώα	
6	Εγκαταστάσεις εκτροφής άλλων πτηνών			
	- χήνες/πάπιες	Από 100 μέχρι 3.000	Από 1 μέχρι 30	1 ισοδύναμο ζώο = 100 χήνες/πάπιες
	- ινδιάνοι	Από 100 μέχρι 3.000	Από 1 μέχρι 30	1 ισοδύναμο ζώο = 100 ινδιάνοι
	- ορτύκια	Από 3.000 μέχρι 90.000	Από 1 μέχρι 30	1 ισοδύναμο ζώο = 3.000 ορτύκια
	- πέρδικες	Από 1.000 μέχρι 30.000	Από 1 μέχρι 30	1 ισοδύναμο ζώο = 1.000 πέρδικες
	- στρουθοκάμηλοι	Από 40 μέχρι 1.200	Από 1 μέχρι 30	1 ισοδύναμο ζώο = 40 στρουθοκάμηλοι ανεξαρτήτως ηλικίας
	- φασιανοί	Από 250 μέχρι 7.500	Από 1 μέχρι 30	1 ισοδύναμο ζώο = 250
7	Εγκαταστάσεις εκτροφής αιγοπροβάτων			
	- εντός περιοχών NATURA	Από 200 μέχρι 1.500	Από 4 μέχρι 30	1 ισοδύναμο ζώο = 50 αιγοπρόβατα
	- εκτός περιοχών NATURA	Από 400 μέχρι 2.500	Από 8 μέχρι 50	1 ισοδύναμο ζώο = 50 αιγοπρόβατα
8	Εγκαταστάσεις εκτροφής μοσχारीών πάχυνσης			
	- εντός περιοχών NATURA	Από 20 μέχρι 200	Από 10 μέχρι 100	1 ισοδύναμο ζώο =2 μοσχάρια πάχυνσης
	- εκτός περιοχών NATURA	Από 40 μέχρι 300	Από 20 μέχρι 150	1 ισοδύναμο ζώο =2 μοσχάρια πάχυνσης
9	Εγκαταστάσεις εκτροφής αγελάδων γαλακτοπαραγωγής			
	- εντός περιοχών NATURA	Από 10 μέχρι 100	Από 10 μέχρι 100	1 ισοδύναμο ζώο =1 αγελάδα γαλακτοπαραγωγής
	- εκτός περιοχών NATURA	Από 20 μέχρι 150	Από 20 μέχρι 150	1 ισοδύναμο ζώο =1 αγελάδα γαλακτοπαραγωγής

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΛΟΓΩ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α') και της υπ' αρ. 1958/2012 (ΦΕΚ 21 Β') ΥΑ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις οι οποίες με βάση τη δυναμικότητα τους κατατάσσονται στη κατηγορία Β του ν. 4014/2011 απαιτείται η υπαγωγή σε ΠΠΔ και εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αρ. 46296/08-08-2013 ΚΥΑ. Στο φάκελο των απαραίτητων δικαιολογητικών πρέπει να περιλαμβάνονται:

- αντίγραφο της συμπληρωμένης και υπογεγραμμένης δήλωσης υπαγωγής σε ΠΠΔ και των κατά περίπτωση απαραίτητων δικαιολογητικών
- αντίγραφο του καταλόγου εφαρμοζόμενων ΠΠΔ του παραρτήματος Δ της παραπάνω ΚΥΑ Γ.

ΠΡΟΤΥΠΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ (ΠΠΔ)

Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που κατατάσσονται, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, στην κατηγορία Β υποχρεούνται στην τήρηση των ΠΠΔ. Για την χορήγηση της Άδειας Προέγκρισης Εγκατάστασης σε όλες τις κατηγορίες των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που κατατάσσονται ως προς τη δυναμικότητα και τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον στην κατηγορία Β' απαιτείται κατά την υποβολή της αντίστοιχης αίτησης, η προσκόμιση Υπεύθυνης δήλωσης του μελετητή ή του φορέα της εγκατάστασης για την ανάληψη των προβλεπομένων ΠΠΔ σύμφωνα με Ν. 4014/2011 (άρθρ. 8 παρ. 3) και όπως αυτές ορίζονται με ΚΥΑ των υπουργών ΥΠΕΚΑ και ΥΠΑΑΤ.

Μέχρι την έκδοση της εν λόγω ΚΥΑ και τον ορισμό των ΠΠΔ για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, κατά την υποβολή της αίτησης, για την χορήγηση των κατά περίπτωση παραπάνω αδειών, οι ενδιαφερόμενοι δεν υποβάλλουν τις αναφερόμενες στο άρθρο 6, παρ. 3, εδ. β και παρ. 4 εδ. ββ του ν. 4056/2012 υπεύθυνες δηλώσεις.

Ωστόσο, είναι υποχρεωμένοι, με βάση το νομικό πλαίσιο που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση των μονάδων, να εφοδιασθούν με ότι προβλέπεται από τις γενικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και ειδικότερα από το άρθρο 30 του Ν. 4014/2011 όπου αναφέρεται ότι «... τα έργα και οι δραστηριότητες της κατηγορίας Β ακολουθούν τις διαδικασίες της κατηγορίας Β4 της ΚΥΑ 11014/703/Φ104/14-03-2003 (ΦΕΚ 332 Β') ή άλλες διαδικασίες που τυχόν προβλέπονται σε ειδικότερες διατάξεις, όπως αυτές ισχύουν».

Το άρθρο 2 του κεφαλαίου Γ της υπ' αρ. 1464/67426/13-06-2012 εγκυκλίου αναμορφώνεται ως εξής: Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της κατηγορίας Β του Ν. 4014/2011 και της υπ' αρ. 1958/13-01-2012 ΚΥΑ, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, υποχρεούνται στην υπαγωγή και τήρηση των προβλεπομένων στην υπ' αρ.

46296/08-08-2013 ΚΥΑ Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ). Αρμόδια υπηρεσία για την υπαγωγή σε ΠΠΔ των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων είναι η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.Ε.

ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Ο υπεύθυνος λειτουργίας κάθε κτηνοτροφικής εγκατάστασης, όπως αυτός ορίζεται στο ν. 4056/2012, πρέπει να έχει συγκεντρώσει, πριν τη διενέργεια της αυτοψίας από την Επιτροπή Σταυλισμού, όλες τις άδειες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την λειτουργία της, η έκδοση των οποίων προσδιορίζεται από τη συναφή και παράλληλη νομοθεσία, και να έχει συμπληρώσει το σχετικό φάκελο.

Ο εν λόγω φάκελος, κατά περίπτωση πρέπει να περιέχει:

1. Το αποδεικτικό της δήλωσης έναρξης δραστηριότητας στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. στην περίπτωση των φυσικών προσώπων ή το καταστατικό σύστασης και τις τυχόν τροποποιήσεις του με το ΦΕΚ δημοσίευσής τους στην περίπτωση των νομικών προσώπων.
2. Τίτλους ιδιοκτησίας:
 - συμβόλαιο και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού ή
 - συμβολαιογραφική πράξη ενοικίασης με μεταγραφή στο οικείο υποθηκοφυλάκιο ή
 - απόφαση παραχώρησης ή
 - απόφαση ενοικίασης.
3. Έγγραφα νομιμότητας υφιστάμενων κτιρίων :
 - οικοδομική άδεια όπου απαιτείται ή
 - απαλλαγή από την έκδοση οικοδομικής άδειας από την αρμόδια υπηρεσία ή
 - απόφαση εξαίρεσης από την κατεδάφιση ή
 - δήλωση αυθαιρέτου.
4. Βεβαίωση χρήσης γης, για τις περιπτώσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων των κατηγοριών 2.αα, 2.ββ και γ του άρθρου 2 του ν. 4056/2012.
5. Τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων (ΕΓΣΑ 1987) και διάγραμμα κάλυψης, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές για όλες τις κατηγορίες των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.
6. Χάρτης Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού 1:5.000 με σημειωμένη τη θέση της εγκατάστασης.

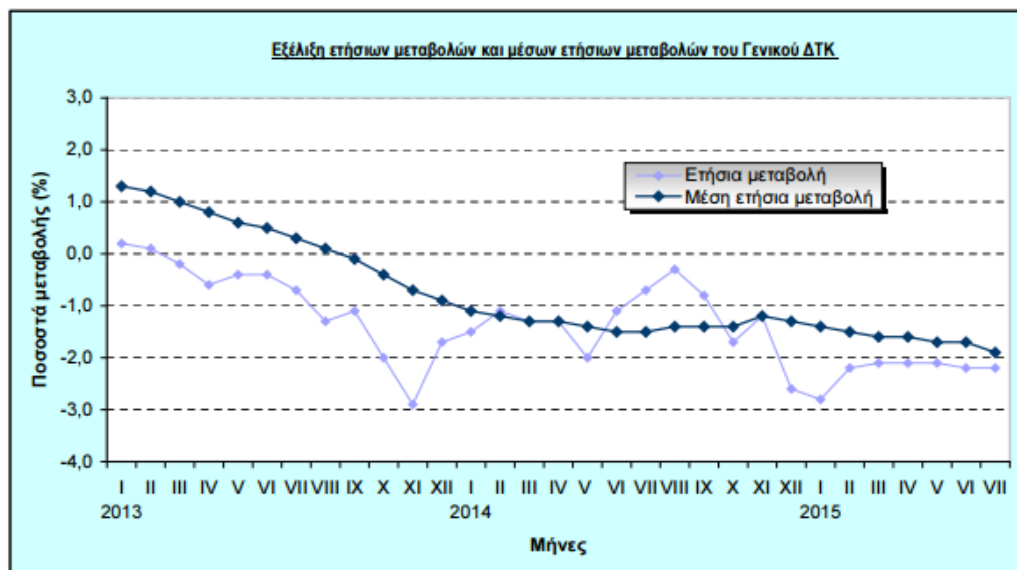
7. Θεωρημένα αρχιτεκτονικά σχέδια, όπου απαιτούνται από τη συναφή και παράλληλη σχετική νομοθεσία.
8. Βεβαίωση στατικής επάρκειας (σε όλες τις περιπτώσεις εκτός των πρόχειρων καταλυμάτων).
9. Πιστοποιητικά έγκρισης του τύπου και των προτύπων κατασκευής κατά περίπτωση, όπως αναλυτικά περιγράφονται στα σημεία II.1 και II.2 του άρθρου 2 του κεφαλαίου Β της παρούσας.
10. Έγγραφα περιβαλλοντικής αδειοδότησης: ανάλογα με την κατηγορία στην οποία κατατάσσεται η κτηνοτροφική εγκατάσταση πρέπει στο φάκελο να υπάρχουν:
 - μελέτη διάθεσης αποβλήτων (όπου απαιτείται),
 - απόφαση έγκρισης μελέτης διάθεσης αποβλήτων (όπου απαιτείται),
 - μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ),
 - απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) ή
 - κατάταξη της εγκατάστασης στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) ή
 - βεβαίωση απαλλαγής από περιβαλλοντική αδειοδότηση, σε περιπτώσεις κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων του άρθρου 13 του ν. 4056/2012,
 - ειδική οικολογική αξιολόγηση για εγκαταστάσεις εντός των ορίων των περιοχών Natura είτε ως αναπόσπαστο τμήμα της ΜΠΕ (κατηγορίες Α1 και Α2) είτε ανεξάρτητη (κατηγορία Β).
11. Λοιπά έγγραφα κατά περίπτωση:
 - έγκριση αρχαιολογίας στην περίπτωση που η κτηνοτροφική εγκατάσταση χωροθετείται εν όλο ή εν μέρει εκτός ζώνης Α' κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων,
 - έγκριση δασικής υπηρεσίας για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που χωροθετούνται σε δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, (άλση, πάρκα) και γενικά σε εκτάσεις εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, εκτός ορίων οικισμών και εκτός οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων,
 - απόφαση Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας σε περίπτωση που απαιτείται παρέκκλιση αρτιότητας,
 - απόφαση Περιφερειακής Ενότητας για την μείωση των αποστάσεων από τα όρια του γηπέδου συνοδευόμενη από τεχνική – αιτιολογική έκθεση.

Επισημαίνεται ότι, ο φάκελος δικαιολογητικών, πρέπει να ενημερώνεται με όλες τις τυχόν νέες άδειες ή ανανεώσεις των υφισταμένων και να είναι άμεσα διαθέσιμος σε κάθε έλεγχο της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

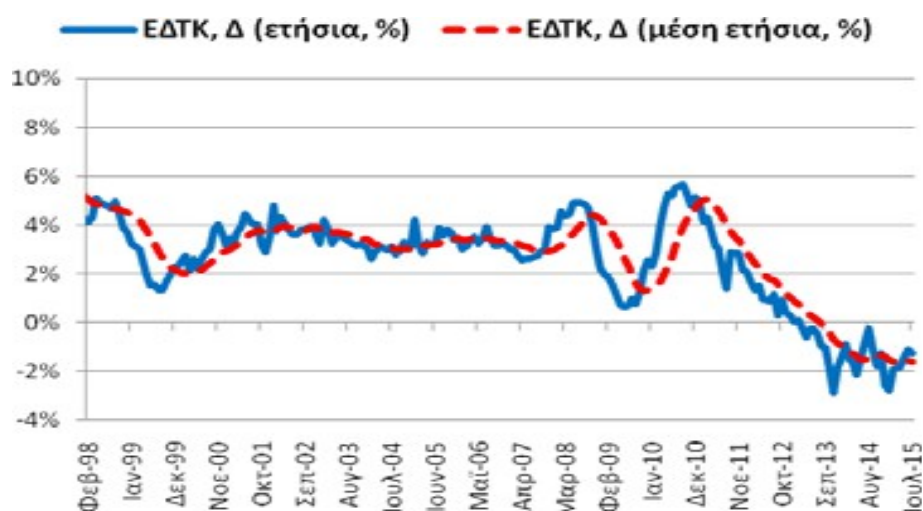
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Όπως φαίνεται στα Διαγράμματα 1 και 2, πτωτική πορεία είχε ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή.

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη ετήσιων και μεταβολών και μέσων ετήσιων μεταβολών του Γενικού ΔΤΚ (“Δείκτης Τιμών Καταναλωτή”, Δελτίο Τύπου, ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2015)

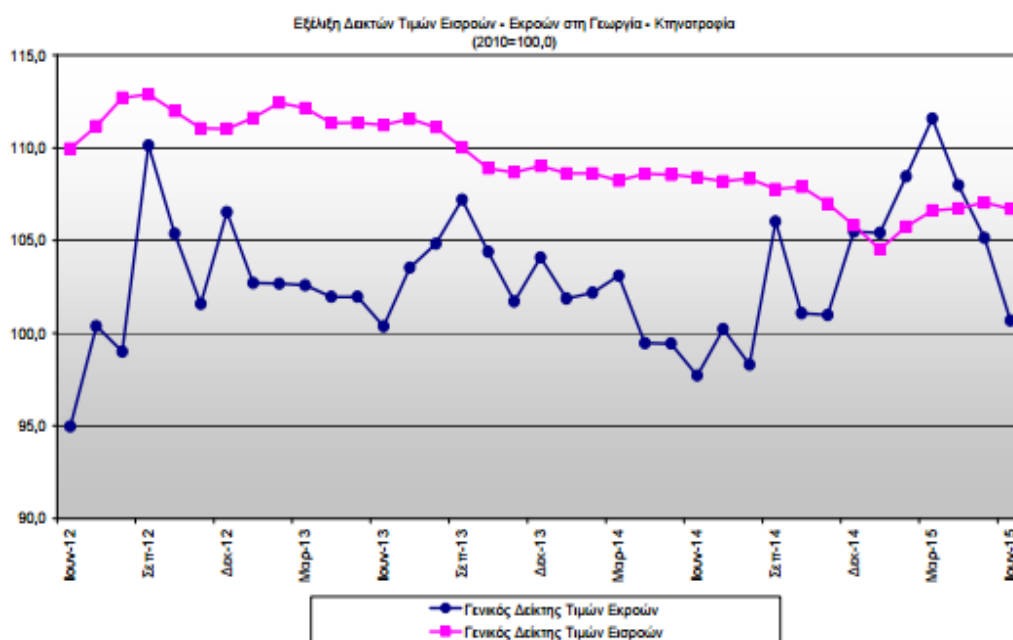

Διάγραμμα 2: Εξέλιξη Μεταβολών του ΔΤΚ τα έτη 1998-2015 (Γώγος, Σ., Κωνσταντοπούλου, Α., 2015, “7 Ημέρες Οικονομία”, Τεύχος 135, Eurobank Research)

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών Εισροών στη Γεωργία-Κτηνοτροφία του μηνός Ιουνίου 2015, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Ιουνίου 2014, σημείωσε μείωση 1,6%, έναντι μείωσης 2,5%, που σημειώθηκε κατά την ίδια σύγκριση των δεικτών του έτους 2014 προς το 2013). Ο Γενικός Δείκτης Τιμών Εισροών κατά το μήνα Ιούνιο 2015, σε σύγκριση με το δείκτη του Μαΐου 2015, σημείωσε μείωση 0,3%, έναντι μείωσης 0,1%, που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση των δεικτών του έτους 2014 (“Δείκτες Τιμών Εισροών και Εκροών στη Γεωργία-Κτηνοτροφία”, Δελτίο Τύπου, ΕΛ.ΣΤΑΤ.,2015).

Διάγραμμα 3: Εξέλιξη Δεικτών Τιμών+Εκροών στη Γεωργία-Κτηνοτροφία (“Δείκτες Τιμών Εισροών και Εκροών στη Γεωργία-Κτηνοτροφία”, Δελτίο Τύπου, ΕΛ.ΣΤΑΤ.,2015)

Η Ελληνική οικονομία, μετά τη μικρή, αλλά σημαντική, επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2014, κατά το τρέχον έτος εκτιμάται ότι θα επιστρέψει σε ύφεση. Η αρνητική αυτή εξέλιξη για την εγχώρια οικονομική δραστηριότητα, που, αρχικά, ενισχύθηκε σημαντικά από την τραπεζική αργία και την επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο έγγραφο που αφορά το αίτημα της Ελλάδας για νέα χρηματοδοτική αρωγή αναφέρει ότι το 2015 η ελληνική οικονομία θα επιστρέψει σε ύφεση, η οποία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί μεταξύ -2% και -4% (Τσούμα, Α., Τσέκερης, Θ., κ.ά., 2015, “Ελληνική Οικονομία, Μηνιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων”, Νο 20, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών).

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος για τον Ιούλιο του 2015, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρουσίασε ραγδαία επιδείνωση σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, συνεχίζοντας την πτωτική τάση των τελευταίων μηνών. Το επίπεδο του δείκτη οικονομικού κλίματος του Ιουλίου του 2015 είναι το χαμηλότερο από το Νοέμβριο του 2012 και, σύμφωνα με το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), αυτό οφείλεται στην έντονη επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών σε όλους τους τομείς, αλλά και στη νέα, σημαντική υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης (Τσούμα, Α., Τσέκερης, Θ., κ.ά., 2015, “Ελληνική Οικονομία, Μηνιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων”, Νο 20, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών).

Διάγραμμα 4: Δείκτης οικονομικού κλίματος, Ελλάδα και Ε.Ε. (2009-2015) (Τσούμα, Α., Τσέκερης, Θ., κ.ά., 2015, “Ελληνική Οικονομία, Μηνιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων”, Νο 20, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών)

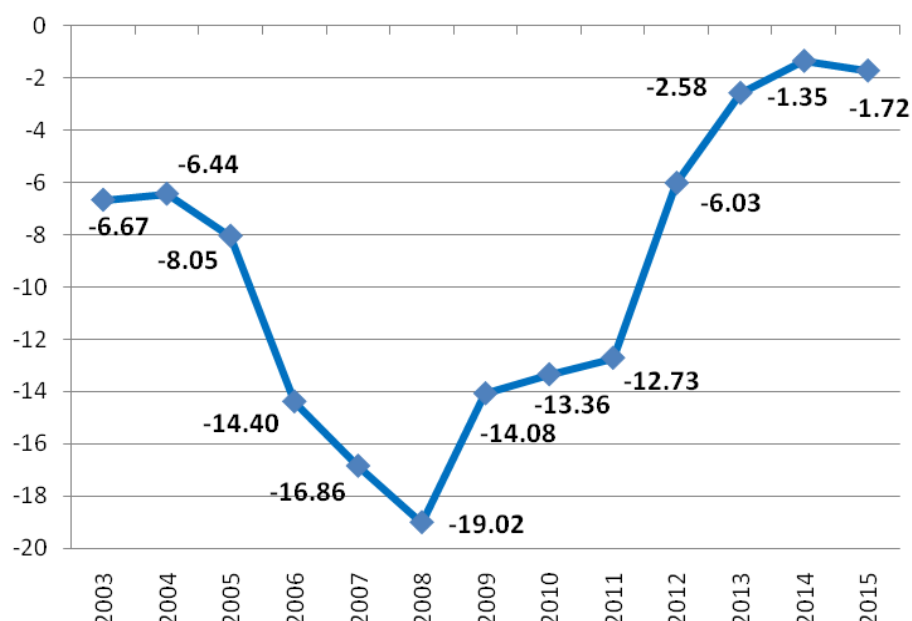

Τέλος, όσον αφορά το διεθνές εμπόριο, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, το πεντάμηνο Ιανουαρίου-Μαΐου 2015 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρέμεινε αρνητικό και το έλλειμμα διαμορφώθηκε στα 2.725 εκατ. ευρώ, το οποίο και είναι κατά 121 εκατ. ευρώ μεγαλύτερο από το αντίστοιχο του πρώτου πενταμήνου του 2014. Ειδικότερα, το πρώτο πεντάμηνο του 2015, οι εξαγωγές αγαθών μειώθηκαν σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014 κατά 716 εκατ. ευρώ, λόγω των εξελίξεων στον κλάδο των καυσίμων, ενώ αντιστοίχως οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 1.626 εκατ. ευρώ. Η συνεισφορά των υπηρεσιών ήταν θετική, καθώς το πρώτο πεντάμηνο του 2015 το πλεόνασμα διαμορφώθηκε στα 4.300 εκατ. ευρώ, πλησιάζοντας

τα επίπεδα του αντίστοιχου του 2014 (Τσούμα, Α., Τσέκερης, Θ., κ.ά., 2015, “Ελληνική Οικονομία, Μηνιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων”, Νο 20, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών).

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ) της ελληνικής οικονομίας διαμορφώθηκε στα -1,72 δις ευρώ (ελλειμματικό) το 1ο εξάμηνο 2015. Σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του προηγούμενου έτους σημειώθηκε χειροτέρευση -372,80 εκ ευρώ. Αυτή η εξέλιξη οφείλεται κυρίως στη χειροτέρευση των ισοζυγίων εισοδήματος και τρεχουσών μεταβιβάσεων (Γώγος, Σ., Κωνσταντοπούλου, Α., 2015, “7 Ημέρες Οικονομία”, Τεύχος 135, Eurobank Research).

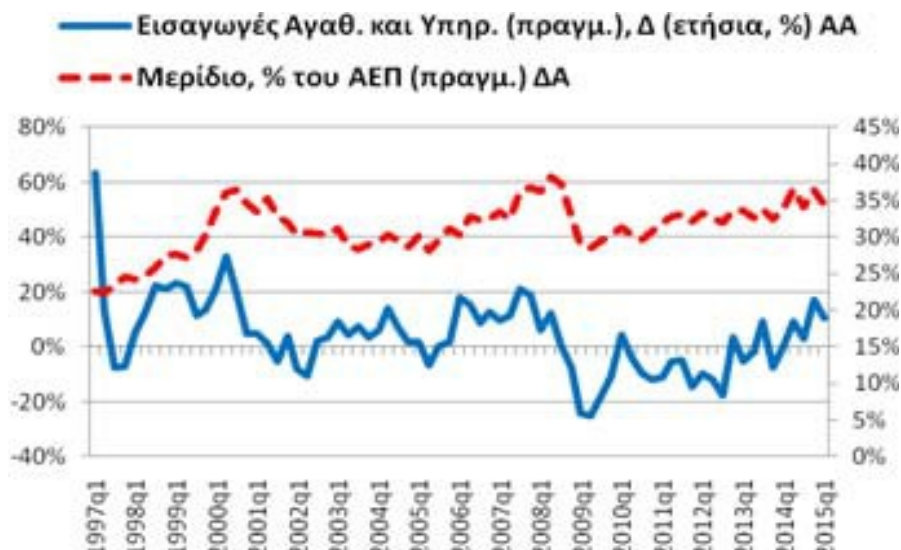
Διάγραμμα 5: Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών 1ου Εξαμήνου (δισ ευρώ) (Γώγος, Σ., Κωνσταντοπούλου, Α., 2015, “7 Ημέρες Οικονομία”, Τεύχος 135, Eurobank Research).

Διάγραμμα 6: Εξαγωγές Αγαθών&Υπηρεσιών (Γώγος, Σ., Κωνσταντοπούλου, Α., 2015, “7 Ημέρες Οικονομία”, Τεύχος 135, Eurobank Research)

Διάγραμμα 7: Εισαγωγές Αγαθών&Υπηρεσιών (Γώγος, Σ., Κωνσταντοπούλου, Α., 2015, “7 Ημέρες Οικονομία”, Τεύχος 135, Eurobank Research)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ Κ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πίνακας 4: Εισαγωγές κυριότερων ζωικών προϊόντων (ΕΛ.ΣΤΑΤ.,Eurostat)

Εισαγωγές κυριότερων ζωικών προϊόντων					
Έτη	Κρέας		Γαλακτοκομικά		Αγροτικά προϊόντα & τρόφιμα
	(εκατομ.€)	(%)	(εκατομ.€)	(%)	(εκατομ.€)
2008	1.190	17	809	11	7.054
2009	1.184	19	751	12	6.396
2010	1.127	18	797	13	6.299
2011	1.149	18	821	13	6.461
2012	1.146	18	753	12	6.335
2013	1.122	17	824	13	6.537

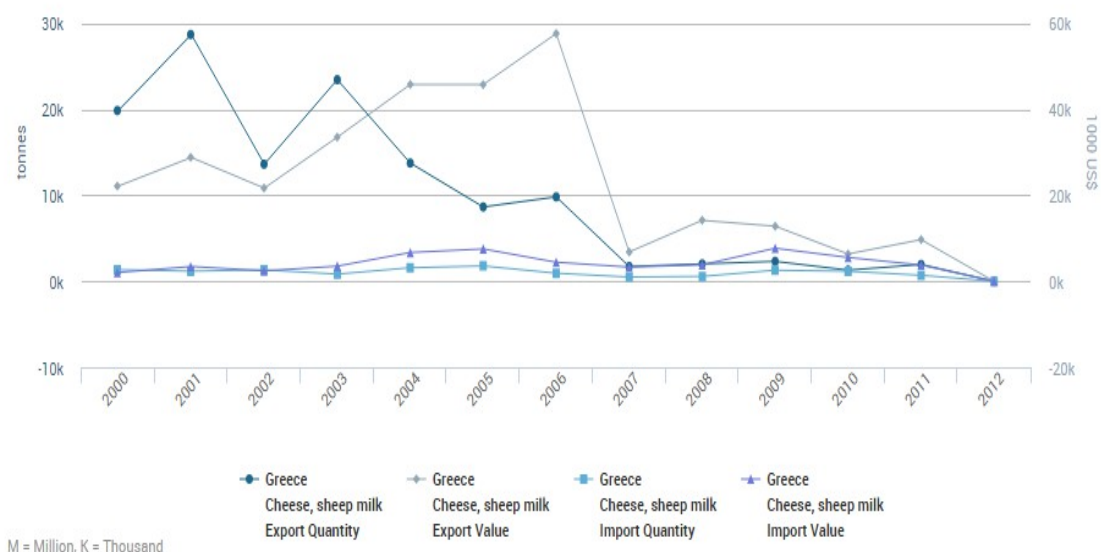
Πίνακας 5: Ισοζύγιο ζωικών προϊόντων (εκατομ.€) (ΕΛ.ΣΤΑΤ.,Eurostat)

Ισοζύγιο ζωικών προϊόντων (εκατομ.€)			
Έτη	Εισαγωγές	Εξαγωγές	Ισοζύγιο
2008	1.999	374	-1.625
2009	1.934	362	-1.572
2010	1.923	396	-1.527
2011	1.970	401	-1.569
2012	1.899	426	-1.473
2013	1.946	473	-1.473

Πίνακας 6: Εισαγωγές-εξαγωγές πρόβειου γάλακτος της Ελλάδας (FAOSTAT)

Έτος	Ποσότητες εξαγωγών (σε τόνους)	Αξία εξαγωγών (US\$)	Ποσότητες εισαγωγών (σε τόνους)	Αξία εισαγωγών (US\$)
2000	19.862	22.153	1.347	2.042
2001	28.708	28.799	1.174	3.440
2002	13.621	21.682	1.330	2.430
2003	23.454	33.526	833	3.524
2004	13.756	45.791	1.576	6.693
2005	8.647	45.775	1.783	7.522
2006	9.817	57.625	940	4.427
2007	1.721	6.823	495	3.304
2008	2.020	14.174	570	3.830
2009	2.316	12.817	1.286	7.689
2010	1.295	6.350	1.163	5.541
2011	1.955	9.687	701	3.779

Διάγραμμα 8: Εισαγωγές-εξαγωγές πρόβειου γάλακτος της Ελλάδας (FAOSTAT)

Στον πίνακα 7 η ποσότητα γάλακτος αφορά το γάλα το οποίο παραδίδεται στις γαλακτοβιομηχανίες.

Πίνακας 7: Εξέλιξη της εγχώριας παραγωγής σε κρέας και γάλα (χιλιάδες τόνοι) (Eurostat, ΕΛΟΓΑΚ)

Έτος	Βόειο	Χοίρειο	Αιγοπρόβειο	Πουλερικών	Αγελαδινό γάλα	Πρόβειο γάλα	Αίγαιο γάλα
2010	58,03	113,72	107,05	178	666	553	152
2011	59,23	15,12	104,76	175,23	642	521	133
2012	56,16	114,63	99,37	181,65	627	497	115
2013	50,12	108,64	85,71	180,47	-	520	123

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πίνακας 8: Αναλυτικά Στοιχεία Νόμιμου πληθυσμού Ν. Τρικάλων ανά Δήμο (Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Περιοχή	Νόμιμος πληθυσμός
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	150.938
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	77.143
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	53.712
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΤΙΑΙΩΤΙΔΑΣ	3.041
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΛΙΔΕΝΔΡΟΥ	2.535
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΙΑΚΑ	3.067
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	3.612
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΥ	3.411
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΛΗΘΑΙΩΝ	3.355
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΑΛΩΡΕΙΑΣ	4.410
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	33.079
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	15.996
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	1.517
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	2.639
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	1.695
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΛΕΙΝΟΒΟΥ	2.654
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ	2.064
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΥΜΦΑΙΩΝ	2.270
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΣΙΩΝ	4.244
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	24.478
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΗΣ	7.127
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΘΗΚΩΝ	3.505
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΜΦΩΝ	5.450
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ	752
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΡΑΙΔΑΣ	1.026

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΛΛΕΙΩΝ	3.943
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΝΔΕΩΝ	2.675
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	16.238
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	7.699
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΧΑΛΙΑΣ	5.224
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΙΝΑΙΩΝ	3.315

Πίνακας 9: Μόνιμος πληθυσμός (Δελτίο Τύπου: Ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών 2011 για το Μόνιμο Πληθυσμό της Χώρας, 2012, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Επίπεδο διοικητικής διαίρεσης	Γεωγραφικός κωδικός Καλλικράτη	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός	Πυκνότητα μόνιμου πληθυσμού ανά τετρ.χιλιόμετρο (*)
0		ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.815.197	81,96
4	26	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ (Έδρα: Τρίκαλα)	131.085	38,74
5	2602	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ (Έδρα:Καλαμπάκα)	21.991	13,26
5	2603	ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ (Έδρα: Πύλη)	14.343	19,15
5	2601	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ (Έδρα: Τρίκαλα)	81.335	133,90
5	2604	ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ (Έδρα: Φαρκαδόνα)	13.396	36,34

Πίνακας 10: Μόνιμος πληθυσμός (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	14.343
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΘΗΚΩΝ	1.022
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΜΦΩΝ	4.782
Τοπική Κοινότητα Γόμφων	962
Τοπική Κοινότητα Δροσερού	421
Τοπική Κοινότητα Λυγαριάς	533
Τοπική Κοινότητα Μουριάς	561
Τοπική Κοινότητα Παλαιομοναστήρου	1.078
Τοπική Κοινότητα Πηγής	1.227
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ	448
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΡΑΙΔΑΣ	252
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΕΙΩΝ	3.395
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΝΔΕΩΝ	917
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΗΣ	3.527

Πίνακας 11: Νόμιμος πληθυσμός Δήμου Πύλης και δημοτικών κοινοτήτων, (Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	24.478
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΗΣ	7.127
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΘΗΚΩΝ	3.505
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΜΦΩΝ	5.450
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ	752
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΡΑΙΔΑΣ	1.026
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΕΙΩΝ	3.943
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΝΔΕΩΝ	2.675

Πίνακας 12: Ομάδες Ηλικιών (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Ομάδες ηλικιών	Ελλάδα	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Νομός Τρικάλων	Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Πύλης
0-9 ετών	1.049.839	71.731	11.834	7.999	1.094
10-19 ετών	1.072.705	74.730	12.962	8.785	1.182
20-29 ετών	1.350.868	82.355	11.844	7.860	1.178
30-39 ετών	1.635.304	101.907	17.354	11.548	1.696
40-49 ετών	1.581.095	102.144	17.751	11.806	1.714
50-59 ετών	1.391.854	94.582	17.417	10.935	1.890
60-69 ετών	1.134.045	82.908	16.638	9.521	1.951
70+ ετών	1.600.576	122.405	25.285	12.901	3.638
Μέση ηλικία	41,9	43	47.2	43	48,8

Πίνακας 13: Οικογενειακή κατάσταση (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Οικογενειακή κατάσταση	Ελλάδα	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Νομός Τρικάλων	Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Πύλης
Άγαμοι	4.227.476	270.507	45.072	29.775	4.460
Έγγαμοι	5.364.763	383.692			
Έγγαμοι, με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση			71.938	43.611	8.146
Χήροι	820.449	60.301			
Διαζευγμένοι	331.686	15.041			
Με σύμφωνο συμβίωσης	1.765	104			
Σε διάσταση	69.737	3.076			
Χήροι από σύμφωνο συμβίωσης	78	6			
Χήροι και χήροι από σύμφωνο συμβίωσης			11.874	6.488	1.527
Διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης	332	35			
Διαζευγμένοι και διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης			2.201	1.481	210

Πίνακας 14: Νοικοκυριά - Πυρηνικές οικογένειες (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

	Ελλάδα	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Πύλης
Αριθμός νοικοκυριών	4.134.540	264.552	28.494	5.119
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού	2,55	2,69	2,74	2,75
Αριθμός πυρηνικών οικογενειών	3.021.425	209.558	23.509	4.315

Πίνακας 15: Κατάσταση ασχολίας (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Κατάσταση ασχολίας	Ελλάδα	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Νομός Τρικάλων	Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Πύλης
Απασχολούμενοι	3.727.633	230.405	39.382	25.972	3.743
Ζητούσαν Εργασία	859.003	53.022	9.740	6.351	1.139
Μαθητές/ Σπουδαστές	1.737.074	116.130	18.394	12.510	1.696
Συνταξιούχοι	2.407.222	187.139	37.744	19.948	5.283
Οικιακά	1.224.095	88.855	15.635	9.713	1.669
Λοιπά	861.259	57.211	10.190	6.861	813

Πίνακας 16: Υπηκοότητα κατοίκων (Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών, 2011, ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Υπηκοότητα	Ελλάδα	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Δήμος Τρικκαίων	Δήμος Πύλης
Ελληνική	9.904.286	688.187	77.984	13.842
ΑΛΛΗ			3.371	501
Χωρών ΕΕ	199.121	8.565		
Λοιπών χωρών	708.054	35.868		
Χωρίς υπηκοότητα ή αδιευκρίνιστη	4.825	142		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

5.Α.ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΔΕΔΟΜΕΝΑ	
Αριθμός προβάτων	1.000
Αριθμός κριών	50
Παραγωγή ανά προβατίνα(λίτρα/έτος) 1ου έτους: 2 μήνες γαλ/γή	100
Παραγωγή ανά προβατίνα(λίτρα/έτος)	350
Τιμή πώλησης γάλακτος (€/λίτρο)	1
Τιμή πώλησης αρνιών (€/κιλό κρέατος)	5
Τιμή πώλησης προβατινών, κριών(€/κιλό κρέατος)	3
Βάρος σφαγίου αρνιών (κιλά/αρνί)	10
Διάρκεια παραγωγικής ζωής προβατινών	5
Αξία προβατίνας (€/ ζώο)	200
Αξία κριών (€/ ζώο) (9 μηνών)	350
Αξία αρνιών (€/ ζώο) (3 μηνών)	120
Αξία κόπρου (€/ζώο)	0
Αξία μαλλιού (ανά ζώο)	0,375
Απόδοση μαλλιού (κιλά ανά ζώο)	1,5
Απόδοση κόπρου (κιλά ανά κεφάλι)	438
Απόδοση προβατίνας σε κρέας (κιλά ανά ζώο)	25
Τιμή πώλησης κόπρου (€/κιλό)	0
Τιμή πώλησης μαλλιού (€/κιλό)	0,25
Υπολειμματική αξία προβατίνας (κιλά κρέας* ευρώ/κιλό= €/ζώο)	75
Αριθμός επιπλέον πωλούμενων προβατινών 4ου έτους	97
Απόδοση κριού σε κρέας (κιλά ανά ζώο)	35
Υπολειμματική αξία κριού (κιλά κρέας* ευρώ/κιλό= €/ζώο)	105

Λοιπές Δαπάνες	1ο έτος	2ο έτος	3ο έτος	4ο έτος
Κτηνιατρική περίθαλψη (ευρώ/έτος)	1.575	2.430	3.740	5.250
Λοιπές δαπάνες (νερό, φώς, κλπ.), €/έτος	5.000	8.500	8.500	8.500
Μηχανήματα τρίτων (μεταφορά ζωοτροφών, κόπρου), €/ζώο/έτος	1.500	1.500	2.500	3.500
ΣΥΝΟΛΟ (€/έτος)	8.075	12.430	14.740	17.250

Λοιπές δαπάνες (κλάδος προβατινών)	Ποσό (€)
Ανθρώπινη εργασία (ώρες)	2.240
Ανθρώπινη εργασία (ώρες) * 5 άτομα	11.200
Αμοιβή εργασίας/ώρα	3
Συνολική αμοιβή εργασίας ανά έτος ανά εργάτη	6.720
Αμοιβή των 2 εταίρων ανά έτος (3ώρες/ημέρα*2άτομα*3€)	6.570
Αμοιβή ανά μήνα ανά άτομο (μικτά)	560
Σύνολο μόνιμων ξένων εργατών	5
Συνολική αμοιβή ξένης εργασίας (€)	33.600
Γενικές δαπάνες	180
Εισφορές ΟΓΑ (10% *αμοιβή) για 5 άτομα	280
Εισφορές ΟΓΑ εταίρων (2 άτομα) (178,92€/μήνα/άτομο)	4.294,08
Ασφαλιστική εισφορά ΕΛ.ΓΑ για 315 πρόβατα (0,75%*ασφαλιζ.αξία) 1ο έτος	552,83
Ασφαλιστική εισφορά ΕΛ.ΓΑ για 485 πρόβατα (0,75%*ασφαλιζ.αξία) 2ο έτος	701,86
Ασφαλιστική εισφορά ΕΛ.ΓΑ για 747 πρόβατα (0,75%*ασφαλιζ.αξία) 3ο έτος	701,86
Ασφαλιστική εισφορά ΕΛ.ΓΑ για 1050 πρόβατα (0,75%*ασφαλιζ.αξία) 4ο έτος	701,87
Επιτόκιο μεσομακροπρόθεσμο (7,22%)	0,0722
Επιτόκιο βραχυπρόθεσμο(7,22%)	0,0722
Δαπάνες συντήρησης κτισμάτων (1% επι του ΜΕΚ)	0,01
Δαπάνες συντήρησης εξοπλισμού (3% επι του ΜΕΚ)	0,03
Δαπάνες ασφαλιστρών κτισμάτων και εξοπλισμού (0,83 % επί του ΜΕΚ)	0,0083
Ενίσχυση στην επένδυση εγκατάστασης (50% * κόστος εγκατάστασης)	0,5
Εδαφος οικοπέδου (στρ.)	20
Ενοίκιο εδάφους (ευρώ/στρ)	45
Αξία εδάφους (ευρώ/στρ)	1.500
Εδαφος γεωργικής εκμετάλλευσης- εγκαταστάσεις (στρ.)	20

Έτος	Κατηγορίες Ζώων					
	Σύνολο θηλοκών γαλ/γής (A+B)	Προβατίνες (A)	Αρνάδες (B)	Κριοί	Αρνιά	
					Θηλοκά	Αρσενικά
1ο έτος	300	-	300	15	213	213
2ο έτος	462	270	192	24	329	329
3ο έτος	712	416	296	36	507	507
4ο έτος	1.000	544	456	50	712	712

Αριθμός πωλούμενων στείρων (4%) προβατινών/έτος	
2ο έτος	20
3ο έτος	32
4ο έτος	49

Αξία πωλούμενων προϊόντων

1ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων				% κύριων προϊόντων
Αξία γάλακτος	30.000	73,59%	Κύριο προϊόν	73,80%
Αξία κρέατος αρνιών	10.650	26,12%	Κύριο προϊόν	26,20%
Αξία κρέατος προβατινών	0	0,00%		
Αξία μαλλιού	118	0,29%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία κόπρου	0	0,00%		
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	40.768	100%		

2ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	161.700	89,92%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	16.450	9,15%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	1.500	0,83%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	182	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	179.832	100%	

3ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	249.200	89,89%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	25.350	9,14%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	2.400	0,87%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	281	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	277.231	100%	

4ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων				% κύριων προϊόντων
Αξία γάλακτος	350.000	81,65%	Κύριο προϊόν	84,32%
Αξία κρέατος αρνιών	65.100	15,19%	Κύριο προϊόν	15,68%
Αξία κρέατος προβατινών	10.950	3,07%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία κόπρου	0	0,00%		
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	426.444	100%		

Κόστος Διατροφής

Διατροφή	
Είδος ζωτροφής	Τιμή αγοράς ανά κιλό (€/κιλό)
Τριφύλλι	0,18
Άχυρο	0,11
Σανός βρώμης	0,18
Γάλα σκόνης	3,2
Καρπός αραβοσίτου	0,16
Καρπός κριθής	0,16
Πίτυρα σίτου	0,18
Σογιάλευρο	0,44
Ηλιάλευρο	0,24
Μαρμαρόσκονη	0,165
Φωσφορικό διασβέστιο	0,84
Αλάτι	0,12
Ισορροπιστής	1
Φωσφορικό μονοασβέστιο	0,84
Βαμβακόπιτα	0,25

Μείγμα Γαλακτοπαραγωγής			
Ζωοτροφές	Κιλά ζωτροφής	Τιμή αγοράς ανά κιλό (€/κιλό)	Κόστος ζωτροφής ανά κιλό μείγματος
Καρπός αραβοσίτου	0,3	0,16	0,048
Καρπός κριθής	0,195	0,16	0,0312
Πίτυρα σίτου	0,15	0,18	0,027
Σογιάλευρο	0,12	0,44	0,0528
Ηλιάλευρο	0,18	0,24	0,0432
Μαρμαρόσκονη	0,04	0,165	0,0066
Φωσφορικό διασβέστιο	0,006	0,84	0,00504
Αλάτι	0,007	0,12	0,00084
Ισορροπιστής	0,002	1	0,002
ΣΥΝΟΛΟ	1		0,22
ΣΥΝΟΛΟ μείγματος γαλακτοπαραγωγής = 0,22 €/kg			

Μείγμα Θηλασμού			
Ζωοτροφές	Κιλά ζωοτροφής	Τιμή αγοράς ανά κιλό (€/ κιλό)	Κόστος ζωοτροφής ανά κιλό μείγματος
Καρπός αραβοσίτου	0,5	0,16	0,08
Σογιάλευρο	0,3	0,44	0,132
Πίτυρα σίτου	0,12	0,18	0,0216
Γάλα σκόνης	0,05	3,2	0,16
Ισορροπιστής	0,03	1	0,03
ΣΥΝΟΛΟ	1		0,42
ΣΥΝΟΛΟ μείγματος θηλασμού = 0,42 €/kg			

Μείγμα Αρνάδων			
Ζωοτροφές	Κιλά ζωοτροφής	Τιμή αγοράς ανά κιλό (€/ κιλό)	Κόστος ζωοτροφής ανά κιλό μείγματος
Καρπός αραβοσίτου	0,46	0,16	0,0736
Καρπός κριθής	0,2	0,16	0,032
Πίτυρα σίτου	0,1	0,18	0,018
Σογιάλευρο	0,05	0,44	0,022
Βαμβακόπιτα	0,15	0,25	0,0375
Μαρμαρόσκονη	0,017	0,165	0,002805
Φωσφορικό μονοασβέστιο	0,016	0,84	0,01344
Αλάτι	0,005	0,12	0,0006
Ισορροπιστής	0,002	1	0,002
ΣΥΝΟΛΟ	1		0,20
ΣΥΝΟΛΟ μείγματος αρνάδων = 0,2 €/kg			

Διατροφή Κριών € ανά ζώο			
Ζωοτροφές	Κιλά ζωοτροφής / ημέρα	Κιλά ζωοτροφής / έτος	Κόστος ζωοτροφής ανά ζώο ανά έτος
Τριφύλλι	0,5	182,5	32,85
Σανός βρώμης	0,5	182,5	32,85
Μείγμα Γαλ/γής	0,8	292	64,24
Ισορροπιστής	0,0005	0,1825	0,1825
ΣΥΝΟΛΟ			130,12

Διατροφή Αρνιών € ανά ζώο (μέχρι τον απογαλακτισμό)		
Ζωοτροφές	Κιλά ζωοτροφής	Κόστος ζωοτροφής ανά ζώο
Τριφύλλι	5	0,9
Γάλα σκόνης	7	22,4
Μείγμα Θηλασμού	5	2,1
ΣΥΝΟΛΟ		25,4

Διατροφή Αρνάδων € ανά ζώο		
Ζωοτροφές	Κιλά ζωοτροφής /έτος	Κόστος ζωοτροφής ανά ζώο
Τριφύλλι	312	56,16
Άχυρο	21	2,31
Μείγμα Γαλ/γής	64,4	14,168
Μείγμα Αρνάδων	195	39
ΣΥΝΟΛΟ		111,64

Διατροφή Προβατινών € ανά ζώο			
Ζωοτροφές	Κιλά ζωοτροφής /ημέρα	Κιλά ζωοτροφής / έτος	Κόστος ζωοτροφής ανά ζώο ανά έτος
Συντήρηση			
Τριφύλλι	1,1	355,3	63,954
Άχυρο	0,2	64,6	7,106
Μείγμα Γαλ/γής	0,5	161,5	35,53
ΣΥΝΟΛΟ			106,59
Γαλακτοπαραγωγή			
Μείγμα Γαλ/γής	0,65	227,5	50,05
ΣΥΝΟΛΟ			50,05
Ξηρά Περίοδος			
Τριφύλλι	1	42	7,56
Μείγμα Γαλ/γής	0,8-1,3	43,4	9,548
ΣΥΝΟΛΟ			17,11

Κόστος διατροφής €/έτος/ζώο	
Προβατίνες	
Συντήρηση	106,59
Γαλακτοπαραγωγή	50,05
Ξηρά Περίοδος	17,11
Αρνάδες	111,64
Κριοί	130,12
Αρνιά	25,4

Κόστος Διατροφής €/έτος	
1ο Έτος	
Αρνάδες	33.491
Συντήρηση (2μήνες)	6.000
Γαλακτοπαραγωγή (2 μήνες)	4.118
Αρνιά	10.820
Κριοί	1.952
ΣΥΝΟΛΟ 1ου έτους	56.382

Κόστος Διατροφής €/έτος			
	2ο Έτος	3ο Έτος	4ο Έτος
Προβατίνες			
Συντήρηση	28.779	44.341	57.985
Γαλακτοπαραγωγή	23.123	35.636	50.050
Ξηρά Περίοδος	4.619	7.117	9.307
Αρνάδες	21.434	33.045	50.907
Κριοί	3.123	4.684	6.506
Αρνιά	16.713	25.756	36.170
ΣΥΝΟΛΟ	97.792	150.579	210.924

Δαπάνες κατασκευών και ζωικού κεφαλαίου

Δαπάνες ζωικού κεφαλαίου ανά έτος

Κόστος Αγοράς Ζωικού Κεφαλαίου				
	1ο έτος	2ο έτος	3ο έτος	4ο έτος
Αρνάδες	36.000	-	-	-
Κριοί	5.250	3.150	4.200	4.900
ΣΥΝΟΛΟ	41.250	3.150	4.200	4.900

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 1ου έτους 1ης Εγκατάστασης

1ο Ποιμνιοστάσιο 500 προβατίνων, Αποθήκες, Αμελκτηρίο 1000 προβατίνων							1ο ΕΤΟΣ			
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €	Συντήρηση (€)	Ασφάλιστρα (€)
Ποιμνιοστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	0	81.857	78.746	80.301	803	667
Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	0	18.266	17.571	17.918	179	149
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	0	2.706	2.603	2.655	27	22
Αναρρωτήριο (8m ² *67,65€/m ²)	541	27	25	21	0	541	521	531	5	4
Προαύλια (15€*1160m ²)	17.400	870	25	661	0	17.400	16.739	17.069	171	142
Αποθήκη χονδροειδών ζωοτροφών (20€*840m ²)	16.800	840	15	1.064	0	16.800	15.736	16.268	163	135
Αποθήκη ζωοτρ. θερμοκηπιακού τύπου (8*10=80m ² *67,65€/m ²)	5.412	271	25	206	0	5.412	5.206	5.309	53	44
Σιλό καρπ.αραβοσίτ. (2*75 ton) με κοχλία	30.672	3.067	15	1.840	0	30.672	28.832	29.752	298	247
Σιλό καρπ.κριθής (1*95 ton) με κοχλία	22.788	2.279	15	1.367	0	22.788	21.421	22.104	221	183
Σιλό πίτυρα σίτου (1*70 ton) με κοχλία	15.012	1.501	15	901	0	15.012	14.111	14.562	146	121
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton)με κοχλία	4.136	414	15	248	0	4.136	3.888	4.012	40	33
Παρασκευαστήριο (85€*15m ²)	1.275	64	25	48	0	1.275	1.227	1.251	13	10

Χώρος Αμελκτηρίου (91€*211m ²)	19.201	960	25	730	0	19.201	18.471	18.836	188	156
Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	0	7.140	6.712	6.926	208	57
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	0	3.000	2.820	2.910	87	24
Μηχάνημα απογαλακτισμού (2)	9.000	900	15	540	0	9.000	8.460	8.730	262	72
Κοπροσωρός (170m ² *10€)	1.700	85	25	65	0	1.700	1.635	1.668	17	14
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	0	1.000	888	944	28	8
Αναμικτήρας (2,5ton)-Μύλος-Ζυγιστικό	10.200	1.020	15	612	0	10.200	9.588	9.894	99	82
Αμελκτική μηχανή (48 θέσεων)	70.000	7.000	15	4.200	0	70.000	65.800	67.900	2.037	564
Βόθρος	7.000	350	25	266	0	7.000	6.734	6.867	69	57
Γραφείο (12m ² *67,65€/m ²) + εξοπλισμός γραφείου	1.812	91	25	69	0	1.812	1.743	1.777	18	15
Χώρος Ανάπαυσης εργατών (20m ² *67,65€/m ²) +εξοπλισμός δωματίου	2.303	115	25	88	0	2.303	2.215	2.259	23	19
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	0	10.000	9.620	9.810	98	81
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	0	5.000	4.667	4.833	48	40
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	0	7.500	7.000	7.250	73	60
Περίφραξη 20 στρ. (556m*10€)	5.560	556	25	200	0	5.560	5.360	5.460	55	45
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	0	4.500	4.230	4.365	131	36
ΣΥΝΟΛΟ	381.780	27.614		19.237		381.780	362.543	372.162	5.557	3.089

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 2ου έτους 1ης Εγκατάστασης

1ο Ποιμνιστάσιο 500 προβατίνων, Αποθήκες, Αμελκτηρίο 1000 προβατίνων								2ο ΕΤΟΣ		
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €	Συντήρηση (€)	Ασφάλιστρα (€)
Ποιμνιστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	1	78.746	75.635	77.191	772	641
Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	1	17.571	16.877	17.224	172	143
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	1	2.603	2.500	2.552	26	21
Αναρρωτήριο (8m ² *67,65€/m ²)	541	27	25	21	1	521	500	510	5	4
Προαύλια (15€*1160m ²)	17.400	870	25	661	1	16.739	16.078	16.408	164	136
Αποθήκη χονδροειδών ζωοτροφών (20€*840m ²)	16.800	840	15	1.064	1	15.736	14.672	15.204	152	126
Αποθήκη ζωοτρ. θερμοκηπιακού τύπου (8*10=80 m ² *67,65€/m ²)	5.412	271	25	206	1	5.206	5.001	5.104	51	42
Σιλό καρπ.αραβοσίτ. (2*75 ton) με κοχλία	30.672	3.067	15	1.840	1	28.832	26.991	27.912	279	232
Σιλό καρπ.κριθής (1*95 ton) με κοχλία	22.788	2.279	15	1.367	1	21.421	20.053	20.737	207	172
Σιλό πίτυρα σίτου (1*70 ton) με κοχλία	15.012	1.501	15	901	1	14.111	13.211	13.661	137	113
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton)με κοχλία	4.136	414	15	248	1	3.888	3.640	3.764	38	31
Παρασκευαστήριο (85€*15m ²)	1.275	64	25	48	1	1.227	1.178	1.202	12	10
Χώρος Αμελκτηρίου (91€*211m ²)	19.201	960	25	730	1	18.471	17.742	18.107	181	150

Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	1	6.712	6.283	6.497	195	54
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	1	2.820	2.640	2.730	82	23
Μηχάνημα απογαλακτισμού(2)	9.000	900	15	540	1	8.460	7.920	8.190	246	68
Κοπροσωρός (170m ² *10€)	1.700	85	25	65	1	1.635	1.571	1.603	16	13
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	1	888	775	831	25	7
Αναμικτήρας (2,5ton)-Μύλος-Ζυγιστικό	10.200	1.020	15	612	1	9.588	8.976	9.282	93	77
Αμελκτική μηχανή (48 θέσεων)	70.000	7.000	15	4.200	1	65.800	61.600	63.700	1.911	529
Βόθρος	7.000	350	25	266	1	6.734	6.468	6.601	66	55
Γραφείο (12m ² *67,65€/m ²) + εξοπλισμός γραφείου	1.812	91	25	69	1	1.743	1.674	1.709	17	14
Χώρος Ανάπαυσης εργατών (20m ² *67,65€/m ²) +εξοπλισμός δωματίου	2.303	115	25	88	1	2.215	2.128	2.172	22	18
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	1	9.620	9.240	9.430	94	78
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	1	4.667	4.333	4.500	45	37
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	1	7.000	6.500	6.750	68	56
Περίφραξη 20 στρ. (556m*10€)	5.560	556	25	200	1	5.360	5.160	5.260	53	44
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	1	4.230	3.960	4.095	123	34
ΣΥΝΟΛΟ	381.780	27.614		19.237		362.543	343.306	352.925	5.250	2.929

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 3ου έτους 1ης Εγκατάστασης

1ο Ποιμνιοστάσιο 500 προβατίνων, Αποθήκες, Αμελκτηρίο 1000 προβατίνων								3ο ΕΤΟΣ		
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €	Συντήρηση (€)	Ασφάλιστρα (€)
Ποιμνιοστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	2	75.635	72.525	74.080	741	615
Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	2	16.877	16.183	16.530	165	137
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	2	2.500	2.398	2.449	24	20
Αναρρωτήριο (8m ² *67,65€/m ²)	541	27	25	21	2	500	480	490	5	4
Προαύλια (15€*1160m ²)	17.400	870	25	661	2	16.078	15.416	15.747	157	131
Αποθήκη χονδροειδών ζωοτροφών (20€*840m ²)	16.800	840	15	1.064	2	14.672	13.608	14.140	141	117
Αποθήκη ζωοτρ. θερμοκηπιακού τύπου (8*10=80 m ² *67,65€/m ²)	5.412	271	25	206	2	5.001	4.795	4.898	49	41
Σιλό καρπ.αραβοσίτ. (2*75 ton) με κοχλία	30.672	3.067	15	1.840	2	26.991	25.151	26.071	261	216
Σιλό καρπ.κριθής (1*95 ton) με κοχλία	22.788	2.279	15	1.367	2	20.053	18.686	19.370	194	161
Σιλό πίτυρα σίτου (1*70 ton) με κοχλία	15.012	1.501	15	901	2	13.211	12.310	12.760	128	106
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton)με κοχλία	4.136	414	15	248	2	3.640	3.392	3.516	35	29
Παρασκευαστήριο (85€*15m ²)	1.275	64	25	48	2	1.178	1.130	1.154	12	10

Χώρος Αμελκτηρίου (91€*211m ²)	19.201	960	25	730	2	17.742	17.012	17.377	174	144
Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	2	6.283	5.855	6.069	182	50
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	2	2.640	2.460	2.550	77	21
Μηχάνημα απογαλακτισμού (2)	9.000	900	15	540	2	7.920	7.380	7.650	230	63
Κοπροσωρός (170m ² *10€)	1.700	85	25	65	2	1.571	1.506	1.539	15	13
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	2	775	663	719	22	6
Αναμικτήρας (2,5ton)-Μύλος-Ζυγιστικό	10.200	1.020	15	612	2	8.976	8.364	8.670	87	72
Αμελκτική μηχανή (48 θέσεων)	70.000	7.000	15	4.200	2	61.600	57.400	59.500	595	494
Βόθρος	7.000	350	25	266	2	6.468	6.202	6.335	63	53
Γραφείο (12m ² *67,65€/m ²) + εξοπλισμός γραφείου	1.812	91	25	69	2	1.674	1.605	1.640	16	14
Χώρος Ανάπαυσης εργατών (20m ² *67,65€/m ²) +εξοπλισμός δωματίου	2.303	115	25	88	2	2.128	2.040	2.084	21	17
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	2	9.240	8.860	9.050	91	75
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	2	4.333	4.000	4.167	42	35
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	2	6.500	6.000	6.250	63	52
Περίφραξη 20 στρ. (556m*10€)	5.560	556	25	200	2	5.160	4.960	5.060	51	42
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	2	3.960	3.690	3.825	115	32
ΣΥΝΟΛΟ	381.780	27.614		19.237		343.306	324.070	333.688	3.753	2.770

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 4ου έτους 1ης Εγκατάστασης

1ο Ποιμνιοστάσιο 500 προβατίνων, Αποθήκες, Αμελκτηρίο 1000 προβατίνων								4ο ΕΤΟΣ		
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €	Συντήρηση (€)	Ασφάλιστρα (€)
Ποιμνιοστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	3	72.525	69.414	70.970	710	589
Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	3	16.183	15.489	15.836	158	131
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	3	2.398	2.295	2.346	23	19
Αναρρωτήριο (8m ² *67,65€/m ²)	541	27	25	21	3	480	459	469	5	4
Προαύλια (15€*1160m ²)	17.400	870	25	661	3	15.416	14.755	15.086	151	125
Αποθήκη χονδροειδών ζωοτροφών (20€*840m ²)	16.800	840	15	1.064	3	13.608	12.544	13.076	131	109
Αποθήκη ζωοτρ. θερμοκηπιακού τύπου (8*10=80m ² *67,65€/m ²)	5.412	271	25	206	3	4.795	4.589	4.692	47	39
Σιλό καρπ.αραβοσίτ. (2*75 ton) με κοχλία	30.672	3.067	15	1.840	3	25.151	23.311	24.231	242	201
Σιλό καρπ.κριθής (1*95 ton) με κοχλία	22.788	2.279	15	1.367	3	18.686	17.319	18.003	180	149
Σιλό πίτυρα σίτου (1*70 ton) με κοχλία	15.012	1.501	15	901	3	12.310	11.409	11.859	119	98
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton)με κοχλία	4.136	414	15	248	3	3.392	3.143	3.267	33	27
Παρασκευαστήριο (85€*15m ²)	1.275	64	25	48	3	1.130	1.081	1.105	11	9

Χώρος Αμελκτηρίου (91€*211m ²)	19.201	960	25	730	3	17.012	16.282	16.647	166	138
Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	3	5.855	5.426	5.641	169	47
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	3	2.460	2.280	2.370	71	20
Μηχάνημα απογαλακτισμού (2)	9.000	900	15	540	3	7.380	6.840	7.110	213	59
Κοπροσωρός (170m ² *10€)	1.700	85	25	65	3	1.506	1.442	1.474	15	12
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	3	663	550	606	18	5
Αναμκτήρας (2,5ton)-Μύλος-Ζυγιστικό	10.200	1.020	15	612	3	8.364	7.752	8.058	81	67
Αμελκτική μηχανή (48 θέσεων)	70.000	7.000	15	4.200	3	57.400	53.200	55.300	1.659	459
Βόθρος	7.000	350	25	266	3	6.202	5.936	6.069	61	50
Γραφείο (12m ² *67,65€/m ²) + εξοπλισμός γραφείου	1.812	91	25	69	3	1.605	1.536	1.571	16	13
Χώρος Ανάπαυσης εργατών (20m ² *67,65€/m ²) +εξοπλισμός δωματίου	2.303	115	25	88	3	2.040	1.953	1.997	20	17
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	3	8.860	8.480	8.670	87	72
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	3	4.000	3.667	3.833	38	32
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	3	6.000	5.500	5.750	58	48
Περίφραξη 20 στρ. (556m*10€)	5.560	556	25	200	3	4.960	4.759	4.859	49	40
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	3	3.690	3.420	3.555	107	30
ΣΥΝΟΛΟ	381.780	27.614		19.237		324.070	304.833	314.451	4.636	2.610

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 15ου έτους 1ης Εγκατάστασης

1ο Ποιμνιοστάσιο 500 προβατίνων, Αποθήκες, Αμελκτηρίο 1000 προβατίνων								15ο ΕΤΟΣ
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε (€)	Αλ (€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €
Ποιμνιοστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	14	38.309	35.198	36.754
Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	14	8.548	7.854	8.201
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	14	1.266	1.164	1.215
Αναρρωτήριο (8 m ² *67,65€/m ²)	541	27	25	21	14	253	233	243
Προαύλια (15€*1160m ²)	17.400	870	25	661	14	8.143	7.482	7.813
Αποθήκη χονδροειδών ζωοτροφών (20€*840m ²)	16.800	840	15	1.064	14	1.904	840	1.372
Αποθήκη ζωοτρ. θερμοκηπιακού τύπου (8*10=80 m ² *67,65€/m ²)	5.412	271	25	206	14	2.533	2.327	2.430
Σιλό καρπ.αραβοσίτ. (2*75 ton) με κοχλία	30.672	3.067	15	1.840	14	4.908	3.067	3.987
Σιλό καρπ.κριθής (1*95 ton) με κοχλία	22.788	2.279	15	1.367	14	3.646	2.279	2.962
Σιλό πίτυρα σίτου (1*70 ton) με κοχλία	15.012	1.501	15	901	14	2.402	1.501	1.952
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton)με κοχλία	4.136	414	15	248	14	662	414	538
Παρασκευαστήριο (85€*15m ²)	1.275	64	25	48	14	597	548	572
Χώρος Αμελκτηρίου (91€*211m ²)	19.201	960	25	730	14	8.986	8.256	8.621
Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	14	1.142	714	928

Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	14	480	300	390
Μηχάνημα απογαλακτισμού (2)	9.000	900	15	540	14	1.440	900	1.170
Κοπροσωρός (170m ² *10€)	1.700	85	25	65	14	796	731	763
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	7	213	100	156
Αναμικτήρας (2,5ton)-Μύλος-Ζυγιστικό	10.200	1.020	15	612	14	1.632	1.020	1.326
Αμελκτική μηχανή (48 θέσεων)	70.000	7.000	15	4.200	14	11.200	7.000	9.100
Βόθρος	7.000	350	25	266	14	3.276	3.010	3.143
Γραφείο (12m ² *67,65€/m ²) + εξοπλισμός γραφείου	1.812	91	25	69	14	848	779	813
Χώρος Ανάπαυσης εργατών (20m ² *67,65€/m ²) +εξοπλισμός δωματίου	2.303	115	25	88	14	1.078	990	1.034
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	14	4.680	4.300	4.490
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	14	333	0	167
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	14	500	0	250
Περίφραξη 20 στρ. (556m*10€)	5.560	556	25	200	14	2.758	2.558	2.658
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	14	720	450	585
ΣΥΝΟΛΟ	381.780	27.614		19.237		113.252	94.015	103.634

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 2ου έτους 2ης Εγκατάστασης

2ο Ποιμνιοστάσιο				2ο ΕΤΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (1ο έτος ποιμνιοστασίου)						
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €	Συντήρηση (€)	Ασφάλιστρα (€)
2ο Ποιμνιοστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	0	81.857	78.746	80.301	803	667
2ος Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	0	18.266	17.571	17.918	179	149
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	0	2.706	2.603	2.655	27	22
Προαύλια 2ων εγκαταστάσεων (15€*1160m ²)	19.720	986	25	749	0	19.720	18.971	19.345	193	161
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton) με κοχλία	4.136	414	15	248	0	4.136	3.888	4.012	40	33
Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	0	7.140	6.712	6.926	208	57
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	0	3.000	2.820	2.910	87	24
Μηχάνημα απογαλακτισμού(2)	9.000	900	15	540	0	9.000	8.460	8.730	262	72
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	0	1.000	888	944	28	8
Εγχειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	0	10.000	9.620	9.810	98	81
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	0	5.000	4.667	4.833	48	40
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	0	7.500	7.000	7.250	73	60
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	0	4.500	4.230	4.365	131	36
ΣΥΝΟΛΟ	173.824	9.505		7.649		173.824	166.175	169.999	2.177	1.411

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 3ου έτους 2ης Εγκατάστασης

2ο Ποιμνιοστάσιο					3ο ΕΤΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (2ο έτος ποιμνιοστασίου)					
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €	Συντήρηση (€)	Ασφάλιστρα (€)
2ο Ποιμνιοστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	1	78.746	75.635	77.191	772	641
2ος Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	1	17.571	16.877	17.224	172	143
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	1	2.603	2.500	2.552	26	21
Προαύλια 2ων εγκαταστάσεων (15€*1160m ²)	19.720	986	25	749	1	18.971	18.221	18.596	186	154
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton) με κοχλία	4.136	414	15	248	1	3.888	3.640	3.764	38	31
Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	1	6.712	6.283	6.497	195	54
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	1	2.820	2.640	2.730	82	23
Μηχάνημα απογαλακτισμού(2)	9.000	900	15	540	1	8.460	7.920	8.190	246	68
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	1	888	775	831	25	7
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	1	9.620	9.240	9.430	94	78
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	1	4.667	4.333	4.500	45	37
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	1	7.000	6.500	6.750	68	56
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	1	4.230	3.960	4.095	123	34
ΣΥΝΟΛΟ	173.824	9.505		7.649		166.175	158.526	162.350	2.070	1.348

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 4ου έτους 2ης Εγκατάστασης

2ο Ποιμνιστάσιο					4ο ΕΤΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (3ο έτος ποιμνιοστασίου)					
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €	Συντήρηση (€)	Ασφάλιστρα (€)
2ο Ποιμνιστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	2	75.635	72.525	74.080	741	615
2ος Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	2	16.877	16.183	16.530	165	137
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	2	2.500	2.398	2.449	24	20
Προαύλια 2ων εγκαταστάσεων (15€*1160m ²)	19.720	986	25	749	2	18.221	17.472	17.847	178	148
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton) με κοχλία	4.136	414	15	248	2	3.640	3.392	3.516	35	29
Ταίστρες (210μ*2,5=84ταιστρες)	7.140	714	15	428	2	6.283	5.855	6.069	61	50
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	2	2.640	2.460	2.550	26	21
Μηχάνημα απογαλακτισμού(2)	9.000	900	15	540	2	7.920	7.380	7.650	77	63
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	2	775	663	719	7	6
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	2	9.240	8.860	9.050	91	75
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	2	4.333	4.000	4.167	42	35
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	2	6.500	6.000	6.250	63	52
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	2	3.960	3.690	3.825	38	32
ΣΥΝΟΛΟ	173.824	9.505		7.649		158.526	150.876	154.701	1.547	1.284

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού 15ου έτους 2ης Εγκατάστασης

2ο Ποιμνιοστάσιο					15ο ΕΤΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (14ο έτος ποιμνιοστασίου)			
Είδος κατασκευής	Αξία κατασκευής (ευρώ)	Υπολειμματική αξία (ευρώ)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής (χρόνια)	Απόσβεση	Παρελθόντα χρόνια από την κατασκευή	Αε(€)	Αλ(€)	Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων και εξοπλισμού), σε €
2ο Ποιμνιοστάσιο (67,65€/m ² *1210m ²)	81.857	4.093	25	3.111	13	41.419	38.309	39.864
2ος Θάλαμος αμνών (67,65€/m ² *270m ²)	18.266	913	25	694	13	9.242	8.548	8.895
Θάλαμος κριών (67,65€/m ² *40m ²)	2.706	135	25	103	13	1.369	1.266	1.318
Προαύλια 2ων εγκαταστάσεων (15€*1160m ²)	19.720	986	25	749	13	9.978	9.229	9.604
Σιλό έτοιμου μείγματος (1*5 ton) με κοχλία	4.136	414	15	248	13	910	662	786
Ταίστρες (210μ*2,5=84 ταιστρες)	7.140	714	15	428	13	1.571	1.142	1.357
Ποτίστρες (20*150€)	3.000	300	15	180	13	660	480	570
Μηχάνημα απογαλακτισμού (2)	9.000	900	15	540	13	1.980	1.440	1.710
Μηχανές κουρέματος (2)	1.000	100	8	113	7	213	100	156
Εγγειοβελτιωτικά έργα	10.000	500	25	380	13	5.060	4.680	4.870
Υδραυλικά	5.000	0	15	333	13	667	333	500
Ηλεκτρολογικά	7.500	0	15	500	13	1.000	500	750
Κινητά κάγκελα χωρισμάτων	4.500	450	15	270	13	990	720	855
ΣΥΝΟΛΟ	173.824	9.505		7.649		75.059	67.410	71.235

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού ΣΥΝΟΛΑ 1ης & 2ης Εγκατάστασης

Σύνολο εγκαταστάσεων 1ου και 2ου έτους	Σύνολο (€)
Αξία κατασκευής	555.604
Αποσβέσεις 1ου έτους	19.237
Αποσβέσεις για το σύνολο των εγκαταστάσεων	26.886

1ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			372.162
Συντήρηση (€)	MEK κτισμάτων	2.791	5.557
	MEK εξοπλισμού	2.766	
Ασφάλιστρα (€)			3.089

2ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			522.924
Συντήρηση (€)	MEK κτισμάτων	4.118	7.428
	MEK εξοπλισμού	3.310	
Ασφάλιστρα (€)			4.340

3ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			496.038
Συντήρηση (€)	ΜΕΚ κτισμάτων	3.922	5.824
	ΜΕΚ εξοπλισμού	1.901	
Ασφάλιστρα (€)			4.117

4ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			469.152
Συντήρηση (€)	ΜΕΚ κτισμάτων	3.967	6.183
	ΜΕΚ εξοπλισμού	2.216	
Ασφάλιστρα (€)			9.894

15ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			174.868

Μέση Αξία Ζωικού Κεφαλαίου

Ζώα	Αξία Ζώων (€)	Υπολλειματική αξία (€)	Διάρκεια παραγωγικής ζωής	Απόσβεση
Αρνάδες	120	0	0	0
Προβατίνες	200	75	5	25
Κριοί	350	105	5	49

1ο έτος			
Κατηγορίες ζώων	Μέση αξία ανά ζώο ανά έτος ζωής (€)	Αριθμός ζώων ανά κατηγορία	Μέση αξία συνόλου ζώων ανά έτος (€)
Αρνάδες	120	300	36.000
Κριοί	350	15	5.250
ΣΥΝΟΛΟ		315	41.250

2ο έτος			
Κατηγορίες ζώων	Μέση αξία ανά ζώο ανά έτος ζωής (€)	Αριθμός ζώων ανά κατηγορία	Μέση αξία συνόλου ζώων ανά έτος (€)
Αρνάδες	120	192	23.040
Προβατίνες	175	270	47.250
Κριοί 1ου έτους παραγ. ζωής	301	9	2.709
Κριοί 2ου έτους παραγ. ζωής	252	15	3.780
ΣΥΝΟΛΟ		486	76.779

3ο έτος			
Κατηγορίες ζώων	Μέση αξία ανά ζώο ανά έτος ζωής (€)	Αριθμός ζώων ανά κατηγορία	Μέση αξία συνόλου ζώων ανά έτος (€)
Αρνάδες	120	296	35.520
Προβατίνες 1ου έτους παραγωγ.ζωής	175	192	33.600
Προβατίνες 2ου έτους παραγωγ.ζωής	150	224	33.600
Κριοί 1ου έτους παραγ. ζωής	301	12	3.612

Κριοί 2ου έτους παραγ. ζωής	252	9	2.268
Κριοί 3ου έτους παραγ. ζωής	203	15	3.045
ΣΥΝΟΛΟ		748	111.645

4ο έτος			
Κατηγορίες ζώων	Μέση αξία ανά ζώο ανά έτος ζωής (€)	Αριθμός ζώων ανά κατηγορία	Μέση αξία συνόλου ζώων ανά έτος (€)
Αρνάδες	120	456	54.720
Προβατίνες 1ου έτους παραγωγ.ζωής	175	296	51.800
Προβατίνες 2ου έτους παραγωγ.ζωής	150	192	28.800
Προβατίνες 3ου έτους παραγωγ.ζωής	125	56	7.000
Κριοί 1ου έτους παραγ. ζωής	350	14	4.900
Κριοί 2ου έτους παραγ. ζωής	301	12	3.612
Κριοί 3ου έτους παραγ. ζωής	252	9	2.268
Κριοί 4ου έτους παραγ. ζωής	203	15	3.045
ΣΥΝΟΛΟ		1.050	156.145

Έτη	Μέσο επενδυμένο κεφάλαιο σε ζωϊκό πληθυσμό (€)	Μέσο επενδυμένο κεφάλαιο γεωργικής εκμετάλλευσης (€)
1ο έτος	41.250	443.412
2ο έτος	76.779	629.703
3ο έτος	111.645	637.683
4ο έτος	156.145	655.297

Πίνακες υπολογισμού ετήσιων παραγωγικών δαπανών

1ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	19.237		19.237	19.237	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου(Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	29.848		29.848	17.057	12.791
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών *1% & εξοπλισμου * 3%)	5.557		5.557	5.557	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	3.089		3.089	3.089	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίσεων (7,22% για 6 μήνες)	312		312		312
ΣΥΝΟΛΟ	58.043	0	58.043	44.940	13.103
β) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	56.382	56.382		56.382	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	553	553		553	
3) υπηρεσίες τρίτων	8.075	8.075		8.075	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	2.353	2.353		0	2.353
ΣΥΝΟΛΟ	67.543	67.543	0	65.189	2.353
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	172.555	67.543	105.013	148.024	24.532

2ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	26.886		26.886	26.886	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου(Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	43.299		43.299	17.057	26.241
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών *1% & εξοπλισμου * 3%)	7.428		7.428	7.428	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	4.340		4.340	4.340	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίστρων (7,22% για 6 μήνες)	425		425		425
ΣΥΝΟΛΟ	82.377	0	82.377	55.711	26.666
α) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	97.792	97.792		97.792	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	702	702		702	
3) υπηρεσίες τρίτων	12.430	12.430		12.430	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	4.011	4.011			4.011
ΣΥΝΟΛΟ	115.115	115.115	0	111.104	4.011
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	244.461	115.115	129.347	204.709	39.752

3ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	26.886		26.886	26.886	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου(Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	43.875		43.875	17.057	26.818
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών *1% & εξοπλισμου * 3%)	5.824		5.824	5.824	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	4.117		4.117	4.117	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίσεων (7,22% για 6 μήνες)	359		359		359
ΣΥΝΟΛΟ	81.060	0	81.060	53.884	27.176
α) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	150.579	150.579		150.579	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	702	702		702	
3) υπηρεσίες τρίτων	14.740	14.740		14.740	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	6.000	6.000			6.000
ΣΥΝΟΛΟ	172.201	172.201	0	166.201	6.000
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	300.230	172.201	128.029	257.979	42.251

5.Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Ζώα και Πωλήσεις 5ο-15ο έτος

Έτος	Κατηγορίες Ζώων					
	Σύνολο θηλυκών γαλ/γής (A+B)	Προβατίνες (A)	Αρνάδες (B)	Κριοί	Αρνιά	
					Θηλυκά	Αρσενικά
1ο έτος	300	-	300	15	213	213
2ο έτος	462	270	192	24	329	329
3ο έτος	712	416	296	36	507	507
4ο έτος	1.000	544	456	50	712	712
5ο έτος	1.000	893	107	50	712	712
6ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
7ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
8ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
9ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
10ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
11ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
12ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
13ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
14ο έτος	1.000	800	200	50	712	712
15ο έτος	1.000	800	200	50	712	712

Έτος	Πωλήσεις			
	Προβατίνες	Θηλυκά αρνιά	Αρσενικά αρνιά	Κριοί
5ο έτος	107	512	703	15
6ο έτος	200	512	700	9
7ο έτος	200	512	698	12
8ο έτος	200	512	697	14
9ο έτος	200	512	703	15
10ο έτος	200	512	700	9
11ο έτος	200	512	698	12
12ο έτος	200	512	697	14
13ο έτος	200	512	703	15
14ο έτος	200	512	700	9
15ο έτος	200	512	698	12

5ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	83,193%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.750	14,44%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	8.025	1,91%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.575	0,37%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	420.744	100,00%	

6ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,98%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.600	14,19%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.080	0,22%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	430.074	100,00%	

7ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,94%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.500	14,16%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.260	0,29%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	427.154	100,00%	

8ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,91%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.450	14,15%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.470	0,34%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	427.314	100,00%	

9ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,83%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.750	14,20%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.575	0,37%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	427.719	100,00%	

10ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,98%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.600	14,19%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	945	0,22%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	426.939	100,00%	

11ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,94%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.500	14,16%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.260	0,29%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	427.154	100,00%	

12ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,91%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.450	14,15%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.470	0,34%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	427.314	100,00%	

13ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,83%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.750	14,20%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.575	0,37%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	427.719	100,00%	

14ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,98%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.600	14,19%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	945	0,22%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	426.939	100,00%	

15ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	350.000	81,94%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.500	14,16%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,51%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.260	0,29%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,09%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	427.154	100,00%	

Υπολογισμός Καθαρών Ταμειακών Ροών κάθε έτους

1ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 1ου έτους	40.768	Ταμειακές Εισροές (+)	40.768
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	40.768	Ταμειακές Εκροές (-)	125.698
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	19.237
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	125.698	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-17.057
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	125.698	Κέρδος προ φόρων	-121.224
		Φόρος (13%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	-121.224
		Ενίσχυση στην επένδυση εγκαταστάσεων & εξοπλισμού 1ου έτους (+)	200.435
		Αποσβέσεις (+)	19.237
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-17.057
		Ταμειακή Ροή 1ου έτους	115.505

2ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 2ου έτους	179.832	Ταμειακές Εισροές (+)	179.832
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	179.832	Ταμειακές Εκροές (-)	350.457
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Δαπάνη κατασκευής 2ου ποιμνιοστ.	173.824	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-15.408
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	173.483	Κέρδος προ φόρων	-212.918
Αγορά ζωικού κεφαλαίου	3.150	Φόρος (13%)	0
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	350.457	Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	-212.918
		Ενίσχυση στην επένδυση εγκαταστάσεων & εξοπλισμού 2ου έτους (+)	86.912
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-15.408
		Ταμειακή Ροή 2ου έτους	-83.713

Σύμφωνα με τις καθαρές ταμειακές ροές τα δύο πρώτα χρόνια η εταιρεία είναι ζημιογόνα και γι' αυτό δεν έχει φορολογική υποχρέωση. Συγκεκριμένα, η ζημιά του πρώτου έτους μεταφέρεται στα επόμενα 3 χρόνια. Ομοίως μεταφέρεται και η ζημιά του δεύτερου έτους.

3ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 3ου έτους	277.231	Ταμειακές Εισροές (+)	277.231
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	277.231	Ταμειακές Εκροές (-)	231.175
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	226.975	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-13.639
Αγορά ζωικού κεφαλαίου	4.200	Κέρδος προ φόρων	5.530
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	231.175	Φόρος (13%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	5.530
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-13.639
		Ταμειακή Ροή 3ου έτους	46.055

4ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 4ου έτους	426.444	Ταμειακές Εισροές (+)	426.444
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	426.444	Ταμειακές Εκροές (-)	295.091
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	290.191	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-11.743
Αγορά ζωικού κεφαλαίου	4.900	Κέρδος προ φόρων	92.724
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	295.091	Φόρος (13%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	92.724
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-11.743
		Ταμειακή Ροή 4ου έτους	131.353

5ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 5ου έτους	420.744	Ταμειακές Εισροές (+)	420.744
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	420.744	Ταμειακές Εκροές (-)	290.191
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	290.191	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-9.710
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	290.191	Κέρδος προ φόρων	93.957
		Φόρος (13%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	93.957
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-9.710
		Ταμειακή Ροή 5ου έτους	130.553

6ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 6ου έτους	426.939	Ταμειακές Εισροές (+)	426.939
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	426.939	Ταμειακές Εκροές (-)	290.191
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	290.191	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-7.530
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	290.191	Κέρδος προ φόρων	102.332
		Φόρος (13%)	13.303
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	89.029
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-7.530
		Ταμειακή Ροή 6ου έτους	123.445

7ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 7ου έτους	427.154	Ταμειακές Εισροές (+)	427.154
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	427.154	Ταμειακές Εκροές (-)	290.191
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	290.191	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-5.193
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	290.191	Κέρδος προ φόρων	104.884
		Φόρος (13%)	13.635
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	91.249
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-5.193
		Ταμειακή Ροή 7ου έτους	123.328

8ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 8ου έτους	427.314	Ταμειακές Εισροές (+)	427.314
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	427.314	Ταμειακές Εκροές (-)	292.191
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	290.191	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-2.687
Αγορά κουρευτικών μηχανών (4)	2.000	Κέρδος προ φόρων	105.550
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	292.191	Φόρος (13%)	13.722
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	91.829
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-2.687
		Ταμειακή Ροή 8ου έτους	121.402

9ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 9ου έτους	427.719	Ταμειακές Εισροές (+)	427.719
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	427.719	Ταμειακές Εκροές (-)	273.133
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	273.133	Κέρδος προ φόρων	127.699
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	273.133	Φόρος (13%)	16.601
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	111.098
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 9ου έτους	137.984

10ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 10ου έτους	426.939	Ταμειακές Εισροές (+)	426.939
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	426.939	Ταμειακές Εκροές (-)	273.133
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	273.133	Κέρδος προ φόρων	126.919
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	273.133	Φόρος (13%)	16.500
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	110.420
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 10ου έτους	137.306

11ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 11ου έτους	427.154	Ταμειακές Εισροές (+)	427.154
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	427.154	Ταμειακές Εκροές (-)	273.133
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	273.133	Κέρδος προ φόρων	127.134
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	273.133	Φόρος (13%)	16.527
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	110.607
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 11ου έτους	137.493

12ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 12ου έτους	427.314	Ταμειακές Εισροές (+)	427.314
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	427.314	Ταμειακές Εκροές (-)	273.133
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	273.133	Κέρδος προ φόρων	127.294
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	273.133	Φόρος (13%)	16.548
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	110.746
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 12ου έτους	137.632

13ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 13ου έτους	427.719	Ταμειακές Εισροές (+)	427.719
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	427.719	Ταμειακές Εκροές (-)	273.133
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις(-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	273.133	Κέρδος προ φόρων	127.699
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	273.133	Φόρος (13%)	16.601
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	111.098
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 13ου έτους	137.984

14ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 14ου έτους	426.939	Ταμειακές Εισροές (+)	426.939
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	426.939	Ταμειακές Εκροές (-)	273.133
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	273.133	Κέρδος προ φόρων	126.919
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	273.133	Φόρος (13%)	16.500
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	110.420
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 14ου έτους	137.306

15ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 15ου έτους	427.154	Ταμειακές Εισροές (+)	427.154
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	427.154	Ταμειακές Εκροές (-)	273.133
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις(-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	273.133	Κέρδος προ φόρων	127.134
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	273.133	Φόρος (13%)	16.527
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	110.607
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 15ου έτους	137.493
		Τελική Ταμειακή Ροή 15ου έτους	
		Ταμειακή Ροή 15ου έτους	137.493
		Αξία Εδάφους	30.000
		Μ.Ε.Κ. Ζωικού πληθυσμού	156.145
		Μ.Ε.Κ. Κτισμάτων & εξοπλισμού 15ου έτους	174.868
		Τελική Ταμειακή Ροή 15ου έτους	498.506

Για τον υπολογισμό της καθαρής ταμειακής ροής της τελευταίας χρονιάς, δηλαδή του 15 έτους, στην καθαρή ταμειακή ροή προστίθεται η αξία του εδάφους, το Μέσο επενδεδυμένο Κεφάλαιο του ζωικού πληθυσμού και το Μέσο επενδεδυμένο Κεφάλαιο των κτισμάτων και του εξοπλισμού το 15 έτος.

Υπολογισμός Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ) & Εσωτερικού Βαθμού Απόδοσης (IRR)

Επιτόκιο (7,22% + 0,5% επιχειρηματικό ρίσκο)

7,72%

ΈΤΟΣ	ΚΤΡ
0	-442.119
1	115.505
2	-83.713
3	46.055
4	131.353
5	130.553
6	123.445
7	123.328
8	121.402
9	137.984
10	137.306
11	137.493
12	137.632
13	137.984
14	137.306
15	498.506

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΥΣΜΕΝΟΥΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

6.Α ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Αξία Πωλούμενων Προϊόντων

Αρχικά η μείωση στην τιμή του γάλακτος μείωσε την αξία των πωλούμενων προϊόντων ανά έτος.

1ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων				% κύριων προϊόντων
Αξία γάλακτος	27.000	71,49%	Κύριο προϊόν	71,71%
Αξία κρέατος αρνιών	10.650	28,20%	Κύριο προϊόν	28,29%
Αξία κρέατος προβατινών	0	0,00%		
Αξία μαλλιού	118	0,31%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία κόπρου	0	0,00%		
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	37.768	100%		

2ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων				% κύριων προϊόντων
Αξία γάλακτος	145.530	88,92%	Κύριο προϊόν	89,84%
Αξία κρέατος αρνιών	16.450	10,05%	Κύριο Προϊόν	10,16%
Αξία κρέατος προβατινών	1.500	0,92%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία μαλλιού	182	0,11%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία κόπρου	0	0,00%		
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	163.662	100%		

3ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων				% κύριων προϊόντων
Αξία γάλακτος	224.280	88,89%	Κύριο προϊόν	89,84%
Αξία κρέατος αρνιών	25.350	10,05%	Κύριο Προϊόν	10,16%
Αξία κρέατος προβατινών	2.400	0,95%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία μαλλιού	281	0,11%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία κόπρου	0	0,00%		
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	252.311	100%		

4ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων				% κύριων προϊόντων
Αξία γάλακτος	315.000	80,47%	Κύριο προϊόν	82,87%
Αξία κρέατος αρνιών	65.100	16,63%	Κύριο προϊόν	17,13%
Αξία κρέατος προβατινών	10.950	2,80%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν	
Αξία κόπρου	0	0,00%		
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	391.444	100%		

Κόστος Διατροφής

Το κόστος διατροφής αυξήθηκε καθώς αυξήθηκαν οι συμπυκνωμένες ζωοτροφές 15%. Οι τιμές των μειγμάτων διαμορφώθηκαν ως εξής:

Μείγμα γαλακτοπαραγωγής = 0,25 €/kg

Μείγμα θηλασμού = 0,46 €/kg

Μείγμα αρνάδων = 0,23 €/kg

Διατροφή	
Είδος ζωοτροφής	Τιμή αγοράς ανά κιλό (€/ κιλό)
Τριφύλλι	0,18
Άχυρο	0,11
Σανός βρώμης	0,18
Γάλα σκόνης	3,2
Καρπός αραβοσίτου	0,18
Καρπός κριθής	0,18
Πίτυρα σίτου	0,21
Σογιάλευρο	0,51
Ηλιάλευρο	0,28
Μαρμαρόσκονη	0,165
Φωσφορικό διασβέστιο	0,84
Αλάτι	0,12
Ισορροπιστής	1
Φωσφορικό μονοασβέστιο	0,84
Βαμβακόπιτα	0,29

Το κόστος διατροφής €/έτος/ζώο διαμορφώθηκε ως εξής:

Κόστος διατροφής €/έτος/ζώο	
Προβατίνες	
Συντήρηση	111,44
Γαλακτοπαραγωγή	56,88
Ξηρά Περίοδος	18,41
Αρνάδες	119,42
Κριοί	138,88
Αρνιά	25,6

Το κόστος διατροφής ανά έτος είναι το παρακάτω:

Κόστος διατροφής €/ έτος	
1ο Έτος	
Αρνάδες	35.826
Συντήρηση (2 μήνες)	6.297
Γαλακτοπαραγωγή (2 μήνες)	4.624
Αρνιά	10.906
Κριοί	2.083
ΣΥΝΟΛΟ 1ου έτους	59.735

Κόστος διατροφής €/ έτος			
	2ο Έτος	3ο Έτος	4ο Έτος
Προβατίνες			
Συντήρηση	30.087	46.357	60.621
Γαλακτοπαραγωγή	26.276	40.495	56.875
Ξηρά Περίοδος	4.971	7.659	10.015
Αρνάδες	22.929	35.348	54.456
Κριοί	3.333	5.000	6.944
Αρνιά	16.845	25.958	36.454
ΣΥΝΟΛΟ	104.441	160.817	225.365

Δαπάνες κατασκευών και ζωικού κεφαλαίου

Δαπάνες ζωικού κεφαλαίου

Το κόστος αγοράς παραμένει ίδιο με το βασικό σενάριο.

Κόστος Αγοράς Ζωικού Κεφαλαίου				
	1ο έτος	2ο έτος	3ο έτος	4ο έτος
Αρνάδες	36.000	-	-	-
Κριοί	5.250	3.150	4.200	4.900
ΣΥΝΟΛΟ	41.250	3.150	4.200	4.900

Δαπάνες κατασκευών και εξοπλισμού

Οι δαπάνες κατασκευών παραμένουν ίδιες με το βασικό σενάριο.

Σύνολο εγκαταστάσεων 1ου και 2ου έτους	Σύνολο (€)
Αξία κατασκευής	555.604
Αποσβέσεις 1ου έτους	19.237
Αποσβέσεις για το σύνολο των εγκαταστάσεων	26.886

1ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			372.162
Συντήρηση (€)	ΜΕΚ κτισμάτων	2.791	5.557
	ΜΕΚ εξοπλισμού	2.766	
Ασφάλιστρα (€)			3.089

2ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			522.924
Συντήρηση (€)	ΜΕΚ κτισμάτων	4.118	7.428
	ΜΕΚ εξοπλισμού	3.310	
Ασφάλιστρα (€)			4.340

3ο Έτος	Σύνολο (€)
---------	------------

Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			496.038
Συντήρηση (€)	MEK κτισμάτων	3.922	5.824
	MEK εξοπλισμού	1.901	
Ασφάλιστρα (€)			4.117

4ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			469.152
Συντήρηση (€)	MEK κτισμάτων	3.967	6.183
	MEK εξοπλισμού	2.216	
Ασφάλιστρα (€)			3.894

15ο Έτος			Σύνολο (€)
Μέσο Επενδυμένο Κεφάλαιο (Κτισμάτων & εξοπλισμού), σε €			174.868

Μέση Αξία Ζωικού Κεφαλαίου

Η μέση αξία του ζωικού κεφαλαίου είναι ίδια με το βασικό σενάριο. Έτσι το Μέσο επενδυμένο κεφάλαιο σε ζωικό πληθυσμό παραμένει ίδιο και είναι το εξής:

Μέσο επενδυμένο κεφάλαιο σε ζωϊκό πληθυσμό (€)	
1ο έτος	41.250
2ο έτος	76.779
3ο έτος	111.645
4ο έτος	156.145

Και το μέσο επενδυμένο κεφάλαιο της γεωργικής εκμετάλλευσης παραμένει το ίδιο με το βασικό σενάριο και είναι το εξής:

Μέσο επενδυμένο κεφάλαιο γεωργικής εκμετάλλευσης (€)	
1ο έτος	443.412
2ο έτος	629.703
3ο έτος	637.683
4ο έτος	655.297

Πίνακες Υπολογισμού Ετήσιων Παραγωγικών Δαπανών

1ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33.600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	19.237		19.237	19.237	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	29.848		29.848	17.259	12.589
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών * 1% & εξοπλισμού * 3%)	5.557		5.557	5.557	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	3.089		3.089	3.089	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίσεων (7,22% για 6 μήνες)	312		312		312
ΣΥΝΟΛΟ	58.043	0	58.043	45.142	12.901
β) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	59.735	59.735		59.735	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	553	553		553	
3) υπηρεσίες τρίτων	8.075	8.075		8.075	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	2.474	2.474		0	2.474
ΣΥΝΟΛΟ	71.018	71.018	0	68.543	2.474
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	176.030	71.018	105.013	151.579	24.451

2ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	26.886		26.886	26.886	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου(Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	43.299		43.299	17.259	26.040
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών *1% & εξοπλισμού * 3%)	7.428		7.428	7.428	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	4.340		4.340	4.340	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίσεων (7,22% για 6 μήνες)	425		425		425
ΣΥΝΟΛΟ	82.377	0	82.377	55.913	26.464
α) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	104.441	104.441		104.441	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	702	702		702	
3) υπηρεσίες τρίτων	12.430	12.430		12.430	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	4.251	4.251			4.251
ΣΥΝΟΛΟ	122.004	122.004	0	117.753	4.251
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	251.350	122.004	129.347	211.560	39.790

3ο ΈΤΟΣ					
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Παραγωγικές δαπάνες	Μεταβλητές δαπάνες	Σταθερές δαπάνες	Εμφανείς δαπάνες	Μη εμφανείς δαπάνες
1) Εδαφος					
α) ενοίκιο ιδιόκτητης γής	900		900		900
β) ενοίκιο ενοικιαζόμενης γής	0		0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	900	0	900	0	900
2) Εργασία					
α) αμοιβή οικογενειακής εργασίας	6.570		6.570		6.570
β) αμοιβή ξένης εργασίας	33.600		33600	33.600	
γ) εισφορές ΟΓΑ	4.294		4.294	4.294	
δ) τόκοι δαπανών εργασίας (7,22% για 6 μήνες)	1.605		1.605		1.605
ΣΥΝΟΛΟ	46.069	0	46.069	37.894	8.175
3) Κεφάλαιο					
α) Πάγιο κεφάλαιο					
1) αποσβέσεις	26.886		26.886	26.886	
2) τόκοι παγίου κεφαλαίου(Μ.Ε.Κ. κατασκευών & ζώων * 7,22%)	43.875		43.875	17.259	26.616
3) συντήρηση (Μ.Ε.Κ. Κατασκευών *1% & εξοπλισμού * 3%)	5.824		5.824	5.824	
4) ασφάλιστρα (Μ.Ε.Κ. κατασκευών & εξοπλισμού * 0,83%)	4.117		4.117	4.117	
5) τόκοι συντήρησης & ασφαλίσεων (7,22% για 6 μήνες)	359		359		359
ΣΥΝΟΛΟ	81.060	0	81.060	54.086	26.975
α) Κυκλοφοριακό κεφάλαιο					
1) αναλώσιμα υλικά	160.817	160.817		160.817	
2) Ε.Λ.Γ.Α.	702	702		702	
3) υπηρεσίες τρίτων	14.740	14.740		14.740	
4) διάφορες άλλες δαπάνες	180	180		180	
5) τόκοι κ.κεφαλαίου (7,22% για 6 μήνες)	6.369	6.369			6.369
ΣΥΝΟΛΟ	182.808	182.808	0	176.439	6.369
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	310.838	182.808	128.029	268.419	42.419

6.B ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Αξία Πωλούμενων Προϊόντων 5ο-15ο έτος

5ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	81,66%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.750	15,75%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	8.025	2,08%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.575	0,41%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	385.744	100,00%	

6ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,37%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.600	15,46%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,83%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	945	0,24%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	391.939	100,00%	

7ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,33%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.500	15,43%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,83%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.260	0,32%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	392.154	100,00%	

8ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,29%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.450	15,41%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,82%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.470	0,37%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	392.314	100,00%	

9ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,21%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.750	15,47%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,82%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.575	0,40%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	392.719	100,00%	

10ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,37%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.600	15,46%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,83%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	945	0,24%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	391.939	100,00%	

11ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,33%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.500	15,43%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,83%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.260	0,32%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	392.154	100,00%	

12ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,29%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.450	15,41%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,82%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.470	0,37%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	392.314	100,00%	

13ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,21%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.750	15,47%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,82%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.575	0,40%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	392.719	100,00%	

14ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,37%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.600	15,46%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,83%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	945	0,24%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	391.939	100,00%	

15ο έτος: Αξία πωλούμενων προϊόντων και προσδιορισμός κύριων και δευτερευόντων προϊόντων			
Αξία γάλακτος	315.000	80,33%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος αρνιών	60.500	15,43%	Κύριο προϊόν
Αξία κρέατος προβατινών	15.000	3,83%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κρέατος κριών	1.260	0,32%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία μαλλιού	394	0,10%	Δευτερ. Προϊόν
Αξία κόπρου	0	0,00%	
Σύνολο αξίας πωλούμενων προϊόντων	392.154	100,00%	

Υπολογισμός Καθαρών Ταμειακών Ροών κάθε έτους

1ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 1ου έτους	37.768	Ταμειακές Εισροές (+)	37.768
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	37.768	Ταμειακές Εκροές (-)	129.253
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	19.237
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-17.259
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	129.253	Κέρδος προ φόρων	-127.981
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	129.253	Φόρος (26%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	-127.981
		Ενίσχυση στην επένδυση εγκαταστάσεων & εξοπλισμού 1ου έτους (+)	200.435
		Αποσβέσεις (+)	19.237
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-17.259
		Ταμειακή Ροή 1ου έτους	108.949

2ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 2ου έτους	163.662	Ταμειακές Εισροές (+)	163.662
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	163.662	Ταμειακές Εκροές (-)	357.308
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-15.590
Δαπάνη κατασκευής 2ου ποιμνιοστασίου	173.824	Κέρδος προ φόρων	-236.121
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	180.334	Φόρος (26%)	0
Αγορά ζωικού κεφαλαίου	3.150	Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	-236.121
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	357.308	Ενίσχυση στην επένδυση εγκαταστάσεων & εξοπλισμού 2ου έτους (+)	86.912
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-15.590
		Ταμειακή Ροή 2ου έτους	-106.733

Σύμφωνα με τις καθαρές ταμειακές ροές τα δύο πρώτα χρόνια η εταιρεία είναι ζημιογόνα και γι' αυτό δεν έχει φορολογική υποχρέωση. Συγκεκριμένα, η ζημιά του πρώτου έτους μεταφέρεται στα επόμενα 3 χρόνια. Ομοίως μεταφέρεται και η ζημιά του δεύτερου και του τρίτου έτους.

3ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 3ου έτους	252.311	Ταμειακές Εισροές (+)	252.311
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	252.311	Ταμειακές Εκροές (-)	241.615
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις(-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	237.415	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-13.801
Αγορά ζωικού κεφαλαίου	4.200	Κέρδος προ φόρων	-29.992
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	241.615	Φόρος (26%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	-29.992
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-13.801
		Ταμειακή Ροή 3ου έτους	10.695

4ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 4ου έτους	391.444	Ταμειακές Εισροές (+)	391.444
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	391.444	Ταμειακές Εκροές (-)	309.733
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	304.833	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-11.882
Αγορά ζωικού κεφαλαίου	4.900	Κέρδος προ φόρων	42.943
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	309.733	Φόρος (26%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	42.943
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-11.882
		Ταμειακή Ροή 4ου έτους	81.711

5ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 5ου έτους	385.744	Ταμειακές Εισροές (+)	385.744
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	385.744	Ταμειακές Εκροές (-)	304.833
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	304.833	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-9.825
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	304.833	Κέρδος προ φόρων	44.200
		Φόρος (26%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	44.200
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-9.825
		Ταμειακή Ροή 5ου έτους	80.911

6ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 6ου έτους	391.939	Ταμειακές Εισροές (+)	391.939
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	391.939	Ταμειακές Εκροές (-)	304.833
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	304.833	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-7.619
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	304.833	Κέρδος προ φόρων	52.601
		Φόρος (26%)	0
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	52.601
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-7.619
		Ταμειακή Ροή 6ου έτους	87.106

7ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 7ου έτους	392.154	Ταμειακές Εισροές (+)	392.154
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	392.154	Ταμειακές Εκροές (-)	304.833
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	304.833	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-5.254
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	304.833	Κέρδος προ φόρων	55.181
		Φόρος (26%)	14.347
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	40.834
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-5.254
		Ταμειακή Ροή 7ου έτους	72.974

8ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 8ου έτους	392.314	Ταμειακές Εισροές (+)	392.314
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	392.314	Ταμειακές Εκροές (-)	306.833
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	304.833	Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (-)	-2.719
Αγορά κουρευτικών μηχανών (4)	2.000	Κέρδος προ φόρων	55.876
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	306.833	Φόρος (26%)	14.528
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	41.348
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Τόκοι δανείου (7,22% 8ετές) (+)	-2.719
		Ταμειακή Ροή 8ου έτους	70.953

9ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 9ου έτους	392.719	Ταμειακές Εισροές (+)	392.719
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	392.719	Ταμειακές Εκροές (-)	287.574
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	287.574	Κέρδος προ φόρων	78.259
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	287.574	Φόρος (26%)	20.347
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	57.912
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 9ου έτους	84.798

10ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 10ου έτους	391.939	Ταμειακές Εισροές (+)	391.939
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	391.939	Ταμειακές Εκροές (-)	287.574
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	287.574	Κέρδος προ φόρων	77.479
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	287.574	Φόρος (26%)	20.145
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	57.334
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 10ου έτους	84.220

11ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 11ου έτους	392.154	Ταμειακές Εισροές (+)	392.154
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	392.154	Ταμειακές Εκροές (-)	287.574
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	287.574	Κέρδος προ φόρων	77.694
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	287.574	Φόρος (26%)	20.200
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	57.493
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 11ου έτους	84.380

12ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 12ου έτους	392.314	Ταμειακές Εισροές (+)	392.314
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	392.314	Ταμειακές Εκροές (-)	287.574
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	287.574	Κέρδος προ φόρων	77.854
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	287.574	Φόρος (26%)	20.242
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	57.612
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 12ου έτους	84.498

13ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 13ου έτους	392.719	Ταμειακές Εισροές (+)	392.719
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	392.719	Ταμειακές Εκροές (-)	287.574
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	287.574	Κέρδος προ φόρων	78.259
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	287.574	Φόρος (26%)	20.347
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	57.912
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 13ου έτους	84.798

14ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 14ου έτους	391.939	Ταμειακές Εισροές (+)	391.939
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	391.939	Ταμειακές Εκροές (-)	287.574
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	287.574	Κέρδος προ φόρων	77.479
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	287.574	Φόρος (26%)	20.145
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	57.334
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 14ου έτους	84.220

15ο ΈΤΟΣ			
Ταμειακές Εισροές		Υπολογισμός ετήσιας ταμειακής ροής	
Πωλήσεις 15ου έτους	392.154	Ταμειακές Εισροές (+)	392.154
Σύνολο Ταμειακών Εισροών	392.154	Ταμειακές Εκροές (-)	287.574
Ταμειακές Εκροές		Αποσβέσεις (-)	26.886
Εμφ.Δαπ.-Αποσβέσεις-Αυτασφάλιστρα	287.574	Κέρδος προ φόρων	77.694
Σύνολο Ταμειακών Εκροών	287.574	Φόρος (26%)	20.200
		Κέρδος μετά την πληρωμή φόρων	57.493
		Αποσβέσεις (+)	26.886
		Ταμειακή Ροή 15ου έτους	84.380
Τελική Ταμειακή Ροή 15ου έτους			
		Ταμειακή Ροή 15ου έτους	84.380
		Αξία Εδάφους	30.000
		Μ.Ε.Κ. Ζωικού πληθυσμού	156.145
		Μ.Ε.Κ. Κτισμάτων & εξοπλισμού 15ου έτους	174.868
		Τελική Ταμειακή Ροή 15ου έτους	445.393

**Υπολογισμός Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ) & Εσωτερικού
Βαθμού Απόδοσης (IRR)**

Επιτόκιο (7,22% + 0,5% επιχειρηματικό ρίσκο)	7,72%
---	--------------

ΈΤΟΣ	ΚΤΡ
0	-442.119
1	108.949
2	-106.733
3	10.695
4	81.711
5	80.911
6	87.106
7	72.974
8	70.953
9	84.798
10	84.220
11	84.380
12	84.498
13	84.798
14	84.220
15	445.393